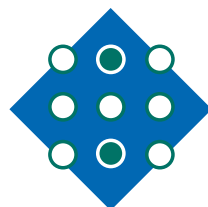

MEMÒRIA

IdISPa

2015

**Institut
d'Investigació Sanitària
de Palma**

Memòria 2015

IdISPa

PRESENTACIÓ

Dr. Miquel Fiol Sala
Director Científic de l'IdISPa

Em complau presentar-vos la Memòria d'activitats 2015 de l'Institut d'Investigació Sanitària de Palma (IdISPa), que recull els resultats d'un treball de qualitat, tant en l'àmbit de l'activitat científica com en el de les accions estratègiques i de gestió, reflectint el procés d'evolució de l'IdISPa en els tres anys d'activitat des de la seva creació en el mes de desembre de 2013.

L'IdISPa està actualment en fase de pre-acreditació per l'Institut de Salut Carlos III (ISCIII) amb l'objectiu que aquesta sigui una realitat al 2017. Gràcies a l'esforç i al treball del conjunt dels investigadors i del personal de gestió, la producció científica de l'IdISPa ja és actualment més alta que la d'alguns instituts acreditats. Som conscients que encara hem de millorar en molts aspectes, però estem treballant en el camí correcte per a assolir aquest ambiciós objectiu.

En aquest sentit, l'IdISPa no ha de ser una mera institució que gestiona fons per a investigadors que treballen de forma més o menys aïllada en activitats de recerca. Hem de continuar perseguint la nostra visió; convertir l'IdISPa en l'ens integrador i potenciador de la recerca i del coneixement científic en salut generat a les Illes Balears. Entre d'altres accions estratègiques, hem de realitzar un esforç per fer realitat el pla d'integració de les entitats que formen part de l'Institut i plantejar una reestructuració dels grups d'investigadors per línies de recerca per a poder ser encara més competitius.

Però vull assenyalar que a partir d'ara tots els esforços han d'anar dirigits a una sèrie d'objectius:

- Integar de forma eficaç les estructures que conformen l'IdISPa per permetre la implementació d'una estratègia de política científica comuna que promogui la recerca d'excel·lència amb impacte en la salut. Això s'aconsegueix sobre tot a través d'una organització estructurada, un control d'indicadors de qualitat i prioritant la transparència en la gestió.
- Promoure la captació de recursos per la recerca, especialment de RRHH, incloent-hi la seva retenció, estabilització i el desenvolupament de la carrera professional dels nostres investigadors.
- Potenciar la transferència efectiva dels resultats de recerca en salut per garantir l'impacte en la millora assistencial i que reverteixi en la salut de la població de la nostra Comunitat. Qualsevol investigació que no estigui dirigida a assolir aquest impacte en la salut de la població no pot de tenir cabuda en les nostres polítiques científiques. Les línies prioritàries de l'IdISPa es focalitzen en aquest sentit, una recerca traslacional, de qualitat i d'alt impacte.

Per últim però no menys important, hem de continuar esforçant-nos en la comunicació i difusió de les nostres activitats. Apropar a la societat els resultats de la recerca realitzada en l'entorn de l'IdISPa és un dels nostres objectius estratègics a curt termini. La utilització de les xarxes socials i la visibilitat en els mitjans de comunicació ha estat una de les tasques més importants que s'han desenvolupat durant aquest darrer any però encara queden accions en aquest sentit com establir acords amb associacions de pacients.

Per tant, tot i que encara queda molt per fer les passes donades fins ara són sòlides i molt importants en el desenvolupament de la nostra organització. Hem de continuar treballant en aquesta direcció, amb peu ferm i decidit, orientat a complir els objectius proposats per aquesta nova etapa que comencem.

ÍNDEX

1. ÍNDEX	6
2. INTRODUCCIÓ	8
2.1. Missió, visió i valors	9
2.2. Objectius	10
2.3. Ubicació	10
3. ANÀLISI GLOBAL	11
4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA	13
5. PLATAFORMES CIENTÍFIC-TÈCNiques	18
5.1. Plataforma de microscòpia	19
5.2. Plataforma de proteòmica	22
5.3. Plataforma de genòmica	24
5.4. Plataforma de citometria i cultius cel·lulars	26
5.5. Plataforma cirurgia experimental i estabulari	28
5.6. Plataforma d'assajos clínics i suport metodològic	30
5.7. Plataforma biobanc	33
6. ACTIVITAT I PRODUCCIÓ CIENTÍFICA	36
6.1. Anàlisis dels grups i àrees	37
6.2. Recursos Humans	40
6.3. Projectes competitiu	41
6.4. Estudis Clínics	41
6.5. Prestacions de Serveis i Col·laboracions	42
6.6. Aliances estratègiques	43
6.7. Guies Clíniques	45
6.8. Publicacions	45
6.9. Activitats de transferència	49
7. ACTIVITATS FORMATIVES	50
7.1. II Jornada d'Investigació IdlSPa	51
7.2. Seminaris	51
7.3. Tesis doctorals	56
7.4. Cursos	59
7.5. Pràctiques externes a l'IdlSPa	59
7.6. Movilitat personal investigador	59
8. GRUPS D'INVESTIGACIÓ	62
8.1. Àrea Bioenginyeria i Cirurgia Experimental	63
8.2. Àrea Epidemiologia Clínica i Salut Pública	84
8.3. Àrea Malalties Infeccioses i Immunològiques	112
8.4. Àrea Malalties Metabòliques i Nutrició	141
8.5. Àrea Malalties Respiratòries i Cardiovasculars	158
8.6. Àrea Neurociències	180
8.7. Àrea Oncohematologia	211
9. DIFUSIÓ DE L'ACTIVITAT CIENTÍFICA	251

INTRODUCCIÓ

2. INTRODUCCIÓ

L'Institut d'Investigació Sanitària de Palma (IdISPa) es va crear el 23 de desembre de 2013 mitjançant la signatura d'un conveni de col·laboració entre la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears Ramon Llull (FISIB), la Conselleria de Salut de les Illes Balears, el Servei de Salut de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears.

L'Institut d'Investigació Sanitària de Palma és un centre de recerca sanitària que està integrat per l'Hospital Universitari Son Espases, l'àmbit d'Atenció Primària de Mallorca, l'Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut (IUNICS) i la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears com a entitat gestora de la investigació. A més, formen part com a entitats associades l'Hospital Son Llàtzer i la Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears. La conjunció dels tots els integrants de l'Institut ha permès augmentar la massa crítica investigadora i fomentar les col·laboracions per al desenvolupament de projectes d'investigació entre serveis i professionals del sector salut.

L'Institut, la seu principal del qual es localitza a l'Hospital Universitari Son Espases, es constitueix com una institució multidisciplinària destinada a fomentar, desenvolupar i integrar la recerca d'excel·lència en ciències de la salut i la biomedicina en el marc de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb especial atenció aquella de caràcter cooperatiu, transversal i multidisciplinari i amb objectiu marcadament translacional.

Amb aquesta finalitat, l'Institut ha de promoure i estrènyer les relacions i l'intercanvi de coneixement entre els investigadors i grups de recerca que pertanyen als diferents centres, desenvolupant una investigació competitiva amb repercussió final en l'activitat clínica i en la salut de la població.

A més, l'Institut s'ha creat amb la finalitat de convertir-se en Institut d'Investigació Sanitària acredi-

tat per l'Institut de Salut Carlos III (Ministeri d'Economia i Competitivitat). El procés d'acreditació com a institut d'investigació sanitària per l'Institut de Salut Carlos III i la consolidació de l'estructura de gestió estan portant a l'IdISPa a una professionalització progressiva de l'activitat investigadora, amb la voluntat d'arribar a un salt quantitatiu i qualitatiu en la gestió de projectes.

L'Institut d'Investigació Sanitària de Palma ha identificat 7 àrees científiques d'interès, i més de 500 investigadors, que engloben als 53 grups de recerca de les diferents entitats constituents.

2.1. Missió, visió i valors

Missió

L'IdISPa ha de ser l'entitat integradora i potenciadora de la investigació i del coneixement científic en salut generat a les Illes Balears, facilitant la seva translació a la millora de la salut de la població.

Visió

Consolidar l'IdISPa com a Institut d'Investigació Sanitària acreditat d'excel·lència i de referència.

Valors

Els valors sobre els quals es fonamenten les activitats desenvolupades a l'IdISPa són:

- 1) Promoció de l'excel·lència científica i de gestió.
- 2) Cooperació nacional i internacional i foment de la col·laboració interdisciplinària.
- 3) Orientació a la captació del talent i la formació del personal adscrit a l'Institut.

- 4) Orientació cap a la innovació i el retorn a la societat en benefici de la salut pública i la millora de la qualitat de vida.
- 5) Difusió i translació dels resultats d'investigació generats a la pràctica clínica.
- 6) Avaluació i seguiment de la qualitat i la sostenibilitat de les activitats desenvolupades.
- 7) Compromís amb el compliment de les normes bioètiques nacionals i internacionals i el respecte a la seguretat i el medi ambient.

Les instal·lacions de l'IdISPa comprenen més de 2.700 m² destinats a investigació, i estan distribuïts entre el nivell -1 de l'hospital i l'edifici annex a aquest. En aquest edifici, denominat edifici S, es troba la seu de la FISIB, els espais d'administració i les instal·lacions destinades a l'àrea d'estabulari animal i quiròfans experimentals.

2.2. Objectius

Els objectius estratègics de l'IdISPa són els següents:

- 1) Integrar de manera efectiva les estructures que conformen l'IdISPa per permetre la implantació d'una estratègia de política científica comuna que promogui la recerca d'excel·lència amb impacte en salut.
- 2) Promoure la captació de recursos en investigació, especialment de RRHH, incloent la seva retenció i desenvolupament professional.
- 3) Potenciar la transferència eficaç dels resultats de la investigació en salut per assegurar l'impacte en la salut de la població.
- 4) Apropar a la societat els resultats de la recerca que es realitza a l'entorn de l'IdISPa.
- 5) Contribuir a la formació universitària de les ciències de la salut i l'especialització sanitària.

2.3. Ubicació

L'IdISPa està ubicat a l'Hospital Universitari Son Espases, a escasos quilòmetres del parc d'innovació tecnològica (ParcBIT) i de la Universitat de les Illes Balears.

ANÀLISI GLOBAL

3. ANÀLISI GLOBAL

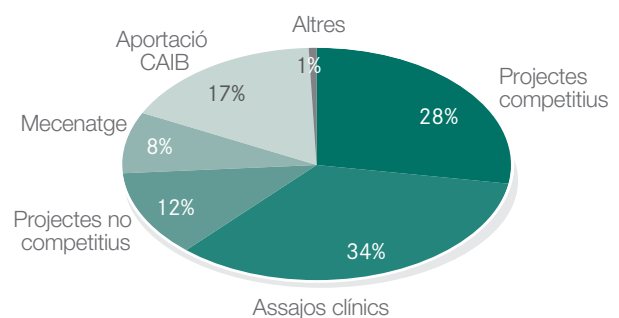
L'any 2015 presenta el següent balanç d'activitat:

Taula 1. Activitats **IdISPa**

ACTIVITATS IdISPa	2014	2015
RECURSOS HUMANS		
Nº investigadors	512	595
Nº grups d'investigació	45	53
Nº personal de direcció	2	2
Nº personal d'administració / gestió	14	14
Nº tècnics de plataforma	10	10
PROJECTES COMPETITIVS		
Nº projectes nacionals públics concedits	26	28
Nº projectes nacionals privats concedits	3	4
Nº projectes internacionals totals concedits	4	1
ESTUDIS CLÍNICS		
Nº estudis clínics iniciats	100	75
Nº estudis clínics actius	-	488
PUBLICACIONS		
Nº publicacions totals	385	412
Nº publicacions indexades	346	368
% publicacions en Q1	53	50
% publicacions en D1	23	20
Factor impacte acumulat	1.280	1.417
Índex impacte mitjà	3,70	3,85
ACTIVITATS TRANSFERÈNCIA		
Patents	0	2
ACTIVITATS FORMATIVES		
Nº tesis llegendes dirigides per investigadors IdISPa	17	19
Nº tesis llegendes per personal IdISPa	11	11
Nº seminaris	19	47
Nº alumnes en pràctiques (de grau i Postgrau)	4	23
Nº estades d'investigadors IdISPa a altres centres	-	21
Nº estades d'altres investigadors a l'IdISPa	-	16

De les fonts de finançament de l'IdISPa gestionades per la FISIB per a la seva activitat al 2015, un 34% van provenir d'assajos clínics, un 28% d'ajudes a la recerca obtingudes en concurrència competitiva, un 12% de projectes no competitiu, un 17% va ser aportat per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (CAIB), un 8% d'activitats de mecenatge i un 1% van provenir d'altres fonts de finançament.

Gràfic 1. Fonts de finançament IdISPa gestionats per FISIB

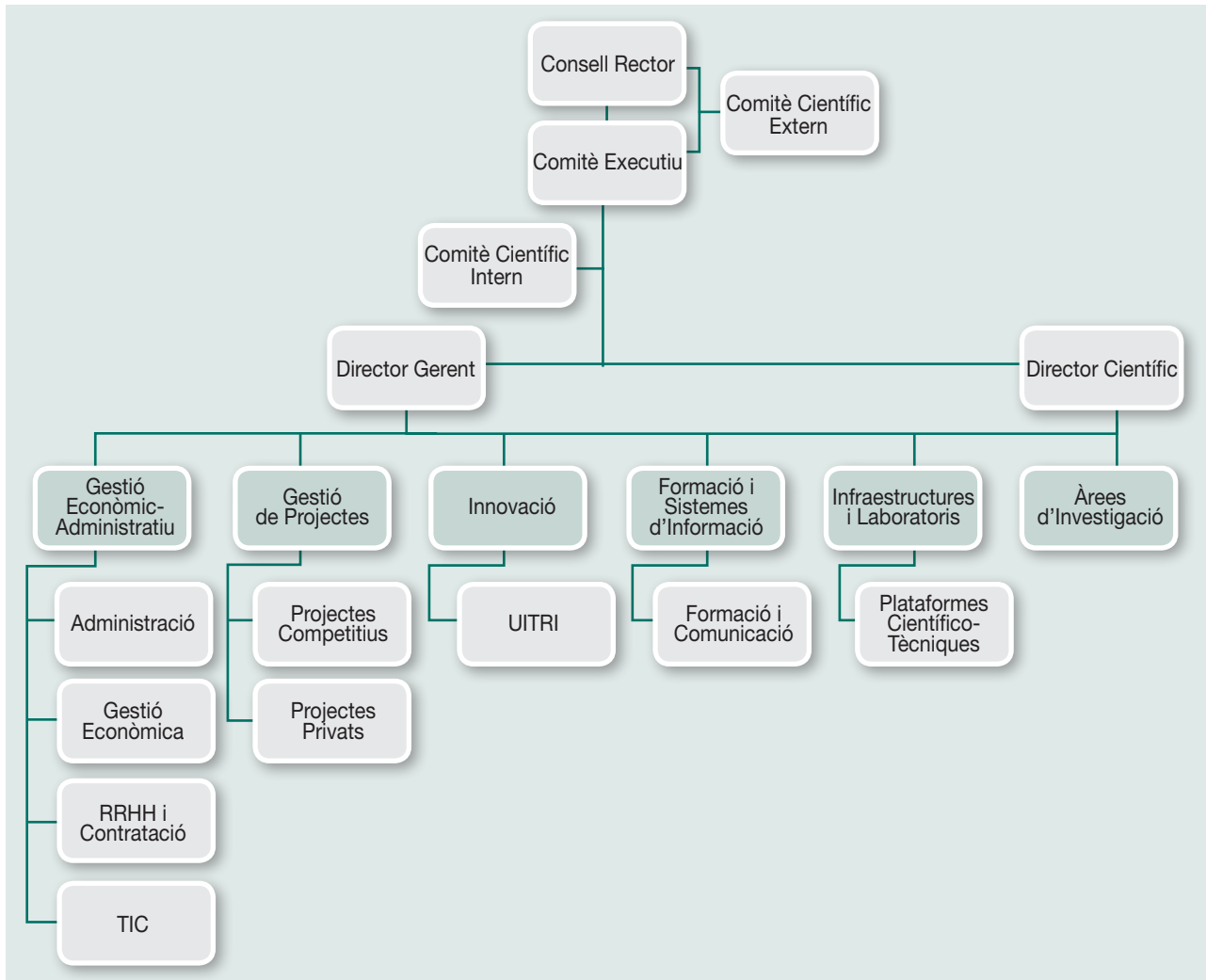

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

4. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

L'estructura de govern i de gestió de l'IdISPa queda reflectida en la següent figura:

Consejo Rector

President:

Martí Sansaloni Oliver, conseller de Salut de les Illes Balears i president de la FISIB

Vicepresident primer:

César Vicente Sánchez, director general de Gestió Econòmica i Farmàcia

Vicepresident segon:

Llorenç Huguet Rotger, rector de la Universitat de les Illes Balears

Vocals:

Lucía Matías Bermejo, secretaria general de la Conselleria de Salut

Luis Rafael Santiso Martínez, director general de Salut Pública i Consum

Miquel Tomàs Gelabert, director general del Servei de Salut de les Illes Balears

Félix Grases Freixedas, director del IUNICS

José Luis Gallego Lago, director d'assistència sanitària del Servei de Salut de les illes Balears

Víctor Ribot Murillo, director gerent de l'Hospital Universitari Son Espases

Antoni Costa Costa, director general de Pressuposts i Finançament

Antonio Alcover Casasnovas, director general d'Universitats, Investigació i Transferència del Coneixement

Miquel Fiol Sala, director científic de l'IdISPa

Representant advocacia (veu i sense vot):

Javier Vázquez Garranzo

Secretaria (veu i sense vot):

María Isabel Rodríguez Baos

Arran del canvi de Govern de les Illes Balears en el mes de juliol, al tancament de l'exercici 2015, la composició del Consell Rector és:

Presidenta:

Patricia Gómez Picard, Consellera de Salut de les Illes Balears i presidenta del patronat de la FISIB

Vicepresident primer:

Joan Pou Bordoy, director general de Planificació, Avaluació i Farmàcia

Vicepresident segon:

Llorenç Huguet Rotger, rector de la Universitat de les Illes Balears

Vocals:

Rosario Sánchez Grau, secretaria general de la Conselleria de Salut

María José Ramos Monserrat, directora general de Salut Pública i Participació

Julio Miguel Fuster Culebras, director general del Servei de Salut de les Illes Balears

Félix Grases Freixedas, director del IUNICS

Atanasio García Pineda, director d'assistència sanitària del Servei de Salut de les Illes Balears

Mª Dolores Acón Royo, directora gerent de l'Hospital Universitari Son Espases

Joan Carrió Vidal, director general de Pressuposts i Finançament

Juan José Montaña Moreno, director general de Política Universitària i d'Ensenyament Superior

Miquel Fiol Sala, director científic de l'IdISPa

Representant advocacia (veu i sense vot):

Javier Vázquez Garranzo

Secretària (veu i sense vot):

María Isabel Rodríguez Baos

Consell Executiu

President:

Miquel Fiol Sala, director científic de l'IdISPa.

Vocals:

María Magdalena Jover Casasnovas, directora gerent de la FISIB.

Carlos Enrique Herrero, representant de la FISIB.

Félix Grases Freixedas, representant de IUNICS-UIB.

Francisco de Borja García-Cosío Piqueras, representant d'investigació de l'Hospital Universitari Son Espases.

Magdalena Esteva Cantó, representant d'investigació de l'àmbit d'Atenció Primària de Mallorca.

Isabel Borrás Rosselló, representant de la Conselleria competent en matèria d'investigació sanitària o biomèdica.

Secretària (veu i sense vot):

Maribel Rodríguez Baos

Arran del canvi de Govern de les Illes Balears en el mes de juliol, al tancament de l'exercici 2015, la composició del Consell Executiu és:

President:

Miquel Fiol Sala, director científic de l'IdISPa.

Vocals:

David Martínez Bestard, director gerent de la FISIB.

Carlos Enrique Herrero, representant de la FISIB.

Félix Grases Freixedas, representant de IUNICS-UIB.

Francisco de Borja García-Cosío Piqueras, representant d'investigació de l'Hospital Universitari Son Espases.

Magdalena Esteva Cantó, representant d'investigació de l'àmbit d'Atenció Primària de Mallorca.

Nieves Monroy Fuenmayor, representant de la Conselleria competent en matèria d'investigació sanitària o biomèdica.

Secretària (veu i sense vot):

Maribel Rodríguez Baos

Comitè Científic Extern

El Comitè Científic Extern (CCE) està format per:

Sergio Erill Sáez, membre del Patronat de la Fundació Dr. Antonio Esteve.

Ildefonso Hernández Aguado, Catedràtic de Salut Pública en la Universitat Miguel Hernández.

Rafael Cantón Moreno, cap de Servei de Microbiologia, Institut Ramón i Cajal d'Investigació Sanitària.

Guillermo García-Manero, professor associat de Medicina en el Departament de Leucèmia de la

Universitat de Texas, M. D. Anderson Cancer Center.

Ferran Barbé Illa, cap de Servei de Pneumologia de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida.

Antoni Gelabert Más, catedràtic d'Urologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i cap del Servei d'Urologia de l'Hospital del Mar de Barcelona.

Jaume Marrugat de la Iglesia, director de programa d'Investigació de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques.

Ramón Martí Seves, unitat de Patologia mitocondrial i Neuromuscular, Hospital Universitari Vall d'Hebrón.

Teresa Riera Madurell, catedràtica en Ciències de la Computació i Intel·ligència Artificial en la UIB.

Comitè Científic Intern

El Comitè Científic Intern (CCI) està format per:

President:

Miquel Fiol Sala, Director Científic del IdISPa.

Coordinadors d'Àrees Científiques de l'IdISPa:

Marta Monjo Cabrer (UIB), coordinadora àrea científica Bioenginyeria i Cirurgia Experimental.

Joan Llobera Cànaves (AP-Mallorca), coordinador àrea científica Epidemiologia Clínica i Salut Pública.

Antonio Oliver Palomo (HUSE), coordinador àrea científica Malalties Infeccioses i Immunològiques.

Magdalena Gianotti Bauzá (UIB), coordinadora àrea científica Malalties Metabòliques i Nutrició.

Jaume Sauleda Roig (HUSE), coordinador àrea científica Malalties Respiratòries i Cardiovasculars.

Cristòfol Vives Bauzà (HUSE/FISIB), coordinador àrea científica Neurociències.

Juan Besalduch Vidal (HUSE), coordinador àrea científica Oncohematologia.

Vocals:

Carlos Enrique Herrero, responsable de Transferència de Coneixement de la FISIB.

Catalina Aguiló Monjo, responsable de Laboratoris i Infraestructures Científiques de la FISIB.

Nuria Cases Porcel, responsable de les activitats de Formació de la FISIB.

Mónica Castresana Jáuregui, representant dels Serveis de Suport Comuns que gestiona la FISIB.

Félix Grases Freixedas, representant de IUNICS.

Francisco de Borja García-Cosío Piqueras, representant de l'Hospital Universitari Son Espases.

Magdalena Esteva Cantó, representant d'Atenció Primària de Mallorca.

Secretària:

María Magdalena Jover Casasnovas, directora gerent de la FISIB.

Director Científic

El director científic de l'IdISPa és el Dr. *Miquel Fiol Sala*.

Director/a de Gestió

La directora de gestió de l'Institut va ser *María Magdalena Jover Casasnovas* fins el mes de juliol 2015. Arran del canvi de Govern de les Illes Balears, el 27 de novembre es va nomenar com a director de gestió a *David Martínez Bestard*.

Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears

Director científic:
Miquel Fiol Sala.

Director gerent:
María Magdalena Jover Casasnovas (fins juliol 2015) / *David Martínez Bestard* (a partir de desembre 2015).

Unitat d'administració:
Maria Magdalena Santandreu Oliver

Unitat de gestió econòmica:
Miquel Obrador Bou i *Antonio Cabrera Anguita*.

Unitat de recursos humans i contractació:
Joan J. Mas Roig.

Unitat de tecnologies de la informació i comunicació:
Vicente Corchado Barroso.

Unitat de projectes competitiu:
Mónica Castresana Jáuregui, *Isabel Teruel Domenech* i *Elena Ferragut Roig*.

Unitat de projectes privats:
Jaume Arbona Vidal i *Salvador Marcus Cortés*.

Unitat de formació i comunicació:
Nuria Cases Porcel.

Unitat d'innovació i transferència de resultats d'investigació:
Carlos Enrique Herrero.

Unitat d'infraestructures i laboratoris:
Catalina Aguiló Monjo.

PLATAFORMES CIENTÍFICO-TÈCNIQUES

5. PLATAFORMES CIENTÍFICO-TÈCNiques

L'IdISPa posa a disposició de tota la comunitat investigadora els recursos de les plataformes científico-tècniques de recerca que inclouen un conjunt de serveis centralitzats que permeten l'accés a les tecnologies i infraestructures necessàries per desenvolupar una recerca capdavantera. Atenent a l'important cost que aquestes plataformes representen, tant en termes d'adquisició com de manteniment, són ofertes per l'IdISPa a tots els grups que el conformen.

Les plataformes estan dotades de recursos científics i de personal tècnic qualificat aportats per les diferents entitats que constitueixen l'IdISPa i són d'ús comú per a tots els investigadors.

La coordinació de les sol·licituds dels serveis de les plataformes es fa de forma conjunta des de l'àrea d'infraestructures i laboratoris de l'IdISPa, mentre que cada entitat gestiona els seus propis recursos, en quant a personal, instal·lacions i equipament.

Les plataformes científico-tècniques estan obertes a tots els investigadors de l'IdISPa, així com, també, a usuaris externs mitjançant la signatura de contractes de prestació de serveis, constituint un punt de trobada immillorable per a l'intercanvi de coneixements i per a la creació de projectes interdisciplinars.

Per tal d'assegurar la qualitat dels serveis, les plataformes tenen elaborats procediments normalitzats tant per descriure el seu propi ús com per descriure l'ús dels diferents equips i el seu manteniment i calibració.

Les plataformes, de la mateixa manera que la resta d'àrees de l'IdISPa, recullen una sèrie d'indicadors que es revisen anualment i que li serveixen de base per a la millora contínua. En aquest sentit, es disposa de diversos mecanismes d'identificació d'àrees de millora i d'avaluació,

com són enquestes de satisfacció, bústia de suggeriments...

L'IdISPa compta amb 7 plataformes en el si de l'Institut:

- Plataforma de microscòpia
- Plataforma de proteòmica
- Plataforma de genòmica
- Plataforma de citometria i cultius cel·lulars
- Plataforma de cirurgia experimental i estabulari
- Plataforma d'assajos clínics i suport metodològic
- Plataforma de biobanc

5.1. Plataforma de microscòpia

L'IdISPa disposa d'una plataforma de microscòpia, el principal objectiu de la qual és facilitar a l'investigador l'accés a tècniques de microscòpia òptica i de fluorescència i microscòpia electrònica.

El desenvolupament de noves sondes fluorescents i l'augment de resolució que proporciona la microscòpia confocal fan que la fluorescència sigui una de les tècniques més emprades a l'actualitat. La combinació de la captació d'imatges en el pla confocal amb el software permet l'ús del microscopi confocal com un micròtom òptic, la qual cosa dóna la possibilitat d'obtenir seccions òptiques de la mostra, base per a l'obtenció d'imatges en tres dimensions.

Recursos Tècnics

- Microscopi directe d'epifluorescència Axioscope (ZEISS)
- Microscopi invertit de fluorescència CellObserver. Aquest microscopi compta amb un

sistema APOTOME que permet eliminar l'auto-fluorescència i adquirir imatges del mateix pla focal al llarg de l'eix Z

- Microscopi Confocal *ZEIS LSM 710*. Aquest equip pot excitar amb quatre làsers (Argó, HeNe 543nm, HeNe 594nm i Làser diode 405nm) i compta amb nombrosos filtres que permeten optimitzar l'adquisició d'imatges confocals
- Per a l'anàlisi i tractament de les imatges adquirides en els distints microscopis, la plataforma té una Workstation amb el hardware necessari per a processar experiments d'una grandària significativa.

A les instal·lacions de la Universitat de les Illes Balears, l'IdlSPa disposa dels següents recursos tècnics:

- Microscopi Electrònic de rastreig (SEM). Hitachi S-3400N incloent:
  - Possibilitat de treballar a pressió variable (no fa falta recobrir d'or les mostres no conductores elèctricament, tals com les inorgàniques i les biològiques) emprant imatges d'electrons retrodispersats i d'electrons secundaris
  - Sistema de refredament i temperància de les mostres (-50°C a 150°C)
  - Sistema de microanàlisi R-X EDS, Bruker AXS XFlash 4010 que permet fer una anàlisi qualitativa i d'aproximació quantitativa, mapping multi-elemental, etc...
  - Adquisició d'imatges digitals per ordinador i sistema de vídeo
- Microscopi Electrònic de transmissió. Hitachi H-600 ABS (TEM + STEM) incloent:
  - Braços porta-mostres:
    - ▶ de doble inclinació
    - ▶ de rotació

- ▶ de refredament: Temp. Ambient fins a -160°C
- ▶ de temperació: Temp. ambient fins a 800°C
- ▶ de microanàlisi
- ▶ per a grans mostres

Recursos Humans

- Personal tècnic de suport microscòpia òptica: *Javier Pierola Lopetegui*.
- Personal tècnic de microscòpia electrònica (UIB): *Fernando Hierro Riu*

Cartera de serveis

La plataforma de microscòpia de l'IdlSPa ofereix els següents serveis dins el camp de la **microscòpia òptica**:

- Imatges multicanal i multidimensionals, imatges en mosaic i múltiples posicions a través de llum fluorescent, reflectida i transmesa
- Microscòpia en cèl·lules vives
- Anàlisi de proximitat molecular: FRET (transmissió d'energia de ressonància entre fluorocroms).
- Microscòpia Làser Confocal
- Assistència tècnica per al processat i anàlisi d'imatges (reconstrucció 3D, quantificació, col·localització, anàlisi FRET, seguiment de partícules).
- Formació en el processat i anàlisi d'imatges.
- Assessorament en el disseny experimental i en la preparació de les mostres.
- Formació en l'ús de l'equipament.

Els principals serveis que ofereix la plataforma de microscòpia de l'IdlSPa amb l'equipament de **microscòpia electrònica** de la UIB són:

- Microscòpia Electrònica de rastreig:
  - ▶ Estudi de la morfologia, estructura i composició de partícules fines.
  - ▶ Estudi anatomopatològic de cèl·lules i teixits.
  - ▶ Estudi de cultius cel·lulars.
  - ▶ Caracterització i diagnòstic de bacteris, virus etc.
- Estudis morfològics de teixit i organismes vius tant en el camp de la biologia com en el de la medicina:
  - ▶ Anatomia patològica: biòpsies, pell, cabell...
  - ▶ Odontologia: estudi de dents, empastaments, etc.
  - ▶ Traumatologia biomaterials.
  - ▶ Urologia: litiasi.
  - ▶ Microbiologia: diferenciació de bacteris, fongs, etc.
- Microscòpia Electrònica de transmissió:

Activitat i col·laboració amb grups de recerca

Durant l'any 2015, la plataforma de microscòpia ha realitzat un total de 20 serveis sol·licitats pels diferents grups de recerca de l'IdISPa col·laborant en els següents projectes d'investigació:

Taula 2. Plataforma microscòpia - Projectes investigació

Títol projecte	Investigador principal
Alteraciones de la placa de crecimiento. Métodos de tratamiento de deformidades angulares. Tratamiento alteraciones de crecimiento	Ignacio Sanpera Trigueros
Estudio de la dinámica estructural de los biofilms sometidos a tratamiento antibiótico	Antonio Oliver Palomo
PI12/01748 Estudio de la via WNT como nueva diana terapéutica en sarcomas	Antònia Obrador de Hevia
PILOTO2015/TERRASA Detección de mutaciones del gen EGFR en DNA tumoral circulante de muestras de pacientes con cáncer de pulmón.	M ^{re} Aranzazú González del Alba
PI15/00809 Nuevos biomarcadores genéticos y mitocondriales para la esquizofrenia. Función de la proteína DISC1 en la mitocondria, relación con el déficit cognitivo y su modulación por estrógenos.	Cristofol Vives Bauzá
CP12/03338	Gwendolyn Barceló Coblijn
Estudio del uso del 5- ALA en la resercción de gliomas	Javier Fernandez
Diagnóstico de NMDR autoinmune	Maria Rosa Julia Benique
PRCS/REDIP Registro Inmunologia	José Carlos Rodríguez Gallego
PI12/01152 Capacidad regenerativa pulmonar en pacientes con EPOC: analisis integrado de la funcionalidad de las celulas madre y el micro-ambiente inflamatorio.	Carlos Rio Bocos

Col·laboració amb serveis assistencials

La plataforma col·labora puntualment amb els serveis assistencials de l'HUSE tant per a la posta a punt de protocols experimentals com per a la documentació de proves visuals de casos concrets. Els principals serveis amb els quals s'ha col·laborat són: Pneumologia, Traumatologia, Anatomia Patològica i Immunologia.

A més, la plataforma col·labora activament amb diferents serveis, d'acord a les seves necessitats assistencials, com per exemple en el diagnòstic de neuropaties autoimmunes. A més, de forma rutinària es fan comprovacions de preparacions histològiques d'immunohistoquímica i d'immunofluorescència de preparacions de diversos serveis.

5.2. Plataforma de proteòmica

El principal objectiu de la plataforma de proteòmica de l'IdISPa és fomentar la investigació científica i el desenvolupament tecnològic en el camp de la proteòmica, permetent realitzar estudis de proteòmica quantitativa, de les interaccions proteïna-proteïna, així com la caracterització de les expressions diferencials i modificacions post-traduccionals.

Recursos Tècnics

- Cambra de documentació de quimioluminescència LAS 4000 (GE Healthcare Life Sciences)
- Escàner de fluorescència Typhoon FLA 9500 (GE Healthcare Life Sciences)
- Escàner d'infrarojos Odyssey CLX (LI-COR)
- Equip Luminex MAGPIX (Millipore)
- 2 Fonts d'electroforesi EPS-601 (GE Healthcare Life Sciences)

- Sistema d'electroforesi vertical Mini VE (GE Healthcare Life Sciences)
- Sistema d'electroforesi 2D Ettam Dalt Six (GE Healthcare Life Sciences)
- Sistema d'isoelectroenfocament ETTAM IP-Gphor 3 (GE Healthcare Life Sciences)
- Sistema de transferència TransBlot Turbo (BioRad)
- Agitador de balanceig Duomax 1030 (Heidolph)
- Lector de plaques multimodal. Biotek Synergy H1
- Cromatògraf de gasos amb detector selectiu de masses. Agilent 7890B/G3440B

A les instal·lacions de la Universitat de les Illes Balears, l'IdISPa disposa dels següents recursos tècnics:

- HPLC i electroforesi capil·lar amb detecció per espectrometria de masses
- Sistema de cromatografia líquida multidimensional en nano fluxos.

Recursos Humans

- Personal tècnic de suport: *Carlos Río Bocos*.
- Personal tècnic HPLC (UIB): *Gabriel Martorell*.
- Personal tècnic cromatògraf de gasos (HUSE): *Bernardino Barceló*

Cartera de serveis

Les principals aplicacions que ofereix l'IdISPa dins el camp de la proteòmica són:

- Separació de proteïnes mitjançant electroforesi monodimensional i bidimensional.
- Anàlisis d'expressió diferencial amb detecció per quimioluminescència o infrarojos (Western blot) i per DIGE.

- Quantificació a través de tècniques multidetecció (Luminex).
- Formació dels usuaris en el maneig dels equips disponibles en la Plataforma.
- Assessorament tècnic en el disseny experimental, en la preparació de mostres, anàlisi d'imatge, etc.
- Cromatografia de gasos
- Separació, purificació, identificació i quantificació de substàncies químiques (hormones,

nutrients, aminoàcids, lípids, carbohidrats, antioxidants...) per tècniques de cromatografia líquida (HPLC) i electroforesi capil·lar amb detecció per espectrometria de masses i sistemes de cromatografia líquida multidimensional en nano fluxos.

Activitat i col·laboració amb grups de recerca

Durant l'any 2015 els grups que han utilitzat la plataforma pels seus projectes de recerca són:

Taula 3. Plataforma proteòmica - Projectes investigació

Títol projecte	Investigador principal
Determination of the PBP binding affinities and killing kinetics of WCK NCEs and comparator drugs in <i>Escherichia coli</i> , <i>Klebsiella pneumoniae</i> , <i>Acinetobacter baumannii</i> and <i>Pseudomonas aeruginosa</i> .	Antonio Oliver
Capacidad regenerativa pulmonar en pacientes con EPOC: análisis integrado de la funcionalidad de las células madre y el micro-ambiente inflamatorio.	Carlos Río
Nuevos biomarcadores genéticos y mitocondriales para la esquizofrenia. Función de la proteína DISC1 en la mitocondria, relación con el déficit cognitivo y su modulación por estrógenos	Cristòfol Vives-Bauzá
Análisis de multímeros del factor von Willebrand (vWF)	Bernat Galmés
Nuevos biomarcadores inflamatorios para el traumatismo craneoencefálico: función de los inflamomas, relación con el pronóstico y su modulación mediante anticuerpos monoclonales.	Jon Pérez Bárcena
Papel de los mecanismos de apoptosis y vías de señalización JAK/STAT y NF-κB en las infecciones sinopulmonares recurrentes de pacientes con Inmunodeficiencia Variable Común	Joana M ^a Ferrer Balaguer

L'ús de la plataforma ha quedat reflectit en la següent publicació:

Genin EC, Plutino M, Bannwarth S, Villa E, Cisneros-Barroso E, Roy M, Ortega-Vila B, Fragaki K, Lespinasse F, Pinero-Martos E, Augé G, Moore D, Burté F, Lacas-Gervais S, Kageyama Y, Itoh K,

Yu-Wai-Man P, Sesaki H, Ricci JE, Vives-Bauza C, Paquis-Fluckinger V. CHCHD10 mutations promote loss of mitochondrial cristae junctions with impaired mitochondrial genome maintenance and inhibition of apoptosis. *EMBO Mol Med.* 2015. 14;8 (1):58-72

Col·laboració amb serveis assistencials

Els departaments clínics de l'HUSE que al llarg de l'any han utilitzat aquesta plataforma són: Pneumologia, Microbiologia, Immunologia i Hematologia.

5.3. Plataforma de genòmica

La plataforma de genòmica de l'IdISPa neix amb la finalitat de donar suport a la investigació i desenvolupament d'estudis genètics. En aquest sentit, la plataforma de Genòmica ofereix als investigadors i a la comunitat científica en general, la possibilitat de caracteritzar la funció dels gens amb la implementació de tècniques de genòmica i transcriptòmica, tals com la seqüenciació, el genotipat o l'anàlisi d'expressió gènica emprant microarrays.

Recursos Tècnics

Equipament general:

- 1 Bioanalitzador: Agilent 2100 Bioanalyzer
- Sistema d'Electroforesi amb camp polsant (PFGE). CHEF Mapper XA
- Espectrofotòmetre de microvolum Nanovue Plus
- Fonts d'electroforesi BioRad
- Termocicladors convencionals: 2 Biometra Professional Thermocycler, 1 HYBAID PCR Express
- Documentador de gels: Gel Doc EX Image Biorad

Equipament per a PCR a temps real:

- 1 Termociclador en temps real: CFX96 Touch. Bio-Rad

- 1 Termociclador en temps real: Illumina

Equipament per a PCR digital:

- PCR digital: C1000 Touch Thermal Cycler, QX200 Droplet Generator & Reader

Equipament per a Seqüenciació massiva:

- Seqüenciador massiu: MiSeq Next-Generation Sequencing System

Equipament per a Arrays:

- Escàner d'arrays. Affymetrix Genechip Scanner
- Forn d'hibridació. GeneChip Hybridization Oven 645. Affymetrix
- Estació fluidica. GeneChip Fluidics Station 450. affymetrix

Recursos Humans

- Personal tècnic de suport: *Victor J. Asensio Landa.*

Cartera de serveis

Els principals objectius de la plataforma de genòmica de l'IdISPa són facilitar als grups de recerca biomèdica l'accés a les noves tecnologies punteres d'aquesta disciplina i la implementació de noves tècniques diagnòstiques en el camp de la pràctica clínica.

En compliment d'aquests objectius la plataforma ofereix els següents serveis:

- Detecció de mutacions específiques en gens seleccionats implementant noves tècniques diagnòstiques al tractament de malalties genètiques.

- Incorporació noves eines diagnòstiques, així com identificar nous biomarcadors moleculars, com per exemple miRNAs i DNA circulant, a la pràctica clínica, ajudant així a la presa de decisions clíniques, facilitant l'elecció del tractament més adient i de forma personalitzada per al pacient.
- Classificació de pacients segons la seva predisposició metabòlica i la seva resposta a fàrmacs, mitjançant l'estudi de polimorfismes en els gens implicats en les seves rutes metabòliques.
- Millorar els tractaments de malalties severes, oncològiques i/o neurològiques, en funció de la resposta gènica del pacient. Avaluar l'aparició de mutacions de resistència als tractaments, principalment en el camp de l'oncologia.

Activitat i col·laboració amb grups de recerca

Durant l'any 2015, la plataforma de genòmica ha realitzat un total de 16 serveis donant suport als següents projectes d'Investigació:

Taula 4. Plataforma genòmica - Projectes investigació

Títol projecte	Investigador principal
PI13/02278 Determinación de bases genéticas y moleculares de las cardiopatías congénitas mediante estudios familiares y modelos animales	Alexander Damian Heine Suñer
PI12/00103 Marcadores genéticos de resistencia, virulencia, adaptabilidad, epidemividad y mortalidad en las infecciones por pseudomona aeruginosa	Antonio Oliver Palomo
PI112/01748 Estudio de la via WNT como nueva diana terapèutica en sarcomas	Antonia Obrador de Hevia
PI12/01152 Capacidad regenerativa pulmonar en pacientes con EPOC: analisis integrado de la funcionalidad de las celulas madre y el micro-ambiente inflamatorio.	Carlos Río Bocos
PI15/00327 Caracterización molecular del papel pronóstico adverso de la expresión de COX-2 en células de Reed-Sternberg del linfoma de Hodgkin	Antonio Gutiérrez Garcia
PI14/02225 El ADN mitocondrial en líquido cefalorraquídeo como biomarcador de enfermedad de Alzheimer. Estudio de replicación de resultados y estudio piloto en muestras biológicas no neurales.	Cristòfol Vives Bauzá Guillermo Amer

Col·laboració amb serveis assistencials

La plataforma ha col·laborat també amb el servei de seqüenciació del departament de genètica de l'Hospital Universitari Son Espases, signant un

acord de col·laboració per a la implementació de tècniques de seqüenciació massiva per tal de validar analítica i clínicament aquesta tecnologia i desenvolupar nous algorismes diagnòstics aplicables a patologies genètiques heterogènies o complexes.

Col·laboració amb entitats externes

Durant l'any 2015, la plataforma de genòmica ha col·laborat amb l' Institut Mediterrani d'estudis avançats (IMEDEA), centre depenent del *Consejo Superior de Investigaciones Científicas* (CSIC) que es dedica a la investigació en el camp dels recursos naturals, signant un contracte de prestació de serveis per a la realització del control de qualitat de 12 mostres d'ARN mitjançant l'ús del bioanalitzador.

5.4. Plataforma de citometria i cultius cel·lulars

La plataforma de citometria i cultius cel·lulars posa a disposició dels usuaris la possibilitat de cultivar "in vitro" i experimentar amb els diferents tipus de poblacions cel·lulars, tant cultius primaris com línies cel·lulars establertes.

A més de la quantificació dels marcadors de les diferents poblacions cel·lulars, la citometria també possibilita l'aïllament d'aquestes poblacions segons les seves característiques (Sorter).

Recursos Tècnics

- CITOMETRIA
  - Citòmetre analitzador BD FACSVersè (Làzers 488, 640 y 405nm i 8 fluorescències)
  - Citòmetre Sorter BD FACSAria Fusion (Làzers 488, 640 y 405nm i 14 fluorescències)
  - Preparació de mostres BD FACS Assistant Lyse Wash
- CULTIUS CEL·LULARS
  - Cabines de flux laminar: 4 cabines de seguretat biològica Telstar Bio-IIA

- Incubadors: 6 unitats amb control de temperatura, humitat i CO₂
- Microscopis invertits: Olympus, Nikon (també detecció de fluorescència)
- Equipament de crioconservació: Tanc de Nitrogen Líquid, criocongelador i ultracongeladors
- Comptador de cèl·lules: Millipore Scepter
- Electroporador per a cèl·lules eucariotes: Lonza Nucleofector
- Dissociador de teixits: Miltenyi GentleMacs Dissociator
- Equips de monitorització en temps real de creixement/adhesió/migració cel·lular: RTCA ACEA

Recursos Humans

- Personal tècnic de suport: *Catalina Crespi Bestard*.

Cartera de serveis

Les principals aplicacions que ofereix l'IdISPa dins el camp de la citometria i cultius cel·lulars són:

- Preparació de mostres per a citometria de flux.
- Immunofenotipat (de membrana o intracel·lular).
- Estudi del cicle i funcionalitat cel·lular.
- Proliferació.
- Apoptosi.
- Quantificació a través de tècniques multiplex.
- Separació Cel·lular.
- Ús d'incubadors i cabines per a cultius primaris i manteniment de línies cel·lulars.

- Dissociació de teixits.
- Electroporació.
- Comptatge de cèl·lules.
- Monitorització en temps real de creixement/adhesió/migració cel·lular: RTCA
- Conservació de cèl·lules i línies cel·lulars a -150°C (crio-congelador o en N₂ líquid).
- Formació dels usuaris en el maneig dels equips disponibles.
- Assessorament tècnic en el disseny experimental, preparació de mostres, etc.

Activitat i col·laboració amb grups de recerca

Durant l'any 2015, la plataforma de citometria i cultius cel·lulars ha realitzat un total de 12 serveis sol·licitats pels diferents grups de recerca de l'IdISPa col·laborant en els següents projectes d'Investigació:

Taula 5. Plataforma citometria i cultius cel·lulars - Projectes investigació

Títol projecte	Investigador principal
PI112/01748 Estudio de la via WNT como nueva diana terapèutica en sarcomas	Antonia Obrador de Hevia
CP11/00046	Cristòfol Vives Bauzá
TODOSRAROS02. Advanced therapies for rare diseases: cystic fibrosis as a model for genomic engineering and induced stem cell-based applications.	Aarne Fleischer

L'ús de la plataforma ha quedat reflectit en les següents publicacions 2015:

1. Scrimini S; Pons J; Agustí A; Clemente A; Sallán MC; Bauçà JM; Soriano JB; Cosio BG; Lopez M; Crespi C; Sauleda J. Expansion of myeloid-derived suppressor cells in chronic obstructive pulmonary disease and lung cancer: potential link between inflammation and cancer. *Cancer Immunol Immunother.* 2015. 64(10):1261-70, 2015. PMID: 26122358.
2. Clemente A; Pons J; Lanio N; Cunill V; Frontera G; Crespi C; Matamoros N; Ferrer JM. Increased STAT3 phosphorylation on CD27+ B-cells from common variable immunodeficiency

disease patients. *Clin Immunol.* 2015. Sep 7;161(2):77-8.

Col·laboració amb serveis assistencials

L'ús dels equips de citometria i cultius cel·lulars està àmpliament acceptat en diferents serveis de l'HUSE, a tall d'exemple, els citòmetres per a diagnòstic de pacients amb immunodeficiències primàries i secundàries (com la infecció per VIH), per al diagnòstic de leucèmies, limfomes i síndromes limfoproliferatius crònics i per avaluar altres aspectes de la funció immune.

La plataforma ha col·laborat amb els grups assistencials d'immunologia, oncologia i hematologia.

Col·laboració amb entitats externes

Durant l'any 2015, la plataforma de citometria i cultius cel·lulars ha col·laborat amb les següents entitats externes mitjançant la signatura d'un contracte de prestació de serveis:

Lyposmol, entitat dedicada a investigació, desenvolupament i innovació de productes biotecnològics aplicats al camp de la medicina, així com importador/agrupador de productes sanitaris.

Stem Center, entitat de biotecnologia i salut que té entre els seus objectius el de la investigació mèdica i clínica, així com la de laboratori.

5.5. Plataforma cirurgia experimental i estabulari

La plataforma de Cirurgia Experimental i Estabulari de l'IdiSPa s'ha creat amb la finalitat d'oferir un servei a la investigació preclínica basada en models experimentals. Disposa d'unes instal·lacions convencionals amb un nivell de bioseguretat tipus 2, adients per al desenvolupament d'activitats d'investigació i docència amb animals d'experimentació, complint la normativa vigent espanyola (RD 53/2013) i europea (Directiva 2010-63-EU). Es realitzen controls sanitaris periòdics als animals d'experimentació seguint les recomanacions de FELASA, així com controls higiènic-sanitaris del pinso, encenalls, aigua, ambient i superfícies de les instal·lacions per a garantir el benestar dels animals i una investigació de qualitat.

Les espècies que es mantenen i que en algun cas es crien, són distintes soques, línies o varietats genètiques de:

- *Rattus norvegicus* (manteniment i cria).
- *Mus musculus* (manteniment i cria).
- *Oryctolagus cuniculus* (manteniment).
- *Sus scrofa* (manteniment).

Per raons de seguretat, l'accés a l'interior de les instal·lacions està restringit i requereix d'autorització prèvia. El personal investigador pot accedir a les següents àrees:

1. Àrea d'estabulació dels animals:

Aquesta àrea consta de:

- Sala per a ratolins
- Sala per a rates
- Sala per a conills
- Sala per a grans animals (porcs)

2. Àrea experimental:

Aquesta àrea consta de:

- Dos laboratoris
- Dos quiròfans experimentals
- Sala post-operatori
- Sala de Raigs X

Recursos Tècnics

- Racks convencionals i de guies per a rates i ratolins
- Rack ventilat per a ratolins
- Racks amb gàbies interconnectables per a conills
- Menjadors per a pinso en pols
- Sistema d'identificació individual per tatuatge

- Rentadora termodesinfectadora per a gàbies i altres complements (Steelco AC1400)
- Autoclau esterilitzador a vapor S1000 (Matachana)
- Equips d'eutanàsia por CO₂
- Bàscules i petit equipament per a la realització de tècniques bàsiques amb animals d'experimentació (sondes, ceps, etc)
- Gelera i congelador
- Equip d'anestèsia inhalatòria
- Cabina de flux laminar (Telstar V-100)
- Arc quirúrgic i equip de rajos X
- Microscopi quirúrgic i lupa de magnificació
- Instrumental quirúrgic per a laparotomia, traumatologia i microcirurgia
- Làmpades d'infrarojos per a grans i petits animals
- Assessorament i col·laboració en tècniques d'immobilització animal i administració de substàncies.
- Assessorament i col·laboració en tècniques d'anestèsia i analgèsia.
- Eutanàsia.
- Gestió de genogrames.
- Servei de radiologia.
- Tècniques d'imatge radiològica intraoperatòria.
- Facilitar la formació en tècniques quirúrgiques.
- Formació per a la capacitat en les diferents tècniques aplicades als animals d'experimentació.

Recursos Humans

- Coordinador de la plataforma: *Ignasi Sanpera Trigueros*
- Veterinari responsable de la salut i del benestar dels animals: *Anna Tomás Sangenis*.
- Tècnic responsable de la cura dels animals: *Maria Tortosa Montojo*

Cartera de serveis

La plataforma ofereix els següents serveis:

- Manteniment dels animals d'experimentació (subministrament de pinso, encenalls, estructures d'enriquiment ambiental...).
- Assessorament en el maneig, allotjament, alimentació, reproducció, manteniment de línies transgèniques i benestar dels animals d'experimentació.

Al mes de juny de 2015 la Secretaria General de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori autoritzà a l'IdISPa com a establiment usuari i criador d'animals emprats en experimentació i altres finalitats científiques i reconeix la veterinària, Anna Tomás Sangenis com a especialista responsable en benestar animal in situ i veterinària designada. També aprovà la inscripció de l'IdISPa com a usuari i criador al registre de centres d'experimentació del Registre d'explotacions ramaderes amb el codi ES070400006177.

Al setembre de 2015 el *Consejo Interministerial de Organismos Modificados*, després d'estudiar la informació aportada i de la visita a la instal·lació per part de *la Comisión Nacional de Bioseguridad*, acordà informar favorablement l'ús d'aquesta instal·lació per al desenvolupament d'activitats d'utilització confinada amb organismes modificats genèticament de risc nul o insignificant (tipus 1) per considerar que les mesures de confinament són les adients per al desenvolupament d'activitats amb aquest nivell de risc.

Activitat i col·laboració amb grups de recerca

Durant l'any 2015, el Comitè d'Ètica d'experimentació animal de l'IdISPa ha autoritzat els següents projectes d'investigació:

Taula 6. Plataforma cirurgia experimental i estabulari - Projectes investigació

Títol projecte	Investigador principal
2015/17/AEXP: "Study of the role of sphingomyelin in cell adhesion: implications in colorectal cancer development and treatment"	Gwendolyn Barceló Cobljin
2015/03/AEXP: "Determinació de les bases genètiques i moleculars de les cardiopaties congènites mitjançant estudis familiars i models animals".	Alexander Damià Heine Suñer
PI11/00986: Es el crecimiento por rebote tras Hemiepifisiodesis evitable?	Ignasi Sanpera Trigueros
2015/21/AEXP. Potenciación de las propiedades osteoinductoras de matriz ósea desmineralizada (DBM) para su uso terapéutico en humanos	Marta Monjo Cabrer
2014/10/AEXP: Nanostructured flavonoid coated implants for soft tissue integration	Marta Monjo Cabrer

Col·laboració amb serveis assistencials

La plataforma de cirurgia experimental i estabulari de l'IdISPa permetrà potenciar i fomentar la recerca en matèria de cirurgia experimental, desenvolupar noves tècniques quirúrgiques d'aplicació immediata en la pràctica clínica i permetrà una millor formació dels professionals sanitaris, el que es traduirà en una millora de l'excel·lència mèdica de les Illes Balears.

5.6. Plataforma d'assajos clínics i suport metodològic

L'objectiu de la plataforma d'assajos clínics i suport metodològic és donar suport a tots els grups de recerca per desenvolupar projectes

d'investigació clínica. Actualment els quatre pilars d'aquest suport són:

- Suport metodològic a la investigació clínica.
- Suport estadístic.
- Suport documental, logístic i administratiu.
- Suport en la realització d'assajos clínics

Recursos Tècnics

- Electrocardiògraf amb transmissió via Wi-reless al servidor
- Tensiòmetres
- Bàscula amb tallímetre
- Densitòmetre DEXA
- Pulsioxímetres
- Espiròmetre

- Lliteres (incloent-ne una d'amplada especial per a pacients obesos)
- Centrífuga
- Congeladors
- Desfibril·lador
- Equip de videoconferència
- Lector automàtic de qüestionaris. Teleform
- Programes d'anàlisi estadístic (Stata, R)

Recursos Humans

- Coordinador de la plataforma: *F. Borja García-Cosío de Piqueras*.
- Personal de suport metodològic: *Guillem Frontera Juan* i *Aina Mª Yáñez Juan*.
- Personal de suport: *Meritxell López Zamora* i *Ángel Ríos Olivenza*.
- Personal administratiu: *Margalida Ensenyat Catalunya*.

Cartera de serveis

En el marc d'aquesta plataforma l'IdISPa ofereix els següents serveis:

1. Estudis observacionals (registre de casos, estudis transversals, casos i controls i cohorts)

- Assessorament metodològic en el disseny de protocols.
- Disseny de qüestionaris (en paper/ en línia).
- Anàlisi estadística i interpretació de resultats.

- Assessorament en la redacció de comunicacions a congressos i articles científics.
- Assessorament metodològic, estadístic i de gestió a tots els investigadors.

2. Assajos Clínics

- Disseny i avaluació metodològica de protocols.
- Preparació i enviament de projectes als CEI's.
- Control de qualitat de la documentació d'assajos clínics.
- Control de qualitat de procediments d'assajos clínics.
- Control de la documentació de l'arxiu.
- Realització de les visites de l'estudi per personal d'infermeria qualificat, incloent la recollida de dades demogràfiques i antropomètriques, extraccions de sang i altres proves complementàries protocol·litzades (electrocardiografia, espirometria, etc.).
- Gestió administrativa de visites i proves realitzades.
- Gestió econòmica de l'assaig o del projecte.
- Anàlisi estadística i informe final de l'assaig.

Activitat i col·laboració amb grups de recerca

A les consultes de la plataforma es duen a terme visites a pacients reclutats per a la realització d'assajos clínics. Aquests pacients reben atenció

per part de personal facultatiu i d'infermeria com ara el control de constants, extraccions i processament de mostres de sang, la dispensació de medicaments, tests d'esforç, espirometries, gasometries, Eco-doppler, entre d'altres proves.

Durant l'any 2015, la plataforma d'assajos clínics i suport metodològic de l'IdISPa ha col·laborat en els següents assajos clínics i ha realitzat 678 visites i 2.937 proves mèdiques.

Taula 7. Plataforma assajos clínics i suport metodològic - Projectes investigació

Títol projecte	Investigador principal
ECSE 13/123. Ensayo fase III, para evaluar la eficacia y la seguridad de benralizumab (medi-563) añadido a corticosteroides inhalados a dosis altas más agonistas β 2 de acción larga en pacientes con asma no controlada (sirocco)	Francisco de Borja Garcia-Cosio Piqueras
RD12/017/021. RED DE SIDA (RIS)	Melchor Riera Jaume
ECSD 10/153: Estudio sobre los efectos metabólicos de atazanavir/ritonavir versus darunavir/ritonavir en combinación con tenofovir/emtricitabina en pacientes infectados por el VIH-1 sin tratamiento previo.	Javier Murillas Angoiti
ECSE 14/090. Ensayo fase IV para evaluar la eficacia y la seguridad de glicopirronio (50 microgramos 1 v/d) o de la combinación de dosis fijas de maleato de indacaterol y bromuro de glicopirronio (110/50 microgramos 1 v/d) en los síntomas y el estado de salud de pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC) moderada que cambien de cualquier régimen de tratamiento estándar para la EPOC	Ernest Sala Llinás
PI 14/0853 PREDIMED+DM:efecto de una dieta mediterránea hipocalórica y promoción de la actividad física en prevención de diabetes tipo 2 en personas con síndrome metabólico	M ^a Adoración Romaguera Bosch
ECSE 14/076. Ensayo fase III para comparar la eficacia, seguridad y tolerabilidad de la combinación triple de dosis fija ff/umec/vi con las combinaciones dobles de dosis fija ff/vi y umec/vi, administradas una vez al día por la mañana mediante un inhalador de polvo seco en sujetos con enfermedad pulmonar obstructiva crónica	Ernest Sala Llinás
ECSE 14/084. Ensayo fase III, para evaluar la eficacia y seguridad de dos dosis de benralizumab (medi-563) en pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC) de moderada a muy grave y antecedentes de exacerbaciones de EPOC (galathea)"	Francisco de Borja Garcia-Cosio Piqueras
ECSE 14/068. Ensayo fase IV para comparar la facilidad de uso de tobramicina polvo para inhalación frente a tobramicina solución para inhalación y colistimetato nebulizado para el tratamiento de la infección pulmonar por pseudomonas aeruginosa pulmonar en pacientes con fibrosis quística	Alexandre Palou Rotger
ECSE 14/168. Ensayo fase III para evaluar el efecto sobre las exacerbaciones del tratamiento una vez al día oral inhalado de la combinación a dosis fijas de tiotropio+olodaterol comparado con tiotropio durante 52 semanas en pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica grave a muy grave. [DYNAGITO]"	Ernest Sala Llinás
ECSE 14/150. Ensayo de extensión de seguridad fase iii, para evaluar la seguridad y tolerabilidad de benralizumab (medi-563) en adultos y adolescentes asmáticos con un corticoesteroide inhalado más un agonista β 2 de acción larga (BORA)	Francisco de Borja Garcia-Cosio Piqueras

A més, la plataforma ha donat suport a 28 projectes de recerca en el disseny de l'estudi, tesis, publicacions científiques, bases de dades, anàlisis de dades...

Col·laboració amb serveis assistencials

L'activitat desenvolupada en aquesta plataforma no només redunda en la generació de dades per a la recerca sanitària sinó que, a més, suposa una atenció i seguiment mèdic del que directament es beneficien els pacients que participen en els estudis.

Col·laboració amb entitats externes

Durant l'any 2015, la plataforma d'Assajos Clínics ha col·laborat amb el *Centro de Investigación Biomédica en Red (CIBER)*, consorci públic estatal per a la promoció i protecció de la salut mitjançant el foment de la recerca tant de caràcter bàsic com orientada als aspectes clínics i translacionals en l'àmbit, en el cas de l'assaig clínic PREDIMED, de la Fisiopatologia de la Obesitat i Nutrició (CIBEROBN), signant un contracte de prestació de serveis per al control de constants, extraccions i processament de mostres de sang i d'orina, electrocardiograma, Eco-doppler i DXA als pacients reclutats a l'assaig.

5.7. Plataforma biobanc

La missió de la plataforma de biobanc és posar a disposició de la comunitat científica una col·lecció estandarditzada de mostres biològiques, fet que permet fomentar i dur a terme una investigació biomèdica de qualitat d'acord amb la legislació vigent.

El biobanc HUSE està registrat en el Registre Nacional de Biobancs amb el nom B527, i és membre de:

- Plataforma Xarxa Nacional de Biobancs de l'Institut de Salut Carlos III.
- European, Middle Eastern and African Society for Biopreservation and Biobanking (ESBB).

Recursos Tècnics

- Processador de teixits de carrusel LEICA TP1020.
- Centre d'inclusió de parafina LEICA EG1150H.
- Estació de tinció histològica LEICA.
- Placa refrigeradora de blocs de parafina LEICA EG1150C.
- Placa refrigeradora de blocs de parafina Thermofisher Scientific.
- Micròtom manual LEICA RM2235.
- Micròtom Thermofisher Scientific HM 355 S Rotary.
- Bany de flotació LEICA HI1210.
- Bany de flotació Thermofisher Scientific SB 80.
- Criostat per al tall de teixits congelats. LEICA.
- 4 Ultracongeladors -80°C NIRCO Nuaire NU9668E.
- 1 Congelador -20°C Radiber.
- 1 Congelador NIRCO CV454.
- Centrífuga amb rotors Eppendorf 5810 R.
- Tissue-lyser QIAGEN LT.
- Estufa de secat SELECTAP Selecta.
- Equip de Western-Blot BIO-RAD.

Recursos Humans

Personal de suport: *Verónica Regueiro Comesaña*.

Cartera de serveis

Les principals aplicacions que ofereix l'IdISPa en el camp de la plataforma biobanc són:

- Gestió i conservació de mostres.
- Processat de mostres.
- Tècniques histològiques: processat de teixits congelats i en parafina.

- Tinció Hematoxilina-Eosina (HE).
- Tècniques moleculars: extracció d'ADN/ARN.
- Metodologia (assessorament tècnic).

Activitat i col·laboració amb grups de recerca

Al llarg de l'any 2015, la plataforma biobanc ha processat 793 mostres de fluids biològics, tals com: sèrum, plasma, fracció leucocitària, orina... emmarcades dins els següents projectes d'investigació:

Taula 8. Plataforma cirurgia experimental i estabulari - Projectes investigació

Títol projecte	Investigador principal
Componentes Monoclonales Análisis mediante técnicas de proteómica de biomarcadores de gammapatías monoclonales en la fracción de seroproteínas.	Francisca Barceló Mairata
Diabetes Gestacional Evaluación del síndrome de apneas-hipoapneas del sueño como factor de riesgo de diabetes gestacional.	Alberto Alonso Fernández
FAM-SAHS Estudio de la asociación familiar (paterno-filial) del síndrome de apneas-hipoapneas. Implicaciones clínicas y socio-sanitarias.	Antonia Barceló Bennàsar
ISAACCa Impacto del síndrome de apneas-hipopneas del sueño en la evolución del síndrome coronario agudo. Efecto de la intervención con presión positiva continua (CPAP).	Antonia Barceló Bennàsar
MOODFOOD Multi-country collaborative project on the role of diet, food-related behaviour, and obesity in the prevention of depression.	Miquel Roca Bennàsar
PIERAID 2013-003855-38. Beneficio del paricalcitol (activador selectivo del receptor de vitamina D indicado para la prevención y el tratamiento del hiperparatiroidismo secundario) sobre la anemia de características inflamatorias en los pacientes en diálisis que reciben agentes estimuladores de eritropoyesis.	Miguel G. Uriol Rivera

Col·laboració amb entitats externes

Durant l'any 2015, la plataforma biobanc ha col·laborat amb el Biobanc Nacional en Xarxa de Malalties Respiratòries, en virtut del conveni de col·laboració signat entre el CIBER de malalties respiratòries i la Fundació Caubet-Cimera.

També ha col·laborat amb l'entitat externa Biodan, dins el marc del conveni de col·laboració signat amb el grup d'investigació Lípids en Patologia Humana.

Les plataformes de l'IdISPa han participat en tasques de formació en dos àmbits:

- **Formació en l'ús dels equips de les plataformes que ho requereixin:**

Les plataformes científico-tècniques de l'IdISPa tenen descrit uns requisits de formació per a l'ús de determinats equips que contemplen un programa de treball individual de l'investigador amb el tècnic responsable de la plataforma que li permetrà emprar de forma autònoma l'equip per poder dur a terme els experiments propis de la seva línia d'investigació.

El programa inclou una sessió teòrica sobre la tecnologia de l'equip i el seu maneig, i varies sessions pràctiques, amb mostres del propi investigador, primer juntament amb el tècnic de la plataforma i després sota la seva supervisió fins que adquireix la qualificació necessària per emprar-lo de forma autònoma.

- **Participació en la formació dels metges residents de l'HUSE:**

Durant l'any 2015, els tècnics de les plataformes de l'IdISPa han col·laborat amb la formació dels residents de l'HUSE en l'àmbit de la investigació. Els residents han anat rotant per totes les plataformes per tal d'adquirir coneixements sobre la investigació que es desenvolupa en el si de l'IdISPa i sobre la tecnologia i les infraestructures de què disposa per a promoure una recerca d'avantguarda.

ACTIVITAT I PRODUCCIÓ CIENTÍFICA

6. ACTIVITAT I PRODUCCIÓ CIENTÍFICA

6.1. Anàlisi dels grups i àrees

L'estructura de l'IdISPa s'ha definit al voltant de 7 àrees temàtiques d'investigació prioritzades al Pla Estratègic:

1. *Bioenginyeria i Cirurgia Experimental.*
2. *Epidemiologia Clínica i Salut Pública.*
3. *Malalties Infeccioses i Immunològiques.*
4. *Malalties Metabòliques i Nutrició.*
5. *Malalties Respiratòries i Cardiovasculars.*
6. *Neurociències.*
7. *Oncohematologia.*

En reunió ordinària del Comitè Científic Intern de 18 de febrer 2015 es va aprovar l'adscripció de 8 nous grups de recerca als 45 adscrits l'any 2014.

Els 53 grups IdISPa es classifiquen com a:

- **Grups Consolidats Interns:** aquells grups el responsable dels quals és de l'Hospital Universitari Son Espases, de la Universitat de les Illes Balears, de l'àmbit d'Atenció Primària de Mallorca o de la Fundació d'Investigació Sanitària

de les Illes Balears, i compleixen els criteris mínims d'excel·lència i productivitat científica.

- **Grups Emergents:** aquells grups de recent formació el responsable dels quals té 5 anys o menys d'experiència investigadora, acredita potencial investigador contrastat (contractes Miguel Servet, Ramón y Cajal, etc.) i ha superat els criteris mínims de l'avaluació científica.
- **Grups Associats:** aquells grups la col·laboració dels quals es considera d'interès per a l'Institut, però que no aconsegueixen els criteris necessaris per a ser Grup Consolidat o Grup Emergent.
- **Grups Consolidats Externs:** aquells grups pertanyents a altres entitats del Servei de Salut de les Illes Balears, o a altres entitat públic-privades conveniades amb l'IdISPa que compleixen els criteris mínims d'excel·lència i productivitat científica.

A continuació es presenta una relació de les àrees d'investigació incloent tots els grups d'investigació, responsables de grup i la seva classificació interna (en negreta està indicat el nom del Coordinador d'àrea científica).

Taula 9. Àrees i grups d'investigació IdISPa

Grup	Entitat	Responsable	Tipologia
Àrea Científica 1: Bioenginyeria i Cirurgia Experimental			
Teràpia Cel·lular i Enginyeria Tissular (TERCIT)	UIB	Marta Monjo Cabrer	Consolidat intern
Genòmica de la Salut	HUSE	Damià Heine Suñer	Consolidat intern
Genètica Clínica i Malalties Rares	HUSE	Jordi Rosell Andreo	Consolidat intern
Biologia Computacional i Bioinformàtica	UIB	Francesc A. Rosselló Llompart	Consolidat intern
Reactivitat Molecular i Disseny de Fàrmacs <small>(NOVA ADSCRIPCIÓ)</small>	UIB	Bartolomé Vilanova Canet	Consolidat intern

Grup	Entitat	Responsable	Tipologia
Sistemes Electrònics (NOVA ADSCRIPCIÓ)	UIB	Jaume Segura Fuster	Consolidat intern
Malalties Osteomusculars	HUSE	Ignacio Sanpera Trigueros	Associat
Lògica Borrosa i Fusió de la Informació (LOBFI)	UIB	Gaspar Mayor Forteza	Associat
Aplicacions Endoscòpiques en Malalties Digestives	HSLI	Carles Dolz Abadía	Consolidat extern
Àrea Científica 2: Epidemiologia Clínica i Salut Pública			
Investigació en Activitats Preventives i Promoció i en Càncer Illes Balears (GRAPP-calB)	AP-Mallorca	Joan Llobera Cànaves	Consolidat Intern
Evidència, Estils de vida i Salut (EVES)	UIB	Antoni Aguiló Pons	Consolidat intern
Investigació Crítica en Salut (GICS)	UIB	Concepción Zaforteza Lallemand	Consolidat intern
Història de la Salut (NOVA ADSCRIPCIÓ)	UIB	Francesc Bujosa Homar	Consolidat Intern
Fisiopatologia Cardiovascular i Epidemiologia Nutricional	HUSE-FISIB	Dora Romaguera Bosch	Emergent
Epidemiologia i Investigació Clínica Respiratòries	HSLI	Antonia Fuster Gomila	Consolidat extern
Infància i Medi ambient (INMA)	AS-Menorca	Maties Torrent Quetglas	Consolidat extern
Grup Investigació en Salut Pública de les Illes Balears (GISPIB) (NOVA ADSCRIPCIÓ)	DGSP	María Ramos Monserrat	Consolidat extern
Àrea Científica 3: Malalties Infeccioses i Immunològiques			
Resistència Antibiòtica i Patogènia de les Infeccions Bacterianes	HUSE	Antonio Oliver Palomo	Consolidat intern
Estudi de la Resposta Immunològica en Patologia Humana	HUSE	Joana M ^a Ferrer Balaguer	Consolidat intern
Malalties Infeccioses - VIH	HUSE	Melchor Riera Jaume	Consolidat intern
Malalties Infeccioses en Atenció Primària Balears (GMISBAL)	AP-Mallorca	Javier Arranz Izquierdo	Consolidat intern
Infecció i Immunitat	FISIB	Verónica Regueiro	Emergent
Virologia Clínica Pediàtrica	HUSE	Jordi Reina Prieto	Associat
Multidisciplinar de Sepsis (NOVA ADSCRIPCIÓ)	HSLI	Marcio Borges Sá	Consolidat extern
Àrea Científica 4: Malalties Metabòliques i Nutrició			
Metabolisme Energètic i Nutrició	UIB	Magdalena Gianotti Bauzá	Consolidat intern
Nutrició Comunitària i Estrès Oxidatiu	UIB	Josep Antoni Tur Marí	Consolidat intern
Investigació en Litiasis Renal i Biomineralització	UIB	Félix Grases Freixedas	Consolidat intern
Lípids en Patologia Humana	HUSE-FISIB	Gwendolyn Barceló Coblijn	Emergent
Patologies Vasculars i Metabòliques	HSLI	Lluís Masmiquel Comas	Consolidat extern

Grup	Entitat	Responsable	Tipologia
Àrea Científica 5: Malalties Respiratòries i Cardiovasculars			
Inflamació, Reparació i Càncer en Malalties Respiratòries	HUSE	Jaume Sauleda Roig	Consolidat intern
Síndrome d'Apnees i Hipoapnees del Son (SAHS)	HUSE	Antonia Barceló Bennàssar	Consolidat intern
Fisiopatologia i Terapèutica Cardiovascular	HUSE	Carlos Fernández Palomeque	Consolidat intern
Malalties Respiratòries Cròniques Balear en Atenció Primària (GREBAP)	AP-Mallorca	Miguel Román Rodríguez	Consolidat intern
Cardiopaties Genètiques i Mort Sobtada	HSLI	Tomás Ripoll Vera	Consolidat extern
Patologia Cardiopulmonar del Pacient Crític <small>(NOVA ADSCRIPCIÓ)</small>	HSLI	Gemma Rialp Cervera	Consolidat extern
Àrea Científica 6: Neurociències			
Neurobiologia	HUSE-FISIB	Cristòfol Vives Bauzà	Emergent
Neurocirurgia, Neuropatologies i Neurocrítics	HUSE	Marta Brell Doval	Consolidat intern
Toxicologia Clínica <small>(NOVA ADSCRIPCIÓ)</small>	HUSE	Jordi Puiguriquer Ferrando	Consolidat intern
Neurofisiologia del Son i dels Ritmes Biològics	UIB	M ^a Cristina Nicolau Llobera	Consolidat intern
Neuropsicologia i Cognició (NeuroCog)	UIB	Pilar Andrés Benito	Consolidat intern
Neurociència cognitiu-afectiva i Psicologia Clínica	UIB	Pedro J. Montoya Jiménez	Consolidat intern
Trastorns Mentals d'Alta Prevalença en Atenció Primària	UIB	Miquel Roca Bennasar	Consolidat intern
Desenvolupament i Psicopatologia (DEVPSY)	UIB	Gloria García de la Banda	Consolidat intern
Neurofarmacologia	UIB	M ^a Julia García Fuster	Emergent
Anestèsia i Dolor	HSLI	José Luis Aguilar	Consolidat extern
Àrea Científica 7: Oncohematologia			
Multidisciplinar d'Oncologia Traslacional (MOT)	UIB	Pilar Roca Salom	Consolidat intern
Clínica i Biologia de les Neoplàsies Hematològiques	HUSE	Antonio Gutiérrez García	Consolidat intern
Teràpies Avançades i Biomarcadors en Oncologia Clínica	HUSE	Antònia Obrador Hevia	Consolidat intern
Enfermedad Oncològica Peritoneal <small>(NOVA ADSCRIPCIÓ)</small>	HUSE	Rafael Morales Soriano	Consolidat intern
Biologia Cel·lular del Càncer	UIB	Silvia Fernández de Mattos	Consolidat intern
Grup d'Investigació en Oncologia Radioteràpica	HUSE	José Pardo Masferrer	Associat
Estudi de Gammopaties Monoclonals i Síndromes Mielodisplàsiques	HSLI	Joan Bargay Leonart	Consolidat extern
Oncologia Quirúrgica Procediments Mínima Invasió	HSLI	José A. Cifuentes Ródenas	Consolidat extern

Durant 2015 es varen aprovar els següents canvis de “responsables de grup”:

- Grup “Estudi de la Resposta Immunològica en Patologia Humana”, la Dra. Joana Mª Ferrer Balaguer substitueix la Dra. Nuria Matorros Florí per jubilació, sense modificació de la classificació del grup.
- Grup “Investigació Crítica en Salut”, la Dra. Concepción Zaforteza Lallemand substitueix al Dr. Andreu Bover sense modificació de la classificació del grup.
- Grup “Epidemiologia i Investigació Clínica Respiratòries”, la Dra. Antònia Fuster Gomila substitueix al Dr. Juan B Soriano Ortiz. La classificació del grup canvia a “Consolidat extern”.
- Grup “Clínica i Biologia de les Neoplàsies Hematològiques”, el Dr. Antonio Gutiérrez García substitueix al Dr. Joan Besalduch Vidal per jubilació, sense modificació de la classificació del grup.

Adicionalment, durant l’any 2015 es va aprovar la candidatura de la Dra. Pilar Roca Salom com a nova coordinadora de l’àrea científica “Oncohematologia”, en substitució del Dr. Joan Besalduch Vidal.

6.2. Recursos Humans

Els grups d’investigació de l’IdISPa estan formats per personal adscrit i personal propi de l’Institut, amb un total de 595 investigadors i 26 treballadors dedicats a direcció, gestió i a les tasques de tècnics d’investigació i suport en les plataformes tecnològiques.

El personal propi de l’IdISPa engloba a 15 persones d’administració/gestió (incloent 1 gerent), 7 tècnics de plataforma i 50 persones entre investigadors i personal de suport a la investigació, els quals formen part de diferents grups de l’Institut.

A continuació es presenta la distribució total del personal, per departaments, àrees i sexe.

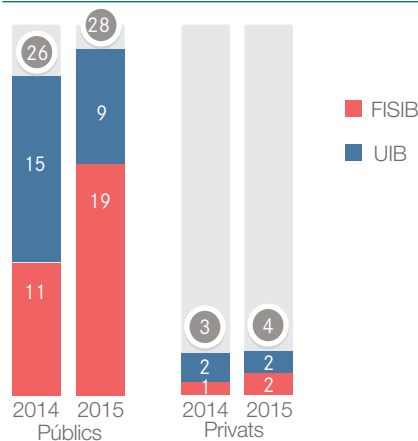
Taula 10. Distribució de personal total per àrees i sexe

Personal total	Distribució per sexe		
	Homes	Dones	TOTAL
Personal de direcció	2	0	2
Personal d’administració i gestió	8	6	14
Tècnics de plataforma	5	5	10
Àrea Bioenginyeria i Cirurgia Experimental	45	24	69
Àrea Epidemiologia Clínica i Salut Pública	39	45	84
Àrea Malalties Infeccioses i Immunològiques	46	50	96
Àrea Malalties Metabòliques i Nutrició	27	34	61
Àrea Malalties Respiratòries i Cardiovasculars	49	33	82
Àrea Neurociències	52	56	108
Àrea Oncohematologia	40	55	95
	313	308	621

6.3. Projectes competitiu

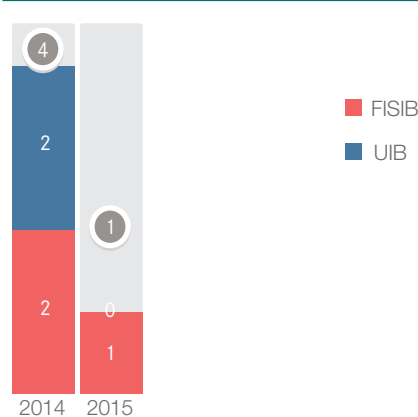
El número de projectes competitiu nacionals concedits a investigadors IdISPa durant l'any 2015 ha augmentat respecte l'any 2014, un 7% en convocatòries públiques i un 25% en convocatòries privades. És rellevant l'augment en un 42% dels projectes competitiu públics nacionals gestionats per la FISIB.

Gràfic 2. Projectes nacionals concedits

Respecte al número de projectes internacionals concedits, només s'ha concedit un durant l'any 2015, la qual cosa ha suposat una disminució important respecte l'any anterior.

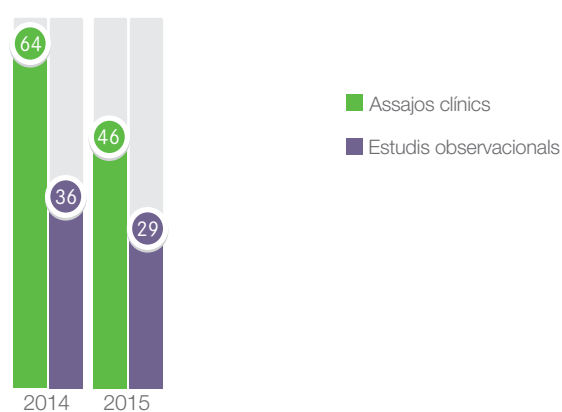
Gràfic 3. Projectes internacionals concedits

6.4. Estudis Clínics

Al tancament de l'exercici 2015 l'IdISPa comptabilitza 488 estudis clínics actius, 75 dels quals es van iniciar aquest any: 29 estudis de tipus observacionals i 46 assajos clínics comercials. En 2015 s'ha observat una disminució del número de nous contractes d'estudis clínics en un 25%, descens no obstant que contrasta amb l'augment palesat en termes de facturació.

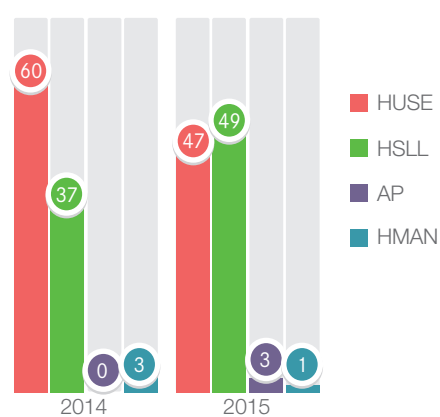
Gràfic 4. Evolució estudis clínics signats

La pràctica totalitat d'assajos clínics iniciats l'any 2015 es corresponen a estudis en fases II i III.

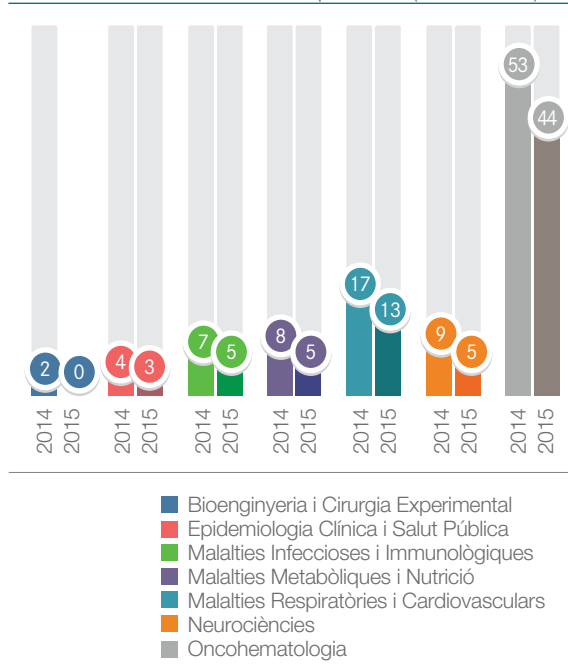
Pel que fa a la distribució d'estudis clínics per centres de realització, indicar que el 49% es van realitzar a l'Hospital Son Llàtzer, el 47% a l'Hospital Universitari Son Espases, un 3% a Atenció Primària i un 1% a l'Hospital de Manacor.

Gràfic 5. Evolució estudis clínics per centre

Quant a la distribució d'estudis clínics per àrea científica de l'IdlSPa, s'observa la disminució d'assajos a totes les àrees respecte l'any 2014. No obstant això, destaca l'àrea d'Oncohematologia liderant més del 58% dels assajos clínics.

Gràfic 6. Estudis clínics per àrea (2014-2015)

6.5. Prestacions de serveis i col·laboracions

Durant 2015, l'IdlSPa ha establert 9 convenis o acords de col·laboració, ha realitzat 8 prestacions de serveis i 5 patrocinis:

CONVENIS O ACORDS DE COL·LABORACIÓ:

- Conveni de cooperació educativa de pràctiques acadèmiques externes dels estudiants de la Universitat de Barcelona (Facultat de Biologia) a entitats col·laboradores (BIO2015 / 16-GC8).
- Conveni de cooperació educativa per a la realització de pràctiques acadèmiques externes entre la Universitat de Sevilla i l'Institut d'Investigació Sanitària de Palma.

- Conveni entre el Servei de Salut de les Illes Balears i la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears Ramon Llull (FISIB) per a l'adscripció d'activitats de recerca i l'assumpció de les funcions en matèria de desenvolupament de les activitats de suport i gestió de la investigació i la innovació tecnològica.

- Acord de col·laboració empresarial entre Linde Mèdica s. l. u. i la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears Ramon Llull per al projecte de desenvolupament d'activitats de recerca de la Unitat de la Son de l'Hospital Universitari Son Espases (1).

- Acord de col·laboració empresarial entre Linde Mèdica s. l. u. i la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears Ramon Llull per al projecte de desenvolupament d'activitats de recerca de la Unitat de la Son de l'Hospital Universitari Son Espases (2).

- Acord de col·laboració entre Roche Farma i la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears Ramón Llull per al projecte d'investigació en l'àrea de hematologia.

- Acord de col·laboració entre Biodan Sicences sl i l'Institut d'Investigació Sanitària de Palma per al disseny de nanoformulacions de caràcter lipídic per l'encapsulació d'ingredients actius.

- Acord de col·laboració entre la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears i Roche Farma sa, per al projecte EGFR en sang.

- Contracte de col·laboració per a l'excel·lència en la gestió del pacient amb càncer de mama: projecte Breast monitor.

PRESTACIONS DE SERVEIS:

- Contracte per a la realització del projecte d'investigació "PREDIMED + DM: Efecte d'una dieta mediterrània hipocalòrica i promoció de

l'activitat física en prevenció de diabetis tipus 2 en persones amb síndrome metabòlica" entre la Universitat de les Illes Balears, la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears i l'Hospital Universitari Son Espases.

- Contracte entre Alexion Pharma Spain i Hospital Son Espases per projecte de recerca en Hematologia.
- Cooperació entre Thermo Fisher Scientific i la FISIB per a dur a terme formació en immunologia.
- Contracte per a la realització del projecte d'investigació "Utilitat de la mostra d'orina de 12 hores nocturna per a l'avaluació dels paràmetres urinaris relacionats amb la litiasi renal" entre el Grup de Litiasi Renal i Biomineralització de la UIB, la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears i l'Hospital Universitari Son Espases.
- Contracte de prestació de serveis entre l'Institut d'Investigació Sanitària de Palma i l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats per a la realització d'activitats de la plataforma de genòmica.
- Contracte de prestació de serveis entre l'Institut d'Investigació Sanitària de Palma i Lyposmol per a la realització d'activitats de la plataforma de citometria i cultius cel·lulars.
- Contracte marc de prestació de serveis entre la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears i Stem Center.
- Contracte de prestació de serveis per al desenvolupament del projecte PREDIMED-PLUS entre CIBER i l'IdISPa.

PATROCINIS:

- Contracte de patrocini del programa "formació per a pacients i familiars amb insuficiència

cardíaca atesos en un servei de cardiologia" entre Laboratoris Servier S.L., la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears, i la gerència de l'Hospital Universitari Son Espases.

- Contracte de patrocini del programa "Curs d'actualització de càncer de mama" entre Astrazeneca Farmacèutica Spain, SA, la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears, i la gerència de l'Hospital Universitari Son Espases.
- Contracte de patrocini del programa "Curs d'actualització de càncer de mama" entre Eisai Farmacèutica, la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears, i la gerència de l'Hospital Universitari Son Espases.
- Contracte de patrocini per al desenvolupament de "Dos cursos teoricopràctics de monitorització de la consciència amb bis en aula i quiròfans de l'hospital de Son Llàtzer" entre Covidien ag, la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears, i la gerència del Hospital Son Llàtzer.
- Contracte de patrocini del programa "Curs formació continuada en hemoteràpia 2016" entre Grifols, la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears, i la gerència de l'Hospital Universitari Son Espases.

6.6. Aliances estratègiques

A l'any 2015 l'IdISPa ha participat en diferents estructures cooperatives i xarxes nacionals d'excel·lència, amb 13 grups de recerca formant part d'un CIBER (Centro de Investigación Biomédica en Red) i 7 grups de recerca formant part d'una RETICS (Redes Temáticas de Investigación Cooperativa en Salud) a nivell nacional.

Participació en CIBER ISCIII

CIBERBBN	Teràpia Cel·lular i Enginyeria Tissular (Marta Monjo)
CIBERES	Estudi de la Resposta Immunològica en Patologia Humana (Nuria Matamoros)
CIBERES	Infecció i Immunitat (Verónica Regueiro)
CIBERES	Inflamació, Reparació i Càncer en Malalties Respiratòries (Jaume Sauleda)
CIBERES	Síndrome d'Apnees i Hipoapnees del Son (Antonia Barceló)
CIBER ESP	Infància i Medi ambient (Maties Torrent)
CIBEROBN	Fisiopatologia Cardiovascular i Epidemiologia Nutricional (Dora Romaguera)
CIBEROBN	Teràpies Avançades i biomarcadors en Oncologia Clínica (Antonia Obrador)
CIBEROBN	Metabolisme Energètic i Nutrició (Magdalena Gianotti)
CIBEROBN	Nutrició Comunitària i Estrès Oxidatiu (Josep A. Tur)
CIBEROBN	Investigació en Litiasis Renal i Biomineralització (Félix Grases)
CIBEROBN	Cardiopaties Genètiques i Mort Sòbta (Tomás Ripoll)
CIBEROBN	Multidisciplinar d'Oncologia Traslacional (Pilar Roca)

Participació en RETICS ISCIII

REDIAPP	Investigació en Activitats Preventives i Promoció i en Càncer Illes Balears (Joan Llobera)
REDIAPP	Investigació en Salut Pública de les Illes Balears (Maria Ramos)
REDIAPP	Trastorns Mentals d'Alta Prevalença en Atenció Primària (Miquel Roca)
REDINSCOR	Cardiopaties Genètiques i Mort Sòbta (Tomás Ripoll)
REDRTA	Neurofarmacologia (M ^a Julia García)
REIPI	Resistència Antibiótica i Patogènia de les Infeccions Bacterianes (Antonio Oliver)
RIS	Malalties Infeccioses - VIH (Melchor Riera)

Participació en Plataformes ISCIII

ITEMAS	Unitat d'Innovació i Transferència de Resultats d'Investigació (Carlos Enrique)
---------------	---

Participació en altres Xarxes i Projectes col·laboratius de recerca

OSSEONET	Teràpia Cel·lular i Enginyeria Tissular (Marta Monjo)
LODISCO	Lògica Borrosa i Fusió de la Informació (Gaspar Mayor)
NANOVAR	Sistemes Electrònics (Jaume Segura)
Spanish Exernet	Nutrició Comunitària i Estrès Oxidatiu (Josep A. Tur)
MEDIS	Nutrició Comunitària i Estrès Oxidatiu (Josep A. Tur)
NutriOx	Nutrició Comunitària i Estrès Oxidatiu (Josep A. Tur)

REIDE	Anestèsia, Cures Críiques i Dolor (José Luis Aguilar)
Redbiocom	Biologia Computacional i Bioinformàtica (Francesc A. Rosselló)
Red sudamericana e iberoamericana de bioinformàtica	Biologia Computacional i Bioinformàtica (Francesc A. Rosselló)

6.7. Guies Clíiques

Els investigadors IdISPa han participat en les següents guies de pràctica clínica i documents de consens publicats l'any 2015:

- *Recomendaciones para el acompañamiento en los últimos días. Guías de cuidados paliativos de las Islas Baleares.* Govern Balear Autors: Enric Benito Oliver
- *Asma y trastornos de sueño. Clínicas Respiratorias SEPAR: Monografía 1. Asma "La Comorbilidad en el Asma".* Barcelona. Ed: Respira. Barcelona
Autors: José Serrano Pariente

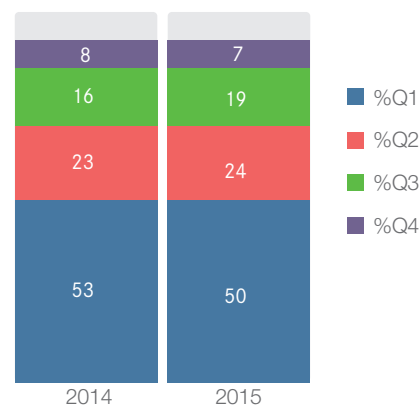
6.8. Publicacions

El número total de publicacions indexades en PubMed i/o WOS en 2015 va ser de 412, entre articles científics originals, editorials i revisions. Els investigadors IdISPa figuren com a investigadors col·laboradors en 26 d'elles. De les 386 publicacions restants, 368 han estat publicacions amb factor d'impacte, essent el 50% en revistes de 1er quartil (Q1) i el 20,1% en el 1er decil (D1).

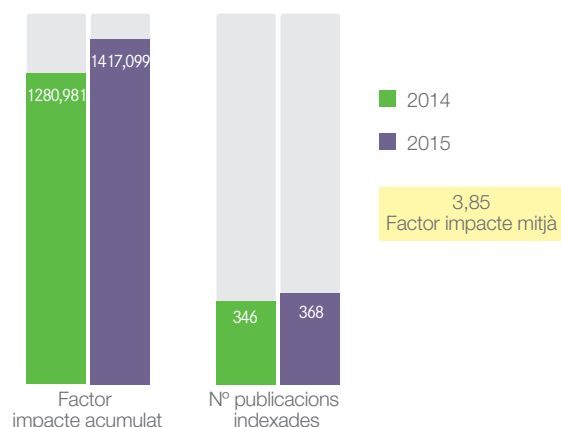
El factor d'impacte acumulat de les publicacions dels grups IdISPa ha estat de 1417.099 punts (SCI 2015), el que suposa un augment del 9.6% pel que fa a l'any anterior. El factor d'impacte mitjà ha estat de 3,85 punts.

Divuit publicacions en les quals han participat investigadors de l'IdISPa s'han publicat en revistes amb un factor d'impacte major de 10 punts.

Gràfic 7. % publicacions per quartils

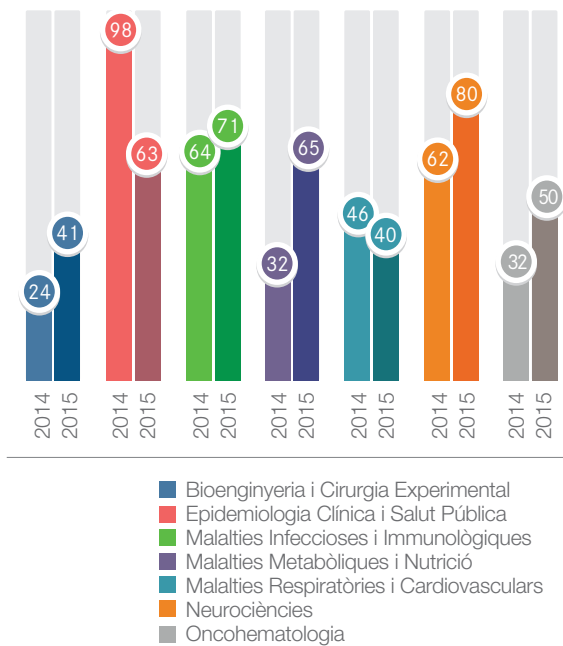
Gràfic 8. Evolució del factor d'impacte

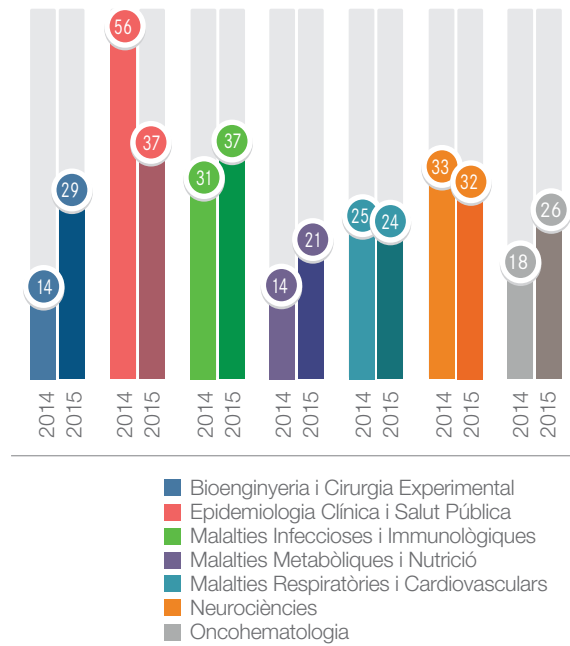
Font: 2015 Journal Citation Reports, ISI Web of Science (Thomson Reuters, Inc.).

En els gràfics següents s'observa el número de publicacions i factor d'impacte desglossats per àrees.

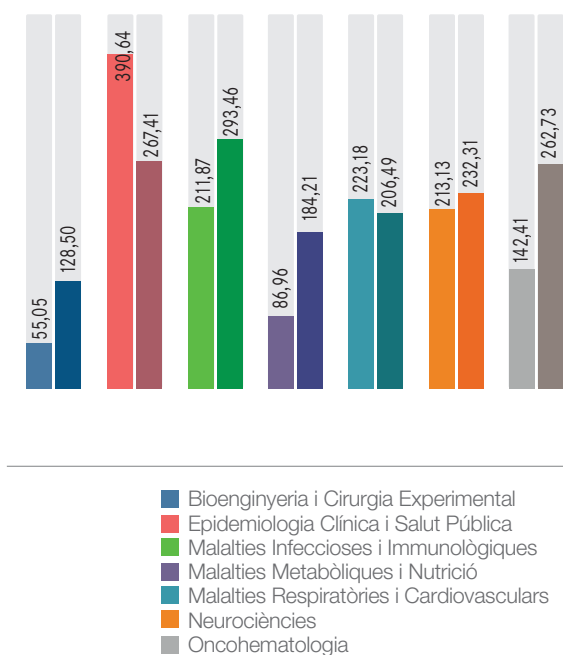
Gràfic 9. Evolució nº publicacions indexades amb FI per àrea (2014-2015)

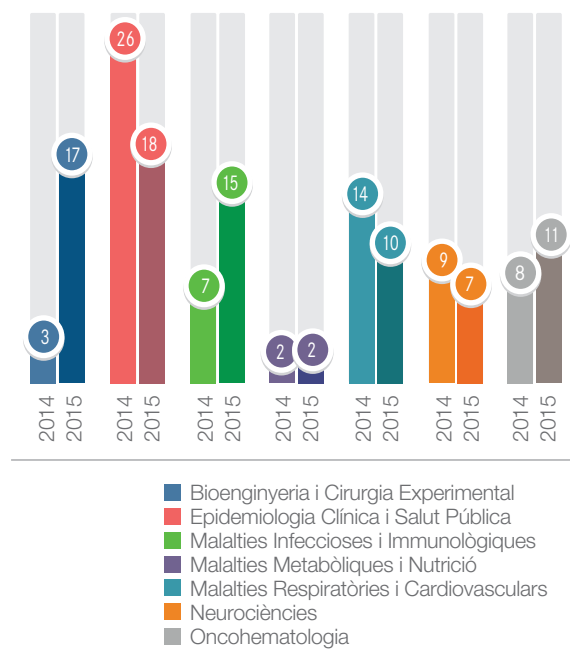
Gràfic 11. Evolució N° publicacions en primer quartil per àrea (2014-2015)

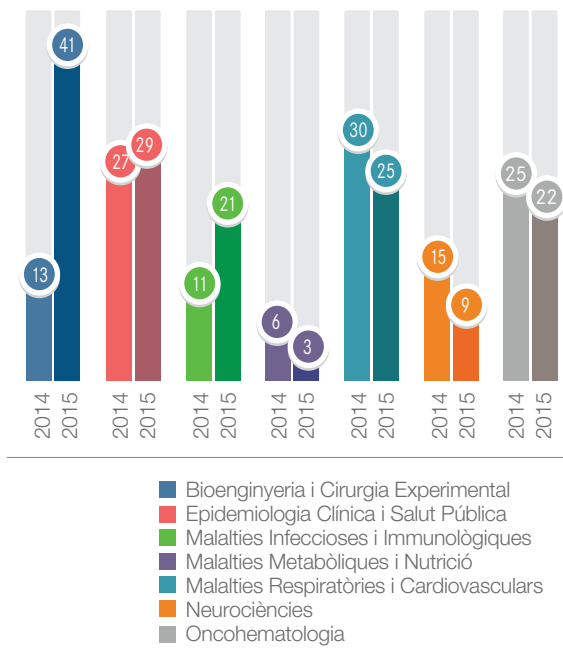
Gràfic 10. Evolució Factor Impacte acumulat per àrea (2014-2015)

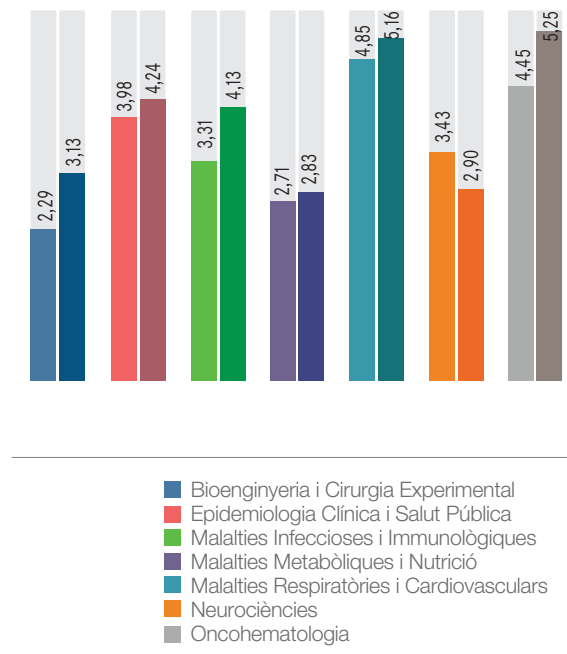
Gràfic 12. Evolució N° publicacions en primer decil per àrea (2014-2015)

Gràfic 13. Evolució % publicacions en primer decil sobre el total de publicacions de cada àrea (2014-2015)

Gràfic 14. Evolució factor d'impacte mitjà de cada àrea (2014-2015)

A la següent taula es recullen les 25 publicacions destacades d'investigadors IdISPa de l'any 2015: publicacions del primer decil on el primer o darrer autor són investigadors IdISPa.

Taula 11. Publicacions IdISPa 2015 (Per ordre alfabètic de títol)

A characterization of discrete uninorms having smooth underlying operators. Ruiz-Aguilera, D.; Torrens, J. 2015. *Fuzzy Sets And Systems*. 268: 44-58.

A Nemytskii-Edelstein type fixed point theorem for partial metric spaces. Shahzad, Naseer; Valero, Oscar. 2015. *Fixed Point Theory and Applications*.

A new method to measure aortic valve calcium by transthoracic echo. Panelo, M. L.; Fernandez-Palomeque, C.; Ramis, M.; Rotger, F.; Bethencourt, A. 2015. *European Heart Journal*. 36: 176-0.

An overview of fuzzy logic connectives on the unit interval. Fodor, Janos; Torrens, Joan. 2015. *Fuzzy Sets And Systems*. 281: 183-187.

Aspirin and spinal haematoma after neuraxial anaesthesia: Myth or reality?. Vela Vásquez RS; Peláez Romero R. 2015. *British Journal Of Anaesthesia*. 115: 688-698.

Bioinspired Quercitrin Nanocoatings: A Fluorescence-Based Method for Their Surface Quantification, and Their Effect on Stem Cell Adhesion and Differentiation to the Osteoblastic Lineage. Córdoba A; Monjo M; Hierro-Oliva M; González-Martín ML; Ramis JM. 2015. *Acs Applied Materials & Interfaces*. 7: 16857-16864.

Deciphering tissue-induced *Klebsiella pneumoniae* lipid A structure. Llobet E; Martínez-Moliner V; Moranta D; Dahlström KM; Regueiro V; Tomás A; Cano V; Pérez-Gutiérrez C; Frank CG; Fernández-Carrasco H; Insua JL; Salminen TA; Garmendia J; Bengoechea JA. 2015. *Proceedings Of The National Academy Of Sciences Of The United States Of America*. 112: 6369-6378.

Early-life house dust mite allergens, childhood mite sensitization, and respiratory outcomes. Casas L; Sunyer J; Tischer C; Gehring U; Wickman M; Garcia-Esteban R; Lehmann I; Kull I; Reich A; Lau S; Wijga A; Antó JM; Nawrot TS; Heinrich J; Keil T; Torrent M. 2015. *Allergy*. 70: 820-827.

Flavonoid-Modified Surfaces: Multifunctional Bioactive Biomaterials with Osteopromotive, Anti-Inflammatory, and Anti-Fibrotic Potential. Córdoba A; Satué M; Gómez-Florit M; Hierro-Oliva M; Petzold C; Lyngstadaas SP; González-Martín ML; Monjo M; Ramis JM. 2015. *Advanced Healthcare Materials*. 4: 540-549.

Gene expression and morphometric parameters of human bone biopsies after maxillary sinus floor elevation with autologous bone combined with Bio-Oss (R) or BoneCeramic (R). Caubet J; Ramis JM; Ramos-Murguialday M; Morey MA; Monjo M. 2015. *Clinical Oral Implants Research*. 26: 727-735.

Identification and characterization of near-fatal asthma phenotypes by cluster analysis. Serrano-Pariente J; Rodrigo G; Fiz JA; Crespo A; Plaza V; High Risk Asthma Research Group. 2015. *Allergy*. 70: 1139-1147.

Influence of Virulence Genotype and Resistance Profile in the Mortality of Pseudomonas aeruginosa Bloodstream Infections. Peña C; Cabot G; Gómez-Zorrilla S; Zamorano L; Ocampo-Sosa A; Murillas J; Almirante B; Pomar V; Aguilar M; Granados A; Calbo E; Rodríguez-Baño J; Rodríguez-López F; Tubau F; Martínez-Martínez L; Oliver A. 2015. *Clinical Infectious Diseases*. 60: 539-548.

Migrative uninorms and nullnorms over t-norms and t-conorms. Mas, M.; Monserrat, M.; Ruiz-Aguilera, D.; Torrens, J.. 2015. *Fuzzy Sets And Systems*. 261: 20-32.

Monoamine receptor agonists, acting preferentially at presynaptic autoreceptors and heteroreceptors, downregulate the cell fate adaptor FADD in rat brain cortex. García-Fuster MJ; García-Sevilla JA. 2015. *Neuropharmacology*. 89: 204-214.

New types of contrapositivation of fuzzy implications with respect to fuzzy negations. Aguilo, I.; Suner, J.; Torrens, J. 2015. *Information Sciences*. 322: 223-236.

On distances derived from t-norms. Aguilo, Isabel; Martin, Javier; Mayor, Gaspor; Suner, Juame. 2015. *Fuzzy Sets And Systems*. 278: 40-47.

On some classes of discrete additive generators. Mayor, G.; Monreal, J.. 2015. *Fuzzy Sets And Systems*. 264: 110-120.

On the Choice of the Pair Conjunction-Implication Into the Fuzzy Morphological Edge Detector. Gonzalez-Hidalgo, Manuel; Massanet, Sebastia; Mir, Arnau; Ruiz-Aguilera, Daniel. 2015. *Ieee Transactions On Fuzzy Systems*. 23: 872-884.

Phytate (IP6) and age-related cardiovascular calcification. Panelo, M. L.; Prieto, R.; Grases, F.; Fernandez-Palomeque, C. 2015. *European Heart Journal*. 36: 983-0.

Pre-diagnostic concordance with the WCRF/AICR guidelines and survival in European colorectal cancer patients: a cohort study. Romaguera D; Ward H; Wark PA; Vergnaud AC; Peeters PH; van Gils CH; Ferrari P; Fedirko V; Jenab M; Boutron-Ruault MC; Dossus L; Dartois L; Hansen CP; Dahm CC; Buckland G; Sánchez MJ; Dorronsoro M; Navarro C; Barricarte A; Key TJ; Trichopoulou A; Tsirois C; Lagiou P; Masala G; Pala V; Tumino R; Vineis P; Panico S; Bueno-de-Mesquita HB; Siersema PD; Ohlsson B; Jirstrom K; Wennberg M; Nilsson LM; Weiderpass E; Kühn T; Katzke V; Khaw KT; Wareham NJ; Tjønneland A; Boeing H; Quirós JR; Gunter MJ; Riboli E; Norat T. 2015. *Bmc Medicine*. 13: 107-0.

Projective contractions, generalized metrics, and fixed points. Alghamdi, Maryam A.; Shahzad, Naseer; Valero, Oscar. 2015. *Fixed Point Theory and Applications*.

Radiation Therapy Overcomes Adverse Prognostic Role of Cyclooxygenase-2 Expression on Reed-Sternberg Cells in Early Hodgkin Lymphoma. Mestre F; Gutiérrez A; Rodríguez J; Ramos R; García JF; Martínez-Serra J; Casaus M; Nicolau C; Bento L; Herraiz I; Lopez-Perezagua P; Daumal J; Besalduch J. 2015. *International Journal Of Radiation Oncology Biology Physics*. 92: 84-90.

Sexual Dimorphism in the Alterations of Cardiac Muscle Mitochondrial Bioenergetics Associated to the Ageing Process. Colom B; Oliver J; Garcia-Palmer FJ. 2015. *Journals Of Gerontology Series A-Biological Sciences And Medical Sciences*. 70: 1360-1369.

The increasing threat of Pseudomonas aeruginosa high-risk clones. Oliver A; Mulet X; López-Causapé C; Juan C. 2015. *Drug Resistance Updates*. 21-22: 41-59.

Using discrete fuzzy numbers in the aggregation of incomplete qualitative information. Riera, J. Vicente; Torrens, Joan. 2015. *Fuzzy Sets And Systems*. 264: 121-137.

6.9. Activitats de transferència

El 26 de juny de 2015 es va signar un Conveni entre el Servei de Salut de les Illes Balears i la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears Ramón Llull per a l'adscripció d'activitats de recerca i l'assumpció de les funcions en matèria de desenvolupament de les activitats de suport i gestió de la recerca i la innovació tecnològica. Aquest acord permet a la FISIB realitzar les tasques de gestió de l'explotació i transferència dels resultats de la recerca i la innovació tecnològica del personal del Servei de Salut, gestionar els serveis de suport a la recerca i innovació i gestionar les activitats de suport als projectes empresarials promoguts per el Servei de Salut.

Patents:

Inventors/s (p.o. de firma): Antoni Costa, Carmen Rotger, Silvia Fernández de Mattos, Priam Villalonga.

Títol: Oligoesquaramides cícliques com a agents de transfecció

Núm. de sol·licitud: P201530636

País de prioritat: ESPANYA

Data de sol·licitud: 11 de maig de 2015

Entitat Titular: Universitat de les Illes Balears

Inventors/s (p.o. de firma): Luis Masmiqel Comas; Rosmeri Rivera Irigoín; Regina Fortuny Marquès; Pilar Sanchís Cortès; Francisco Berga Montaner; Miquel Adrover Estelrich; Antònia Costa Bauzà; Felix Grases Freixedas

Títol: Ús de l'àcid fític o les seves sals sol o en combinació amb vitàmers B6 per la prevenció de la formació de productes de glicació avançada.

Núm. de sol·licitud: P201531010

País de prioritat: ESPANYA

Data de sol·licitud: 10 de juliol de 2015

Entitat Titular: Universitat de les Illes Balears i Servei de Salut de les Illes Balears

ACTIVITATS FORMATIVES

7. ACTIVITATS FORMATIVES

Durant l'any 2015 l'IdISPa ha desenvolupat un programa de 49 activitats formatives amb un total de 79 hores docents. S'han impartit un total de 47 seminaris o sessions científiques, s'ha realitzat la "II Jornada d'investigació IdISPa" i un curs coordinat amb la Fundación Dr. Antonio Esteve.

A més, s'han llegit 19 tesis doctorals el treball d'investigació del qual s'ha realitzat sota la direcció d'investigadors de l'Institut i, d'aquestes, 11 tesis varen ser defensades per estudiants de doctorat de l'IdISPa.

Cal destacar que durant 2015, un total de 23 alumnes de grau o postgrau realitzaren pràctiques externes sota la supervisió d'investigadors IdISPa, 19 alumnes més que l'any 2014.

Finalment, un total de 21 investigadors de l'Institut realitzaren estades en distints organismes i entitats nacionals i internacionals per a promoure col·laboracions i ampliar la seva formació científica. En el mateix període, l'IdISPa va rebre 16 investigadors, 5 de procedència nacional i 11 internacional.

7.1. II Jornada d'Investigació IdISPa

Els dies 25 i 26 de novembre es va dur a terme la "II Jornada d'Investigació IdISPa" a l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos de la Universitat de les Illes Balears, amb una participació d'uns 120 assistents. La jornada es va centrar en els reptes actuals de la recerca biomèdica i en les estratègies de captació i retenció de talent investigador.

7.2. Seminaris

Els seminaris interns d'investigació biomèdica tenen com a objecte donar a conèixer als professionals de l'Institut diferents aspectes de les activitats científiques desenvolupades en ell, així

Programa "II Jornada d'Investigació IdISPa"

II Jornada IdISPa

Dates: 25 i 26 novembre 2015
Lloc: Edifici Gaspar Melchor de Jovellanos de la UIB

Institut d'Investigació Sanitària de Palma (IdISPa)
Carretera de Valldemossa, 79
Hospital Universitari Son Espases
Edifici S. 1a Planta
07120 Palma de Mallorca
Illes Balears, Espanya
<http://www.idispa.es/>
idispa.info@hsib.es
+34 871 20 52 34

ENTITATS PARTICIPANTS

Sol·licitada l'acreditació de la Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries (CFCS)

Institut d'Investigació Sanitària de Palma

Dimecres 25 de novembre

16:00-17:00h. "IdISPa present i futur".
Dr. Miquel Fiol, director científic de l'IdISPa

17:00-19:00h. Reunió d'àrees.

Dijous 26 de novembre

10:30-11:00h. Conferència:
Sra. Patricia Gómez, consellera de Salut
Dr. Llorenç Huguet, magnífic sanyor rector de la UB
Dr. Miquel Fiol, director científic IdISPa

11:00-12:00h. Conferència inaugural:
"Reptes actuals en la recerca biomèdica", a càrrec del
Dr. Josep Manuel Marchán,
director científic i cap del grup de recerca de Psiquiatria i Salut Mental de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL).

Presenta: Dra. Margalida Frontera,
directora general d'Accreditació, Docència i Recerca en Salut.

12:00-12:15h. Pausa.

12:15-14:15h. Presentació àrees científiques de l'IdISPa.

Àrea 1. Biotecnologia i Cirurgia Experimental
"Sistemes d'ajuda per a la presa de decisions biomèdiques basats en judicis qualitius", a càrrec del Dr. Gaspar Mayor, cap del grup de recerca Lògica Borosa i Fusió de la Informació.

Àrea 2. Epidemiologia Clínica i Salut Pública
"Projecte INMA", a càrrec del Dr. Maties Torrent, cap del grup de recerca Infància i Medi ambient.

Àrea 3. Malalties Infeccioses i Immunològiques
"Factores genéticos de predisposición a la neumonía i a la sepsis greu" a càrrec del Dr. José Carlos Rodríguez, investigador del grup de recerca Estudi de la Resposta Immunològica en Patologia Humana.

Àrea 4. Malalties Metabòliques i Nutrició
"Us de l'àcid fílic, solament o en combinació amb vitàmins B6, per a la prevenció de la formació de productes de la glicació avançada" a càrrec del Dr. Lluís Montanucci, cap del grup de recerca Patologies Vasculares i Metabòliques.

Àrea 5. Malalties Respiratòries i Cardiovasculars
"Nas electrònica. Nou mètode diagnòstic d'infeccions respiratòries", a càrrec del Dr. Borja García-Osola, investigador del grup de recerca Inflamació, reparació i càncer en malalties respiratòries.

Àrea 6. Neurociències
"El complex MICO5 en patologia humana: descriptant les bases moleculars compartides entre l'esquizofrenia i l'ELA associada a "demència frontotemporal", a càrrec del Dr. Cristófol Vives, cap del grup de recerca Neurobiologia.

Àrea 7. Oncohematologia
"Les biòpsies líquides reflecteixen la dinàmica dels tumors sòlids?", a càrrec de la Dra. Antonia Obrador, cap del grup de recerca Teràpies Avançades i Biomarcadors en Oncologia Clínica.

14:15-15:30h. Dinar.

15:30-16:30h. Taula rodona:
"El repte de la captació i retenció del talent investigador"

Moderat:
Dr. Miquel Fiol, director científic de l'IdISPa

Dr. Emilià Pala, director executiu de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA)

Sr. Pep Lluís Pons,
director general d'Innovació i Recerca

Dra. Victoria Ureña, Subdirectora General d'Investigació en Teràpia Cel·lular i Medicina Regenerativa de l'Institut de Salut Carlos III

Dra. Dora Romaguera,
Investigadora Ramon y Cajal de l'IdISPa

16:30-18:00h. Tesis IdISPa 2014-2015

Dr. Xavier Mulet

Dra. Mª Jesús Serrano

Dr. Rafael Angel Fernández

Dra. Mercedes Nadal

Dra. Susana González

Dra. Noemí Sansó

18:00-18:30h. Ciència.

Dra. Margalida Frontera, directora general d'Accreditació, Docència i Recerca en Salut

Sr. Pep Lluís Pons, director general d'Innovació i Recerca

Dr. Antoni Aguilà, vicectorador de Campus, Cooperació i Universitat Saludable

com a serveis, noves tècniques i equipament del que disposen.

Durant l'any 2015 es realitzaren un total de 47 seminaris interns, 28 més que l'any 2014. Del total de seminaris, 28 varen ser realitzats pels propis grups de recerca de l'Institut amb la finalitat de difondre els seus coneixements i facilitar la interacció entre els grups d'investigació bàsica i clínica, i 3 seminaris realitzats per ponents externs convidats.

A continuació es detallen els seminaris:

DATA: 12/01/2015

PONENT: Jordi Oliver Oliver, Titular d'Universitat de Bioquímica i Biologia Molecular de la UIB i investigador del grup "Multidisciplinar d'Oncologia Traslacional"

TÍTOL: *Introducción al uso de las nuevas tecnologías de análisis masivo*

DATA: 26/01/2015

PONENT: Carles Dolz Abadia, Cap de Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital Son Llàtzer i responsable del grup "Aplicacions Endoscòpiques en Malalties Digestives"

TÍTOL: *Dissección Endoscópica Submucosa. Una técnica para el tratamiento del cáncer precoz gastrointestinal*

DATA: 02/02/2015

PONENT: Concha Zaforteza Lallemand, Professora del Departamento d'Infermeria i Fisioteràpia de la UIB i responsable del "Grup Investigació Crítica en Salut"

TÍTOL: *Investigación - acción participativa: herramienta para el cambio de práctica clínica*

DATA: 09/02/2015

PONENT: Enrique Llobet Brossa, investigador contractat del grup "Infecció i Immunitat"

TÍTOL: *Estrategias de Klebsiella pneumoniae para subvertir los sistemas defensivos del huésped*

DATA: 16/02/2015

PONENT: Magdalena Gianotti Bauzá, Catedràtica de Bioquímica i Biologia Molecular de la UIB i responsable del grup "Metabolisme Energètic i Nutrició"

TÍTOL: *La disfunción mitocondrial en el origen de la enfermedad. ¿Hay diferencias entre sexos?*

DATA: 23/02/2015

PONENT: Miguel Román, Metge de família del Centre de Salut Son Pisà i responsable del grup "Malalties Respiratòries Cròniques Balear en Atenció Primària"

TÍTOL: *Estudio de bases de datos sobre EPOC y asma en vida real*

DATA: 02/03/2015

PONENT: Silvia Fernández de Mattos, Professora del Departament de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut de la UIB i responsable del grup "Biologia Cel·lular del Càncer"

TÍTOL: *Noves estratègies terapèutiques en Limfomes i Gliomes*

DATA: 09/03/2015

PONENT: Marta Giménez García, adjunta Servei de Medicina Nuclear de l'Hospital Universitari Son Espases i investigadora del grup "Investigació en Oncologia Radioteràpia"

TÍTOL: *Impacto de la simulación con PET-TAC en los tratamientos radioterápicos de cáncer de pulmón*

DATA: 16/03/2015

PONENT: Alba Córdoba Insensé, investigadora predoctoral del grup "Teràpia Cel·lular i Enginyeria Tissular de la UIB"

TÍTOL: *Funcionalización de superficies de titanio con flavonoides para la estimulación de la regeneración periodontal y ósea*

DATA: 23/03/2015

PONENT: Mª Eugenia Cisneros Barroso, doctora en Biomedicina per la Universitat de Barcelona

TÍTOL: *Calmodulina en patología humana: aplicaciones en hipertrofia cardíaca*

DATA: 13/04/2015

PONENT: Gabriel Cabot Mesquida, investigador predoctoral del grup “Resistència Antibiótica i Patogènia de les Infeccions Bacterianes”

TÍTOL: *Marcadores genéticos de resistencia, virulencia, epidemidad y mortalidad en las infecciones por P. aeruginosa*

DATA: 20/04/2015

PONENT: María Ramos Monserrat, directora general de Salut Pública i Participació i responsable del grup d’”Investigació en Salut Pública de les Illes Balears”

TÍTOL: *Supervivència per estadis dels principals càncers a Mallorca*

DATA: 27/04/2015

PONENT: José Ignacio Sáez de Ibarra, cap de secció de cirurgia cardíaca de l’Hospital Universitari Son Espases i investigador del grup “Fisiopatologia i Terapèutica Cardiovascular”

TÍTOL: *Determinación directa del Wall-Shear-Stress en aorta ascendente a partir de datos 3D de Resonancia Magnética*

DATA: 04/05/2015

PONENT: Mauro García Toro, Professor del Departament de Psicologia de la UIB i investigador del grup “Trastornos Mentals d’Alta Prevalença en Atenció Primària”

TÍTOL: *Estilo de vida y Depresión*

DATA: 11/05/2015

PONENT: Joan Bargay Leonart, cap del Servei d’Hematologia i Hemoteràpia de l’Hospital Son Llàtzer i responsable del grup “Estudi de Gamma-paties Monoclonals i Síndromes Mielodisplàsiques”

TÍTOL: *Lenalidomide plus dexamethasone for high-risk smoldering múltiple myelom. N Engl J Med. 2013*

DATA: 18/05/2015

PONENTS: Manuel González-Hidalgo, professor del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica de la UIB i investigador del grup “ Lògica Borrosa i Fusió de la Informació”, i Sebastià Rubí Sureda, Adjunt del Servei de Medicina Nuclear de l’Hospital Universitari Son Espases

TÍTOL: *Tècniques matemàtiques pel tractament d’imatges biomèdiques. Aplicació a la neuroimatge PET de tumors cerebrals*

DATA: 25/05/2015

PONENT: Francisco Javier Montañez Campos, adjunt del Servei d’Oftalmologia de l’Hospital Universitari Son Espases

TÍTOL: *Implicaciones de la respuesta inmunológica en la retinopatía diabética y cuantificación de los mediadores de la respuesta inflamatoria IL-1β, IL-2, IL-4, IL-5, IL-6, IL-9, IL-10, IL-12p70, IL-13, IL-17A, IL-22, IFN-γ y TNF-α en suero y en pacientes vitrectomizados*

DATA: 01/06/2015

PONENT: Antonia Barceló Bennàssar, adjunta del Servei d’Anàlisi Clíniques de l’Hospital Universitari Son Espases i responsable del grup “Síndrome d’Apnees i Hipoapnees del Son”

TÍTOL: *Influencia del Síndrome de Apneas-Hipoapneas del Sueño en la evolución del Síndrome Coronario Agudo*

DATA: 08/06/2015

PONENT: Gwendolyn Barceló Coblijn, Investigadora Miguel Servet i responsable del grup “Lípids en Patologia Humana”

TÍTOL: *Estudi dels lípids de membrana en el context de la transformació maligna de l’epiteli colònic: sorpreses i perspectives*

DATA: 15/06/2015

PONENT: Joana Maria Ferrer Balaguer, adjunta del Servei d’Immunologia de l’Hospital Universitari Son Espases i responsable del grup “Estudi de la Resposta Immunològica en Patologia Humana”

TÍTOL: *El linfocito B en la Inmunodeficiencia Variable Común: de los toll-like receptors (TLR) a las STATs*

DATA: 22/06/2015

PONENT: Mateu Servera Barceló, Professor Titular de Psicologia de la UIB i investigador del grup “Desenvolupament i Psicopatologia”

TÍTOL: *El Sluggish Cognitive Tempo: subtipus de TDAH o disfunció pròpia?*

DATA: 29/06/2015

PONENT: José Andrés Cifuentes, adjunt del Servei de Cirurgia general i de l'Aparell Digestiu de l'Hospital Son Llàtzer i responsable del grup “Oncologia Quirúrgica Procediments de Mínima Invasió”

TÍTOL: *Cirugía metabólica: aplicación de técnicas de cirugía bariátrica en el tratamiento de diabetes mellitus asociada a diferentes tipos de obesidad*

DATA: 14/09/2015

PONENT: Margalida Frontera Borrueco, directora general d'Accreditació, Docència i Recerca en Salut de la Conselleria de Salut

TÍTOL: *Carta Europea de l'Investigador i Codi de conducta per a la contractació d'investigadors – Estratègia HRS4R*

DATA: 21/09/2015

PONENT: Francisco Javier Fanjul Losa, adjunt del Servei d'Urgències de l'Hospital Universitari Son Espases i investigador del grup “Malalties Infeccioses-VIH”

TÍTOL: *La cohort CISEPOC, hipòtesis i troballes*

DATA: 28/09/2015

PONENTS: Damià Heine Suñer, adjunt del Servei de Genètica de l'Hospital Universitari Son Espases i responsable del grup “Genòmica de la Salut”, i Jaume Sastre Tomàs, investigador predoctoral

TÍTOL: *Les cardiopaties congènites com a model d'anàlisi genètic de malalties complexes*

DATA: 05/10/2015

PONENT: Rubén Rial Planas, professor emèrit de la UIB i investigador del grup “Neurofisiologia del Son i dels Ritmes Biològics”

TÍTOL: *Evolución del córtex de los mamíferos: consecuencias*

DATA: 19/10/2015

PONENT: Antònia Obrador Hevia, responsable del grup “Teràpies Avançades i Biomarcadors en Oncologia Clínica”

TÍTOL: *Nous reptes de la recerca translacional en oncologia a l'Hospital Universitari Son Espases*

DATA: 26/10/2015

PONENT: Dora Romaguera Bosch, investigadora Ramón y Cajal i responsable del grup “Fisiopatologia Cardiovascular i Epidemiologia Nutricional”

TÍTOL: *Más allá de la Dieta Mediterránea: Estudio PREDIMED-PLUS*

DATA: 09/11/2015

PONENT: Laura Corominas Frances, adjunta del Servei de Traumatologia Infantil de l'Hospital Universitari Son Espases i investigadora del grup “Malalties Osteomusculars”

TÍTOL: *Reparación mesenquimal de la placa de crecimiento*

DATA: 16/11/2015

PONENT: Cristòfol Vives Bauzá, investigador Miguel Servet i responsable del grup “Neurobiologia”

TÍTOL: *Contribució genètica al pronòstic funcional i la discapacitat després de l'ictus*

DATA: 23/11/2015

PONENT: Luis Ortiz, Department of Environmental and Occupational Health, University of Pittsburgh, US

TÍTOL: *The rationale and design of a clinical trial on the use of bone marrow derived mesenchymal stem cells in idiopathic pulmonary fibrosis*

Adicionalment es realitzaren altres 16 activitats informatives en format seminari o jornada per a donar a conèixer els serveis de la FISIB i noves tècniques i equipament del que disposen els investigadors:

DATA: 14/01/2015

PONENT: Catalina Crespí Bestard, tècnic de suport de la “Plataforma de citometria i cultius cel·lulars”

TÍTOL: *Presentació dels serveis de la Plataforma de Citometria de l'IdISPa*

DATA: 27/01/2015

PONENTS: Meritxell López i Àngel Ríos, tècnics de suport de la “Plataforma d'assajos clínics”, i Guillem Frontera i Aina Yáñez, tècnics de suport metodològic

TÍTOL: *Presentació dels serveis de la Plataforma d'Assajos Clínics i Suport Metodològic de l'IdISPa*

DATA: 19/02/2015

PONENT: Carlos Río Bocos, tècnic de suport de la “Plataforma de proteòmica”

TÍTOL: *Presentació dels serveis de la Plataforma de Proteòmica de l'IdISPa*

DATA: 27/02/2015

PONENT: Víctor Asensio Landa, tècnic de suport de la “Plataforma de genòmica”.

TÍTOL: *Presentació dels serveis de la Plataforma de Genòmica de l'IdISPa*

DATA: 05/03/2015

PONENT: Mónica Castresana, responsable de la “Unitat de Projectes Competitius” de l'IdISPa

TÍTOL: *Sesión informativa de las oportunidades de financiación AES 2015*

DATA: 13/03/2015

PONENT: Nuria Cases Porcel, responsable de la “Unitat de Formació i Comunicació” de l'IdISPa

TÍTOL: *CVN-FECYT a Hospital Universitari Son Espases*

DATA: 19/03/2015

PONENT: Joan J. Mas Roig, responsable de la “Unitat de Contractació i RRHH” de l'IdISPa

TÍTOL: *Sessió informativa Unitat de Contractació i RRHH - Hospital Universitari Son Espases*

DATA: 16/04/2015

PONENT: Joan J. Mas Roig, responsable de la “Unitat de Contractació i RRHH” de l'IdISPa

TÍTOL: *Sessió informativa Unitat de Contractació i RRHH - Hospital Son Llàtzer*

DATA: 30/04/2015

PONENTS: Salvador Marcus i Jaume Arbona, responsables de la “Unitat d'Assajos Clínics” de l'IdISPa

TÍTOL: *Sessió informativa Unitat d'Assajos Clínics - Hospital Son Llàtzer*

DATA: 13/05/2015

PONENTS: Toni Lluch, Territory Account Manager i Michael Peter Sohn, Clinical Sales Specialist Illumina

TÍTOL: *Next Generation Sequencing In the clinical setting - Illumina*

DATA: 18/06/2015

PONENTS: Salvador Marcus i Jaume Arbona, responsables de la “Unitat d'Assajos Clínics” de l'IdISPa.

TÍTOL: *Sessió informativa Unitat d'Assajos Clínics - Hospital Universitari Son Espases*

DATA: 23/06/2015

PONENTS: Maria José González de Suso, PNC Programa de Salut UE (SG Programes Internacionales de Investigación y Relaciones Institucionales de l'Institut de Salut Carlos III)

TÍTOL: *Jornada convocatorias de proyectos europeos. Programa de Salud Pública 2015 de la DGSANCO, Comisión Europea*

DATA: 30/06/2015

PONENTS: Anna Tomás, Veterinària Responsable de Salut i Benestar Animal i Ignasi Sanpera, Coordinador de la Plataforma de Cirurgia Experimental i Estabulari de l'IdISPa

TÍTOL: *Presentació dels serveis de la Plataforma de Cirurgia Experimental i Estabulari de l'IdISPa*

DATA: 06/10/2015

PONENTS: Elena Ferragut, responsable de la Unitat de Projectes Europeus de l'IdISPa

TÍTOL: *Fons, programes i projectes europeus - Hospital Universitari Son Espases*

DATA: 14/10/2015

PONENTS: Elena Ferragut, responsable de la Unitat de Projectes Europeus de l'IdISPa

TÍTOL: *Fons, programes i projectes europeus - Hospital Son Llàtzer*

DATA: 15/10/2015

PONENTS: Teresa Corral, tècnica de projectes en l'Oficina de Projectes Europeus de l'Institut de Salut Carlos III

TÍTOL: *Conferència Salut HORIZÓ 2020. Programa de treball 2016-2017*

7.3. Tesis doctorals

Durant 2015 s'han presentat 19 tesis doctorals, 2 més que l'any 2014, el treball de recerca de les quals s'ha realitzat sota la direcció d'investigadors de l'IdISPa. De les 19 tesis, 11 han estat defensades per investigadors IdISPa.

TÍTOL: *Caracterización del mutante nfxB de Pseudomonas aeruginosa: papel en la resistencia antibiótica de los biofilms e interacción con los mecanismos de resistencia intrínsecos.*

DOCTORAND: Francisco Javier Mulet Aguiló

DIRECTOR: Antonio Oliver Palomo

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia)

PROGRAMA DOCTORAT: Microbiologia Ambiental i Biotecnologia

DATA DE LECTURA: 23/01/2015

TÍTOL: *The effect of progressive muscle relaxation in the basal cortisol response of high and low neuroticism students.*

DOCTORANDA: Karin Chellew Gálvez

DIRECTORS: Gloria García de la Banda i Phil Evans

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Psicologia (Dept. Psicologia)

PROGRAMA DOCTORAT: Cognició i Evolució Humana

DATA DE LECTURA: 06/02/2015

TÍTOL: *Desarrollo de un modelo de entrenamiento microquirúrgico para neurocirugía vascular (aneurismas cerebrales y técnicas de revascularización cerebral)*

DOCTORAND: Jon Olabe Goxencia

DIRECTORS: José María Roda Frade, Ángel Arturo López González i Matías Tomás Salvá

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. IUNICS)

PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Biosociosanitàries

DATA DE LECTURA: 11/02/2015

TÍTOL: *Estudio del estado oxidativo. Niveles en individuos sanos y distintos grupos patológicos*

DOCTORAND: Rafael Ángel Fernández Cabot

DIRECTORS: Antònia Costa Bauzà i Fèlix Grases Freixedas

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. IUNICS)

PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Biosociosanitàries

DATA DE LECTURA: 17/02/2015

TÍTOL: *La contribución de la Universidad al desarrollo humano, bienestar y ciudadanía global: una mirada cualitativa*

DOCTORANDA: Berta Artigas Lelong

DIRECTORS: Miquel Bennasar Veny, Koldo Unceta Satrústegui i Francisca Salvà Mulet

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. IUNICS)

PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Biosocio-sanitàries

DATA DE LECTURA: 18/03/2015

TÍTOL: *Papel de EF-Tu en la interacción de Pseudomonas aeruginosa con los queratinocitos humanos*

DOCTORANDA: Inmaculada Martínez Ramos

DIRECTORS: Sebastià Albertí Serrano

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia)

PROGRAMA DOCTORAT: Microbiologia Ambiental i Biotecnologia

DATA DE LECTURA: 25/03/2015

TÍTOL: *Esgotamento emocional e sua relação com a satisfação laboral e sobrecarga de trabalho na enfermagem em Saúde Mental: Estudo observacional*

DOCTORANDA: Mariana Verderoce Vieira

DIRECTORS: Lucilene Cardoso i Dra. Joana Fornés Vives

FACULTAT/ESCOLA: Escola de Enfermagem de Ribeirão Preto

DATA DE LECTURA: 04/05/2015

TÍTOL: *Tratamiento higiénico-dietético de la depresión en Atención Primaria*

DOCTORANDA: Maria Jesús Serrano Ripoll

DIRECTORS: Miquel A. Roca Bennasar, Mauro Garcia Toro i Margalida Gili Planas

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Psicologia (Dept. Psicologia)

PROGRAMA DOCTORAT: Psicologia

DATA DE LECTURA: 30/07/2015

TÍTOL: *Improving osseointegration of titanium implants by a novel coating with UV-irradiated 7-dehydrocholesterol*

DOCTORAND: Lamiae Belayachi

DIRECTORS: Priam Villalonga Smith i Saaid Amzazi

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia)

PROGRAMA DOCTORAT: Biotecnologia, Genètica i Biologia Cel·lular

DATA DE LECTURA: 19/09/2015

TÍTOL: *Improving osseointegration of titanium implants by a novel coating with UV-irradiated 7-dehydrocholesterol*

DOCTORANDA: María Satué Sahún

DIRECTORS: Marta Monjo Cabrer i Joana Mª Ramis Morey

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. IUNICS)

PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Biosociosanitàries

DATA DE LECTURA: 25/09/2015

Menció Europea

TÍTOL: *Testing of biomolecules and novel surfaces for periodontal and peri-implantregeneration*

DOCTORAND: Manuel Gómez Florit

DIRECTORS: Marta Monjo Cabrer i Joana Mª Ramis Morey

UNIVERSITAT: Universitat de les Illes Balears

FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. IUNICS)

PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Biosociosanitàries

DATA DE LECTURA: 28/09/2015

Menció Europea

TÍTOL: *Importancia del ratio ER α /ER β en la función mitocondrial y el estrés oxidativo en el cáncer de mama. Influencia de la genisteína y la UCP2 en la eficacia de los tratamientos antitumorales*
DOCTORAND: Daniel Gabriel Pons Miró
DIRECTORS: Jordi Oliver Oliver i Pilar Roca Salom
UNIVERSITAT: Universitat de les Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: : Facultat de Ciències (Dept Biologia Fonamental i Ciències de la Salut)
PROGRAMA DOCTORAT: Nutrició Humana
DATA DE LECTURA: 28/09/2015

TÍTOL: *Experiencia con el uso de la Resonancia Magnética Intraoperatoria de bajo campo en Neurocirugía para el tratamiento de neoplasias cerebrales*
DOCTORAND: Pedro Roldán Ramos
DIRECTORS: Marta Brell Doval i Dr. Pedro Luis Roldán Badía
UNIVERSITAT: Universitat de València
DATA DE LECTURA: 06/10/2015

TÍTOL: *Single Event Transient propagation and capture in nanometer CMOS ICs: Analysis and Modeling*
DOCTORAND: Xavier Gili Pérez
DIRECTORS: Jaume A. Segura Fuster
UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Física)
PROGRAMA DOCTORAT: Enginyeria Electrònica
DATA DE LECTURA: 19/10/2015

TÍTOL: *Epidemiología molecular y resistencia a los antimicrobianos en Staphylococcus spp. en centros sanitarios de Mallorca durante los últimos 15 años (1999-2013)*
DOCTORAND: Enrique Ruiz de Gopegui Bordes
DIRECTORS: Antonio Oliver Palomo i José Luis Pérez Sáenz
UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia)
PROGRAMA DOCTORAT: Biologia
DATA DE LECTURA: 10/11/2015

TÍTOL: *Valoración comparativa de dos sistemas de Hemiepifisodesis Temporal. Estudio Experimental*
DOCTORAND: David Raluy Collado
DIRECTORS: Ignasi Sanpera Trigueros
UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia Fonamental i Ciències de la Salut)
PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Mèdiques Bàsiques
DATA DE LECTURA: 20/11/2015

TÍTOL: *Staphylococcus aureus resistente a la meticilina en el Hospital Son Llàtzer (2003-2012): Incidencia, colonización y sensibilidad antibiòtica.*
DOCTORAND: Antonio Pareja Bezares
DIRECTORS: Antoni Payeras Cifre i Pilar Roca Salom
UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia Fonamental i Ciències de la Salut)
PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Mèdiques Bàsiques
DATA DE LECTURA: 23/11/2015

TÍTOL: *Tendències del pes corporal i factors associats a la població adulta de les Illes Balears (2000-2010)*
DOCTORAND: Josep Lluís Coll Villalonga
DIRECTORS: Josep A. Tur Marí i Maria del Mar Bibiloni Esteva
UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia Fonamental i Ciències de la Salut)
PROGRAMA DOCTORAT: Nutrició Humana ^(Esment d'Excel·lència MEC)
DATA DE LECTURA: 14/12/2015

TÍTOL: *Evaluación del efecto de una intervención compleja para prevenir el consumo de tabaco en adolescentes. Ensayo clínico ITACA*
DOCTORAND: Alfonso Leiva Rus
DIRECTORS: Joan Llobera Cànaves i Antoni Aguiló Pons

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. IUNICS)
PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Biosociosanitàries
DATA DE LECTURA: 16/12/2015

TÍTOL: *Estudio prospectivo de la regeneración ósea mediante la utilización de injerto compuesto en elevaciones de seno maxilar*

DOCTORAND: Mikel Ramos Murguialday
DIRECTORS: Marta Monjo Cabrer i Jorge Caubet Bianya

UNIVERSITAT: Universitat Illes Balears
FACULTAT/ESCOLA: Facultat de Ciències (Dept. Biologia Fonamental i Ciències de la Salut)
PROGRAMA DOCTORAT: Ciències Biosociosanitàries
DATA DE LECTURA: 18/12/2015

7.4. Cursos

TÍTOL: *“Developing skills in scientific writing”*
ORGANITZACIÓ: Fundación Dr. Antonio Esteve i IdISPa
DATA: 02-03 desembre 2015
 N° assistents: 24 alumnes

7.5. Pràctiques externes a l'IdISPa

Un dels objectius de l'Institut és participar en programes docents de col·laboració amb universitats, i preferentment en l'àmbit de la formació de grau i postgrau destinats a promoure el coneixement sobre les característiques de la investigació en l'àmbit biosanitari i dels resultats obtinguts.

L'Institut rep anualment estudiants de Facultats relacionades amb Ciències de la Salut de la UIB i d'altres universitats que trien el nostre centre per realitzar un període de pràctiques en recerca, tant curricular com extracurricular. L'IdISPa ha signat

convenis amb diferents universitats per a donar un marc legal a aquestes estades. La formació d'aquests alumnes es desenvolupa en diferents grups d'investigació de l'Institut en els quals s'integren, i a través dels quals accedeixen tant a les accions formatives desenvolupades en el propi grup, com a les diferents activitats realitzades a l'IdISPa durant el seu temps de pràctiques.

Durant l'any 2015, un total de 23 alumnes de grau o postgrau han realitzat pràctiques en el nostre institut, tutelats pels nostres investigadors:

- 20 alumnes de la Universitat de les Illes Balears: 11 alumnes de grau de Ciències (Biologia, Química, Física o Bioquímica), 7 alumnes de màster i 2 alumnes de doctorat.
- 1 alumne de la Universitat Autònoma de Barcelona, grau Microbiologia.
- 1 alumne de la Universitat de Barcelona, grau Ciències Biomèdiques.
- 1 alumne de la Universitat Cardenal Herrera, grau Farmàcia

7.6. Mobilitat personal investigador

Estades d'investigadors IdISPa a altres centres

Un total de 21 investigadors de l'Institut realitzaren estades en diferents organismes, 2 en entitats nacionals i 19 en entitats internacionals, amb una durada mitjana de 2,1 mesos d'estada.

Taula 12. Estadets investigadors IdISPa a altres centres

Nom investigador	Centre	País	Data inici	Data final
María Satué Sahún	Department of Biomaterials of the Faculty of Dentistry at the University of Oslo	Noruega	15/01/2015	30/04/2015
Manuel Gómez Florit	Department of Biomaterials of the Faculty of Dentistry at the University of Oslo	Noruega	15/01/2015	14/04/2015
Alba Córdoba Insensé	Department of Biomaterials of the Faculty of Dentistry at the University of Oslo	Noruega	01/02/2016	06/02/2016
Carla López Causapé	Universidad de Copenhague	Dinamarca	01/10/2015	31/12/2015
Marco Bauzá Thorbrügge	Universidad de Glasgow –Institute of Cardiovascular and Medical Sciences	Escòcia	18/05/2015	12/06/2015
Maria del Mar Bibiloni Esteva	Universidad Autónoma de Nuevo León, Facultad de Salud Pública y Nutrición, Monterrey	Mèxic	02/11/2015	27/11/2015
Miquel Martorell Pons	Universidad de Concepción. Departamento de Nutrición y Dietética	Xile	01/06/2015	15/07/2015
Carlos Fernández Palomeque	Unidad de diagnóstico por la Imagen – Cardioresonancia – Hospital General Universitario Gregorio Marañón. Madrid	Espanya	01/11/2015	30/11/2015
M ^a Julia García Fuster	Instituto 'Molecular & Behavioral Neuroscience Institute' (Universidad de Michigan, Ann Arbor)	EEUU	13/10/2015	04/12/2015
Clara Homar Covas	Mood Disorders Center (University of Exeter)	Regne Unit	01/06/2015	30/06/2015
Adoración Castro Gracia	Stichting VU-VUMC	Amsterdam	01/07/2015	31/07/2015
Emilio López Navarro	Stichting VU-VUMC	Amsterdam	01/07/2015	31/07/2015
Adrià Alcalà Mena	UPC Barcelona	Espanya	20/04/2015	20/05/2015
Joan Carles Pons Mayol	Univ. de Uppsala	Suècia	01/03/2015	12/03/2015
Cristina Moreno Mulet	Hospital San Juan de Dios, Tarija,	Bolivia	05/07/2015	20/07/2015
Carme Alorda Terrassa	Hospital San Juan de Dios, Tarija,	Bolivia	05/07/2015	20/07/2015
Jon Pérez Bárcena	Fellowship en neurocríticos en el Hospital Jackson Memorial/Universidad de Miami	EEUU	01/07/2013	30/06/2015
Milton Martínez Madrigal	Fellowship en neurocríticos en el Hospital Jackson Memorial/Universidad de Miami	EEUU	01/03/2014	31/08/2015
María del Mar Bernad Martorell	Washington State University	EEUU	16/11/2015	15/12/2015
Aina M ^a Yáñez Juan	University of Edinburgh	Regne Unit	01/03/2015	30/06/2015
Gloria Gallego Caminero	Departamento de Enfermería de la Universidad de Toronto	Canadà	01/03/2015	30/06/2015

Estades d'investigadors visitants a l'IdISPa

Durant 2015 l'Institut va rebre 16 investigadors visitants, 5 de procedència nacional i 11 de centres internacionals. La durada mitjana de l'estada d'investigadors externs a les instal·lacions IdISPa va ser de 2,3 mesos.

Taula 13. Estades investigadors visitants a l'IdISPa

Nom investigador	Centre	Grup d'acollida	Data inici	Data final
Óscar Villa	Department Biomaterials de la Facultat odontologia. Universitat Oslo. Noruega	TERCIT	01/07/2015	05/10/2015
Benjamin Müller	Department Biomaterials de la Facultat odontologia. Universitat Oslo. Noruega	TERCIT	29/07/2015	20/11/2015
Staae Petter Lyngstadaas	Department Biomaterials de la Facultat odontologia. Universitat Oslo. Noruega	TERCIT	13/04/2015	15/04/2015
Jan Eirik Ellingsen	Department Biomaterials de la Facultat odontologia. Universitat Oslo. Noruega	TERCIT	13/04/2015	15/04/2015
Prof. Charles F. Hawkins	Universitat de Florida. EEUU	Sistemes electrònics	28/09/2015	30/10/2015
Jadwiga Konieczna	Universitat Illes Balears	Fisiopatologia Cardiovascular i Epidemiologia Nutricional	01/02/2015	30/11/2015
Greta Mikucionyte	Facultat Medicina. Universitat Ciències de la Salut de Lituània. Lituània	Resistència antibiòtica i patogènia de les infeccions bacterianes	02/03/2015	01/05/2015
Ana Sánchez Díaz	Servei Microbiologia. Hospital Ramón y Cajal. Espanya	Resistència antibiòtica i patogènia de les infeccions bacterianes	01/11/2015	30/11/2015
Raúl Bescós García	Dept. Biologia Cel·lular i Biotecnologia. Universitat de Plymouth. Regne Unit	Nutrició comunitària i estrès oxidatiu	30/11/2015	19/12/2015
Hanaa Shafiek	Facultat Medicina. Universitat Alexandria. Egipte	Inflamació, reparació i càncer en malalties respiratòries	01/06/2015	15/06/2015
Job van Boven	Facultat Medicina i Ciències de la Salut. Universitat Groningen. Holanda	GREBAP	01/09/2014	30/06/2015
Rosa María Sánchez Santos	Docència Servei de Salut Illes Balears	TRAMAP	01/03/2015	30/04/2015
Krzysztof Bartoszek	Universitat Uppsala. Suècia	Biologia computacional i Bioinformàtica	29/04/2015	27/05/2015
Jesús Prieto	Hospital Orense	Grup SEPSIS	01/03/2015	30/04/2015
Arturo Arias	Hospital Universitari FUCS. Colòmbia	Grup SEPSIS	01/08/2015	31/08/2015
Carlos López	Hospital Vall d'Hebrón.	Grup SEPSIS	01/05/2015	30/06/2015

GRUPS D'INVESTIGACIÓ

8. GRUPS D'INVESTIGACIÓ

8.1. Àrea Bioenginyeria i Cirurgia Experimental

Teràpia Cel·lular i Enginyeria Tissular (TERCIT)

COMPONENTS DEL GRUP

Marta Monjo Cabrer. UIB

Antoni Gayà Puig. FBSTIB

Javier Calvo Benito. FBSTIB

Alba Córdoba Insensé. UIB

Joana Maria Ramis Morey. UIB

Manuel Gómez Florit. UIB

María Satué Sahún. UIB

Mª Antonia Llopis Grimalt. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Obtenció i caracterització de cèl·lules mare (hematopoiètiques i mesenquimals de cordó umbilical) en Sala Blanca (GMP) per a la seva utilització en teràpia cel·lular.
- Caracterització dels mecanismes moleculars de regeneració òssia i el desenvolupament de nous biomaterials, utilitzats per restablir la funció d'estructures esquelètiques defectuoses.
- Caracterització i desenvolupament de preparacions de matriu òssia desmineralitzada d'os humà apte per al seu ús clínic.
- Estudi i desenvolupament de noves tècniques per a l'estudi, processament i preservació de teixit ocular.
- Desenvolupament de nous productes a partir de llet humana i estudi de factors immunològics i tròfics.

PUBLICACIONES

1. Satué M; Ramis JM; Del Mar Arriero M; Monjo M. A New Role for 5-methoxytryptophol On Bone Cells Function in Vitro. *Journal Of Cellular Biochemistry*. 2015. 116: 551-558. FI: 3,446 (Q2) (D4)
2. Córdoba A; Monjo M; Hierro-Oliva M; González-Martín ML; Ramis JM. Bioinspired Quercitrin Nanocoatings: A Fluorescence-Based Method for Their Surface Quantification, and Their Effect on Stem Cell Adhesion and Differentiation to the Osteoblastic Lineage. *Acs Applied Materials & Interfaces*. 2015. 7: 16857-16864. FI: 7,145 (Q1) (D1)
3. Satué M; Ramis JM; Monjo M. Cholecalciferol synthesized after UV-activation of 7-dehydrocholesterol onto titanium implants inhibits osteoclastogenesis in vitro. *Journal Of Biomedical Materials Research Part A*. 2015. 103: 2280-2288. FI: 3,263 (Q1) (D2)
4. Ramos-Murguialday M; Caubet J; Ramis JM; Monjo M. Evaluation of the Ideal Implant Insertion Time in Human Bone Biopsies After Sinus Elevation Using a Combination of Autologous Bone and Graft Substitute. *International Journal Of Oral & Maxillofacial Implants*. 2015. 30: 891-899. FI: 1,859 (Q2) (D3)
5. Córdoba A; Satué M; Gómez-Florit M; Hierro-Oliva M; Petzold C; Lyngstadaas SP; González-Martín ML; Monjo M; Ramis JM. Flavonoid-Modified Surfaces: Multifunctional Bioactive Biomaterials with Osteopromotive, Anti-Inflammatory, and Anti-Fibrotic Potential. *Advanced Healthcare Materials*. 2015. 4: 540-549. FI: 5,760 (Q1) (D1)
6. Caubet J; Ramis JM; Ramos-Murguialday M; Morey MA; Monjo M. Gene expression and morphometric parameters of human bone biopsies after maxillary sinus floor elevation with autologous bone combined with Bio-Oss (R) or BoneCeramic (R). *Clinical Oral Implants Research*. 2015. 26: 727-735. FI: 3,464 (Q1) (D1)
7. Gómez-Florit M; Monjo M; Ramis JM. Quercitrin for periodontal regeneration: effects on human gingival fibroblasts and mesenchymal stem cells. *Scientific Reports*. 2015. 5: 16593-0. FI: 5,228 (Q1) (D2)
8. Villa O; Lyngstadaas SP; Monjo M; Satué M; Rønold HJ; Petzold C; Wohlfahrt JC. Suture materials affect peri-implant bone healing and implant osseointegration. *Journal of Oral Science*. 2015. 57: 219-227. FI: 0,804 (Q4) (D9)

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

1. Ellingsen J.E; Monjo M; Ramis J.M. Development of a Novel Fluoride-Modified Implant Surface for Clinical Use. In: Wennerberg, A.; Albrektsson, T.; Jimbo, R. (Eds.). *Implant Surfaces and their Biological and Clinical Impact* (2015) pp 45-64. Berlin, Germany: *Springer-Verlag*.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Development of novel coating strategies of medical devices for improved osseointegration (OSSEONET) (013-Abel-CM-2013)

NILS Science and Sustainability Programme (ES07 EEA Grants)

Investigadora principal: Marta Monjo Cabrer

Durada: 2014 - 2015

Nanostructured flavonoid coated implants for soft tissue integration (13-069)

Osteology Foundation (Osteology Advanced Researcher Grants)

Investigadora principal: Marta Monjo Cabrer i Joana Mª Ramis Morey

Durada: 2015 - 2016

Potenciación de las propiedades osteoinductoras de matriz ósea desmineralizada (DBM) para su uso terapéutico en humanos (PI13/00372)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Marta Monjo Cabrer

Durada: 2014 - 2016

Development of InsP6 bioactive medical devices for bone replacement (E!8237)

Eurostars Programme

Investigadora principal: Marta Monjo Cabrer

Durada: 2014 - 2016

Desarrollo de biomateriales recubiertos con fitato para estimular la regeneración ósea (PHYTECH) (IPT2012-1345-300000)

Pla Nacional de Cooperació Público-Privada – Innpacto. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigadora principal: Joana Mª Ramis Morey

Durada: 2012 - 2015

COMPONENTS DEL GRUP

Damià Heine Suñer. HUSE

Fernando García Algas. HUSE

Mª Ángeles de la Fuente Sánchez. HUSE

Miquel Juan Clar. HSLL

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi de la síndrome microdeleccional del 22q11.2, cardiopaties congènites i síndrome de la X-fràgil.
- La identificació de gens i vies implicades en les malalties associades a 22q11.2 com són les cardiopaties congènites.
- El desenvolupament de noves tecnologies que permetin el descobriment de noves mutacions en la seqüència codificant i reguladora dels gens causants de cardiopaties congènites.
- Interacció genoma-ambient utilitzant models animals amb mutacions causants de cardiopaties congènites.
- Estudi de patologies causades per expansió de triplets, utilitzant com a model la Síndrome de la X-fràgil.

PUBLICACIONS

1. García-Santiago FA; Martínez-Glez V; Santos F; García-Miñaur S; Mansilla E; Meneses AG; Rosell J; Granero ÁP; Vallespín E; Fernández L; Sierra B; Oliver-Bonet M; Palomares M; de Torres ML; Mori MÁ; Nevado J; Heath KE; Delicado A; Lapunzina P. Analysis of Invdupdel (8p) Rearrangement: Clinical, Cytogenetic and Molecular Characterization. *American Journal Of Medical Genetics Part A*. 2015. 167: 1018-1025. FI: 2,082 (Q3) (D7)
2. Bauça JM; Morell-Garcia D; Vila M; Pérez G; Heine-Suñer D; Figuerola J. Assessing the improvements in the newborn screening strategy for cystic fibrosis in the Balearic Islands. *Clinical Biochemistry*. 2015. 48: 419-424. FI: 2,382 (Q2) (D3)
3. Mlynarski EE; Sheridan MB; Xie M; Guo T; Racedo SE; McDonald-McGinn DM; Gai X; Chow EW; Vorstman J; Swillen A; Devriendt K; Breckpot J; Digilio MC; Marino B; Dallapiccola B; Philip N; Simon TJ; Roberts AE; Piotrowicz M; Bearden CE; Eliez S; Gothelf D; Coleman K; Kates WR; Devoto M; Zackai E; Heine-Suñer D; Shaikh TH; Bassett AS; Goldmuntz E; Morrow BE; Emanuel BS. Copy-Number Variation of the Glucose Transporter Gene SLC2A3 and Congenital Heart Defects in the 22q11.2 Deletion Syndrome. *American Journal Of Human Genetics*. 2015. 96: 753-764. FI: 10,794 (Q1) (D1)
4. Calvete O; Reyes J; Zuñiga S; Paumard-Hernández B; Fernández V; Bujanda L; Rodríguez-Pinilla MS; Palacios J; Heine-Suñer D; Banka S; Newman WG; Cañamero M; Pritchard DM; Benítez J. Exome sequencing identifies ATP4A gene as responsible of an atypical familial type I gastric neuroendocrine tumour. *Human Molecular Genetics*. 2015. 24: 2914-2922. FI: 5,985 (Q1) (D1)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Determinación de las bases genéticas y moleculares de las cardiopatías congénitas mediante estudios familiares y modelos animales (PI13/02278)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Alexander Damián Heine Suñer

Durada: 2014 - 2016

Genomic Risk and Resilience in 22q11 Deletion Syndrome: A Window into the Genetic Architecture of Mental Disorders (Collaborative R01). Mallorca group.

National Institutes of Mental Health (NIMH). EEUU (RFA-MH-13-120)

Investigador principal: Alexander Damián Heine Suñer i Jaume Morey Cañellas

Durada: 2013 - 2017

Genètica Clínica i Malalties Rares

COMPONENTS DEL GRUP

Jordi Rosell Andreo. HUSE

Marta Bernués Martínez. HUSE

Ángeles Perez Granero. HUSE

Mª Rosa Martorell Riera. HUSE

Nancy Govea Callizo. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Genètica de la discapacitat intel·lectual.
- Genètica oncohematològica.
- Genètica de les cardiopaties congènites.
- Genètica de l'epilèpsia i síndromes relacionades.
- Síndromes de hipercreixement.

Biologia Computacional i Bioinformàtica

COMPONENTS DEL GRUP

Francesc A. Rosselló Llompart. UIB

Ricardo Alberich Martí. UIB

Adrià Alcalà Mena. UIB

Arnau Mir Torres. UIB

Gabriel Cardona Juanals. UIB

Jairo Rocha Cárdenas. UIB

Joan Carles Pons Mayol. UIB

Lucía Rotger García. UIB

Mercè Llabrés Segura. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Biologia computacional de sistemes: problemes relacionats amb l'anàlisi de xarxes bioquímiques (rutes metabòliques, xarxes d'interaccions de proteïnes) i les seves aplicacions.
- Biologia computacional estructural: problemes relacionats amb la comparació i classificació d'estructures tridimensionals d'àcids nucleics i proteïnes.
- Filogenètica: problemes relacionats amb la reconstrucció i anàlisi de filogenias.
- Metagenòmica: problemes relacionats amb la classificació taxonòmica de seqüències metagenòmiques i el monitoratge de microbiomes.
- Genòmica del càncer: estudi de l'associació de parells de mutacions al desenvolupament de determinats tipus de càncer.

PUBLICACIONS

1. Cardona G; Pons JC; Rosselló F. A reconstruction problem for a class of phylogenetic networks with lateral gene transfers. *Algorithms For Molecular Biology*. 2015. 10: 28-0. FI: 1,439 (Q3) (D6)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Grafs en bioinformàtica

Programa Pont La Caixa per a grups de recerca de la UIB

Investigador principal: Francesc A. Rosselló Llompart

Durada: 2015 - 2016

ZombUIB

Fundació Espanyola per a la Ciència i Tecnologia (FECyT)

Investigador principal: Francesc A. Rosselló Llompart

Durada: 2015 - 2016

Aplicaciones bioinformáticas en filogenética, metagenómica, biología de sistemas y genómica del cáncer

Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Francesc A. Rosselló Llompart

Durada: 2016 - 2018

Dinamización de la red temática española en Computación biomolecular y biocelular

Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: José Mª Sempere

Durada: 2016 - 2017

*Reactivitat
Molecular i Disseny de Fàrmacs*

COMPONENTS DEL GRUP

Bartomeu Vilanova Canet. UIB

Juan Frau Munar. UIB

Francisco Muñoz Izquierdo. UIB

Josefa Donoso Pardo. UIB

Miguel Adrover Estelrich. UIB

Joaquín Ortega Castro. UIB

David Fernández Payeras. UIB

Laura Mariño Pérez. UIB

Rafel Ramis Cortés. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi de la reactivitat química dels principals agents glicants detectats in vivo i de les dianes de la glicació presents en les biomolècules (proteïnes i lípids).
- Anàlisi de les modificacions estructurals i funcionals produïdes per la glicació de biomolècules.
- Caracterització dels AGEs formats i del seu mecanisme de formació.
- Estudi del mecanisme d'inhibició de la glicació de biomolècules.

PUBLICACIONS

1. Solís-Calero C; Ortega-Castro J; Hernández-Laguna A; Frau J; Muñoz F. A DFT study of the carboxymethyl-phosphatidylethanolamine formation from glyoxal and phosphatidylethanolamine surface. Comparison with the formation of N(e)-(carboxymethyl) lysine from glyoxal and L-lysine. *Physical Chemistry Chemical Physics*. 2015. 17: 8210-8222. FI: 4,449 (Q1) (D2)
2. Adrover M; Howes BD; Iannuzzi C; Smulevich G; Pastore A. Anatomy of an iron-sulfur cluster scaffold protein: Understanding the determinants of [2Fe-2S] cluster stability on IscU. *Biochimica Et Biophysica Acta-Biomembranes*. 2015. 1853: 1448-1456. FI: 3,687 (Q1) (D3)
3. Adrover, M; Sanchis, P; Vilanova, B; Pauwels, K; Martorell, G; Jesus Perez, J. Conformational ensembles of neuromedin C reveal a progressive coil-helix transition within a binding-induced folding mechanism. *RSC Advances*. 2015. 5: 83074-83088. FI: 3,289 (Q2) (D3)
4. Ciric D; Richard CA; Moudjou M; Chapuis J; Sibille P; Daude N; Westaway D; Adrover M; Béringue V; Martin D; Rezaei H. Interaction between Shadoo and PrP Affects the PrP-Folding Pathway. *Journal Of Virology*. 2015. 89: 6287-6293. FI: 4,606 (Q1) (D2)
5. Fernández D; Ortega-Castro J; Mariño L; Perelló J; Frau J. Mechanistic insights into protonation state as a critical factor in hFPPS enzyme inhibition. *Journal Of Computer-Aided Molecular Design*. 2015. 29: 667-680. FI: 3,199 (Q1) (D2)
6. Solís-Calero C; Ortega-Castro J; Frau J; Muñoz F. Nonenzymatic Reactions above Phospholipid Surfaces of Biological Membranes: Reactivity of Phospholipids and Their Oxidation Derivatives. *Oxidative Medicine And Cellular Longevity*. 2015: 319505-0. FI: 4,492 (Q2) (D3)
7. Mariño L; Pauwels K; Casasnovas R; Sanchis P; Vilanova B; Muñoz F; Donoso J; Adrover M. Ortho-methylated 3-hydroxypyridines hinder hen egg-white lysozyme fibrillogenesis. *Scientific Reports*. 2015. 5: 12052-0. FI: 5,228 (Q1) (D2)
8. Solis-Calero, C; Ortega-Castro, J; Frau, J; Munoz, F. Scavenger mechanism of methylglyoxal by metformin. A DFT study. *Theoretical Chemistry Accounts*. 2015. FI: 1,806 (Q3) (D7)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Relación entre la Diabetes Mellitus y la enfermedad del Parkinson: Estudio de los mecanismos moleculares que inducen la glicación y agregación de la alfa-sinucleína (CTQ2014-55835-R)

Secretaria d'Estat d'Investigació, Desenvolupament i Innovació. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Juan Frau Munar i Bartolomé Vilanova Canet

Durada: 2015 - 2017

Relación entre la diabetes y las complicaciones cardiovasculares. Mecanismo de inhibición de los AGEs entrecruzados (AAEE27/2014)

Direcció General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement. Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Investigador principal: Juan Frau Munar

Durada: 2015

Relación entre la glicación de la alfa-sinucleína, una proteína asociada a la enfermedad de Parkinson, y su agregación molecular (AAEE26/2014)

Direcció General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement. Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Investigador principal: Bartolomé Vilanova Canet

Durada: 2015

Formación de productos avanzados de glicación de la a-sinucleína, proteína asociada a la enfermedad del Parkinson: efecto de los cationes metálicos en la agregación (AAEE49/2015)

Direcció General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement. Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Investigador principal: Juan Frau Munar

Durada: 2016

Sistemes Electrònics

COMPONENTS DEL GRUP

Jaume Segura Fuster. UIB

Sebastià Bota Ferragut. UIB

Jaume Verd Martorell. UIB

Carola de Benito Crosseti. UIB

Salvador Barceló Adrover. UIB

Gabriel Torrens Caldentey. UIB

Ivan de Paúl Bernal. UIB

Xavier Gili Pérez. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Desenvolupament de tècniques avançades de disseny i test per a circuits integrats digitals realitzats en tecnologies nanomètriques.
- Desenvolupament de sensors de volàtils orgànics basats en sistemes MEMS.
- Tècniques estadístiques de diagnosi clínica amb sensors i-nose.
- Disseny i caracterització de ressonadors CMOS-MEMS/NEMS monolítics.
- Aplicació de dispositius CMOS-MEMS/NEMS caòtics per a comunicacions de molt alt nivell de seguretat.

PUBLICACIONS

1. Bota, S; Torrens, G; Verd, J; Segura, J. Detailed 8-transistor SRAM cell analysis for improved alpha particle radiation hardening in nanometer technologies. *Solid-State Electronics*. 2015. 111: 104-110. FI: 1,345 (Q2) (D5)
2. Villacorta, H; Garcia-Gervacio, J; Segura, J; Champac, V. Low V-DD and body bias conditions for testing bridge defects in the presence of process variations. *Microelectronics Journal*. 2015. 46: 398-403. FI: 0,876 (Q3) (D7)
3. Shafiek H; Fiorentino F; Merino JL; López C; Oliver A; Segura J; de Paul I; Sibila O; Agustí A; Cosío BG. Using the Electronic Nose to Identify Airway Infection during COPD Exacerbations. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
4. Bota, S; Torrens, G; Verd, J; Merino, JL; Malagón-Periáñez, D and Segura, J. Memory State Transient Analysis (MSTA): A New Soft Error Rate Measurement Method for CMOS Memory Elements Based on Stochastic Analysis. *IEEE Transactions on nuclear science, VOL. 62*, 2015. Nº. 6, December. IF= 1,198 (Q2) (D4)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Technological proposal for massive and low cost production of non-invasive glucose monitors (TEC2014-61743-EXP)

Ministeri d'Economia i Competitivitat
Investigador principal: Jaume Segura Fuster
Durada: 2015 - 2016

Exploitation and scaling of monolithic non-linear CMOS-M/NEMS device characteristics for specific "More Moore" and "More than Moore" Applications (TEC2014-52878-R)

Ministeri d'Economia i Competitivitat
Investigador principal: Jaume Verd Martorell
Durada: 2014 - 2017

Aplicació de tècniques d'anàlisi de dades obtingudes amb nas electrònic a mostres de plasma MALDITOF (AEEE42/2014)

Direcció General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement. Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
Investigador principal: Jaume Segura Fuster
Durada: 2015

Malalties Osteomusculars

COMPONENTS DEL GRUP

Ignacio Sanpera Trigueros. HUSE

Laura Corominas Frances. HUSE

David Raluy Collado. HUSE

Carles Saus Sarrias. HUSE

Ana Fernández Ansorena. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Trastorns de la placa de creixement i el seu tractament.
- Utilització de cèl·lules mare amb el tractament de les lesions fisàries.

PUBLICACIONES

1. Sanpera I; Raluy-Collado D; Frontera-Juan G; Ramos-Asensio R; Tejada-Gavela S; Sanpera-Iglesias J. Histological differences between various methods of hemiepiphysiodesis: is guided growth really different? *Journal Of Pediatric Orthopaedics-Part B*. 2015. 24: 308-314. FI: 0,449 (Q4) (D10)
2. Machan S; Medina C; Rodríguez-Pinilla SM; Suárez-Peñaranda JM; Castro Y; Molés P; Requena C; Saus C; Requena L; Santonja C. Primary Cutaneous Marginal IgG4 Lymphoma and Rosai-Dorfman's Disease Coexisting in Several Lesions of the Same Patient. *American Journal Of Dermatopathology*. 2015. 37: 413-418. FI: 1,396 (Q3) (D7)
3. Corominas-Frances L; Sanpera I; Saus-Sarrrias C; Tejada-Gavela S; Sanpera-Iglesias J; Frontera-Juan G. Rebound growth after hemiepiphysiodesis AN ANIMAL-BASED EXPERIMENTAL STUDY OF INCIDENCE AND CHRONOLOGY. *Bone & Joint Journal*. 2015. 97B: 862-868. FI: 2,660 (Q1) (D2)

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

1. Ellingsen J.E; Monjo M; Ramis J.M. Development of a Novel Fluoride-Modified Sanpera Trigueros I, Corominas Frances L. *Medicina Basada en la Evidencia en Parálisis Cerebral Infantil*. En Martínez Caballero ed. Parálisis Cerebral Infantil. Manejo de las alteraciones músculo-esqueléticas asociadas. Madrid. Ergon 2016: 225-232.
2. Anton Rodrigalvarez LM, Sanpera Trigueros I, Pizà Vallespir G. *Escoliosis Neuromuscular*. En Burgos, Izquierdo, Sarramea ed. Patología de la Columna Vertebral. Madrid editorial médica Panamericana 2016: 185- 212.

Lògica Borrosa i Fusió de la Informació (LOBFI)

COMPONENTS DEL GRUP

Gaspar Mayor Forteza. UIB

Isabel Aguiló Pons. UIB
 Daniel Ruiz Aguilera. UIB
 Jaime Suñer Llabrés. UIB
 Javier Martín Pelayo. UIB
 Joan Torrens Sastre. UIB
 Juan Vicente Riera Clapés. UIB
 Manuel González Hidalgo. UIB
 Margarita Mas Grimalt. UIB
 Miquel Monserrat Antich. UIB
 Oscar Valero Sierra. UIB
 Sebastià Massanet Massanet. UIB
 Pedro Bibiloni Serrano. UIB
 Pilar Fuster Parra. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi de la lògica borrosa, la fusió de la informació i les seves aplicacions.
- Models per a l'agregació i la implicació.
- Anàlisi i processament d'imatges: eliminació de soroll i detecció de vores. Aplicació a imatges mèdiques.
- Sistemes d'ajuda a la presa de decisions: presa de decisions en ambient d'incertesa. Aplicació a la presa de decisions biomèdiques.

PUBLICACIONES

1. Ruiz-Aguilera, D.; Torrens, J. A characterization of discrete uninorms having smooth underlying operators. *Fuzzy Sets And Systems*. 2015. 268: 44-58. FI: 2,098 (Q1) (D1)
2. Shahzad, N; Valero, O; Alghamdi, Mohammed A.; Alghamdi, Maryam A. A fixed point theorem in partial quasi-metric spaces and an application to Software Engineering. *Applied Mathematics And Computation*. 2015. 268: 1292-1301. FI: 1,345 (Q1) (D3)
3. Shahzad, N; Valero, O. A Nemytskii-Edelstein type fixed point theorem for partial metric spaces. *Fixed Point Theory and Applications*. 2015. FI: 2,503 (Q1) (D1)
4. Mas, M.; Massanet, S.; Ruiz-Aguilera, D.; Torrens, J. A survey on the existing classes of uninorms. *Journal Of Intelligent & Fuzzy Systems*. 2015. 29: 1021-1037. FI: 1,004 (Q3) (D7)
5. Fodor, J; Torrens, J. An overview of fuzzy logic connectives on the unit interval. *Fuzzy Sets And Systems*. 2015. 281: 183-187. FI: 2,098 (Q1) (D1)
6. Mas, M.; Monserrat, M.; Ruiz-Aguilera, D.; Torrens, J. Migrative uninorms and nullnorms over t-norms and t-conorms. *Fuzzy Sets And Systems*. 2015. 261: 20-32. FI: 2,098 (Q1) (D1)
7. Aguilo, I.; Suner, J.; Torrens, J. New types of contrapositivation of fuzzy implications with respect to fuzzy negations. *Information Sciences*. 2015. 322: 223-236. FI: 3,364 (Q1) (D1)
8. Aguilo, I; Martin, J; Mayor, G; Suner, J. On distances derived from t-norms. *Fuzzy Sets And Systems*. 2015. 278: 40-47. FI: 2,098 (Q1) (D1)
9. Shahzad, N; Valero, O; Alghamdi, Mohammed A.; Alghamdi, Maryam A. On fixed point theory in topological posets, extended quasi-metric spaces and an application to asymptotic complexity of algorithms. *Fixed Point Theory and Applications*. 2015. FI: 2,503 (Q1) (D1)
10. Mayor, G.; Monreal, J. On some classes of discrete additive generators. *Fuzzy Sets And Systems*. 2015. 264: 110-120. FI: 2,098 (Q1) (D1)
11. Qin, F; Ruiz-Aguilera, D. On the alpha-Migrativity of Idempotent Uninorms. *International Journal Of Uncertainty Fuzziness And Knowledge-Based Systems*. 2015. 23: 105-115. FI: 1,000 (Q3) (D7)
12. Gonzalez-Hidalgo, M; Massanet, S; Mir, A; Ruiz-Aguilera, D. On the Choice of the Pair Conjunction-Implication Into the Fuzzy Morphological Edge Detector. *IEEE Transactions On Fuzzy Systems*. 2015. 23: 872-884. FI: 6,701 (Q1) (D1)

13. Alghamdi, Maryam A.; Shahzad, N; Valero, O. Projective contractions, generalized metrics, and fixed points. *Fixed Point Theory and Applications*. 2015. FI: 2,503 (Q1) (D1)
14. Kolesarova, A; Mayor, G; Mesiar, R. Quadratic constructions of copulas. *Information Sciences*. 2015. 310: 69-76. FI: 3,364 (Q1) (D1)
15. Gonzalez-Hidalgo, M; Guerrero-Pena, F. A.; Herold-Garcia, S.; Jaume-i-Capo, A; Marrero-Fernandez, P. D. Red Blood Cell Cluster Separation From Digital Images for Use in Sickle Cell Disease. *IEEE Journal Of Biomedical And Health Informatics*. 2015. 19: 1514-1525. FI: 2,093 (Q1) (D3)
16. Riera, JV; Massanet, S; Herrera-Viedma, E; Torrens, J. Some interesting properties of the fuzzy linguistic model based on discrete fuzzy numbers to manage hesitant fuzzy linguistic information. *Applied Soft Computing*. 2015. 36: 383-391. FI: 2,857 (Q1) (D2)
17. Riera, J. Vicente; Torrens, Joan. Using discrete fuzzy numbers in the aggregation of incomplete qualitative information. *Fuzzy Sets And Systems*. 2015. 264: 121-137. FI: 2,098 (Q1) (D1)
18. Aguiló, I; Calvo, T.; Fuster-Parra, P.; Martín, J.; Mayor, G.; Suñer, J. Preference structures: qualitative judgements based on smooth t-conorms. *Information Sciences*. 2015. 278, pp. 40 - 47. 2015 FI: 3,364 (Q1) (D1)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Lógica Difusa y Soft Computing – LODISCO – (Redes de Excelencia) (TIN2014-56381-REDT)

Secretaria d'Estat d'Investigació, Desenvolupament i Innovació. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Humberto Bustince Sola
Durada: 2015 - 2016

Herramientas operacionales y métricas para el tratamiento de imágenes y fusión de la información (TIN2013-42795-P)

Programa Nacional d'Investigació Fonamental No Orientada. Secretaria d'Estat d'Investigació, Desenvolupament i Innovació. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Joan Torrens Sastre
Durada: 2014 - 2016

Hiperespacios, estructuras difusas y de orden: conexiones con la Teoría de la Computación. Métodos topológicos en hiperespacios y multifunciones contractivas. Casi métricas y dominios cuantitativos (MTM2012-37894-C02)

Programa Nacional d'Investigació Fonamental No Orientada. Secretaria d'Estat d'Investigació, Desenvolupament i Innovació. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Salvador Romaguera Bonilla
Durada: 2013 – 2015

Modelización cinética a través de Tomografía por Emisión de Positrones (PET) con 18F-colina como biomarcador de neuroimagen para el diagnóstico y pronóstico en gliomas de alto grado (PI15/01653)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Sebastià Rubí Sureda

Durada: 2016 - 2018

*Aplicacions Endoscòpiques en
Malalties Digestives*

COMPONENTS DEL GRUP

Carles Dolz Abadía. HSL

Mª Àngels Vilella Martorell. HSL

Álvaro Brotons García. HSL

Catalina Garau. HSL

Julián Canaval. HSL

Nuria Rull Murillo. HSL

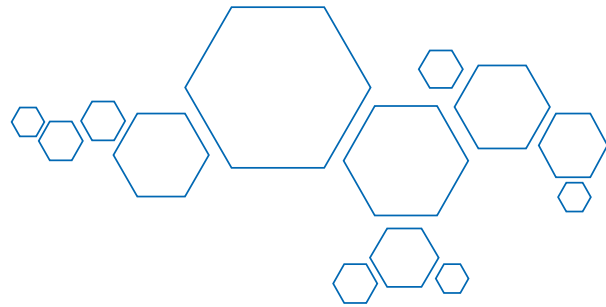
Sonia Fernández. HSL

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Aplicacions endoscòpiques en malalties digestives.

8.2. Àrea Epidemiologia Clínica i Salut Pública

*Investigació en Activitats
Preventives i Promoció i en Càncer
Illes Balears (GRAPP-calB)*

COMPONENTS DEL GRUP

Joan Llobera Cànaves. AP-Mallorca

Alfonso Leiva Rus. FISIB

David Medina Bombardó. AP-Mallorca

Fernando Rigo Carratalà. AP-Mallorca

José Ignacio Ramírez Manent. AP-Mallorca

Joana Ripoll Amengual. AP-Mallorca

Juana Maria Taltavull Aparicio. AP-Mallorca

Magdalena Esteva Cantó. AP-Mallorca

Maria Clara Vidal Thomas. AP-Mallorca

Sebastià March Lull. AP-Mallorca

Amador Ruiz Torrejón. AP-Mallorca

Maria Martín Rabadán Muro. AS-Eivissa i Formentera

Aina Soler Mieras. AP-Mallorca

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Epidemiologia i reducció del risc cardiovascular (RCV).
- Càncer: Epidemiologia, prevenció, atenció.
- Determinants de salut, estils de vida i promoció.
- Investigació clínica i de serveis.
- Cures d'enfermeria.

PUBLICACIONS

1. March S; Torres E; Ramos M; Ripoll J; García A; Bulilete O; Medina D; Vidal C; Cabeza E; Llull M; Zabaleta-Del-Olmo E; Aranda JM; Sastre S; Llobera J. Adult community health-promoting interventions in primary health care: A systematic review. *Preventive Medicine*. 2015. 76: 94-104. FI: 2,893 (Q1) (D2)
2. Zabaleta-Del-Olmo E; Bolibar B; García-Ortíz L; García-Campayo J; Llobera J; Bellón JÁ; Ramos R. Building interventions in primary health care for long-term effectiveness in health promotion and disease prevention. A focus on complex and multi-risk interventions. *Preventive Medicine*. 2015. 76: 1-4. FI: 2,893 (Q1) (D2)
3. Ramos M; Franch P; Zaforteza M; Artero J; Durán M. Completeness of T, N, M and stage grouping for all cancers in the Mallorca Cancer Registry. *Bmc Cancer*. 2015. 15: 847-0. FI: 3,265 (Q2) (D4)
4. NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC). Effects of diabetes definition on global surveillance of diabetes prevalence and diagnosis: a pooled analysis of 96 population-based studies with 331,288 participants. *The lancet. Diabetes & endocrinology*. 2015. 3: 624-637. FI: 16.320 (Q1) (D1)
5. Pérula-de-Torres LÁ; Marzo-Castillejo M; Ranchal-Sánchez A; Bartolomé-Moreno C; Parras-Rejano JM; Bellas-Beceiro B; Vela-Vallspin C; Nuin-Villanueva MA; Melús-Palazón E; Vilarrubí-Estrella M; Martín-Rabadán Muro M; Martín-Carrillo Dominguez P; Magallón-Botaya R; collaborative Group CECC-AP study. European Code Against Cancer: what does the Spanish population know and think about its recommendations?. *European Journal Of Cancer Prevention*. 2015. 24: 69-75. FI: 2,415 (Q3) (D7)
6. Mar Domingo, M.; Armengol, X.; Arieteleaniz-beascoa, S.; Garcia, L.; Arce, V.; Mendizabal, N.; Ramirez, J. I.; Gutierrez, N.; Sanz, A.; Torcal, J.. Evaluating the feasibility of a supervised physical exercise program in patients with systolic heart failure in primary care. *European Journal Of Heart Failure*. 2015. 17: 110-0. FI: 5,135 (Q1) (D2)
7. Sicras-Mainar A; Navarro-Artieda R; Ruiz-Torrejón A; Sáez-Zafra M; Coll-de Tuero G. Impact of Loss of Work Productivity in Patients with Overactive Bladder Treated with Antimuscarinics in Spain: Study in Routine Clinical Practice Conditions. *Clinical Drug Investigation*. 2015. 35: 795-805. FI: 1,806 (Q3) (D7)

-
8. Gomez-Sanchez L; García-Ortiz L; Recio-Rodríguez JI; Patino-Alonso MC; Agudo-Conde C; Rigo F; Ramos R; Martí R; Gomez-Marcos MA; MARK Group. Leukocyte Subtype Counts and Its Association with Vascular Structure and Function in Adults with Intermediate Cardiovascular Risk. MARK Study. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
  9. Serrano Ripoll MJ; Oliván-Blázquez B; Vicens-Pons E; Roca M; Gili M; Leiva A; García-Campayo J; Demarzo MP; García-Toro M. Lifestyle change recommendations in major depression: Do they work?. *Journal Of Affective Disorders*. 2015. 183: 221-228. FI: 3,570 (Q1) (D2)
  10. Tamborero G; Esteva M; March S; Guillén M. Managerial autonomy in primary care: Position of health professionals in Mallorca. *Atencion Primaria*. 2015. 47: 99-107. FI: 1,098 (Q3) (D6)
  11. Favila Escobio P; Ribas J; G Morillo M; Rodríguez-Ramírez G; Vicens-Ferrer J; Esteva M. Prevalence of Chagas disease in the Bolivian population of Majorca (Spain). *Gaceta Sanitaria*. 2015. 29: 288-291. FI: 1,509 (Q3) (D7)
  12. Bover A; Taltavull JM; Gastaldo D; Luengo R; Izquierdo MD; Juando-Prats C; Sáenz de Ormijana A; Robledo J. Quality of life in Latin American immigrant caregivers in Spain. *Gaceta Sanitaria*. 2015. 29: 123-126. FI: 1,509 (Q3) (D7)
  13. Gomez-Sanchez L; Garcia-Ortiz L; Patino-Alonso MC; Recio-Rodriguez JI; Frontera G; Ramos R; Martí R; Agudo-Conde C; Rodriguez-Sanchez E; Maderuelo-Fernández JA; Gomez-Marcos MA; MARK Group. The Association Between the Cardio-ankle Vascular Index and Other Parameters of Vascular Structure and Function in Caucasian Adults: MARK Study. *Journal Of Atherosclerosis And Thrombosis*. 2015. 22: 901-911. FI: 2,495 (Q3) (D6)
  14. Gabriel R; Brotons C; Tormo MJ; Segura A; Rigo F; Elosua R; Carbayo JA; Gavrila D; Moral I; Tuomilehto J; Muñoz J; ERICE study group. The ERICE-score: the New Native Cardiovascular Score for the Low-risk and Aged Mediterranean Population of Spain. *Revista Espanola De Cardiologia*. 2015. 68: 205-215. FI: 4,596 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Diseño de una intervención compleja multi-riesgo en Atención Primaria para fomentar conductas promotoras de salud en la población de 45 a 75 años: ensayo clínico exploratorio multicéntrico (PI12/01974)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Joan Llobera Cànaves

Durada: 2013 - 2015

Ensayo clínico, aleatorizado, doble-ciego para evaluar la eficacia y seguridad de gabapentina frente a placebo en la prevención de la neuralgia postherpética administrada junto al tratamiento (PI12/01813)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Manuel Rullán García

Durada: 2012-2015

Función renal y marcadores de inflamación en relación con mortalidad, eventos cardiovasculares y deterioro de función renal. Estudio de cohortes en población general adulta. Estudio EPIRCE II (PI13/02031)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Pilar Gayoso Díaz.

Durada: 2014 - 2016

Evaluación de la eficacia y seguridad del ejercicio físico moderado en el agua en la mujer embarazada en la reducción del requerimiento de analgesia: ensayo clínico controlado (PI13/02400)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: María del Carmen Carrascosa Martín

Durada: 2014 - 2016

Antibióticos en Atención Primaria Illes Balears: Prescripción y clínica (AB Presclin)"

Gerència d'Atenció Primària de Mallorca

Investigador principal: Javier Arranz Izquierdo

Durada: 2014 - 2016

Aplicación de una terapia cognitivo-conductual para la mejora de la calidad del sueño en el insomnio crónico aplicada por profesionales sanitarios de atención primaria respecto a la práctica habitual: estudio piloto

Gerència d'Atenció Primària de Mallorca

Investigadora principal: Isabel Torrens Darder

Durada: 2014 - 2016

Supervivencia de los principales cánceres según estadio (PI14/01199)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Maria Ramos Monserrat

Durada: 2015 - 2017

Evaluación del efecto de una intervención multidimensional en AP en la identificación temprana del paciente paliativo y en el uso apropiado de recursos: Ensayo clínico aleatorizado por cluster (PI14/01336)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Amador Ruiz Torrejón

Durada: 2015 - 2017

PREDIMED+DM: Efecto de una dieta mediterránea hipocalórica y promoción de la actividad física en prevención de diabetes tipo 2 en personas con síndrome metabólico (PI14/00853)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Adoración Romaguera Bosch

Durada: 2015 - 2017

Validación de los índices pronósticos, ADO, BODEX Y DOSE en una cohorte internacional de Atención Primaria (cohorte PROE-POC/PROCOPD) (PI14/01754)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Miguel Román Rodríguez

Durada: 2015 - 2017

Prevalencia de hipertensión arterial resistente en Palma de Mallorca y porcentajes de tratamientos óptimos y subóptimos

Gerència d'Atenció Primària de Mallorca

Investigador principal: Fabián Unda Villafuerte

Durada: 2015 - 2017.

Aplicación de una terapia cognitivo-conductual para la mejora de la calidad del sueño en el insomnio crónico aplicada por profesionales sanitarios de atención primaria respecto a la práctica habitual: estudio piloto

Gerència d'Atenció Primària de Mallorca

Investigadora principal: Isabel Torrens Darder

Durada: 2015-2017

Aplicación de una terapia cognitivo-conductual para la mejora de la calidad del sueño en el insomnio crónico aplicada por profesionales sanitarios de atención primaria respecto a la práctica habitual: estudio piloto (COIBA586/2014)

Col·legi Oficial d'Infermeria de les Illes Balears (COIBA)

Investigadora principal: Isabel Torrens Darder

Durada: 2015 - 2017

*Evidència,
Estils de Vida i Salut (EVES)*

COMPONENTS DEL GRUP

Antoni Aguiló Pons. UIB

Pedro Tauler Riera. UIB

Jordi Pericàs Beltrán. UIB

Joan De Pedro Gómez. UIB

Maria de la Pau Martínez Bueso. UIB

Carlos Moreno Gómez. UIB

Miquel Bennasar Veny. UIB

Sonia Martínez Andreu. UIB

Maria Teresa Arbos Berenguer. UIB

Matías Tomás Salva. IB-Salut

Arturo López Gonzalez. IB-Salut

Josune Salinas Bueno. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estils de vida i salut. Prevenció de problemes de salut i els seus estils de vida i salut. Prevenció de problemes de salut i els seus determinants. Activitat física i salut. Alimentació i salut. Evidències en promoció de la salut. Paper de les Tics i de les xarxes socials.
- Actius per a la salut. Entorns Saludables. Desenvolupament d'entorns promotors de salut: Universitats saludables. Turisme saludable.
- Alimentació i nutrició aplicada a l'esport. Avaluació de la capacitat física.
- Hàbits tòxics i salut pública: consum d'alcohol, tabaquisme i altres drogues.
- Envel·liment actiu i saludable.

PUBLICACIONES

1. Fuster-Parra P; Bennasar-Veny M; Tauler P; Yáñez A; López-González AA; Aguiló A. A Comparison between Multiple Regression Models and CUN-BAE Equation to Predict Body Fat in Adults. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
2. Lopez-Gonzalez AA; Aguiló A; Frontera M; Bennasar-Veny M; Campos I; Vicente-Herrero T; Tomas-Salva M; De Pedro-Gomez J; Tauler P. Effectiveness of the Heart Age tool for improving modifiable cardiovascular risk factors in a Southern European population: a randomized trial. *European Journal Of Preventive Cardiology*. 2015. 22: 389-396. FI: 3,361 (Q2) (D4)
3. López-González AA; Bennasar-Veny M; Tauler P; Aguiló A; Tomàs-Salvà M; Yáñez A. Socioeconomic inequalities and age and gender differences in cardiovascular risk factors. *Gaceta Sanitaria*. 2015. 29: 27-36. FI: 1,509 (Q3) (D7)

PROYECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Evaluación de los efectos de la ingesta de cafeína y la actividad física sobre el estado inflamatorio del organismo

Programa Estatal de Foment de la Investigació Científica i Tècnica d'Excel·lència: Projectes de R+D. Ministeri d'Economia i Competitivitat
Investigador principal: Pedro Tauler Riera
Durada: 2014 - 2016

Evaluación de la eficacia de una intervención breve multifactorial en el aumento de la adherencia a la prescripción de ejercicio físico en pacientes con riesgo cardiovascular moderado o alto (PI13/01477)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III
Investigador principal: Antoni Aguiló Pons
Durada: 2014 – 2016

Experiencias de diseño y desarrollo de interfaces naturales en industria, educación y rehabilitación

Programa Nacional d'Investigació Fonamental No Orientada. Secretaria d'Estat d'Investigació, Desenvolupament i Innovació. Ministeri d'Economia i Competitivitat
Investigador principal: Javier Varona Gómez
Durada: 2013 - 2016

*Investigació
Crítica en Salut (GICS)*

COMPONENTS DEL GRUP

Concepción Zaforteza Lallemand. UIB

Andreu Bover Bover. UIB

Margalida Miró Bonet. UIB

Cristina Moreno Mulet. UIB

Rosa Miró Bonet. UIB

Rosa Mª Alberdi Castell. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Els determinants socials de les desigualtats en salut en l'atenció, la dependència: polítiques públiques, gènere, generació, classe social, ètnia i raça.
- Professions i relacions de poder en l'atenció a la salut: identitat, ètica i pràctica col·laborativa.
- Apoderament i participació en salut: transferència del coneixement per a la millora de les polítiques i pràctiques en les organitzacions.

PUBLICACIONS

1. Zaforteza, C; Garcia-Mozo, A; Amoros, SM.; Perez, E; Maqueda, M; Delgado, J. Factors limiting and facilitating changes in caring for the intensive care unit patients' relatives. *Nursing in Critical Care*. 2015. 20: 78-88. FI: 1,113 (Q2) (D5)
2. Bover A; Taltavull JM; Gastaldo D; Luengo R; Izquierdo MD; Juando-Prats C; Sáenz de Ormijana A; Robledo J. Quality of life in Latin American immigrant caregivers in Spain. *Gaceta Sanitaria*. 2015. 29: 123-126. FI: 1,509 (Q3) (D7)
3. Zaforteza C; Gastaldo D; Moreno C; Bover A; Miró R; Miró M. Transforming a conservative clinical setting: ICU nurses' strategies to improve care for patients' relatives through a participatory action research. *Nursing Inquiry*. 2015. 22: 336-347. FI: 1,141 (Q2) (D5)

*Grup d'Investigació
d'Història de la Salut (GIHS)*

COMPONENTS DEL GRUP

Francesc Bujosa Homar. UIB

Isabel Moll Blanes. UIB

Berta Paz Lourido. UIB

Pere Salas Vives. UIB

Gloria Gallego Caminero. UIB

Jaume Mercant Ramírez. Hospital General

Ferran Mercant Cardona. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Salut pública.
- Història de les institucions sanitàries.
- Història dels professionals de la salut.

---

*Fisiopatologia Cardiovascular i
Epidemiologia Nutricional*

COMPONENTS DEL GRUP

Dora Romaguera Bosch. HUSE-FISIB

Miquel Fiol Sala. HUSE

María Riera Sagrera. HUSE

Rocío Amézaga Menéndez. HUSE

Manuel Moriño Gómez. CIBER-OBN

Antoni J. Jover Palmer. AP-Mallorca

María Araceli Molina Povedano. HUSE

María Mondragón Navarro. HUSE

Cristina Royo Villa. HUSE

Andrés Carrillo López. HUSE

Alberto Rodríguez Salgado. HUSE

Jaime Herrero Cereceda. HUSE

Margarita Morey Servera. FISIB

Rocío Zamanillo Campos. CIBER-OBN

Antoni Colom Fernández. CIBER-OBN

Juana Mª Janer Llobera. AP-Mallorca

Francisco J. Tomás Alonso. AP-Mallorca

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Intervenció amb dieta mediterrània i prevenció de malaltia cardiovascular.
- Determinants dietètics i genètics del desenvolupament de diferents fenotips d'obesitat; implicació dels fenotips d'obesitat sobre l'aparició de malalties cròniques.
- Derivació de patrons de dieta i activitat física definits a priori o a posteriori (mitjançant tècniques de reducció de dades) i la seva associació amb l'aparició de malalties cròniques.

- Avaluació de l'exposició a ambients obesogènics mitjançant sistemes d'informació geogràfica i la seva influència en el desenvolupament de malaltia cardiovascular i obesitat.
- Avaluació d'alteracions electrocardiogràfiques en pacients obesos.

PUBLICACIONS

1. Raurich JM; Llupart-Pou JA; Ferreruela M; Riera M; Homar J; Marsé P; Colomar A; Ayestarán I. A simplified equation for total energy expenditure in mechanically ventilated critically ill patients. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32: 1273-1280. FI: 1,497 (Q4) (D8)
2. Martínez-González MA; Salas-Salvadó J; Estruch R; Corella D; Fitó M; Ros E; PREDIMED INVESTIGATORS. Benefits of the Mediterranean Diet: Insights From the PREDIMED Study. *Progress In Cardiovascular Diseases*. 2015. 58: 50-60. FI: 4,635 (Q1) (D2)
3. Villar-Vidal M; Amiano P; Rodríguez-Bernal C; Santa Marina L; Mozo I; Vioque J; Navarrete-Muñoz EM; Romaguera D; Valvi D; Fernández Samoano A; Tardón A; Ibarluzea J. Compliance of nutritional recommendations of Spanish pregnant women according to sociodemographic and lifestyle characteristics: a cohort study. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 31: 1803-1812. FI: 1,497 (Q4) (D8)
4. Babio N; Becerra-Tomás N; Martínez-González MÁ; Corella D; Estruch R; Ros E; Sayón-Orea C; Fitó M; Serra-Majem L; Arós F; Lamuela-Raventós RM; Lapetra J; Gómez-Gracia E; Fiol M; Díaz-López A; Sorlí JV; Martínez JA; Salas-Salvadó J; PREDIMED Investigators. Consumption of Yogurt, Low-Fat Milk, and Other Low-Fat Dairy Products Is Associated with Lower Risk of Metabolic Syndrome Incidence in an Elderly Mediterranean Population. *Journal Of Nutrition*. 2015. 145: 2308-2316. FI: 3,740 (Q1) (D3)
5. Guasch-Ferré M; Babio N; Martínez-González MA; Corella D; Ros E; Martín-Peláez S; Estruch R; Arós F; Gómez-Gracia E; Fiol M; Santos-Lozano JM; Serra-Majem L; Bulló M; Toledo E; Barragán R; Fitó M; Gea A; Salas-Salvadó J; PREDIMED Study Investigators. Dietary fat intake and risk of cardiovascular disease and all-cause mortality in a population at high risk of cardiovascular disease. *American Journal Of Clinical Nutrition*. 2015. 102: 1563-1573. FI: 6,703 (Q1) (D1)
6. Juanola-Falgarona M; Salas-Salvadó J; Buil-Cosiales P; Corella D; Estruch R; Ros E; Fitó M; Recondo J; Gómez-Gracia E; Fiol M; Lapetra J; Lamuela-Raventós RM; Serra-Majem L; Pintó X; Muñoz MA; Ruiz-Gutiérrez V; Alfredo Martínez J; Castro-Quezada I; Bulló M. Dietary Glycemic Index and Glycemic Load Are Positively Associated with Risk of Developing Metabolic Syndrome in Middle-Aged and Elderly Adults. *Journal Of The American Geriatrics Society*. 2015. 63: 1991-2000. FI: 3,842 (Q1) (D2)

-
7. Ruiz-Canela M; Zazpe I; Shivappa N; Hébert JR; Sánchez-Tainta A; Corella D; Salas-Salvadó J; Fitó M; Lamuela-Raventós RM; Rekondo J; Fernández-Crehuet J; Fiol M; Santos-Lozano JM; Serra-Majem L; Pinto X; Martínez JA; Ros E; Estruch R; Martínez-González MA. Dietary inflammatory index and anthropometric measures of obesity in a population sample at high cardiovascular risk from the PREDIMED (PREvención con Dieta MEDiterranea) trial. *British Journal Of Nutrition*. 2015. 113: 984-995. FI: 3,311 (Q2) (D3)
  8. Garcia-Arellano A; Ramallal R; Ruiz-Canela M; Salas-Salvadó J; Corella D; Shivappa N; Schröder H; Hébert JR; Ros E; Gómez-García E; Estruch R; Lapetra J; Arós F; Fiol M; Serra-Majem L; Pintó X; Babio N; González JI; Fitó M; Martínez JA; Martínez-González MA; Investigators TP. Dietary Inflammatory Index and Incidence of Cardiovascular Disease in the PREDIMED Study. *Nutrients*. 2015. 7: 4124-4138. FI: 3,759 (Q1) (D3)
  9. Jackson CE; Castagno D; Maggioni AP; Køber L; Squire IB; Swedberg K; Andersson B; Richards AM; Bayes-Genis A; Tribouilloy C; Dobson J; Ariti CA; Poppe KK; Earle N; Whalley G; Pocock SJ; Doughty RN; McMurray JJ. Differing prognostic value of pulse pressure in patients with heart failure with reduced or preserved ejection fraction: results from the MAGGIC individual patient meta-analysis. *European Heart Journal*. 2015. 36: 1106-1114. FI: 15,064 (Q1) (D1)
  10. Eguaras S; Toledo E; Buil-Cosiales P; Salas-Salvadó J; Corella D; Gutierrez-Bedmar M; Santos-Lozano JM; Arós F; Fiol M; Fitó M; Ros E; Serra-Majem L; Pintó X; Martínez JA; Sorlí JV; Muñoz MA; Basora J; Estruch R; Martínez-González MÁ; PREDIMED Investigators. Does the Mediterranean diet counteract the adverse effects of abdominal adiposity?. *Nutrition Metabolism And Cardiovascular Diseases*. 2015. 25: 569-574. FI: 3,390 (Q2) (D3)
  11. NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC). Effects of diabetes definition on global surveillance of diabetes prevalence and diagnosis: a pooled analysis of 96 population-based studies with 331,288 participants. *The lancet. Diabetes & endocrinology*. 2015. 3: 624-637. FI: 16.320 (Q1) (D1)
  12. Medina-Remón A; Tresserra-Rimbau A; Pons A; Tur JA; Martorell M; Ros E; Buil-Cosiales P; Sacanella E; Covas MI; Corella D; Salas-Salvadó J; Gómez-Gracia E; Ruiz-Gutiérrez V; Ortega-Calvo M; García-Valdúeza M; Arós F; Saez GT; Serra-Majem L; Pinto X; Vinyoles E; Estruch R; Lamuela-Raventós RM. Effects of total dietary polyphenols on plasma nitric oxide and blood pressure in a high cardiovascular risk cohort. The PREDIMED randomized trial. *Nutrition Metabolism And Cardiovascular Diseases*. 2015. 25: 60-67. FI: 3,390 (Q2) (D3)

13. Martínez-González MA; Zazpe I; Razquin C; Sánchez-Tainta A; Corella D; Salas-Salvadó J; Toledo E; Ros E; Muñoz MA; Recondo J; Gómez-Gracia E; Fiol M; Lapetra J; Buil-Cosiales P; Serra-Majem L; Pinto X; Schröder H; Tur JA; Sorlí JV; Lamuela-Raventós RM; Estruch R. Empirically-derived food patterns and the risk of total mortality and cardiovascular events in the PREDIMED study. *Clinical Nutrition*. 2015. 34: 859-867. FI: 4,487 (Q1) (D2)
14. Fiol M; Rotger R; Albertos J. Idiopathic calcified apical aneurysm of the left ventricle in an asymptomatic adult. *International Journal Of Cardiovascular Imaging*. 2015. 31: 1261-1262. FI: 1,880 (Q2) (D5)
15. Molina Povedano, MA; Riera Sagrera, M; Amezaga Menendez, R; Fiol Sala, M; Colomar Ferra, MA; Rodriguez Yago, MA; Pedro Martin del Rincon, J. Impact of left ventricular dysfunction in patients undergoing moderate to severe aortic stenosis. *Medicina Balear*. 2015. 30: 27-33.
16. García-Niebla J; Díaz-Muñoz J; Fiol M; Bayés de Luna A. It Is Important to Distinguish Between Ischemia-induced ST Elevation and That Caused by Early Repolarization. *American Journal Of Medicine*. 2015. 128: 33-34. FI: 5,610 (Q1) (D1)
17. Toledo E; Salas-Salvadó J; Donat-Vargas C; Buil-Cosiales P; Estruch R; Ros E; Corella D; Fitó M; Hu FB; Arós F; Gómez-Gracia E; Romaguera D; Ortega-Calvo M; Serra-Majem L; Pintó X; Schröder H; Basora J; Sorlí JV; Bulló M; Serra-Mir M; Martínez-González MA. Mediterranean Diet and Invasive Breast Cancer Risk Among Women at High Cardiovascular Risk in the PREDIMED Trial: A Randomized Clinical Trial. *JAMA Internal Medicine*. 2015. 175: 1752-1760. FI: 14,000 (Q1) (D1)
18. Díaz-López A; Babio N; Martínez-González MA; Corella D; Amor AJ; Fitó M; Estruch R; Arós F; Gómez-Gracia E; Fiol M; Lapetra J; Serra-Majem L; Basora J; Basterra-Gortari FJ; Zanon-Moreno V; Muñoz MÁ; Salas-Salvadó J; PREDIMED Study Investigators. Mediterranean Diet, Retinopathy, Nephropathy, and Microvascular Diabetes Complications: A Post Hoc Analysis of a Randomized Trial. *Diabetes Care*. 2015. 38: 2134-2141. FI: 8,934 (Q1) (D1)
19. Tresserra-Rimbau A; Medina-Remón A; Lamuela-Raventós RM; Bulló M; Salas-Salvadó J; Corella D; Fitó M; Gea A; Gómez-Gracia E; Lapetra J; Arós F; Fiol M; Ros E; Serra-Majem L; Pintó X; Muñoz MA; Estruch R; PREDIMED Study Investigators. Moderate red wine consumption is associated with a lower prevalence of the metabolic syndrome in the PREDIMED population. *British Journal Of Nutrition*. 2015. 113: 121-130. FI: 3,311 (Q2) (D3)

-
20. Morell-Garcia, D; Quesada Redondo, L; Civeira Murillo, E; Gomila Muniz, I; Robles Bauza, J; Carrillo Lopez, A; Puiguriquer Ferrando, J; Ferrer Dufol, A; Barcelo Martin, B. Mortality predictors in lactic acidosis with confirmed serum metformin concentration. *Clinical Toxicology*. 2015. 53: 392-393. FI: 2,886 (Q2) (D3)
21. Chajès V; Biessy C; Ferrari P; Romieu I; Freisling H; Huybrechts I; Scalbert A; Bueno de Mesquita B; Romaguera D; Gunter MJ; Vineis P; Hansen CP; Jakobsen MU; Clavel-Chapelon F; Fagherazzi G; Boutron-Ruault MC; Katzke V; Neamat-Allah J; Boeing H; Bachlechner U; Trichopoulou A; Naska A; Orfanos P; Pala V; Masala G; Mattiello A; Skeie G; Weiderpass E; Agudo A; Huerta JM; Ardanaz E; Sánchez MJ; Dorronsoro M; Quirós JR; Johansson I; Winkvist A; Sonested E; Key T; Khaw KT; Wareham NJ; Peeters PH; Slimani N. Plasma Elaidic Acid Level as Biomarker of Industrial Trans Fatty Acids and Risk of Weight Change: Report from the EPIC Study. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
22. Romaguera D; Ward H; Wark PA; Vergnaud AC; Peeters PH; van Gils CH; Ferrari P; Fedirko V; Jenab M; Boutron-Ruault MC; Dossus L; Dartois L; Hansen CP; Dahm CC; Buckland G; Sánchez MJ; Dorronsoro M; Navarro C; Barricarte A; Key TJ; Trichopoulou A; Tsironis C; Lagiou P; Masala G; Pala V; Tumino R; Vineis P; Panico S; Bueno-de-Mesquita HB; Siersema PD; Ohlsson B; Jirström K; Wennberg M; Nilsson LM; Weiderpass E; Kühn T; Katzke V; Khaw KT; Wareham NJ; Tjønneland A; Boeing H; Quirós JR; Gunter MJ; Riboli E; Norat T. Pre-diagnostic concordance with the WCRF/AICR guidelines and survival in European colorectal cancer patients: a cohort study. *Bmc Medicine*. 2015. 13: 107-0. FI: 8,005 (Q1) (D1)
23. Valvi D; Casas M; Romaguera D; Monfort N; Ventura R; Martinez D; Sunyer J; Vrijheid M. Prenatal Phthalate Exposure and Childhood Growth and Blood Pressure: Evidence from the Spanish INMA-Sabadell Birth Cohort Study. *Environmental Health Perspectives*. 2015. 123: 1022-1029. FI: 8,443 (Q1) (D1)
24. Martínez-González MÁ; Toledo E; Arós F; Fiol M; Corella D; Salas-Salvadó J; Ros E; Covas MI; Fernández-Crehuet J; Lapetra J; Muñoz MA; Fitó M; Serra-Majem L; Pintó X; Lamuela-Raventós RM; Sorlí JV; Babio N; Buil-Cosiales P; Ruiz-Gutierrez V; Estruch R; Alonso A. Response to Letter Regarding Article, "Extravirgin Olive Oil Consumption Reduces Risk of Atrial Fibrillation: The PREDIMED (Prevencion con Dieta Mediterranea) Trial". *Circulation*. 2015. 132: 140-142. FI: 17,047 (Q1) (D1)

25. Raurich JM; Llopart-Pou JA; Rodríguez-Yago M; Ferreruela M; Royo C; Ayestarán I. Role of Elevated Aminotransferases in ICU Patients with Rhabdomyolysis. *American Surgeon*. 2015. 81: 1209-1215. FI: 0,769 (Q4) (D8)
26. Fisher BA; Cartwright AJ; Quirke AM; de Pablo P; Romaguera D; Panico S; Mattiello A; Gavrilu D; Navarro C; Sacerdote C; Vineis P; Tumino R; Lappin DF; Apazidou D; Culshaw S; Potempa J; Michaud DS; Riboli E; Venables PJ. Smoking, Porphyromonas gingivalis and the immune response to citrullinated autoantigens before the clinical onset of rheumatoid arthritis in a Southern European nested case-control study. *Bmc Musculoskeletal Disorders*. 2015. 16: 331-0. FI: 1,684 (Q2) (D5)
27. Duran-Cambra A; Sutil-Vega M; Fiol M; Núñez-Gil IJ; Vila M; Sans-Roselló J; Cinca J; Sionis A. Systematic Review of the Electrocardiographic Changes in the Takotsubo Syndrome. *Annals Of Noninvasive Electrocardiology*. 2015. 20: 1-6. FI: 1,569 (Q3) (D7)
28. Fiol Sala M; Bayés de Luna A; Carrillo López A; García-Niebla J. The "De Winter Pattern" Can Progress to ST-segment Elevation Acute Coronary Syndrome. *Revista Espanola De Cardiologia*. 2015. 68: 1042-1043. FI: 4,596 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

PREDIMED+DM: Efecto de una dieta mediterránea hipocalórica y promoción de la actividad física en prevención de diabetes tipo 2 en personas con síndrome metabólico (PI14/00853)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Adoración Romaguera Bosch

Durada: 2015 - 2017

Lifestyle and genetic determinants of the development of metabolically-healthy and -unhealthy obesity phenotypes; association of these obesity phenotypes with cancer risk and cancer survival (RYC-2011-08796)

Ministeri de Ciència i Innovació

Investigadora principal: Adoración Romaguera Bosch

Durada: 2012 - 2017

Funding awarded to the research group "Cardiovascular Physiopathology and Nutritional Epidemiology"

CIBER-OBN

Investigador principal: Miquel Fiol Sala

Durada: 2015 - Actiu

Long-term effects of an energy-restricted Mediterranean diet on mortality and cardiovascular disease: the PREDIMED PLUS Study

ERC Advance Grant

Investigador principal: Miguel Angel Martínez González

Durada: 2015

*Epidemiologia i Investigació
Clínica Respiratòries*

COMPONENTS DEL GRUP

Antònia Fuster Gomila. HSSL

Andreu Maimó Bordoy. HSSL

Isabel Mir Viladrich. HSSL

Mª Araceli Muñoz Vidal. HSSL

Mª Liliana Chacón Patiño. HSSL

Rosa María Irigaray Canals. HMAN

Mª José Cons González. HMAN

Catalina Isabel Nebot Durán. HMAN

Magdalena Medinas Amorós. HUSE

Silvia Torres Forneri. HSSL

José Serrano Pariente. HCIN

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi de malalties respiratòries cròniques: asma, MPOC i síndrome d'apnees de la son.
- Estudi de la tuberculosi.

PUBLICACIONS

1. Burguera B; Jesús Tur J; Escudero AJ; Alos M; Pagán A; Cortés B; González XF; Soriano JB. An Intensive Lifestyle Intervention Is an Effective Treatment of Morbid Obesity: The TRAMOMTANA Study-A Two-Year Randomized Controlled Clinical Trial. *International Journal Of Endocrinology*. 2015: 194696-0. FI: 2,376 (Q3) (D7)
2. Casanova C; Marin JM; Martinez-Gonzalez C; de Lucas-Ramos P; Mir-Viladrich I; Cosio B; Peces-Barba G; Solanes-García I; Agüero R; Feu-Collado N; Calle-Rubio M; Alfageme I; de Diego-Damia A; Irigaray R; Marín M; Balcells E; Llunell A; Galdiz JB; Golpe R; Lacarcel C; Cabrera C; Marin A; Soriano JB; Lopez-Campos JL; Soler-Cataluña JJ; de-Torres JP. Differential Effect of Modified Medical Research Council Dyspnea, COPD Assessment Test, and Clinical COPD Questionnaire for Symptoms Evaluation Within the New GOLD Staging and Mortality in COPD. *Chest*. 2015. 148: 159-168. FI: 5,940 (Q1) (D2)
3. Scrimini S; Pons J; Agustí A; Clemente A; Sallán MC; Bauçà JM; Soriano JB; Cosio BG; Lopez M; Crespi C; Sauleda J. Expansion of myeloid-derived suppressor cells in chronic obstructive pulmonary disease and lung cancer: potential link between inflammation and cancer. *Cancer Immunology Immunotherapy*. 2015. 64: 1261-1270. FI: 4,846 (Q1) (D2)
4. García Suquia A; Alonso-Fernández A; de la Peña M; Romero D; Piérola J; Carrera M; Barceló A; Soriano JB; Arque M; Fernández-Capitán C; Lorenzo A; García-Río F. High D-dimer levels after stopping anticoagulants in pulmonary embolism with sleep apnoea. *European Respiratory Journal*. 2015. 46: 1691-1700. FI: 8,332 (Q1) (D1)
5. Serrano-Pariente J; Rodrigo G; Fiz JA; Crespo A; Plaza V; High Risk Asthma Research Group. Identification and characterization of near-fatal asthma phenotypes by cluster analysis. *Allergy*. 2015. 70: 1139-1147. FI: 6,335 (Q1) (D1)
6. van Boven, Job F. M.; Roman-Rodriguez, Miguel; Kocks, Janwillem W. H.; Soriano, Joan B.; Postma, Maarten J.; van der Molen, Thys. Predictors of cost-effectiveness of selected COPD treatments in primary care: UNLOCK study protocol. *NPJ PRIMARY CARE RESPIRATORY MEDICINE*. 2015. 25: 15051-0. FI: 1.447 (Q3) (D6)
7. Blanquer R; Rodrigo T; Casals M; Ruiz Manzano J; García-García JM; Calpe JL; Valencia E; Pascual T; Mir I; Jiménez MÁ; Cañas F; Vidal R; Penas A; Caylà JA; Working Group of the Integrated Programme for Research in Tuberculosis in Spain. Resistance to First-Line Antituberculosis Drugs in Spain, 2010-2011. *RETUBES Archivos De Bronconeumologia*. 2015. 51: 24-30. FI: 1,771 (Q3) (D8)

---

8. Gonzalez-Moreno J; García-Gasalla M; Gállego-Lezaun C; Fernández-Baca V; Mir Viladrich I; Cifuentes-Luna C; Serrano Bujalance A; Salom Vallespir A; Payeras Cifre A. Role of QuantiFERON(®)-TB Gold In-Tube in tuberculosis contact investigation: experience in a tuberculosis unit.. *Infectious diseases (London, England)*. 2015. 47: 244-251.

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

J Serrano. Asma y trastornos de sueño. En: E. Martínez Moragón, coordinadora. *Clinicas Respiratorias SEPAR: Monografía 1. Asma "La Comorbilidad en el Asma"*. Barcelona. Ed: Respira. Barcelona, 2015.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Eventos cardiovasculares, calcificaciones coronarias y riesgo cardiovascular asociado a la EPOC

Societat Espanyola Neumologia i Cirurgia Toràctica (SEPAR)

Investigador principal: Bernardino Alcázar Navarrete

Investigadora col.laboradora: Antonia Fuster Gomila

Durada: 2015 - 2018

Estudio sobre la evolución multidimensional de la EPOC: Estudio CHAINE. Estudio nacional multicêntrico (IB 1323/10 PI)

AstraZeneca

Investigador principal: Ciro Casanova

Investigadora col.laboradora: Isabel Mir Viladrich

Durada: 2010 - 2020

Estudio prospectivo, multicéntrico, aleatorizado, abierto y de 12 semanas para evaluar la eficacia y la seguridad de glicopirronio (50 microgramos 1 v/d) o de la combinación de dosis fijas de maleato de indacaterol y bromuro de glicopirronio (110/50 microgramos 1 v/d) en los síntomas y el estado de salud de pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC) moderada que cambien de cualquier régimen de tratamiento estándar para la EPOC (CQVA149A3401)

Novartis

Investigadora principal: Isabel Mir Viladrich

Durada: 2014 - 2015

Evaluar la utilidad de una aplicación para la identificación de forma precoz de la agudización de la EPOC, en el seguimiento de pacientes con un riesgo elevado

ASTRA

Investigadora principal: Antonia Fuster Gomila

Durada: 2015

Estudio observacional, transversal, multicéntrico para evaluar el control de la EPOC en pacientes atendidos en consultas especializadas y de atención primaria en España". Estudio SINCON (NOV-RES-2014-01)

Novartis

Investigadora principal: Antonia Fuster Gomila

Durada: 2015 – 2016

Infància i Medi Ambient (INMA)

COMPONENTS DEL GRUP

Maties Torrent Quetglas. AS-Menorca

Andreu Estela Mantolán. AS-Menorca

Josep Mª Coll Benejam. AS-Menorca

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Factors associats al desenvolupament d'atòpia i asma en la infància.
- Paper dels contaminants ambientals en el neurodesenvolupament infantil.
- Intervencions en tabaquisme a l'escola.

PUBLICACIONS

1. Bousquet J; Anto JM; Wickman M; Keil T; Valenta R; Haahtela T; Lodrup Carlsen K; van Hage M; Akdis C; Bachert C; Akdis M; Auffray C; Annesi-Maesano I; Bindsvlev-Jensen C; Cambon-Thomsen A; Carlsen KH; Chatzi L; Forastiere F; Garcia-Aymerich J; Gehrig U; Guerra S; Heinrich J; Koppelman GH; Kowalski ML; Lambrecht B; Lupinek C; Maier D; Melén E; Momas I; Palkonen S; Pinart M; Postma D; Siroux V; Smit HA; Sunyer J; Wright J; Zuberbier T; Arshad SH; Nadif R; Thijs C; Anderson N; Arsanoj A; Balardini N; Ballereau S; Bedbrook A; Benet M; Bergstrom A; Brunekreef B; Burte E; Calderon M; De Carlo G; Demoly P; Eller E; Fantini MP; Hammad H; Hohman C; Just J; Kerkhof M; Kogevinas M; Kull I; Lau S; Lemonnier N; Mommers M; Nawijn M; Neubauer A; Oddie S; Pellet J; Pin I; Porta D; Saes Y; Skrindo I; Tischer CG; Torrent M; von Hertzen L. Are allergic multimorbidities and IgE polysensitization associated with the persistence or re-occurrence of foetal type 2 signalling? The MeDALL hypothesis. *Allergy*. 2015. 70: 1062-1078. FI: 6,335 (Q1) (D1)
2. Tischer C; Casas L; Wouters IM; Doekes G; Garcia-Esteban R; Gehring U; Hyvärinen A; Oldenwening M; Kerkhof M; Sunyer J; Standl M; Thiering E; Torrent M; Heinrich J. Early exposure to bio-contaminants and asthma up to 10 years of age: results of the HITEA study. *European Respiratory Journal*. 2015. 45: 328-337. FI: 8,332 (Q1) (D1)
3. Casas L; Sunyer J; Tischer C; Gehring U; Wickman M; Garcia-Esteban R; Lehmann I; Kull I; Reich A; Lau S; Wijga A; Antó JM; Nawrot TS; Heinrich J; Keil T; Torrent M. Early-life house dust mite allergens, childhood mite sensitization, and respiratory outcomes. *Allergy*. 2015. 70: 820-827. FI: 6,335 (Q1) (D1)
4. NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC). Effects of diabetes definition on global surveillance of diabetes prevalence and diagnosis: a pooled analysis of 96 population-based studies with 331,288 participants. *The lancet. Diabetes & endocrinology*. 3: 624-637. 2015. FI: 16.320 (Q1) (D1)
5. Zugna D; Galassi C; Annesi-Maesano I; Baiz N; Barros H; Basterrechea M; Correia S; Duijts L; Esplugues A; Fantini MP; Forastiere F; Gascon M; Gori D; Inskip H; Larsen PS; Mommers M; Nybo Andersen AM; Penders J; Petersen MS; Pike K; Porta D; Sonnenschein-van der Voort A; Steuerwald U; Sunyer J; Torrent M; Vrijheid M; Richiardi L; Rusconi F. Maternal complications in pregnancy and wheezing in early childhood: a pooled analysis of 14 birth cohorts. *International Journal Of Epidemiology*. 2015. 44: 199-208. FI: 7,522 (Q1) (D1)

-
6. Ruiz M; Goldblatt P; Morrison J; Kukla L; Švancara J; Riitta-Järvelin M; Taanila A; Saurrel-Cubizolles MJ; Lioret S; Bakoula C; Veltista A; Porta D; Forastiere F; van Eijsden M; Vrijkotte TG; Eggesbø M; White RA; Barros H; Correia S; Vrijheid M; Torrent M; Rebagliato M; Larrañaga I; Ludvigsson J; Olsen Faresjö Å; Hryhorczuk D; Antipkin Y; Marmot M; Pikhart H. Mother's education and the risk of preterm and small for gestational age birth: a DRIVERS meta-analysis of 12 European cohorts. *Journal Of Epidemiology And Community Health*. 2015. 69: 826-833. FI: 3,865 (Q1) (D2)
  7. Casas M; Nieuwenhuijsen M; Martínez D; Ballester F; Basagaña X; Basterrechea M; Chatzi L; Chevrier C; Eggesbø M; Fernandez MF; Govarts E; Guxens M; Grimalt JO; Hertz-Picciotto I; Iszatt N; Kasper-Sonnenberg M; Kiviranta H; Kogevinas M; Palkovicova L; Ranft U; Schoeters G; Patelarou E; Petersen MS; Torrent M; Trnovec T; Valvi D; Toft GV; Weihe P; Weisglas-Kuperus N; Wilhelm M; Wittsiepe J; Vrijheid M; Bonde JP. Prenatal exposure to PCB-153, p,p'-DDE and birth outcomes in 9000 mother-child pairs: Exposure-response relationship and effect modifiers. *Environment International*. 2015. 74: 23-31. FI: 5,929 (Q1) (D1)
  8. Casas L; Sunyer J; Tischer C; Gehring U; Wickman M; Garcia-Esteban R; Lehmann I; Kull I; Reich A; Lau S; Wijga A; Antó JM; Nawrot TS; Heinrich J; Keil T; Torrent M. Reply: To PMID 25858551. *Allergy*. 2015. 70: 1190-1191. FI: 6,335 (Q1) (D1)
  9. Gascon M; Vrijheid M; Garí M; Fort M; Grimalt JO; Martinez D; Torrent M; Guxens M; Sunyer J. Temporal trends in concentrations and total serum burdens of organochlorine compounds from birth until adolescence and the role of breastfeeding. *Environment International*. 2015. 74: 144-151. FI: 5,929 (Q1) (D1)
  10. Navarrete-Muñoz EM; Valera-Gran D; García de la Hera M; Gimenez-Monzo D; Morales E; Julvez J; Riaño I; Tardón A; Ibarluzea J; Santa-Marina L; Murcia M; Rebagliato M; Vioque J; INMA Project. Use of high doses of folic acid supplements in pregnant women in Spain: an INMA cohort study. *BMJ Open*. 2015. FI: 2,562 (Q1) (D3)
  11. Morales E; Julvez J; Torrent M; Ballester F; Rodríguez-Bernal CL; Andiarena A; Vegas O; Castilla AM; Rodríguez-Dehli C; Tardón A; Sunyer J. Vitamin D in Pregnancy and Attention Deficit Hyperactivity Disorder-like Symptoms in Childhood. *Epidemiology*. 2015. 26: 458-465. FI: 6,075 (Q1) (D1)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Asociación entre exposiciones ambientales durante el embarazo y la salud en la adolescencia tardía - seguimiento a los 18 años de la cohorte AMICS-INMA Menorca (PI14/00677)

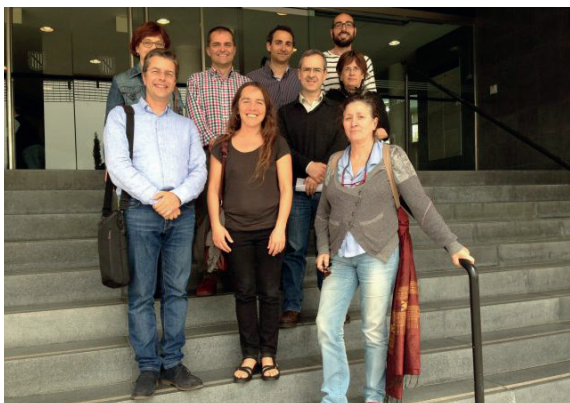
Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Mónica Guxens (CREAL)

Investigador col·laborador: Maties Torrent Quetglas

Durada: 2015 - 2017

*Grup d'Investigació en Salut
Pública de les Illes Balears (GISPIB)*

COMPONENTS DEL GRUP

María Ramos Monserrat.
DG Salut Pública i Participació

Antonia Galmés Truyols.

DG Salut Pública i Participació

Carmen Sánchez- Contador Escudero.

DG Salut Pública i Participació

Elena Cabeza Irigoyen.

DG Salut Pública i Participació

Teresa González Cortijo.

DG Salut Pública i Participació

Francisca Encarnación Collado García.

DG Salut Pública i Participació

Antoni Colom Umbert.

DG Salut Pública i Participació

Guillem Artigues Vives.

DG Salut Pública i Participació

Paula Franch Sureda.

DG Salut Pública i Participació

Carme Font Morey. AP-Mallorca

Antoni Barceló Obrador.

DG Salut Pública i Participació

Juan José Montaña Moreno. UIB

Amadeo Vázquez Massot.

DG Salut Pública i Participació

Jaume Giménez Duran.

DG Salut Pública i Participació

Mercedes Cáffaro Rovira. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Malalties transmissibles.
- Càncer.
- Determinants en salut.

PUBLICACIONS

1. March S; Torres E; Ramos M; Ripoll J; García A; Bullete O; Medina D; Vidal C; Cabeza E; Llull M; Zabaleta-Del-Olmo E; Aranda JM; Sastre S; Llobera J. Adult community health-promoting interventions in primary health care: A systematic review. *Preventive Medicine*. 2015. 76: 94-104. FI: 2,893 (Q1) (D2)
2. Giménez-Duran J; Galmés-Truyols A; Luque-Fernández MÁ; Bonilla-Vargas LA; Bosch-Isabel C; Nicolau-Riutort A; de Mateo-Ontañón S. Assessment of tuberculosis surveillance by capture-recapture in the Balearic Islands, Spain, 2005-2007. *Enfermedades Infecciosas Y Microbiología Clínica*. 2015. 33: 613-616. FI: 1,530 (Q3) (D8)
3. Castelló A; Prieto L; Ederra M; Salas-Trejo D; Vidal C; Sánchez-Contador C; Santamariña C; Pedraz C; Moreo P; Aragonés N; Pérez-Gómez B; Lope V; Vioque J; Pollán M; DDM-Spain research group. Association between the Adherence to the International Guidelines for Cancer Prevention and Mammographic Density. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
4. Ramos M; Franch P; Zaforteza M; Artero J; Durán M. Completeness of T, N, M and stage grouping for all cancers in the Mallorca Cancer Registry. *Bmc Cancer*. 2015. 15: 847-0. FI: 3,265 (Q2) (D4)
5. Jimenez-Jorge S; de Mateo S; Delgado-Sanz C; Pozo F; Casas I; Garcia-Cenoz M; Castilla J; Rodriguez C; Vega T; Quinones C; Martinez E; Vanrell JM; Gimenez J; Castrillejo D; Alzibar JM; Carril F; Ramos JM; Serrano MC; Martinez A; Torner N; Perez E; Gallardo V; Larrauri A; Spanish Influenza Sentinel Surveillance System. Estimating influenza vaccine effectiveness in Spain using sentinel surveillance data. *Euro-surveillance*. 2015. FI: 5,983 (Q1) (D1)
6. Allemani C; Weir HK; Carreira H; Harewood R; Spika D; Wang XS; Bannon F; Ahn JV; Johnson CJ; Bonaventure A; Marcos-Gragera R; Stiller C; Azevedo e Silva G; Chen WQ; Ogunbiyi OJ; Rachet B; Soeberg MJ; You H; Matsuda T; Bielska-Lasota M; Storm H; Tucker TC; Coleman MP. Global surveillance of cancer survival 1995-2009: analysis of individual data for 25,676,887 patients from 279 population-based registries in 67 countries (CONCORD-2). *Lancet*. 2015. 385: 977-1010. FI: 44,002 (Q1) (D1)
7. Jiménez-Jorge S; Pozo F; Larrauri A; cycEVA Study Team. Interim influenza vaccine effectiveness: A good proxy for final estimates in Spain in the seasons 2010-2014. *Vaccine*. 2015. 33: 3276-3280. FI: 3,413 (Q2) (D3)

-
8. Valenciano M; Kissling E; Reuss A; Jiménez-Jorge S; Horváth JK; Donnell JM; Pitigoi D; Machado A; Pozo F; I-MOVE Multicentre Case Control Study Team. The European I-MOVE Multicentre 2013-2014 Case-Control Study. Homogeneous moderate influenza vaccine effectiveness against A(H1N1)pdm09 and heterogenous results by country against A(H3N2). *Vaccine*. 2015. 33: 2813-2822. FI: 3,413 (Q2) (D3)
  9. Peiró-Pérez R; Salas D; Vallés G; Abad-Fernandez MS; Vidal C; Sanchez-Contador Escudero C; Asuncion-Elizaga N; Zubizarreta R; Pedraz C; Pérez-Gómez B; Navarrete-Muñoz EM; Vioque J; Pollán M; DDM-Spain. Walking, biking or sport: how Spanish women attending breast cancer screening meet physical activity recommendations?. *European Journal Of Public Health*. 2015. 25: 857-863. FI: 2,751 (Q1) (D3)

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

1. Cabeza E i col. Guia per a l'elaboració del mapa d'actius en salut a les Illes Balears. Palma: Conselleria de Salut. Direcció General de Salut Pública i Consum i Servei de Salut de les Illes Balears, 2015. ISBN 978-84
2. Cabeza E, Artigues G, Vidal C. Rutes saludables al voltant dels centres de salut. Universitat de les Illes Balears. En: Orte C (directora). Anuari de l'Entorn 2015 Illes Balears. Palma: Universitat de les Illes Balears, 2015.
3. Isidoro B, Lope V, Whelan D, Pedraz C, Sánchez-Contador C, Santamariña C, Moreo P, Vidal C, Salas-Trejo D, Ederria M, Aragonés N, Pérez-Gómez B, Pollán M. Use of hormone therapy and isoflavones and mammographic density in Spain. *Menopause (New York, NY)*, 2015 SOCIAL DEL DOLOR

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Implementación de una estrategia sostenible para la evaluación de una intervención de salud pública generalizada: la vacunación antigripal en España

Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Amparo Larrauri (Node Illes Balears: Jaume Giménez Duran)

Durada: 2014 -2016

Evaluación de la eficacia de una intervención breve multifactorial en el aumento de la adherencia a la prescripción de ejercicio físico en pacientes con riesgo cardiovascular moderado o alto (PI13/01477)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Antoni Aguiló Pons

Durada: 2014 – 2016

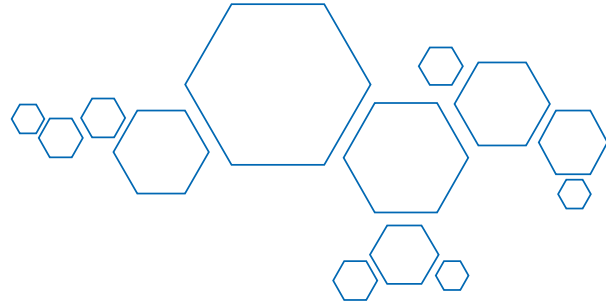
Supervivencia de los principales cánceres según estadio (PI14/01199)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Maria José Ramos Monserrat

Durada: 2015 – 2017

8.3. Àrea Malalties Infeccioses i Immunològiques

*Resistència Antibiòtica i Patogènia
de les Infeccions Bacterianes*

COMPONENTS DEL GRUP

Antonio Oliver Palomo. HUSE

Antonio Doménech Sánchez. UIB

José Luis Pérez Sáenz. HUSE

Ana Mena Ribas. HUSE

Antonio Iñigo Verd. HUSE

Bartolomé Moyà Cañellas. FISIB

Carla López Causapé. FISIB

Carlos Juan Nicolau. HUSE-FISIB

Enrique Ruiz de Gopegui Bordes. HUSE

Estrella Rojo Molinero. HUSE-FISIB

Gabriel Cabot Mesquida. FISIB

Xavier Mulet Aguiló. HUSE

Laura Zamorano Páez. FISIB

María Dolores Macià Romero. HUSE

Nuria Borrell Solé. HUSE

Rosa Rubio Casino. HUSE

Sebastián Albertí Serrano. UIB

Inmaculada Martínez Ramos. UIB

Marcelo Pérez Gallego. FISIB

José Ignacio Ayestarán Rota. HUSE

Asunción Colomar Ferrà. HUSE

Cristina Taboada Ruíz. HUSE

Gabriel Torrens Ribot. FISIB

Irina Sánchez Diener. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Epidemiologia i bases moleculars de la resistència als antibiòtics.
- Infecció i immunitat.
- Infeccions bacterianes cròniques.

PUBLICACIONS

1. Raurich JM; Llompарт-Pou JA; Ferrerueta M; Riera M; Homar J; Marsé P; Colomar A; Ayestarán I. A simplified equation for total energy expenditure in mechanically ventilated critically ill patients. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32: 1273-1280. FI: 1,497 (Q4) (D8)
2. Reina J; Ferrés F; Rubio R; Rojo-Molinero E. Análisis de las coinfecciones detectadas entre los subtipos del virus respiratorio sincitial y otros virus respiratorios. *Anales De Pediatría*. 2015. FI: 0,773 (Q4) (D9)
3. Orta Mira N; Del Remedio Guna Serrano M; Latorre Martínez JC; Medina González R; Rosario Ovies M; Poveda M; Ruiz de Gopegui E; Gimeno Cardona C. Análisis de resultados del Programa de Control de Calidad Externo de carga viral del VIH-1, del VHC y del VHB. Año 2013. *Enfermedades Infecciosas Y Microbiología Clínica*. 2015. 33 Suppl 2: 9-14. FI: 1,530 (Q3) (D8)
4. Oliver A. Clinical relevance of *Pseudomonas aeruginosa* hypermutation in cystic fibrosis chronic respiratory infection. *Journal Of Cystic Fibrosis*. 2015. FI: 3,853 (Q1) (D2)
5. Shaw E; Miró JM; Puig-Asensio M; Pigrau C; Barcenilla F; Murillas J; Garcia-Pardo G; Espejo E; Padilla B; Garcia-Reyne A; Pasquau J; Rodriguez-Baño J; López-Contreras J; Montero M; de la Calle C; Pintado V; Calbo E; Gasch O; Montejo M; Salavert M; Garcia-Pais MJ; Carratalà J; Pujol M; Spanish Network for Research in Infectious Diseases (REIPI RD12/0015); Instituto de Salud Carlos III, Madrid, Spain; GEIH (Hospital Infection Study Group). Daptomycin plus fosfomicin versus daptomycin monotherapy in treating MRSA: protocol of a multi-centre, randomised, phase III trial. *BMJ Open*. 2015. FI: 2,562 (Q1) (D3)
6. Ocampo-Sosa AA; Fernández-Martínez M; Cabot G; Peña C; Tubau F; Oliver A; Martínez-Martínez L. Draft Genome Sequence of the Quorum-Sensing and Biofilm-Producing *Pseudomonas aeruginosa* Strain Pae221, Belonging to the Epidemic High-Risk Clone Sequence Type 274. *Genome announcements*. 2015.
7. Høiby N; Bjarnsholt T; Moser C; Bassi GL; Coenye T; Donelli G; Hall-Stoodley L; Holá V; Imbert C; Kirketerp-Møller K; Lebeaux D; Oliver A; Ullmann AJ; Williams C. ESCMID guideline for the diagnosis and treatment of biofilm infections 2014. *Clinical Microbiology And Infection*. 2015. FI: 4,575 (Q1) (D2)

-
8. Varga JJ; Barbier M; Mulet X; Bielecki P; Bartell JA; Owings JP; Martinez-Ramos I; Hittle LE; Davis MR; Damron FH; Liechti GW; Puchalka J; dos Santos VA; Ernst RK; Papin JA; Albertí S; Oliver A; Goldberg JB. Genotypic and phenotypic analyses of a *Pseudomonas aeruginosa* chronic bronchiectasis isolate reveal differences from cystic fibrosis and laboratory strains. *Bmc Genomics*. 2015. 16: 883-0. FI: 3,867 (Q1) (D2)
  9. Molina Povedano, MA; Riera Sagrera, M; Amezaga Menendez, R; Fiol Sala, M; Colomar Ferra, MA; Rodriguez Yago, MA; Pedro Martin del Rincon, J. Impact of left ventricular dysfunction in patients undergoing moderate to severe aortic stenosis. *Medicina Balear*. 2015. 30: 27-33.
  10. Solé M; Fàbrega A; Cobos-Trigueros N; Zamorano L; Ferrer-Navarro M; Ballesté-Delpierre C; Reustle A; Castro P; Nicolás JM; Oliver A; Martínez JA; Vila J. In vivo evolution of resistance of *Pseudomonas aeruginosa* strains isolated from patients admitted to an intensive care unit: mechanisms of resistance and antimicrobial exposure. *Journal Of Antimicrobial Chemotherapy*. 2015. 70: 3004-3013. FI: 4,919 (Q1) (D1)
  11. Peña C; Cabot G; Gómez-Zorrilla S; Zamorano L; Ocampo-Sosa A; Murillas J; Almirante B; Pomar V; Aguilar M; Granados A; Calbo E; Rodríguez-Baño J; Rodríguez-López F; Tubau F; Martínez-Martínez L; Oliver A. Influence of Virulence Genotype and Resistance Profile in the Mortality of *Pseudomonas aeruginosa* Bloodstream Infections. *Clinical Infectious Diseases*. 2015. 60: 539-548. FI: 8,736 (Q1) (D1)
  12. Cuervo G; Camoez M; Shaw E; Dominguez MÁ; Gasch O; Padilla B; Pintado V; Almirante B; Molina J; López-Medrano F; Ruiz de Gopegui E; Martinez JA; Bereciartua E; Rodriguez-Lopez F; Fernandez-Mazarrasa C; Goenaga MÁ; Benito N; Rodriguez-Baño J; Espejo E; Pujol M; REIPI/GEIH Study Group. Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) catheter-related bacteraemia in haemodialysis patients. *Bmc Infectious Diseases*. 2015. 15: 484-0. FI: 2,690 (Q2) (D5)
  13. Zamorano L; Miró E; Juan C; Gómez L; Bou G; González-López JJ; Martínez-Martínez L; Aracil B; Conejo MC; Oliver A; Navarro F. Mobile genetic elements related to the diffusion of plasmid-mediated AmpC β -lactamases or carbapenemases from Enterobacteriaceae: findings from a multicenter study in Spain. *Antimicrobial Agents And Chemotherapy*. 2015. 59: 5260-5266. FI: 4,415 (Q1) (D2)

14. Miró E; Ortega A; Bou G; González-López JJ; Oliver A; Pascual A; Cercenado E; Oteo J; Martínez-Martínez L; Navarro F; Spanish Network for the Research in Infectious Diseases (REIPI). Molecular identification of aminoglycoside-modifying enzymes in clinical isolates of *Escherichia coli* resistant to amoxicillin/clavulanic acid isolated in Spain. Fernández-Martínez *International Journal Of Antimicrobial Agents*. 2015. 46: 157-163. FI: 4,097 (Q1) (D2)
15. Rodríguez-Beltrán J; Cabot G; Valencia EY; Costas C; Bou G; Oliver A; Blázquez J. N-Acetylcysteine Selectively Antagonizes the Activity of Imipenem in *Pseudomonas aeruginosa* by an OprD-Mediated Mechanism. *Antimicrobial Agents And Chemotherapy*. 2015. 59: 3246-3251. FI: 4,415 (Q1) (D2)
16. Turner KL; Cahill BK; Dilello SK; Gutel D; Brunson DN; Albertí S; Ellis TN. Porin Loss Impacts the Host Inflammatory Response to Outer Membrane Vesicles of *Klebsiella pneumoniae*. *Antimicrobial Agents And Chemotherapy*. 2015. 60: 1360-1369. FI: 4,415 (Q1) (D2)
17. Oteo J; Ortega A; Bartolomé R; Bou G; Conejo C; Fernández-Martínez M; González-López JJ; Martínez-García L; Martínez-Martínez L; Merino M; Miró E; Mora M; Navarro F; Oliver A; Pascual Á; Rodríguez-Baño J; Ruiz-Carrascoso G; Ruiz-Garbajosa P; Zamorano L; Bautista V; Pérez-Vázquez M; Campos J. Prospective Multicenter Study of Carbapenemase-Producing Enterobacteriaceae from 83 Hospitals in Spain Reveals High In Vitro Susceptibility to Colistin and Meropenem. *Antimicrobial Agents And Chemotherapy*. 2015. 59: 3406-3412. FI: 4,415 (Q1) (D2)
18. Oteo J; Alcaraz R; Bou G; Conejo C; Díaz-Lamas AM; Fernández-Martínez M; Fontanals D; González-López JJ; López-Contreras J; Martínez-Martínez L; Mora-Rillo M; Muñoz M; Navarro F; Oliver A; Pintado V; Ruiz-Carrascoso G; Ruiz-Garbajosa P; Sánchez-Porto A; Sánchez-Romero I; Zamorano L; Aracil B; Rodríguez-Baño J; Spanish Network for Research in Infectious Diseases (REIPI); GEIH-GEMARA (SEIMC). Rates of faecal colonization by carbapenemase-producing Enterobacteriaceae among patients admitted to ICUs in Spain. *Journal Of Antimicrobial Chemotherapy*. 2015. 70: 2916-2918. FI: 4,919 (Q1) (D1)
19. Reina J; Iñigo A; Rubio R; López-Causapé C. Respiratory syncytial virus as a cause of acute respiratory infections in adults. An emerging disease?. *Revista Clínica Espanola*. 2015. 215: 418-419. FI: 0,760 (Q3) (D7)

-
20. Clemente W; Vidal E; Girão E; Ramos AS; Govedic F; Merino E; Muñoz P; Sabé N; Cervera C; Cota GF; Cordero E; Mena A; Montejo M; López-Medrano F; Aguado JM; Fernandes P; Valerio M; Carratalá J; Moreno A; Oliveira J; Mourão PH; Torre-Cisneros J. Risk factors, clinical features and outcomes of visceral leishmaniasis in solid-organ transplant recipients: a retrospective multicenter case-control study. *Clinical Microbiology And Infection*. 2015. 21: 89-95. FI: 4,575 (Q1) (D2)
21. Raurich JM; Llompart-Pou JA; Rodríguez-Yago M; Ferreruella M; Royo C; Ayestarán I. Role of Elevated Aminotransferases in ICU Patients with Rhabdomyolysis. *American Surgeon*. 2015. 81: 1209-1215. FI: 0,769 (Q4) (D8)
22. Ropy A; Cabot G; Sánchez-Diener I; Aguilera C; Moya B; Ayala JA; Oliver A. Role of *Pseudomonas aeruginosa* low-molecular-mass penicillin-binding proteins in AmpC expression, β -lactam resistance, and peptidoglycan structure. *Antimicrobial Agents And Chemotherapy*. 2015. 59: 3925-3934. FI: 4,415 (Q1) (D2)
23. Rialp G; Raurich JM; Llompart-Pou JA; Ayestarán I. Role of Respiratory Drive in Hyperoxia-Induced Hypercapnia in Ready-to-Wean Subjects With COPD. *Respiratory Care*. 2015. 60: 328-334. FI: 1,922 (Q3) (D7)
24. Rojo-Molinero E; Alados JC; de la Pedrosa EG; Leiva J; Pérez JL. Safety in the Microbiology laboratory. *Enfermedades Infecciosas Y Microbiología Clínica*. 2015. 33: 404-410. FI: 1,530 (Q3) (D8)
25. Cantón R; Máiz L; Escribano A; Oliveira C; Oliver A; Asensio O; Gartner S; Roma E; Quintana-Gallego E; Salcedo A; Girón R; Barrio MI; Pastor MD; Prados C; Martínez-Martínez MT; Barberán J; Castón JJ; Martínez-Martínez L; Poveda JL; Vázquez C; de Gracia J; Solé A. Spanish Consensus on the Prevention and Treatment of *Pseudomonas aeruginosa* Bronchial Infections in Cystic Fibrosis Patients. *Archivos De Bronconeumología*. 2015. 51: 140-150. FI: 1,771 (Q3) (D8)
26. Oliver A; Mulet X; López-Causapé C; Juan C. The increasing threat of *Pseudomonas aeruginosa* high-risk clones. *Drug Resistance Updates*. 2015. 21-22: 41-59. FI: 7,950 (Q1) (D1)
27. López-Causapé C; Rojo-Molinero E; Macià MD; Oliver A. The problems of antibiotic resistance in cystic fibrosis and solutions. *Expert review of respiratory medicine*. 2015. 9: 73-88. FI: 2,176 (Q3) (D6)

28. Bulitta JB; Ly NS; Landersdorfer CB; Wanigaratne NA; Velkov T; Yadav R; Oliver A; Martin L; Shin BS; Forrest A; Tsuji BT. Two Mechanisms of Killing of *Pseudomonas aeruginosa* by Tobramycin Assessed at Multiple Inocula via Mechanism-Based Modeling. *Antimicrobial Agents And Chemotherapy*. 2015. 59: 2315-2327. FI: 4,415 (Q1) (D2)
29. Shafiek H; Fiorentino F; Merino JL; López C; Oliver A; Segura J; de Paul I; Sibila O; Agustí A; Cosío BG. Using the Electronic Nose to Identify Airway Infection during COPD Exacerbations. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Red de Investigación en Patología Infecciosa (REIPI) (RD12/0015/0006)

Xarxes d'investigació col·laborativa. Institut de Salut Carlos III
 Coordinador grup HUSE: José Luis Pérez Sáenz
 Durada: 2012 – 2016

Combating bacterial resistance in Europe-Molecules against gram negative infections (COMBACTE-MAGNET)

Topic 6. New Drugs for bad bugs (ND4BB). Innovative Medicines Initiative (IMI)11th. Unió Europea
 Investigador principal: Antonio Oliver Palomo
 Durada: 2015 - 2021

Combating bacterial 'superbugs' by innovative dosing strategies that combine available antibiotics to prevent resistance (APP1045105)

National Health and Medical Research Council (NHRMC) Australian Government
 Investigador principal: Antonio Oliver Palomo (coordinador projecte internacional Jurgen Bulitta)
 Durada: 2013 - 2016

Genetic markers of antimicrobial resistance, virulence, epidemicity, and mortality in *P. aeruginosa* infections (PI12/00103)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III
 Investigador principal: Antonio Oliver Palomo
 Durada: 2013 - 2015

Contrato de intensificación de la actividad investigadora

Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Antonio Oliver Palomo

Durada: 2015

Sequential treatment with inhaled antibiotics: therapeutic efficacy and dynamics of resistant and hypersusceptible populations in *Pseudomonas aeruginosa* biofilms

Gilead Science, inc.

Investigador principal: Antonio Oliver Palomo i María Dolores Macià Romero

Durada: 2013 - 2015

Interplay between cell wall metabolism, β -lactam resistance and virulence in *Pseudomonas aeruginosa* (SAF2012-38539)

Dirección General d'Investigació i Gestió del Pla Nacional de R+D+i. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Carlos Juan Nicolau

Durada: 2013 - 2015

Determination of the PBP binding affinities and killing kinetics of WCK NCEs and comparator drugs in *Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae*, *Acinetobacter baumannii* and *Pseudomonas aeruginosa*

Wockhardt Research Center, Aurangabad, India

Investigador principal: Bartolomé Moya Cañellas i Antonio Oliver Palomo

Durada: 2013 - 2016

Ensayo clínico aleatorizado en fase III para comparar la eficacia y seguridad de fosfomicina con meropenem en el tratamiento dirigido de la infección urinaria bacteriémica por *E. coli* productor de BLEE. Proyecto FOREST (EudraCT 2013-002922-21) (PI13/01282)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Centre Coordinador: Hospital Virgen Macarena

Investigadora HUSE: Núria Borrell Solé

Durada: 2014 - 2016

Análisis y efecto de la interacción de la fosforicolina con el receptor del factor activador de plaquetas en las infecciones por *Pseudomonas aeruginosa* (SAF2012-38426)

Dirección General d'Investigació i Gestió del Pla Nacional de R+D+i. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Sebastián Alberti Serrano

Durada: 2013 - 2015

Epigenética bacteriana: Impacto de la metilación de EF-Tu sobre la patogenicidad de *Pseudomonas aeruginosa* (SAF2015-71513-R)

Dirección General d'Investigació i Gestió del Pla Nacional de R+D+i. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Sebastián Alberti Serrano

Durada: 2016 - 2018

Study on Antimicrobial Resistance Trends

Institute for Health Management, USA

Investigador principal: José Luis Pérez Sáenz

Durada: 2005 - 2016

Tigecycline European Susceptibility Testing

Institute for Health Management, USA

Investigador principal: José Luis Pérez Sáenz

Durada: 2008 - 2016

Astra-Zeneca Ceftaroline Surveillance Study

Institute for Health Management, USA

Investigador principal: José Luis Pérez Sáenz

Durada: 2012 – 2016

*Estudi de la Resposta
Immunològica en Patologia
Humana*

COMPONENTS DEL GRUP

Juana Mª Ferrer Balaguer. HUSE

Jaime Pons de Ves. HUSE

Joan Milà Llambí. HUSE

Julio Fermín Iglesias Alzueta. HUSE

María Rosa Julià Benique. HUSE

Natalia Martínez Pomar. HUSE

Antonio Clemente Ximenes. FISIB

María de los Reyes Jiménez León. HUSE

Vanesa Cunill Monjo. HUSE

Eduardo Villegas Martín. HUSE

Águeda Molina Fuentes. HUSE

José Carlos Rodríguez Gallego. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Immunodeficiències Primàries: Registre espanyol d'immunodeficiències primàries (REDIP).
- Immunodeficiència variable comuna.
- Resposta humoral enfront de patògens bacterians.
- Mecanismes fisiopatològics en processos inflamatoris, autoimmunes i neuropsiquiàtrics.
- Estudi dels processos inflamatoris en neoplàsies peritoneals.

PUBLICACIONS

1. Martínez-Martínez L; Martínez-Saavedra MT; Fuentes-Prior P; Barnadas M; Rubiales MV; Noda J; Badell I; Rodríguez-Gallego C; de la Calle-Martin O. A novel gain-of-function STAT1 mutation resulting in basal phosphorylation of STAT1 and increased distal IFN- γ -mediated responses in chronic mucocutaneous candidiasis. *Molecular Immunology*. 2015. 68: 597-605. FI: 3,375 (Q2) (D4)
2. Cabrera-Benítez NE; Valladares F; García-Hernández S; Ramos-Nuez Á; Martín-Barrasa JL; Martínez-Saavedra MT; Rodríguez-Gallego C; Muros M; Flores C; Liu M; Slutsky AS; Villar J. Altered Profile of Circulating Endothelial-Derived Microparticles in Ventilator-Induced Lung Injury. *Critical Care Medicine*. 2015. 43: 551-559. FI: 7,422 (Q1) (D2)
3. Ortiz-Fernández L; García-Lozano JR; Montes-Cano MA; Conde-Jaldón M; Ortego-Centeno N; Castillo-Palma MJ; Espinosa G; Graña-Gil G; Sánchez-Bursón J; Juliá MR; Blanco R; Barnosi-Marín AC; Solans R; Fanlo P; Rodríguez-Carballeira M; Camps T; Castañeda S; Martín J; González-Escribano MF. Association of CCR5 32 and Behçet's disease: new data from a case-control study in the Spanish population and meta-analysis. *Clinical And Experimental Rheumatology*. 2015. FI: 2,495 (Q2) (D5)
4. Ortiz-Fernández L; García-Lozano JR; Montes-Cano MA; Conde-Jaldón M; Leo E; Ortego-Centeno N; Gómez-García M; García-Hernández FJ; Márquez JL; Espinosa G; Graña-Gil G; Sánchez-Bursón J; Juliá MR; Blanco R; Barnosi-Marín AC; Solans R; Fanlo P; Rodríguez-Carballeira M; Camps T; Castañeda S; Martín J; González-Escribano MF. Association of haplotypes of the TLR8 locus with susceptibility to Crohn's and Behçet's diseases. *Clinical And Experimental Rheumatology*. 2015. FI: 2,495 (Q2) (D5)
5. Polverino F; Cosio BG; Pons J; Lauchó-Contreras M; Tejera P; Iglesias A; Rios A; Jahn A; Sauleda J; Divo M; Pinto-Plata V; Sholl L; Rosas IO; Agustí A; Celli BR; Owen CA. B Cell-Activating Factor. An Orchestrator of Lymphoid Follicles in Severe Chronic Obstructive Pulmonary Disease. *American Journal Of Respiratory And Critical Care Medicine*. 2015. 192: 695-705. FI: 13,118 (Q1) (D1)
6. Scrimini S; Pons J; Agustí A; Clemente A; Sallán MC; Bauçà JM; Soriano JB; Cosio BG; Lopez M; Crespi C; Sauleda J. Expansion of myeloid-derived suppressor cells in chronic obstructive pulmonary disease and lung cancer: potential link between inflammation and cancer. *Cancer Immunology Immunotherapy*. 2015. 64: 1261-1270. FI: 4,846 (Q1) (D2)

-
7. Clemente A; Pons J; Lanio N; Cunill V; Frontera G; Crespí C; Matamoros N; Ferrer JM. Increased STAT3 phosphorylation on CD27(+) B-cells from common variable immunodeficiency disease patients. *Clinical Immunology*. 2015. 161: 77-88. FI: 4,034 (Q2) (D3)
  8. Ortiz-Fernández L; García-Lozano JR; Montes-Cano MA; Conde-Jaldón M; Ortego-Centeno N; García-Hernández FJ; Espinosa G; Graña-Gil G; Sánchez-Bursón J; Juliá MR; Blanco R; Barnosi-Marín AC; Solans R; Fanlo P; Rodríguez Carballeira M; Camps T; Castañeda S; Martín J; González-Escribano MF. Lack of association of TNFAIP3 and JAK1 with Behçet's disease in the European population. *Clinical And Experimental Rheumatology*. 2015. FI: 2,495 (Q2) (D5)
  9. Rodríguez-Cortez VC; Del Pino-Molina L; Rodríguez-Ubreva J; Ciudad L; Gómez-Cabrero D; Company C; Urquiza JM; Tegnér J; Rodríguez-Gallego C; López-Granados E; Ballestar E. Monozygotic twins discordant for common variable immunodeficiency reveal impaired DNA demethylation during naïve-to-memory B-cell transition. *Nature Communications*. 2015. 6: 7335-0. FI: 11,329 (Q1) (D1)
  10. Holzinger D; Fassl SK; de Jager W; Lohse P; Röhrig UF; Gattorno M; Omenetti A; Chiesa S; Schena F; Austermann J; Vogl T; Kuhns DB; Holland SM; Rodríguez-Gallego C; López-Almaraz R; Arostegui JI; Colino E; Roldan R; Fessatou S; Isidor B; Poignant S; Ito K; Epple HJ; Bernstein JA; Jeng M; Frankovich J; Lionetti G; Church JA; Ong PY; LaPlant M; Abinun M; Skinner R; Bigley V; Sachs UJ; Hinze C; Hoppenreijns E; Ehrchen J; Foell D; Chae JJ; Ombrello A; Aksentijevich I; Sunderkoetter C; Roth J. Single amino acid charge switch defines clinically distinct proline-serine-threonine phosphatase-interacting protein 1 (PS-TPIP1)-associated inflammatory diseases. *Journal Of Allergy And Clinical Immunology*. 2015. 136: 1337-1345. FI: 12,485 (Q1) (D1)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Distribución y función de subpoblaciones de linfocitos T foliculares circulantes (cTfh) y su papel en la producción de anticuerpos en la Inmunodeficiencia Variable Común (IVC) (PI14/00265)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Juana María Ferrer Balaguer

Durada: 2015 – 2017

Papel de los mecanismos de apoptosis y vías de señalización JAK/STAT y NF-κB en las infecciones sinopulmonares recurrentes de pacientes con Inmunodeficiencia Variable Común (PI 11/01060)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Juana María Ferrer Balaguer

Durada: 2011 – 2015 (prorrogat)

Infección neumocócica en niños y en adultos: de los defectos mendelianos de la inmunidad a los estudios genéticos poblacionales (PI13/01456)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Carlos Rodríguez Gallego

Durada: 2014 - 2016

Malalties Infeccioses - VIH

COMPONENTS DEL GRUP

Melchor Riera Jaume. HUSE

Antonio Pareja Bezares. HSLI
Aroa Villoslada Gelabert. HSLI
Carmen Cifuentes Luna. HSLI
Francesc Homar Borrás. HSLI
Margarita Garau Colom. HSLI
M^a del Carmen Gallegos Álvarez. HSLI
Mercedes García Gasalla. HSLI
Antoni Payeras Cifre. HSLI
Antoni Campins Rosselló. HUSE
Javier Murillas Angoiti. HUSE
Mª Angels Ribas Blanco. HUSE
María Leyes García. HUSE
María Peñaranda Vera. HUSE
Mª Luisa Martín Pena. HUSE
Leire Gil Alonso. HUSE
Francisco Javier Fanjul Losa. HUSE
Helem Haydeé Vilchez Rueda. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Infecció VIH, epidemiologia història natural, comorbiditats, tractaments antirretrovirals.
- Pneumococ, resposta vacunals enfront de pneumococ. Infeccions respiratòries.
- Bacterièmies, infeccions nosocomials. Utilització correcta d'antibiòtics als hospitals.
- Tuberculosi.
- Infeccions osteoarticulares.

PUBLICACIONS

1. Raurich JM; Llompart-Pou JA; Ferreruella M; Riera M; Homar J; Marsé P; Colomar A; Ayestarán I. A simplified equation for total energy expenditure in mechanically ventilated critically ill patients. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32: 1273-1280. FI: 1,497 (Q4) (D8)
2. Cain LE; Phillips A; Olson A; Sabin C; Jose S; Justice A; Tate J; Logan R; Robins JM; Sterne JA; van Sighem A; Reiss P; Young J; Fehr J; Touloumi G; Papanicolaou V; Esteve A; Casabona J; Monge S; Moreno S; Seng R; Meyer L; Pérez-Hoyos S; Muga R; Dabis F; Vandehende MA; Abgrall S; Costagliola D; Hernán MA. Boosted Lopinavir- Versus Boosted Atazanavir-Containing Regimens and Immunologic, Virologic, and Clinical Outcomes: A Prospective Study of HIV-Infected Individuals in High-Income Countries. HIV-CAUSAL Collaboration; *Clinical Infectious Diseases*. 2015. 60: 1262-1268. FI: 8,736 (Q1) (D1)
3. Ferrer E; Curto J; Esteve A; Miro JM; Tural C; Murillas J; Segura F; Barrufet P; Casabona J; Podzamczak D; PISCIS Investigators. Clinical progression of severely immunosuppressed HIV-infected patients depends on virological and immunological improvement irrespective of baseline status. *Journal Of Antimicrobial Chemotherapy*. 2015. 70: 3332-3338. FI: 4,919 (Q1) (D1)
4. Lodi S; Phillips A; Logan R; Olson A; Costagliola D; Abgrall S; van Sighem A; Reiss P; Miró JM; Ferrer E; Justice A; Gandhi N; Bucher HC; Furrer H; Moreno S; Monge S; Touloumi G; Pantazis N; Sterne J; Young JG; Meyer L; Seng R; Dabis F; Vandehende MA; Pérez-Hoyos S; Jarrín I; Jose S; Sabin C; Hernán MA; HIV-CAUSAL Collaboration. Comparative effectiveness of immediate antiretroviral therapy versus CD4-based initiation in HIV-positive individuals in high-income countries: observational cohort study. *Lancet HIV*. 2015. 2: 335-343. FI: 8,364 (Q1) (D1)
5. Shaw E; Miró JM; Puig-Asensio M; Pigrau C; Barcenilla F; Murillas J; Garcia-Pardo G; Espejo E; Padilla B; Garcia-Reyne A; Pasquau J; Rodriguez-Baño J; López-Contreras J; Montero M; de la Calle C; Pintado V; Calbo E; Gasch O; Montejó M; Salavert M; Garcia-Pais MJ; Carratalà J; Pujol M; Spanish Network for Research in Infectious Diseases (REIPI RD12/0015); Instituto de Salud Carlos III, Madrid, Spain; GEIH (Hospital Infection Study Group). Daptomycin plus fosfomicin versus daptomycin monotherapy in treating MRSA: protocol of a multicentre, randomised, phase III trial. *BMJ Open*. 2015. FI: 2,562 (Q1) (D3)

-
6. Martinez E; Gonzalez-Cordon A; Ferrer E; Domingo P; Negredo E; Gutierrez F; Portilla J; Curran A; Podzamczar D; Ribera E; Murillas J; Bernardino JI; Santos I; Carton JA; Peraire J; Pich J; Deulofeu R; Perez I; Gatell JM; ATADAR Study Group. Differential Body Composition Effects of Protease Inhibitors Recommended for Initial Treatment of HIV Infection: A Randomized Clinical Trial. *Clinical Infectious Diseases*. 2015. 60: 811-820. FI: 8,736 (Q1) (D1)
  7. Panel de expertos de GeSIDA y Plan Nacional sobre el Sida. Documento de consenso de GeSIDA/Plan Nacional sobre el Sida respecto al tratamiento antirretroviral en adultos con infección por el virus de la inmunodeficiencia humana (Actualización gener 2015). *Enfermedades Infecciosas Y Microbiología Clínica*. 2015. FI: 1,530 (Q3) (D8)
  8. Perez-Molina JA; Rubio R; Rivero A; Pasquau J; Suárez-Lozano I; Riera M; Estébanez M; Santos J; Sanz-Moreno J; Troya J; Mariño A; Antela A; Navarro J; Navarro J; Esteban H; Moreno S; GESIDA 7011 Study Group. Dual treatment with atazanavir-ritonavir plus lamivudine versus triple treatment with atazanavir-ritonavir plus two nucleos(t)ides in virologically stable patients with HIV-1 (SALT): 48 week results from a randomized, open-label, non-inferiority trial. *Lancet Infectious Diseases*. 2015. 15: 775-784. FI: 21,372 (Q1) (D1)
  9. González-Moreno J; Losada López I; Ortego Centeno N. Enfermedad relacionada con IgG4. *Medicina Clínica*. 2015. 145: 539-544. FI: 1,267 (Q2) (D5)
  10. Payeras A; Villoslada A; Garau M; Salvador MN; Gallegos MC. Evolution of pneumococcal infections in adult patients during a four-year period after vaccination of a pediatric population with 13-valent pneumococcal conjugate vaccine. *International Journal Of Infectious Diseases*. 2015. 33: 22-27. FI: 2,229 (Q3) (D6)
  11. Expert Panel of GESIDA and the National AIDS Plan; Berenguer J; Polo R; Aldeguer JL; Lozano F; Aguirrebengoa K; Arribas JR; Blanco JR; Boix V; Casado JL; Clotet B; Crespo M; Domingo P; Estrada V; García F; Gatell JM; González-García J; Gutiérrez F; Iribarren JA; Knobel H; Llibre JM; Locutura J; López JC; Miró JM; Moreno S; Podzamczar D; Portilla J; Pulido F; Ribera E; Riera M; Rubio R; Santos J; Sanz-Moreno J; Sanz J; Téllez MJ; Tuset M; Rivero A. Executive summary of the GESIDA/National AIDS Plan Consensus Document on antiretroviral therapy in adults infected by the human immunodeficiency virus (updated January 2015). *Enfermedades Infecciosas Y Microbiología Clínica*. 2015. 33: 544-556. FI: 1,530 (Q3) (D8)

12. Blanco JL; Gonzalez-Cordón A; Llibre JM; Calvo M; Gutierrez F; Podzamczar D; Laguno M; Fumero E; Murillas J; Mallolas J; Martinez-Rebollar M; Lonca M; Perez I; Gatell JM; Martinez E. Impact of prior virological failure and nucleos(t)ide genotypic resistance mutations on the efficacy of switching from ritonavir-boosted protease inhibitors to raltegravir. *Antiviral Therapy*. 2015. 20: 487-492. FI: 2,916 (Q2) (D4)
13. Pacheco YM; Jarrin I; Rosado I; Campins AA; Berenguer J; Iribarren JA; Rivero M; Muñoz-Medina L; Bernal-Morell E; Gutiérrez F; Leal M; CoRIS. Increased risk of non-AIDS-related events in HIV subjects with persistent low CD4 counts despite cART in the CoRIS cohort. *Antiviral Research*. 2015. 117: 69-74. FI: 4,909 (Q1) (D1)
14. Raya Cruz M; Vilchez Rueda HH; Marinescu CI; Sarasíbar Ezcurra H; Riera Jaume M; Payeras Cifre A. Infectious spondylitis in the Balearic Islands: An analysis of 51 cases. *Revista Clínica Espanola*. 2015. 215: 251-257. FI: 0,760 (Q3) (D7)
15. Peña C; Cabot G; Gómez-Zorrilla S; Zamorano L; Ocampo-Sosa A; Murillas J; Almirante B; Pomar V; Aguilar M; Granados A; Calbo E; Rodríguez-Baño J; Rodríguez-López F; Tubau F; Martínez-Martínez L; Oliver A. Influence of Virulence Genotype and Resistance Profile in the Mortality of *Pseudomonas aeruginosa* Bloodstream Infections. *Clinical Infectious Diseases*. 2015. 60: 539-548. FI: 8,736 (Q1) (D1)
16. Cuervo G; Camoez M; Shaw E; Dominguez MÁ; Gasch O; Padilla B; Pintado V; Almirante B; Molina J; López-Medrano F; Ruiz de Gopegui E; Martínez JA; Bereciartua E; Rodríguez-Lopez F; Fernandez-Mazarrasa C; Goenaga MÁ; Benito N; Rodríguez-Baño J; Espejo E; Pujol M; REIPI/GEIH Study Group. Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) catheter-related bacteraemia in haemodialysis patients. *Bmc Infectious Diseases*. 2015. 15: 484-0. FI: 2,690 (Q2) (D5)
17. Castells L; Rimola A; Manzardo C; Valdivieso A; Montero JL; Barcena R; Abradelo M; Xiol X; Aguilera V; Salcedo M; Rodríguez M; Bernal C; Suarez F; Antela A; Olivares S; Del Campo S; Laguno M; Fernandez JR; de la Rosa G; Agüero F; Perez I; González-García J; Esteban-Mur JI; Miro JM; FIPSE LT-HIV Investigators. Pegylated interferon plus ribavirin in HIV-infected patients with recurrent hepatitis C after liver transplantation: A prospective cohort study. *Journal Of Hepatology*. 2015. 62: 92-100. FI: 10,590 (Q1) (D1)
18. Marinescu CI; Leyes M; Ribas MA; Peñaranda M; Murillas J; Campins AA; Martin-Pena L; Barcelo B; Barceló-Campomar C; Grases F; Frontera G; Riera Jaume M. Relationships between Serum Levels of Atazanavir and Renal Toxicity or Lithiasis. *AIDS research and treatment*. 2015. 106954-0.

---

19. Pedrol E; Caro-Murillo AM; Castaño MA; Riera M; Olalla J; Domingo P; Arazo P; Gómez-Sirvent JL; Pulido F; Romero-Palacios A; Aguirrebengoa K; Vera F; Ferrer P; Blanco Ramos JR. Renal safety of coformulated tenofovir/emtricitabine vs other nucleoside analogues in combination therapy in anti-retroviral-naive patients aged 50 years or older in Spain: The TRIP study. *Hiv Clinical Trials*. 2015. 16: 43-48. FI: 1,951 (Q3) (D7)

20. Gonzalez-Moreno J; García-Gasalla M; Gállego-Lezaun C; Fernández-Baca V; Mir Viladrich I; Cifuentes-Luna C; Serrano Bujalance A; Salom Vallespir A; Payeras Cifre A. Role of QuantiFERON(®)-TB Gold In-Tube in tuberculosis contact investigation: experience in a tuberculosis unit. *Infectious diseases (London, England)*. 2015. 47: 244-251.

21. Blanco JR; Jarrin I; Martinez A; Siles E; Larrayoz IM; Cañuelo A; Gutierrez F; Gonzalez-Garcia J; Vidal F; Moreno S. Shorter Telomere Length Predicts Poorer Immunological Recovery in Virologically Suppressed HIV-1-Infected Patients Treated With Combined Antiretroviral Therapy. *J aids-Journal Of Acquired Immune Deficiency Syndromes*. 2015. 68: 21-29. FI: 3,806 (Q1) (D3)

22. Gállego-Lezáun C; Arrizabalaga Asenjo M; González-Moreno J; Ferullo I; Teslev A; Fernández-Vaca V; Payeras Cifre A. Syphilis in Men Who Have Sex With Men: A Warning Sign for HIV Infection. *Actas dermo-sifilograficas*. 2015. 106: 740-745.

23. Ibarra, Olga; Gili, Margalida; Roca, Miguel; Vives, Margalida; Jesus Serrano, Maria; Pareja, Antonio; Garcia-Campayo, Javier; Gomez-Juanes, Rocio; Garcia-Toro, Mauro. The Mediterranean Diet and micronutrient levels in depressive patients. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 31: 1171-1175. FI: 1,497 (Q4) (D8)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Estudio DUAL: Simplificación Darunavir/lamivudina vs Darunavir/rito/lamivudina

Fundació SEIMC-GESIDA

Investigador principal: Melchor Riera Jaume

Durada: 2015 - 2016

Estudio Optimal (Optimal ANRS146): Estudio clínico fase III en pacientes naive con CD4 <200 cels /mm³, Pauta TAR a elección, vs Pauta TAR elección + Maraviroc

Fundació SEIMC-GESIDA i ANRS

Investigadora Principal: Maria Peñaranda Vera

Durada: 2012 - 2016

Ensayo clínico multicéntrico, aleatorizado, abierto y controlado, que compara la eficacia de la combinación de colistina y meropenem versus colistina en monoterapia para el tratamiento de bacteriemias y neumonías por Pseudomonas aeruginosa extremadamente resistente con sensibilidad reducida a meropenem

Consorci Mar Parc de Salut de Barcelona

Investigador principal: José Ignacio Ayestarán

Investigadors col·laboradors: Javier Murillas Angoit i Antoni Campins Rosselló

Durada: 2014 - 2017

Estudio Fase III aleatorizado, multicéntrico, de grupos paralelos, de no inferioridad, para evaluar la eficacia, seguridad y tolerabilidad del cambio de una terapia antirretroviral basada en INI, ITINN o IP a dolutegravir más rilpivirina en pacientes adultos infectados

por el VIH-1 con supresión de la carga viral (201636)

Laboratori Viiv Health Care

Investigadora principal: María Peñaranda Vera

Durada: 2015 - 2018

Early oral switch therapy in low-risk Staphylococcus aureus bloodstream infection (SABATO=S. aureus Bacteremia Antibiotic Treatment Options)

Universitat de Cologne

Investigadora principal: Luisa Martín Pena

Durada: 2015 -2018

Estudio aleatorizado, multicéntrico que compara la eficacia de la combinación de Daptomicina y Fosfomicina frente a Daptomicina en monoterapia para el tratamiento de la bacteriemia por Staphylococcus aureus resistente a la meticilina en pacientes hospitalizados

Hospital Universitari de Bellvitge

Investigador principal: Javier Murillas Angoit

Durada: 2013 -2016

Ensayo clínico aleatorizado, multicéntrico, abierto, controlado, en fase III, para evaluar la eficacia de fosfomicina vs meropenem o ceftriaxona en el tratamiento dirigido de la infección urinaria bacteriémica por Escherichia coli multirresistente

Fundació Pública Andalus

Investigadora principal: Nuria Borrell

Investigadors col·laboradors: María Peñaranda Vera i Antonio Oliver Palomo

Durada: 2014 - 2016

---

*Malalties Infeccioses en Atenció
Primària Balears (GMISBAL)*

COMPONENTS DEL GRUP

Javier Arranz Izquierdo. AP-Mallorca

Antoni Ballester Camps. AP-Mallorca

Antònia Roca Casas. AP-Mallorca

Consuelo Corrionero Soto. AP-Mallorca

Eugènia Carandell Jägger. AP-Mallorca

Jose Antonio Chumillas Belmonte. AP-Mallorca

Lorda Quintana Torres. AP-Mallorca

M^a del Mar Sureda Barbosa. AP-Mallorca

Miquel Angel Vicente Hernández. AP-Mallorca

Susana Munuera Arjona. AP-Mallorca

Francisca Comas Capó. AP-Mallorca

Jana Ribas Estarellas. HSL

Salvador Gestoso Gayà. AP-Mallorca

Carmen Santos Bernabeu.

AS- Eivissa-Formentera

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Utilització adequada dels antibiòtics.
- Infeccions respiratòries.
- Malalties tropicals.

PUBLICACIONS

1. Arranz Izquierdo, J; Gutierrez Perez, MI; Molero Garcia, JM. Ebola virus infection. We can do better. *Atencion Primaria*. 2015. 47: 71-72. FI: 1,098 (Q3) (D6)
2. Llor C; Monedero MJ; García G; Arranz J; Cots JM; Bjerrum L. Interventions to improve adherence to first-line antibiotics in respiratory tract infections. The impact depends on the intensity of the intervention. *European Journal of General Practice*. 2015. 21: 12-18. FI: 1,364 (Q2) (D5)
3. Arranz Izquierdo J; Gutiérrez Pérez MI; Molero García JM. La infección por el virus Ébola. Podemos hacerlo mejor. *Atencion Primaria*. 2015. 47: 71-72. FI: 1,098 (Q3) (D6)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Ensayo clínico aleatorizado, doble-ciego para evaluar la eficacia y seguridad de Gabapentina frente a placebo en la prevención de la neuralgia postherpética dministrada junto al tratamiento (PI12/01813)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Manuel Rullán García

Investigadors col·laboradors: Salvador Gestoso Gayà i Antònia Roca Casas

Durada: 2013 - 2016

PREDIMED+DM: Efecto de una dieta mediterránea hipocalórica y promoción de la actividad física en prevención de diabetes tipo 2 en personas con síndrome metabólico (PI14/00853)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Adoración Romaguera Bosch

Durada: 2015 - 2017

Eficacia de dosis altas de penicilina V oral frente a amoxicilina a dosis altas en el tratamiento de la neumonía no grave atendida en la comunidad en adultos (Estudio PENIPNEUMO) (JIP-PEN-2012)

EudraCT: 2012-003511-63

Investigador principal: Carles Llor Vilà

Investigador coordinador Balears: Javier Arranz Izquierdo

Durada: 2012 - 2015

Antibióticos en Atención Primaria Illes Balears: Prescripción y clínica. Estudio AB Presclin

Convocatòria interna d'ajudes per a projectes d'investigació d'Atenció Primària de Salut de les Illes Balears. GAP-Mallorca

Investigador principal: Javier Arranz Izquierdo

Durada: 2013 - 2016

HAPPY AUDIT 3

Investigador principal: Carles Llor Vilà

Coordinadores a Balears: Susana Munuera Arjona i Jana Ribas Estarellas

Durada: 2015 – 2017

Infecció i Immunitat

COMPONENTS DEL GRUP

Verónica Regueiro Comesaña. FISIB

Enrique Llobet Brossa. FISIB

David Moranta Mesquida. FISIB

Verónica Martínez Moliner. FISIB

M^a del Mar González Nicolau. FISIB

Juan Pau Martí Lliteras. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi molecular dels sistemes cel·lulars implicats en la resposta immune per fer front agents patògens.
- Anàlisi de les adaptacions de *Klebsiella pneumoniae* per sobreviure en el pulmó.
- Anàlisi dels mecanismes de defensa de bacteris patògens enfront de pèptids antimicrobians.

PUBLICACIONES

1. Asuncion Campanero-Rhodes, M; Llobet, E; Antonio Bengoechea, J; Solis, D. Bacteria microarrays as sensitive tools for exploring pathogen surface epitopes and recognition by host receptors. *RSC Advances*. 2015. 5: 7173-7181. FI: 3,289 (Q2) (D3)
2. Llobet E; Martínez-Moliner V; Moranta D; Dahlström KM; Regueiro V; Tomás A; Cano V; Pérez-Gutiérrez C; Frank CG; Fernández-Carrasco H; Insua JL; Salminen TA; Garmendia J; Bengoechea JA. Deciphering tissue-induced *Klebsiella pneumoniae* lipid A structure. *Proceedings Of The National Academy Of Sciences Of The United States Of America*. 2015. 112: 6369-6378. FI: 9,423 (Q1) (D1)
3. Miralles, A; Sarubbo, F; Ramis, M R.; Aparicio, S; Esteban, S; Moranta, D. Effects of resveratrol on SIRT1 expression and NF-kappa B acetylated levels in aged rats. *Acta Physiologica*. 2015. 215: 104-0. FI: 4,066 (Q1) (D2)
4. De Majumdar S; Yu J; Fookes M; McAteer SP; Llobet E; Finn S; Spence S; Monaghan A; Kissenpfennig A; Ingram RJ; Bengoechea J; Gally DL; Fanning S; Elborn JS; Schneiders T. Elucidation of the RamA Regulator in *Klebsiella pneumoniae* Reveals a Role in LPS Regulation. *Plos Pathogens*. 2015. FI: 7,003 (Q1) (D1)
5. Tomás A; Lery L; Regueiro V; Pérez-Gutiérrez C; Martínez V; Moranta D; Llobet E; González-Nicolau M; Insua JL; Tomas JM; Sansonetti PJ; Tournebize R; Bengoechea JA. Functional Genomic Screen Identifies *Klebsiella pneumoniae* Factors Implicated in Blocking Nuclear Factor kappa B (NF-kappa B) Signaling. *Journal Of Biological Chemistry*. 2015. 290: 16678-16697. FI: 4,258 (Q1) (D3)
6. Euba B; Moleres J; Segura V; Viadas C; Morey P; Moranta D; Leiva J; de-Torres JP; Bengoechea JA; Garmendia J. Genome Expression Profiling-Based Identification and Administration Efficacy of Host-Directed Antimicrobial Drugs against Respiratory Infection by Nontypeable *Haemophilus influenzae*. *Antimicrobial Agents And Chemotherapy*. 2015. 59: 7581-7592. FI: 4,415 (Q1) (D2)
7. Sarubbo F; Ramis MR; Aparicio S; Ruiz L; Esteban S; Miralles A; Moranta D. Improving effect of chronic resveratrol treatment on central monoamine synthesis and cognition in aged rats. *Age*. 2015. 37: 9777-0. FI: 2,500 (Q2) (D5)
8. Cano V; March C; Insua JL; Aguiló N; Llobet E; Moranta D; Regueiro V; Brennan GP; Millán-Lou MI; Martín C; Garmendia J; Bengoechea JA. *Klebsiella pneumoniae* survives within macrophages by avoiding delivery to lysosomes. *Cellular Microbiology*. 2015. 17: 1537-1560. FI: 4,460 (Q1) (D2)

9. Sarubbo, Fiorella; Moranta, David; Ramis, Margarita R.; Kienzer, Carol V.; Esteban, Susana; Miralles, Antonio. SIRT1 and monoamine levels in hippocampus of aged-rats after chronic polyphenol treatments. *Acta Physiologica*. 2015. 215: 105-0. FI: 4,066 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Deciphering *Klebsiella pneumoniae* strategies to subvert host defences (DEKODE) (SAF2012-39841)

Ministeri d'Economia i Competitivitat
 Investigadora principal: Verónica Regueiro Comesaña
 Durada: 2013 - 2015

Respiratory infections: from mechanisms to therapeutics (REMATE)

Institut de Salut Carlos III. Ministeri d'Economia i Competitivitat
 Investigadors principals: Juan Ortín (co-PI Amelia Nieto); José A. Melero (co-PI Isidoro Martínez); Carlos Martín; Cristina Casals; Ernesto García; Vicente Ausina; Margarita Menéndez (co-PI Dolores Solís); Julio Cortijo; Verónica Regueiro
 Durada: 2013 - 2015

Defining Biologic Activity in COPD: from the Fragile Patient to the Early Stage of disease (COPD-ACTIVE)

Institut de Salut Carlos III. Ministeri d'Economia i Competitivitat
 Investigadors principals: Germán Peces-Barba/Nicolás González Mangado; Joan Albert Barberá; Verónica Regueiro/Junkal Garmendia; Alvar Agustí, Josefina Liñares; Francisco Pozo/ Jose Luis López-Campos; Joaquim Gea; Eduard Monsó; Jesús Ruiz-Cabello.
 Durada: 2013 - 2015

**Infecciones respiratorias graves pos Staphylococcus aureus: implicacion clinica denu-
evos factores de virulencia y estudio de las
relaciones huesped-microorganismo**

Societat Espanyola Patologia Respiratòria
(SEPAR)

Investigadora principal: Cristina Prat Aymerich
(CIBERES)

Durada: 2012 - 2015

Virologia Clínica Pediàtrica

COMPONENTS DEL GRUP

Jordi Reina Prieto. HUSE

Juan Hervás Palazón. HUSE

Francesc Ferrès Serrat. HUSE

Daniel Hervás Masip. HCIN

Pere Balliu Badia. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Anàlisi molecular dels mètodes de diagnòstic en les infeccions respiratòries víriques.
- Anàlisi clínica i epidemiològic de les infeccions agudes respiratòries virals.
- Influència dels canvis climatològics en les infeccions víriques pediàtriques.
- Desenvolupament de mètodes moleculars per al diagnòstic de les infeccions congènites i postnatsals causades pel citomegalovirus.
- Paper de la lactància materna en la infecció neonatal per citomegalovirus.

Grup Multidisciplinar de Sepsis

COMPONENTS DEL GRUP

Marcio Borges Sá. HSLI

Antonia Socías Mir. HSLI

Alberto del Castillo Blanco. HSLI

Rosa Poyo Guerrero. HSLI

María Aranda Pérez. HSLI

Yolanda Lladó Maura. HSLI

Salvador Pons Vives. HSLI

Zaid Alnakeeb. HSLI

Bartolomé Lladó Ferrer. HSLI

Mª Paz Díaz Antolín. HSLI

Mª Cruz Pérez Seco. HSLI

Victoria Fernández-Baca Gutiérrez del Álamo. HSLI

Ana Isabel Liébana Fiederling. HSLI

Bernardino Comas Díaz. HUSE

Vicente Torres Pedrós. HUSE

Mª Magdalena Arellano Román. HSLI

María Sastre Moragues. HSLI

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Detecció, diagnòstic (ús de tècniques moleculars i biomarcadores), tractament, monitoratge de resposta, així com pronòstic i ús de recursos (anàlisis de costos) en els malalts amb sèpsia greu i xoc sèptic. Estudi de grups de pacients especials: crítics, immunodeprimits i quirúrgics.

PUBLICACIONS

1. Pérez-Moreno MA; Calderón-Hernanz B; Comas-Díaz B; Tarradas-Torras J; Borges-Sa M. Análisis de la concordancia del tratamiento antibiótico de pacientes con sepsis grave en Urgencias. *Revista Española De Quimioterapia*. 2015. 28: 295-301. FI: 1,014 (Q4) (D9)
2. Canadell L; Martín-Loeches I; Díaz E; Trefler S; Grau S; Yebenes JC; Almirall J; Olona M; Sureda F; Blanquer J; Rodriguez A; GET-GAG. Degree of adherence to recommended antiviral treatment during the pandemic and post-pandemic periods of influenza A(H1N1)pdm09 in 148 intensive care units in Spain. *Medicina Intensiva*. 2015. 39: 222-233. FI: 1,193 (Q4) (D10)
3. Rodríguez-Baño J; Cisneros JM; Cobos-Trigueros N; Fresco G; Navarro-San Francisco C; Gudiol C; Horcajada JP; López-Cerero L; Martínez JA; Molina J; Montero M; Paño-Pardo JR; Pascual A; Peña C; Pintado V; Retamar P; Tomás M; Borges-Sa M; Garnacho-Montero J; Bou G. Diagnosis and antimicrobial treatment of invasive infections due to multidrug-resistant Enterobacteriaceae. Guidelines of the Spanish Society of Infectious Diseases and Clinical Microbiology. *Enfermedades Infecciosas Y Microbiología Clínica*. 2015. 33: 337-0. FI: 1,530 (Q3) (D8)
4. Rodríguez-Baño J; Cisneros JM; Cobos-Trigueros N; Fresco G; Navarro-San Francisco C; Gudiol C; Horcajada JP; López-Cerero L; Martínez JA; Molina J; Montero M; Paño-Pardo JR; Pascual A; Peña C; Pintado V; Retamar P; Tomás M; Borges-Sa M; Garnacho-Montero J; Bou G. Executive summary of the diagnosis and antimicrobial treatment of invasive infections due to multidrug-resistant Enterobacteriaceae. Guidelines of the Spanish Society of Infectious Diseases and Clinical Microbiology (SEIMC). *Enfermedades Infecciosas Y Microbiología Clínica*. 2015. 33: 338-341. FI: 1,530 (Q3) (D8)
5. Gonzslez-Moreno J; García-Gasalla M; Gállego-Lezaun C; Fernández-Baca V; Mir Viladrich I; Cifuentes-Luna C; Serrano Bujalance A; Salom Vallespir A; Payeras Cifre A. Role of QuantiFERON(®)-TB Gold In-Tube in tuberculosis contact investigation: experience in a tuberculosis unit. *Infectious diseases (London, England)*. 2015. 47: 244-251

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

The Spanish invasive candidiasis surveillance group

Pfizer i Fundació vasca per a la Innovació i Investigació de la Salut

Investigador col·laborador: Mª Cruz Pérez Seco

Durada: 2015 - actiu

Estudio de las resistencias a los fármacos y los mecanismos moleculares más frecuentes en mycobacterium tuberculosis en España.

Estudio REMOTUBES

Societat Espanyola Patologia Respiratòria (SEPAR)

Investigador principal: Fernando Alcaide Fernandez de Vega

Investigadora Balears: Mª Cruz Pérez Seco

Durada: 2015 - 2017

Análisis epidemiológico y de los factores pronósticos de los pacientes oncohematológicos con sepsis grave y shock séptico

Investigadora principal: María Aranda Pérez

Durada: 2015 - 2016

Atención a la sepsis grave y shock séptico: comparación de 3 modelos organizativos

Pfizer

Investigador principal: Marcio Borges Sá

Durada: 2015

Proyecto multicéntrico español: resistencia cero soporte semicyuc

Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat

Investigadora principal: Mercedes Palomar

Investigadora Balears: Antonia Socías Mir

Durada: 2015 - actiu

Estudio epidemiológico de peritonitis comunitaria y asociada a cuidados sanitarios. Estudio multicéntrico español

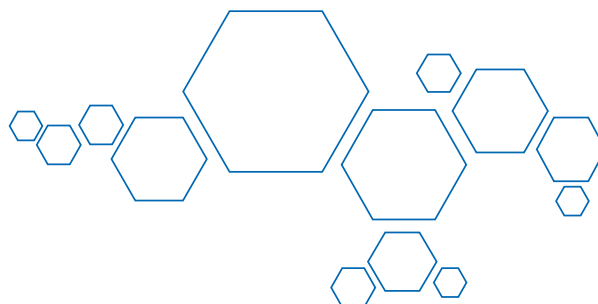
Astellas

Investigador principal: Emilio Maseda

Investigador Balears: Alberto del Castillo Blanco

Durada: 2015 – actiu

8.4. Àrea Malalties Metabòliques i Nutrició

Metabolisme Energètic i Nutrició

COMPONENTS DEL GRUP

Magdalena Gianotti Bauzá. UIB

Marcos Guillermo Bauzá Thorbrügge. UIB

Maria Elena Estrany Martorell. UIB

Isabel María Galmés Pascual. UIB

Francisco José García Palmer. UIB

Isabel Lladó Sampol. UIB

Ana Mª Proenza Arenas. UIB

Miquel Sbert Roig. UIB

Agustín González Vicens. UIB

Melania Raquel Martínez Cignoni. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Conseqüències patològiques de la disfunció mitocondrial. Efecte modulador del sexe.
- Mecanismes moleculars implicats en la resposta a l'estrès oxidatiu associat a la síndrome metabòlica.
- Paper dels productes de secreció del teixit adipós en la funció mitocondrial i la seva implicació en la resistència a la insulina i en el desenvolupament de la patologia cardiovascular.

PUBLICACIONES

1. Ordines, F; Bauza, M; Sbert, M; Roca, P; Gianotti, M; Massuti, E. Red algal beds increase the condition of nekto-benthic fish. *Journal Of Sea Research*. 2015. 95: 115-123. FI: 2,148 (Q2) (D3)
2. Colom B; Oliver J; Garcia-Palmer FJ. Sexual Dimorphism in the Alterations of Cardiac Muscle Mitochondrial Bioenergetics Associated to the Ageing Process. *Journals Of Gerontology Series A-Biological Sciences And Medical Sciences*. 2015. 70: 1360-1369. FI: 5,476 (Q1) (D1)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Establecimiento de una colaboración internacional para avanzar en la dilucidación de los mecanismos moleculares implicados en la disfunción cardiovascular asociada a la resistencia a la adiponectina (AAEE43/2014)

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears

Investigadora principal: Ana María Proenza Arenas

Durada: 2015

Consolidación de una colaboración con un grupo de investigación de la Universidad de Cambridge para el intercambio de conocimiento y tecnología aplicado al estudio del dimorfismo sexual en la respuesta a fármacos antidiabéticos de la familia de las TZDs (AAEE52/2015)

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears

Investigadora principal: Magdalena Gianotti Bauzá

Durada: 2016

Microbiota intestinal: su relevancia en el desarrollo de enfermedades digestivas inflamatorias (AAEE27/2015)

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears

Investigador principal: Francisco José García Palmer

Durada: 2016

*Nutrició Comunitària i
Estrès Oxidatiu*

COMPONENTS DEL GRUP

Josep Antoni Tur Marí. UIB

Antoni Pons Biescas. UIB

Antoni Sureda Gomila. UIB

Jordi Pich Solé. UIB

María del Mar Bibiloni Esteva. UIB

Miquel Martorell Pons. UIB

Xavier Capó Fiol. UIB

Isabel Llompart Alabern. HUSE - UIB

Andrés De la Peña Fernández. HSSL

Emma Argelich Trigo. UIB

Joan Miquel Batle Vidal. UIB

Alicia Julibert García. UIB

Tomás Rodríguez Ruiz. AP-Mallorca

Carla Busquets Cortés. UIB

Laura Gallardo Alfaro. UIB

María García Triviño. HMan

Manuela Abbate. UIB

Irene Aguilar Pérez. UIB

Cristina Bouzas Velasco. UIB

Caterina Terrassa Salvà. UIB

Sofía Montemayor Frías. UIB

Joanne Karam. UIB

Lucía Ugarriza Hierro. AP-Mallorca

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Caracterització i seguiment del patró alimentari de la població, la prevalença d'obesitat i les seves comorbilitats.
- Estrès oxidatiu i marcadors d'inflamació i la seva relació amb risc cardiovascular i obesitat.
- Estudi longitudinal d'intervenció de l'efecte de la dieta mediterrània sobre la salut cardiovascular (estudi Predimed i Predimed-Plus).
- Avaluació de l'efecte de l'activitat física sobre la qualitat de vida. Antioxidants i rendiment esportiu.
- Cerca d'estratègies que potenciïn les defenses antioxidants.

PUBLICACIONS

1. Ozen AE; Bibiloni MD; Murcia MA; Pons A; Tur JA. Adherence to the Mediterranean diet and consumption of functional foods among the Balearic Islands' adolescent population. *Public Health Nutrition*. 2015. 18: 659-668. FI: 2,433 (Q2) (D3)
2. Jiménez-Monreal AM; Murcia M; Gómez-Murcia V; Bibiloni MD; Pons A; Tur JA; Martínez-Tomé M. Anthropometric and Quality-of-Life Parameters in Acute Intermittent Porphyria Patients. *Medicine*. 2015. FI: 1,206 (Q3) (D6)
3. Nabavi SF; Sureda A; Daglia M; Rezaei P; Nabavi SM. Anti-Oxidative Polyphenolic Compounds of Cocoa. *Current Pharmaceutical Biotechnology*. 2015. 16: 891-901. FI: 1,802 (Q3) (D7)
4. Sureda, Antoni; Box, Antonio; Tejada, Silvia. Assessment and physiological state of the *Posidonia oceanica* meadows in Porto Cristo (Manacor, Spain). *Continental Shelf Research*. 2015. 111: 327-332. FI: 2,011 (Q2) (D4)
5. Natalotto A; Sureda A; Maisano M; Spanò N; Mauceri A; Deudero S. Biomarkers of environmental stress in gills of *Pinna nobilis* (Linnaeus 1758) from Balearic Island. *Ecotoxicology And Environmental Safety*. 2015. 122: 9-16. FI: 3,130 (Q1) (D3)
6. Wanden-Berghe C; Martín-Rodero H; Rodríguez-Martín A; Novalbos-Ruiz JP; Martínez de Victoria E; Sanz-Valero J; García González Á; Vila A; Alonso MV; Tur Marí JA; Marquez S; García Luna PP; Irlés JA. Calidad de vida y sus factores determinantes en universitarios españoles de ciencias de la salud. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 31: 952-958. FI: 1,497 (Q4) (D8)
7. Córdova Martínez A; Martorell Pons M; Sureda Gomila A; Tur Marí JA; Pons Biescas A. Changes in circulating cytokines and markers of muscle damage in elite cyclists during a multi-stage competition. *Clinical Physiology And Functional Imaging*. 2015. 35: 351-358. FI: 1,869 (Q3) (D7)

8. Martorell, M; Capó, X; Sureda, A; Tur, JA.; Pons, A. Chromatographic and Enzymatic Method to Quantify Individual Plasma Free and Triacylglycerol Fatty Acids. *Chromatographia*. 2015. 78: 259-266. FI: 1,332 (Q3) (D7)
9. Sureda A; Batle JM; Tur JA; Pons A. Competitive apnea diving sessions induces an adaptative antioxidant response in mononucleated blood cells. *Journal Of Physiology And Biochemistry*. 2015. 71: 373-380. FI: 2,054 (Q3) (D6)
10. Capó X; Martorell M; Sureda A; Llompарт I; Tur JA; Pons A. Diet supplementation with DHA-enriched food in football players during training season enhances the mitochondrial antioxidant capabilities in blood mononuclear cells. *European Journal Of Nutrition*. 2015. 54: 35-49. FI: 3,239 (Q2) (D4)
11. Martorell M; Capó X; Bibiloni MM; Sureda A; Mestre-Alfaro A; Batle JM; Llompарт I; Tur JA; Pons A. Docosahexaenoic Acid Supplementation Promotes Erythrocyte Antioxidant Defense and Reduces Protein Nitrosative Damage in Male Athletes. *Lipids*. 2015. 50: 131-148. FI: 1,892 (Q3) (D8)
12. Eguaras S; Toledo E; Buil-Cosiales P; Salas-Salvadó J; Corella D; Gutierrez-Bedmar M; Santos-Lozano JM; Arós F; Fiol M; Fitó M; Ros E; Serra-Majem L; Pintó X; Martínez JA; Sorlí JV; Muñoz MA; Basora J; Estruch R; Martínez-González MÁ; PREDIMED Investigators. Does the Mediterranean diet counteract the adverse effects of abdominal adiposity?. *Nutrition Metabolism And Cardiovascular Diseases*. 2015. 25: 569-574. FI: 3,390 (Q2) (D3)
13. Capó X; Martorell M; Sureda A; Tur JA; Pons A. Effects of Docosahexaenoic Supplementation and In Vitro Vitamin C on the Oxidative and Inflammatory Neutrophil Response to Activation. *Oxidative Medicine And Cellular Longevity*. 2015: 187849-0. FI: 4,492 (Q2) (D3)
14. Medina-Remón A; Tresserra-Rimbau A; Pons A; Tur JA; Martorell M; Ros E; Buil-Cosiales P; Sacanella E; Covas MI; Corella D; Salas-Salvadó J; Gómez-Gracia E; Ruiz-Gutiérrez V; Ortega-Calvo M; García-Valdúeza M; Arós F; Saez GT; Serra-Majem L; Pinto X; Vinyoles E; Estruch R; Lamuela-Raventos RM. Effects of total dietary polyphenols on plasma nitric oxide and blood pressure in a high cardiovascular risk cohort. The PREDIMED randomized trial. *Nutrition Metabolism And Cardiovascular Diseases*. 2015. 25: 60-67. FI: 3,390 (Q2) (D3)

-
15. Martínez-González MA; Zazpe I; Razquin C; Sánchez-Tainta A; Corella D; Salas-Salvadó J; Toledo E; Ros E; Muñoz MA; Recondo J; Gómez-Gracia E; Fiol M; Lapetra J; Buil-Cosiales P; Serra-Majem L; Pinto X; Schröder H; Tur JA; Sorli JV; Lamuela-Raventós RM; Estruch R. Empirically-derived food patterns and the risk of total mortality and cardiovascular events in the PREDIMED study. *Clinical Nutrition*. 34: 859-867. 2015. FI: 4,487 (Q1) (D2)
  16. Sureda A; Mestre-Alfaro A; Banquells M; Riera J; Drobnic F; Camps J; Joven J; Tur JA; Pons A. Exercise in a hot environment influences plasma anti-inflammatory and antioxidant status in well-trained athletes. *Journal Of Thermal Biology*. 2015. 47: 91-98. FI: 1,621 (Q2) (D3)
  17. Nabavi SF; Devi KP; Malar DS; Sureda A; Daglia M; Nabavi SM. Ferulic Acid and Alzheimer's Disease: Promises and Pitfalls. *Mini-Reviews In Medicinal Chemistry*. 2015. 15: 776-788. FI: 2,841 (Q2) (D5)
  18. Ozen AE; Bibiloni MD; Pons A; Tur JA. Fluid intake from beverages across age groups: a systematic review. *Journal Of Human Nutrition And Dietetics*. 2015. 28: 417-442. FI: 2,583 (Q2) (D5)
  19. Llull R; Bibiloni M; Pons A; Tur JA. Food Consumption Patterns of Balearic Islands' Adolescents Depending on Their Origin. *Journal Of Immigrant And Minority Health*. 2015. 17: 358-366. FI: 1,579 (Q2) (D5)
  20. Spagnuolo C; Russo GL; Orhan IE; Habtemariam S; Daglia M; Sureda A; Nabavi SF; Devi KP; Loizzo MR; Tundis R; Nabavi SM. Genistein and Cancer: Current Status, Challenges, and Future Directions. *Advances in Nutrition*. 2015. 6: 408-419. FI: 4,576 (Q1) (D2)
  21. García A; Hardisson A; Jaraiz F; León P; Pastor M; Tur J; Zaragoza M; Motero M; Espada I. Hydration campaigns: five years of experience. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32 Suppl 2: 10299-0. FI: 1,497 (Q4) (D8)
  22. Aparicio-Ugarriza R; Palacios G; Bibiloni M; Julibert A; Tur J; González-Gross M. Impact of physical activity and sedentary lifestyle on hydration status and liquid intake in Spanish older adults. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32 Suppl 2: 10274-0. FI: 1,497 (Q4) (D8)
  23. Devi KP; Malar DS; Nabavi SF; Sureda A; Xiao J; Nabavi SM; Daglia M. Kaempferol and inflammation: From chemistry to medicine. *Pharmacological Research*. 2015. 99: 1-10. FI: 4,816 (Q1) (D2)
  24. Córdova A; Sureda A; Pons A; Alvarez-Mon M. Modulation of TNF- α , TNF- α receptors and IL-6 after treatment with AM3 in professional cyclists. *Journal Of Sports Medicine And Physical Fitness*. 2015. 55: 345-351. FI: 1,111 (Q3) (D7)

25. Capó X; Tejada S; Box A; Deudero S; Sureda A. Oxidative status assessment of the endemic bivalve *Pinna nobilis* affected by the oil spill from the sinking of the Don Pedro. *Marine Environmental Research*. 2015. 110: 19-24. FI: 2,769 (Q1) (D2)
26. Nabavi SF; Dean OM; Turner A; Sureda A; Daglia M; Nabavi SM. Oxidative Stress and Post-Stroke Depression: Possible Therapeutic Role of Polyphenols?. *Current Medicinal Chemistry*. 2015. 22: 343-351. FI: 3,455 (Q1) (D2)
27. Córdova A; Sureda A; Albina ML; Linares V; Bellés M; Sánchez DJ. Oxidative Stress Markers After a Race in Professional Cyclists. *International Journal Of Sport Nutrition And Exercise Metabolism*. 2015. 25: 171-178. FI: 2,105 (Q2) (D3)
28. Tejada, Silvia; Deudero, Salud; Box, Antonio; Sureda, Antoni. Physiological adaptation to Mediterranean habitats of the native crab *Pachygrapsus marmoratus* and the invasive *Percnon gibbesi* (Crustacea: Decapoda). *Scientia Marina*. 2015. 79: 257-262. FI: 1,190 (Q3) (D7)
29. Nabavi SF; Habtemariam S; Ahmed T; Sureda A; Daglia M; Sobarzo-Sánchez E; Nabavi SM. Polyphenolic Composition of *Crataegus monogyna* Jacq.: From Chemistry to Medical Applications. *Nutrients*. 2015. 7: 7708-7728. FI: 3,759 (Q1) (D3)
30. Sureda A; Tejada S. Polyphenols and Depression: from Chemistry to Medicine. *Current Pharmaceutical Biotechnology*. 2015. 16: 259-264. FI: 1,802 (Q3) (D7)
31. Coll JL; Bibiloni Mdel M; Salas R; Pons A; Tur JA. Prevalence and Related Risk Factors of Overweight and Obesity among the Adult Population in the Balearic Islands, a Mediterranean Region. *Obesity Facts*. 2015. 8: 220-233. FI: 2,400 (Q2) (D5)
32. Bibiloni MM; Salas R; Pons A; Tur JA. Prevalence of dyslipidaemia and associated risk factors among Balearic Islands adolescents, a Mediterranean region. *European Journal Of Clinical Nutrition*. 2015. 69: 722-728. FI: 2,935 (Q2) (D4)
33. Monteagudo C; Mariscal-Arcas M; Rivas A; Lorenzo-Tovar ML; Tur JA; Olea-Serrano F. Proposal of a Mediterranean Diet Serving Score. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
34. Del Mar Bibiloni M; Tur JA; Morandi A; Tommasi M; Tomasselli F; Maffei C. Protein Intake as a Risk Factor of Overweight/Obesity in 8-to 12-Year-Old Children. *Medicine*. 2015. FI: 1,206 (Q3) (D6)
35. Maroto-Sánchez B; Luzardo-Socorro R; Aparicio-Ugarriza R; López-Torres O; Tur J; González-Gross M. Questionnaire design to facilitate water and beverage intake data collection in research studies. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32 Suppl 2: 10314-0. FI: 1,497 (Q4) (D8)

-
36. Morell-Garcia D; Bauça JM; Rubio-Casino R; Llompарт I. Rapid diagnosis of cryptococcal meningitis by Türk staining. *Clinical Chemistry And Laboratory Medicine*. 2015. FI: 3,017 (Q1) (D2)
37. Castillo-Lancellotti C; Margozzini P; Valdivia G; Padilla O; Uauy R; Rozowski J; Tur JA. Serum folate, vitamin B12 and cognitive impairment in Chilean older adults. *Public Health Nutrition*. 2015. 18: 2600-2608. FI: 2,433 (Q2) (D3)
38. Bibiloni Mdel M; Salas R; Novelo HI; Villarreal JZ; Sureda A; Tur JA. Serum Lipid Levels and Dyslipidaemia Prevalence among 2-10 Year-Old Northern Mexican Children. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
39. Coll JL; Bibiloni Mdel M; Salas R; Tur JA. Ten-Year Trends (2000-2010) of Overweight and Obesity Prevalence among the Young and Middle-Aged Adult Population of the Balearic Islands, a Mediterranean Region. *Annals Of Nutrition And Metabolism*. 2015. 67: 76-80. FI: 2,461 (Q2) (D5)
40. Coll JL; Del Mar Bibiloni M; Salas R; Pons A; Tur JA. The prevalence of excessive weight in Balearic Islands' young and middle-aged women and its association with social and socioeconomic factors: a ten-year trend (2000-2010). *Bmc Public Health*. 2015. 15: 837-0. FI: 2,209 (Q2) (D4)
41. Tyrovolas S; Haro JM; Mariolis A; Piscopo S; Valacchi G; Makri K; Zeimbekis A; Tyrovolas D; Bountziouka V; Gotsis E; Metallinos G; Tur JA; Matalas A; Lionis C; Polychronopoulos E; Panagiotakos D. The Role of Energy Balance in Successful Aging Among Elderly Individuals: The Multinational MEDIS Study. *Journal Of Aging And Health*. 2015. 27: 1375-1391. FI: 1,660 (Q2) (D5)
42. Pich J; Bibiloni Mdel M; Pons A; Tur JA. Weight Self-Regulation Process in Adolescence: The Relationship between Control Weight Attitudes, Behaviors, and Body Weight Status. *Frontiers in nutrition*. 2015. 2: 14-0.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Active-Age project

Unió Europea

Investigador principal: Herbert Hartmann (Univ. Bonn, RFA)

Durada: 2012 - 2016

Dieta mediterrànea hipocalòrica para la prevención cardiovascular en sujetos con sobrepeso y criterios de síndrome metabólico: un ensayo aleatorizado (estudio PREDIMED-II) (CB12/03/30038)

Centro de Investigación Biomédica en Red "Fisiopatología de la obesidad y nutrición" (CIBERobn). Institut de Salut Carlos III.

Investigador principal: Josep A. Tur Marí

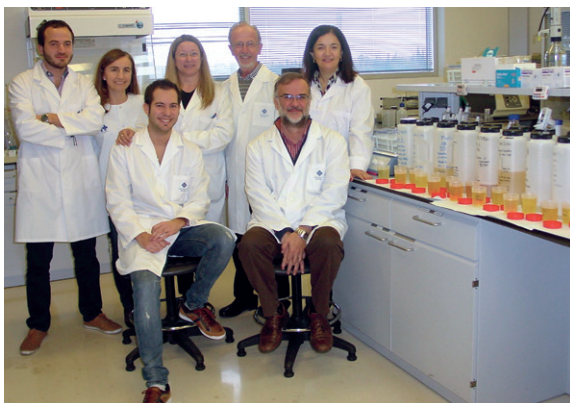
Durada: 2012 – actiu

PREDIMED+DM: Efecto de una dieta mediterrànea hipocalòrica y promoción de la actividad física en prevención de diabetes tipo 2 en personas con síndrome metabólico (PI14/0636)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Josep A. Tur Marí

Durada: 2015 – 2017

*Investigació en Litiasi Renal i
Biomineraltzació*

COMPONENTS DEL GRUP

Félix Grases Freixedas. UIB

Antonia Costa Bauzá. UIB

Ana Mª Garcia Raja. HUSE

Enrique Carmelo Pieras Ayala. HUSE

Francisco Berga Montaner. UIB

Joan Perelló Bestard. UIB

Rafel Mª Prieto Almirall. UIB

Adrián Rodríguez Rodríguez. UIB

Javier Lumbreras Fernández. HUSE

Mª Dolores Rodrigo Jiménez. HUSE

Mª Concepción Mir Perelló. HUSE

Concepción Sáez-Torres Barroso. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Aspectes bàsics relatius als mecanismes de calcilogènesi.
- Millora dels procediments de diagnòstic de la litiasi renal.
- Nous productes per al tractament de la litiasi renal.
- Estudis sobre patologies relacionades amb la litiasi renal.

PUBLICACIONS

1. Morell-Garcia D; Barceló B; Rodriguez A; Liñeiro V; Robles R; Vidal-Puigserver J; Costa-Bauzá A; Grases F. Application of nuclear magnetic resonance spectroscopy for identification of ciprofloxacin crystalluria. *Clinica Chimica Acta*. 2015. 438: 43-45. FI: 2,799 (Q1) (D3)
2. Grases F; Muntaner-Gimbernàt L; Vilchez-Mira M; Costa-Bauzá A; Tur F; Prieto RM; Torrens-Mas M; Vega FG. Characterization of Deposits in Patients With Calcific Tendinopathy of the Supraspinatus. Role of Phytate and Osteopontin. *Journal Of Orthopaedic Research*. 2015. 33: 475-482. FI: 2,807 (Q1) (D2)
3. Grases F; Prieto RM; Fernández-Cabot RA; Costa-Bauzá A; Sánchez AM; Prodanov M. Effect of consuming a grape seed supplement with abundant phenolic compounds on the oxidative status of healthy human volunteers. *Nutrition Journal*. 2015. 14: 94-0. FI: 3,265 (Q2) (D4)
4. Grases F; Prieto RM; Fernandez-Cabot RA; Costa-Bauzá A; Tur F; Torres JJ. Effects of Polyphenols from Grape Seeds on Renal Lithiasis. *Oxidative Medicine And Cellular Longevity*. 2015: 813737-0. FI: 4,492 (Q2) (D3)
5. Grases F; Rodriguez A; Costa-Bauza A. Efficacy of Mixtures of Magnesium, Citrate and Phytate as Calcium Oxalate Crystallization Inhibitors in Urine. *Journal Of Urology*. 2015. 194: 812-819. FI: 4,700 (Q1) (D2)
6. Grases F; Rodriguez A; Costa-Bauza A; Saez-Torres C; Rodrigo D; Gómez C; Mir-Perello C; Frontera G. Factors Associated With the Lower Prevalence of Nephrolithiasis in Children Compared With Adults. *Urology*. 2015. 86: 587-592. FI: 2,187 (Q2) (D4)
7. Rodriguez A; Costa-Bauza A; Saez-Torres C; Rodrigo D; Grases F. HPLC method for urinary theobromine determination: Effect of consumption of cocoa products on theobromine urinary excretion in children. *Clinical Biochemistry*. 2015. 48: 1138-1143. FI: 2,382 (Q2) (D3)
8. Fernández D; Ortega-Castro J; Mariño L; Perelló J; Frau J. Mechanistic insights into protonation state as a critical factor in hFPPS enzyme inhibition. *Journal Of Computer-Aided Molecular Design*. 2015. 29: 667-680. FI: 3,199 (Q1) (D2)
9. Grases F; Costa-Bauzá A; Bonarriba CR; Píeras EC; Fernández RA; Rodríguez A. On the origin of calcium oxalate monohydrate papillary renal stones. *UROLITHIASIS*. 2015. 43: 33-39. FI: 1,454 (Q3) (D7)
10. Panelo, M. L.; Prieto, R.; Grases, F.; Fernandez-Palomeque, C. Phytate (IP6) and age-related cardiovascular calcification. *European Heart Journal*. 2015. 36: 983-0. FI: 15,064 (Q1) (D1)

-
11. Grases F; Söhnle O; Zelenková M; Rodríguez A. Phytate effects on biological hydroxyapatite development. *UROLITHIASIS*. 2015. 43: 571-572. FI: 1,454 (Q3) (D7)
  12. Fernández-Palomeque C; Grau A; Perelló J; Sanchis P; Isern B; Prieto RM; Costa-Bauzá A; Caldés OJ; Bonnin O; Garcia-Raja A; Bethencourt A; Grases F. Relationship between Urinary Level of Phytate and Valvular Calcification in an Elderly Population: A Cross-Sectional Study. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
  13. Marinescu CI; Leyes M; Ribas MA; Peñaranda M; Murillas J; Campins AA; Martín-Pena L; Barcelo B; Barceló-Campomar C; Grases F; Frontera G; Riera Jaume M. Relationships between Serum Levels of Atazanavir and Renal Toxicity or Lithiasis. *AIDS research and treatment*. 2015: 106954-0.
  14. Grases F; Söhnle O; Zelenková M; Costa-Bauzá A. Ultrafine structure of calcium oxalate monohydrate renal calculi. *Actas Urológicas Espanolas*. 2015. 39: 201-202. FI: 0,964 (Q4) (D9)

PROYECTES I ESTUDIS CLÍNICS

PREDIMED+DM: Efecto de una dieta mediterránea hipocalórica y promoción de la actividad física en prevención de diabetes tipo 2 en personas con síndrome metabólico (PI14/00853)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Adoración Romaguera Bosch

Durada: 2015 - 2017

Utilidad de la muestra de orina de 12 horas nocturna para la evaluación de los parámetros urinarios relacionados con la litiasis renal (AAEE42/2015)

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears

Investigador principal: Félix Grases Freixedas

Durada: 2016

PATENTS

Uso del ácido fítico o de sus sales solo o en combinación con vitámeros B6 para la prevención de la formación de productos de glicación avanzada

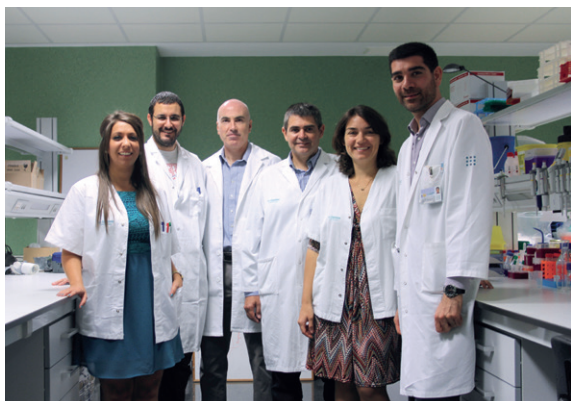
Grases F; Costa A; Adrover M; Berga F; Sanchis P; Masmiquel LI; Rivera R; Fortuny R

Núm. de sol·licitud: P201531010

País de prioritat: Espanya

Data de sol·licitud: 10 de juliol de 2015

Entitat Titular: Universitat de les Illes Balears i Servei de Salut de les Illes Balears

Lípids en Patologia Humana

COMPONENTS DEL GRUP

Gwendolyn Barceló Coblijn. HUSE-FISIB

Sam Khorrami Minaei. HUSE

Daniel Ginard Vicens. HUSE

Joan Bestard Escalas. FISIB

Rebeca Reigada Méndez. FISIB

Daniel Horacio López. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Paper dels lípids de membrana en el procés de transformació tumorigènica cel·lular en el context de càncer de còlon.
- Paper dels lípids de membrana en el procés de malignització cel·lular en el context de la malaltia inflamatòria intestinal.
- Identificació de biomarcadors lipídics de diagnòstic, pronòstic i seguiment de càncer de còlon i de la malaltia inflamatòria intestinal.

PUBLICACIONES

1. Garate J; Fernández R; Lage S; Bestard-Escalas J; Lopez DH; Reigada R; Khorrani S; Ginard D; Reyes J; Amengual I; Barceló-Coblijn G; Fernández JA. Imaging mass spectrometry increased resolution using 2-mercaptobenzothiazole and 2,5-diaminonaphthalene matrices: application to lipid distribution in human colon. *Analytical And Bioanalytical Chemistry*. 2015. 407: 4697-4708. FI: 3,125 (Q1) (D2)
2. Barceló-Coblijn G; Fernández JA. Mass spectrometry coupled to imaging techniques: the better the view the greater the challenge. *Frontiers in physiology*. 2015. 6: 3-0. FI: 4,031 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Desarrollo del Sistema Onconfinder para la detección de tumores mediante biomarcadores lipídicos utilizando microarrays de membranas celulares (RTC-2015-3693-1)

Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigadora principal: Gwendolyn Barceló Coblijn

Durada: 2015 - 2018

Estudio del papel de la esfingomielina en la adhesión celular: implicación en el desarrollo y el tratamiento del càncer de colon (CP12/03338)

Entitat finançadora: Instituto de Salud Carlos III

Investigadora principal: Gwendolyn Barceló Coblijn

Durada: 2013 – 2016

Normalización de los Procedimientos del Grup Lípidos en Patología Humana (AAEE12/2014)

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears

Investigadora principal: Gwendolyn Barceló Coblijn

Durada: 2014 - 2015

*Patologies
Vasculars i Metabòliques*

COMPONENTS DEL GRUP

Lluís Masmiquel Comas. HSLI

Pilar Sanchís Cortés. UIB

Irene Rodríguez Rodríguez. HSLI

Joana Nicolau Ramis. HSLI

Josefina Olivares Alcolea. HSLI

Juan Manuel Buades Fuster. HSLI

Luis Alberto Gómez Gómez. HSLI

Marilisa Molina Guasch. HSLI

Regina Fortuny Marqués. HSLI

Luisa Ayala Corao. HSLI

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi dels factors inflamatoris, metabòlics i nutricionals implicats en diferents patologies com l'aterosclerosi, la calcificació vascular, la esteatosi hepàtica i la litiasi renal.
- Estudi de la interacció entre les malalties metabòliques i les malalties mentals amb especial atenció a la relació depressió i obesitat/diabetis.
- Estudi del paper del procés d'inflamació en el metabolisme dels lípids, proteïnes i sucres en diferents patologies com l'aterosclerosi, calcificació vascular i la esteatosi hepàtica.
- Estudi del paper del fitat en la prevenció de les complicacions cròniques de la malaltia diabètica.
- Estudi del paper de la sarcopènia en les complicacions, el pronòstic i les mesures de funcionament dels pacients amb fractura de maluc.

-
- Efecte de la dieta mediterrània sobre el producte Ca/P en pacients amb ERC estadi III/IV.

PUBLICACIONS

1. Nicolau, J; Ayala, L; Frances, C; Sanchis, P; Zubillaga, I; Pascual, S; Fortuny, R; Masmiquel, L. Are subjects with criteria for adult attention-deficit/hyperactivity disorder doing worse after bariatric surgery? A case-control study. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 31: 1052-1058. FI: 1,497 (Q4) (D8)
2. Sanchis P; Frances C; Nicolau J; Rivera R; Fortuny R; Julian X; Pascual S; Gomez LA; Rodriguez I; Olivares J; Ayala L; Masmiquel L. Cardiovascular Risk Profile in Mediterranean Patients Submitted to Bariatric Surgery and Intensive Lifestyle Intervention: Impact of Both Interventions After 1 Year of Follow-Up. *Obesity Surgery*. 2015. 25: 97-108. FI: 3,346 (Q1) (D2)
3. Adrover, M; Sanchis, P; Vilanova, B; Pauwels, K; Martorell, G; Jesus Perez, J. Conformational ensembles of neuromedin C reveal a progressive coil-helix transition within a binding-induced folding mechanism. *RSC Advances*. 2015. 5: 83074-83088. FI: 3,289 (Q2) (D3)
4. Nicolau J; Masmiquel L. Eating disorders and diabetes mellitus. *Endocrinologia y Nutricion*. 2015. 62: 297-299. FI: 1.314 (Q4) (D9)
5. Nicolau J; Simó R; Sanchís P; Ayala L; Fortuny R; Zubillaga I; Masmiquel L. Eating disorders are frequent among type 2 diabetic patients and are associated with worse metabolic and psychological outcomes: results from a cross-sectional study in primary and secondary care settings. *Acta Diabetologica*. 2015. 52: 1037-1044. FI: 3,074 (Q2) (D5)
6. Mata J; Cabrera S; Sanchís P; Valentí P; Hernández P; Fortuny R; Lirola S; Aguilar JL. Electro-acupuncture for treatment of knee pain from osteoarthritis and the possible endocrinology changes: a study protocol for a randomized controlled trial. *Trials*. 2015. 16: 248-0. FI: 1,859 (Q3) (D7)
7. Mariño L; Pauwels K; Casasnovas R; Sanchis P; Vilanova B; Muñoz F; Donoso J; Adrover M. Ortho-methylated 3-hydroxypyridines hinder hen egg-white lysozyme fibrillogenesis. *Scientific Reports*. 2015. 5: 12052-0. FI: 5,228 (Q1) (D2)
8. Nicolau J; Ayala L; Rivera R; Speranskaya A; Sanchís P; Julian X; Fortuny R; Masmiquel L. Postoperative grazing as a risk factor for negative outcomes after bariatric surgery. *Eating behaviors*. 2015. 18: 147-150. FI: 1,962 (Q2) (D5)
9. Fernández-Palomeque C; Grau A; Perelló J; Sanchis P; Isern B; Prieto RM; Costa-Bauzá A; Caldés OJ; Bonnín O; Garcia-Raja A; Bethencourt A; Grases F. Relationship between Urinary Level of Phytate and Valvular Calcification in an Elderly Population: A Cross-Sectional Study. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

SNF472. Ensayos clínicos de fase I y estudios de eficacia y ADME (RTC-2014-2460-1)

Ministerio d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Josep Maria Campistol

Investigador col·laborador: Juan Manuel Buades Fuster

Durada: 2014 - 2016

Estudio de la importancia de la frecuencia de los ultrasonidos en la mejora de las etapas de preparación de muestra en proteómica, en metabolómica y en los procesos de degradación (CTQ2012-37428)

Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigadora principal: Mª Dolores Luque de Castro.

Investigadors col·laboradors: Lluís Masmiquel Comas i Pilar Sanchis Cortés

Durada: 2012 - 2015

PATENTS

Uso del ácido fítico o de sus sales solo o en combinación con vitámeros B6 para la prevención de la formación de productos de glicación avanzada

Grases F; Costa A; Adrover M; Berga F; Sanchis P; Masmiquel LI; Rivera R; Fortuny R

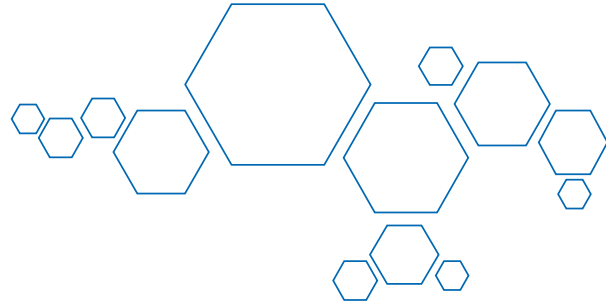
Núm. de sol·licitud: P201531010

País de prioritat: Espanya

Data de sol·licitud: 10 de juliol de 2015

Entitat Titular: Universitat de les Illes Balears i Servei de Salut de les Illes Balears

8.5. Àrea Malalties Respiratòries i Cardiovasculars

Inflamació, reparació i càncer en malalties respiratòries

COMPONENTS DEL GRUP

Jaume Sauleda Roig. HUSE

Ernest Sala Llinàs. HUSE

Fco. De Borja García-Cosío Piqueras. HUSE

Belén Núñez Sánchez. HUSE

Federico Fiorentino Rossi. HUSE

José Manuel Villaverde González. HUSE

Josep Lluís Valera Felices. HUSE

Maria Angels Noguera Picornell. HUSE

Rocío Martínez Martínez. HUSE

Fca. Aina Noguera Bennaser. HUSE

Antonia Rosa Pons Mas. HUSE

Ángel Fco. Carvajal Carrasco. HUSE

Juan Antonio Torrecilla Medina. HUSE

Orlando Gigirey Castro. HUSE

Valerio Perna. HUSE

Carlos Río Bocos. FISIB

Rocío Córdova Díaz. FISIB

Cristina Villena Portela. CIBER

Alejandro Palou Rotger. HUSE

Amanda Iglesias Coma. CIBER

Laura Fueyo Ramírez. CIBER

Magdalena Pan Naranjo. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC): resposta immune, mecanismes de agudització, assajos clínics, biomarcadors, maneig del pacient fràgil.

- Càncer de pulmó: mecanismes en la MPOC, marcadors pronòstics.
- Teràpies avançades: paper de les cèl·lules mare mesenquimals en malalties respiratòries cròniques com la MPOC i la fibrosi pulmonar idiopàtica, “in vitro” i “in vivo”.
- Noves tècniques: ecobroncoscòpia, broncoscòpia d'autofluorescència, microscòpia confocal fluorescent aplicada a broncoscòpia, nas electrònic (i-nose).

PUBLICACIONS

1. Polverino F; Cosio BG; Pons J; Lauc-ho-Contreras M; Tejera P; Iglesias A; Rios A; Jahn A; Sauleda J; Divo M; Pinto-Plata V; Sholl L; Rosas IO; Agusti A; Celli BR; Owen CA. B Cell-Activating Factor. An Orchestrator of Lymphoid Follicles in Severe Chronic Obstructive Pulmonary Disease. *American Journal Of Respiratory And Critical Care Medicine*. 2015. 192: 695-705. FI: 13,118 (Q1) (D1)
2. Donaire-Gonzalez D; Gimeno-Santos E; Balcells E; de Batlle J; Ramon MA; Rodriguez E; Farrero E; Benet M; Guerra S; Sauleda J; Ferrer A; Ferrer J; Barberà JA; Rodriguez-Roisin R; Gea J; Agustí A; Antó JM; Garcia-Aymerich J; PAC-COPD Study Group. Benefits of physical activity on COPD hospitalisation depend on intensity. *European Respiratory Journal*. 2015. 46: 1281-1289. FI: 8,332 (Q1) (D1)
3. Balcells E; Gimeno-Santos E; de Batlle J; Ramon MA; Rodríguez E; Benet M; Farrero E; Ferrer A; Guerra S; Ferrer J; Sauleda J; Barberà JA; Agustí À; Rodriguez-Roisin R; Gea J; Antó JM; Garcia-Aymerich J. Characterisation and prognosis of undiagnosed chronic obstructive pulmonary disease patients at their first hospitalisation. *BMC pulmonary medicine*. 2015. 15: 4-0. FI: 2,329 (Q3) (D6)
4. Shaw E; Miró JM; Puig-Asensio M; Pigrau C; Barcenilla F; Murillas J; Garcia-Pardo G; Espejo E; Padilla B; Garcia-Reyne A; Pasquau J; Rodriguez-Baño J; López-Contreras J; Montero M; de la Calle C; Pintado V; Calbo E; Gasch O; Montejo M; Salavert M; Garcia-Pais MJ; Carratalà J; Pujol M; Spanish Network for Research in Infectious Diseases (REIPI RD12/0015); Instituto de Salud Carlos III, Madrid, Spain; GEIH (Hospital Infection Study Group). Daptomycin plus fosfomicin versus daptomycin monotherapy in treating MRSA: protocol of a multi-centre, randomised, phase III trial. *BMJ Open*. 2015. FI: 2,562 (Q1) (D3)

-
5. Sanz-Santos J; Serra M; Gallego M; Montón C; Cosío B; Sauleda J; Fernández-Villar A; García-Luján R; de Miguel E; Cordovilla R; Varela G; Cases E; Andreo F; Monsó E. Determinants of false-negative results in non-small-cell lung cancer staging by endobronchial ultrasound-guided needle aspiration. *European Journal Of Cardio-Thoracic Surgery*. 2015. 47: 642-647. FI: 2,803 (Q1) (D3)
  6. Casanova C; Marin JM; Martinez-Gonzalez C; de Lucas-Ramos P; Mir-Viladrich I; Cosío B; Peces-Barba G; Solanes-García I; Agüero R; Feu-Collado N; Calle-Rubio M; Alfageme I; de Diego-Damia A; Irigaray R; Marín M; Balcells E; Llunell A; Galdiz JB; Golpe R; Lacarcel C; Cabrera C; Marin A; Soriano JB; Lopez-Campos JL; Soler-Cataluña JJ; de-Torres JP. Differential Effect of Modified Medical Research Council Dyspnea, COPD Assessment Test, and Clinical COPD Questionnaire for Symptoms Evaluation Within the New GOLD Staging and Mortality in COPD. *Chest*. 2015. 148: 159-168. FI: 5,940 (Q1) (D2)
  7. Scrimini S; Pons J; Agustí A; Clemente A; Sallán MC; Bauçà JM; Soriano JB; Cosío BG; Lopez M; Crespi C; Sauleda J. Expansion of myeloid-derived suppressor cells in chronic obstructive pulmonary disease and lung cancer: potential link between inflammation and cancer. *Cancer Immunology Immunotherapy*. 2015. 64: 1261-1270. FI: 4,846 (Q1) (D2)
  8. Cosío BG; Jahn A; Iglesias A; Shafiek H; Busquets X; Agustí A. Haemophilus influenzae induces steroid-resistant inflammatory responses in COPD. *BMC pulmonary medicine*. 2015. 15: 157-0. FI: 2,329 (Q3) (D6)
  9. Lee JH; Cho MH; Hersh CP; McDonald ML; Wells JM; Dransfield MT; Bowler RP; Lynch DA; Lomas DA; Crapo JD; Silverman EK. IREB2 and GALC Are Associated with Pulmonary Artery Enlargement in Chronic Obstructive Pulmonary Disease. *American Journal Of Respiratory Cell And Molecular Biology*. 2015. 52: 365-376. FI: 4,082 (Q1) (D2)
  10. Phinney, Donald G.; Di Giuseppe, Michelangelo; Njah, Joel; Sala, Ernest; Shiva, Sruti; St Croix, Claudette M.; Stolz, Donna B.; Watkins, Simon C.; Di, Y. Peter; Leikauf, George D.; Kolls, Jay; Riches, David W. H.; Deiliiis, Giuseppe; Kaminski, Naftali; Boregowda, Siddaraju V.; McKenna, David H.; Ortiz, Luis A.. Mesenchymal stem cells use extracellular vesicles to outsource mitophagy and shuttle microRNAs. *Nature Communications*. 2015. 6: 8472-0. FI: 11,329 (Q1) (D1)
  11. Pascual S; Feimer J; De Soyza A; Sauleda Roig J; Haughney J; Padullés L; Seoane B; Reveda L; Ribera A; Chrystyn H. Preference, satisfaction and critical errors with Genuair and Breezhaler inhalers in patients with COPD: a randomised, cross-over, multicentre study. *NPJ PRIMARY CARE RESPIRATORY MEDICINE*. 2015. 25: 15018-0. FI: 1.447 (Q3) (D6)

12. Shafiek H; Fiorentino F; Merino JL; López C; Oliver A; Segura J; de Paul I; Sibila O; Agustí A; Cosío BG. Using the Electronic Nose to Identify Airway Infection during COPD Exacerbations. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
13. Miravittles M; Alcázar B; Alvarez FJ; Bazús T; Calle M; Casanova C; Cisneros C; de-Torres JP; Entrenas LM; Esteban C; García-Sidro P; Cosío BG; Huerta A; Iriberrí M; Izquierdo JL; López-Viña A; López-Campos JL; Martínez-Moragón E; Pérez de Llano L; Perpiñá M; Ros JA; Serrano J; Soler-Cataluña JJ; Torrego A; Urrutia I; Plaza V. What pulmonologists think about the asthma-COPD overlap syndrome. *International journal of chronic obstructive pulmonary disease*. 2015. 10: 1321-1330. FI: 3,046 (Q2) (D3)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Estudio para la caracterización del fenotipo mixto Asma-EPOC (PI15/01263)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2016 - 2018

Rentabilidad de la nariz electrónica en el diagnóstico bacteriológico de las exacerbaciones de la EPOC (PI12/02628)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2013 - 2015

Proyecto CHAIN: Estudio sobre la Evolución Multidimensional de la Enfermedad Pulmonar Obstructiva Crónica (EPOC)

Societat Espanyola Neumologia i Cirurgia Toràcica (SEPAR)

Investigador principal Illes Balears: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2013 - 2016

Proyecto intramural CIBERES 2014. Determinantes de la aparición y progresión de la EPOC en adultos jóvenes: Early COPD

Boehringer-Ingheilm

Investigador principal: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2014 - 2016

ASSET. Teofilina a dosis bajas como potenciador del tratamiento anti-inflamatorio en EPOC grave

CIBERES en patologías respiratorias

Investigador principal: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2013 - 2015

Papel de las células madre pulmonares y de la médula ósea en la patogenia de la Fibrosis Pulmonar Idiopática

Societat Espanyola Neumologia i Cirurgia Toràcica (SEPAR)

Investigador principal: Ernest Sala Llinàs

Durada: 2014 - 2016

Cell plasticity and microenvironment in lung fibrosis: looking for its regulation as a potential treatment. (IPFCELLPLAST)

CIBER-BBN-SEPAR – CIBERES

Investigador principal Illes Balears: Ernest Sala Llinàs

Durada: 2014 - 2016

Capacidad regenerativa pulmonar en pacientes con EPOC: análisis integrado de la funcionalidad de las células madre y el micro-ambiente inflamatorio (PI12/01152)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Carlos Río Bocos

Durada: 2013 - 2015

Estrés del retículo endoplasmático, EPOC y cáncer de pulmón (SEREPOC) (PI12/02793)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Belén Núñez Sánchez

Durada: 2013 - 2015

Estadificación del cancer de pulmón estadio I-II: base de conocimiento clínico-molecular. Estudio de la respuesta inflamatoria y estrés oxidativo sistémico (PI12/01310)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Jaume Sauleda Roig

Durada: 2013 - 2015

Ensayo fase III, aleatorizado, doble ciego, de administración crónica (56 semanas) controlado con placebo, de grupos paralelos y multicéntrico para evaluar la eficacia y seguridad de dos dosis de benralizumab (MEDI-563) en pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC) grave o muy grave y antecedentes de exacerbaciones de EPOC (GALATHEA) (D3251C00003)

AstraZeneca

Investigador principal: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2014 - 2017

A Multicentre, Randomized, Double-blind, Parallel Group, Placebo-controlled, Phase III Efficacy and Safety Study of Benralizumab (MEDI-563) Added to High-dose Inhaled Corticosteroid Plus Long-acting β 2 Agonist in Patients with Uncontrolled Asthma (SIROCCO) (D3250C00017)

AstraZeneca

Investigador principal: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2013 – 2016

Estudio fase III, aleatorizado, doble ciego, con 3 grupos paralelos, de 52 semanas de duración para comparar la eficacia, seguridad y tolerabilidad de la combinación triple de dosis fija FF/UMEC/VI con las combinaciones dobles de dosis fija FF/VI y UMEC/VI, administradas una vez al día por la mañana mediante un inhalador de polvo seco en sujetos con enfermedad pulmonar obstructiva crónica (IMPACT) (CTT116855)

GSK

Investigador principal: Ernest Sala Llinàs

Durada: 2014 - 2017

Estudio en fase IV. A Pulmonary Arterial Hypertension Study With Macitentan to Validate the PAH-SYMPACT™ in France, Italy and Spain (ORCHESTRA). (AC-055-310 and AC-055-311)

Actelion

Investigador principal: Ernest Sala Llinàs

Durada: 2014 – 2015

Estudio fase III. Evaluación, en pacientes con procesos médicos, de rivaroxaban frente a placebo en la reducción del riesgo de tromboembolismo venoso después del alta hospitalària. MARINER Janssen Research and Development LLC

Janssen Research & Development, LLC

Investigador principal: Ernest Sala Llinàs

Durada: 2015 –2016

Estudio fase III. Ensayo clínico, aleatorizado, doble ciego, con control activo y de grupos paralelos para evaluar el efecto sobre las exacerbaciones del tratamiento una vez al día oral inhalado de la combinación a dosis fijas de tiotropio + olodaterol comparado con tiotropio durante 52 semanas en pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica grave o muy grave (1237.19)

Boehringer Ingelheim

Investigador principal: Ernest Sala Llinàs

Durada: 2015 – 2017

Estudio fase III. Estudio prospectivo, multicéntrico, aleatorizado, abierto y de 12 semanas para evaluar la eficacia y la seguridad de glicopirronio (50 microgramos 1 v/d) o de la combinación de dosis fijas de maleato de indacaterol y bromuro de glicopirronio (110/50 microgramos 1 v/d) en los síntomas y el estado de salud de pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC) moderada que cambien de cualquier régimen de tratamiento estándar para la EPOC” (CQVA149A3401)

Novartis Farmacèutica

Investigador principal: Ernest Sala Llinàs

Durada: 2014 –2015

Mepolizumab vs. Placebo as add-on treatment for frequently exacerbating COPD patients (GSK MEA 117106)

GSK

Investigador principal: Jaume Sauleda Roig

Durada: 2014 –2016

Efficacy and safety of SAR156597 in the treatment of Idiopathic Pulmonary Fibrosis (IPF): A randomized, doubleblind, placebo-controlled, 52-week dose-ranging study

Sanofi Aventis

Investigadora principal: María Belén Núñez Sánchez

Durada: 2015 –2017

Estudio de Fase IV, abierto, cruzado, de intervención para comparar la facilidad de uso de tobramicina polvo para inhalación frente a tobramicina solución para inhalación y colistimetato nebulizado para el tratamiento de la infección pulmonar por Pseudomonas aeruginosa pulmonar en pacientes con fibrosis quística EUDRACT 2012-001565-33 (CTBM100C2403)

Novartis Farmacéutica, S.A.

Investigador principal: Alejandro Palou Rotger

Durada: 2013-2015

Ensayo clínico BORA. Ensayo de extensión de seguridad fase III, multicéntrico, aleatorizado, de grupos paralelos, para evaluar la seguridad y tolerabilidad de benralizumab (MEDI-563) en adultos y adolescentes asmáticos con un corticosteroide inhalado más un agonista beta2 de acción larga

Astra Zeneca

Investigador principal: Fco. De Borja García-Cosío Piqueras

Durada: 2014 –2017

Síndrome d'Apnees i Hipoapnees del Son (SAHS)

COMPONENTS DEL GRUP

Antonia Barceló Bennàssar. HUSE

Mònica de la Peña Bravo. HUSE

Alberto Alonso Fernández. HUSE

Miguel Carrera Lamarca. HUSE

Antoni Ladaria Ferrer. HUSE

Margarita Bosch Artigues. HUSE

Meritxell Arqué Clemens. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Mecanismes implicats en el risc cardiovascular associat a la síndrome d'Apnees-Hipopnees del Somni (SAHS).
- Trastorns Respiratoris del Somni (TRS) durant l'embaràs.
- Estudi i implicacions de l'agregació familiar del SAHS.
- Alteracions metabòliques i endocrines associades al SAHS.
- Col·laboració en projectes multicèntrics (estudi de la relació càncer-SAHS, avaluació i optimització del diagnòstic i tractament dels pacients amb SAHS).

PUBLICACIONES

1. Isetta V; Negrín MA; Monasterio C; Masa JF; Feu N; Álvarez A; Campos-Rodriguez F; Ruiz C; Abad J; Vázquez-Polo FJ; Farré R; Galdeano M; Lloberes P; Embid C; de la Peña M; Puertas J; Dalmases M; Salord N; Corral J; Jurado B; León C; Egea C; Muñoz A; Parra O; Cambrodí R; Martel-Escobar M; Arqué M; Montserrat JM; SPANISH SLEEP NETWORK. A Bayesian cost-effectiveness analysis of a telemedicine-based strategy for the management of sleep apnoea: a multicentre randomised controlled trial. *Thorax*. 2015. 70: 1054-1061. FI: 8,121 (Q1) (D1)
2. Barbé F; Sánchez-de-la-Torre A; Abad J; Durán-Cantolla J; Mediano O; Amilibia J; Masdeu MJ; Florés M; Barceló A; de la Peña M; Aldomá A; Wornner F; Valls J; Castellà G; Sánchez-de-la-Torre M. Effect of obstructive sleep apnoea on severity and short-term prognosis of acute coronary syndrome. *European Respiratory Journal*. 2015. 45: 419-427. FI: 8,332 (Q1) (D1)
3. Parra O; Sánchez-Armengol Á; Capote F; Bonnin M; Arboix A; Campos-Rodríguez F; Pérez-Ronchel J; Durán-Cantolla J; Martínez-Null C; de la Peña M; Jiménez MC; Masa F; Casadon I; Alonso ML; Macarrón JL. Efficacy of continuous positive airway pressure treatment on 5-year survival in patients with ischaemic stroke and obstructive sleep apnea: a randomized controlled trial. *Journal Of Sleep Research*. 2015. 24: 47-53. FI: 3,093 (Q2) (D4)
4. Masa JF; Duran-Cantolla J; Capote F; Cabello M; Abad J; Garcia-Rio F; Ferrer A; Fortuna AM; Gonzalez-Mangado N; de la Peña M; Aizpuru F; Barbe F; Montserrat JM. Efficacy of Home Single-Channel Nasal Pressure for Recommending Continuous Positive Airway Pressure Treatment in Sleep Apnea. *Sleep*. 2015. 38: 11-21. FI: 4,793 (Q1) (D2)
5. García Suquia A; Alonso-Fernández A; de la Peña M; Romero D; Piérola J; Carrera M; Barceló A; Soriano JB; Arque M; Fernández-Capitán C; Lorenzo A; García-Río F. High D-dimer levels after stopping anticoagulants in pulmonary embolism with sleep apnoea. *European Respiratory Journal*. 2015. 46: 1691-1700. FI: 8,332 (Q1) (D1)
6. Sánchez-de-la-Torre M; Khalyfa A; Sánchez-de-la-Torre A; Martínez-Alonso M; Martínez-García MÁ; Barceló A; Lloberes P; Campos-Rodriguez F; Capote F; Diaz-de-Atauri MJ; Somoza M; González M; Masa JF; Gozal D; Barbé F; Spanish Sleep Network. Precision Medicine in Patients With Resistant Hypertension and Obstructive Sleep Apnea: Blood Pressure Response to Continuous Positive Airway Pressure Treatment. *Journal Of The American College Of Cardiology*. 2015. 66: 1023-1032. FI: 17,759 (Q1) (D1)
7. Marcos J; Pol M; Fabregat A; Ventura R; Renau N; Hanzu FA; Casals G; Marfà S; Barceló B; Barceló A; Robles J; Segura J; Pozo OJ. Urinary cysteinyl progestogens: Occurrence and origin. *Journal Of Steroid Biochemistry And Molecular Biology*. 2015. 152: 53-61. FI: 3,985 (Q1) (D3)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Estudio de la asociación familiar (paterno-familiar) del síndrome de apneas-hipopneas del sueño. Implicaciones clínicas y socio-sanitarias (PI13/02120)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Antonia Barceló Benàssar

Durada: 2014 - 2016

Ensayo clínico de no-inferioridad sobre eficacia y coste-efectividad de la poligrafía respiratoria domiciliaria.

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: JF Masa

Investigador col·laborador: Antoni Lalaria Ferrer

Durada: 2012 - 2015

Asociación entre trastornos respiratorios del sueño y tasa de crecimiento del melanoma cutáneo (PI12/01363)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora col·laboradora: Mónica de la Peña Bravo

Durada: 2013 - 2016

Células Mieloides Supresoras Periféricas (CMSP) y Síndrome de Apneas del Sueño

Projecte pilot. Unitat d'Investigació Hospital Universitari Son Espases

Investigador principal: Javier Piérola

Investigadors col·laboradors: Mónica de la Peña, Margarita Bosch i Meritxell Arqué

Durada: 2013 - 2015

Efecto de la CPAP en el deterioro de la función renal en estadios tempranos de enfermedad renal crónica (Estudio RENAS) (PI15/00137)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Jaime Corral

Investigadora col·laboradora: Mónica de la Peña Bravo

Durada: 2016 - 2018

---

*Fisiopatologia
i Terapèutica Cardiovascular*

COMPONENTS DEL GRUP

Carlos Fernández Palomeque. HUSE

Jose Ignacio Sáez de Ibarra. HUSE
Josep Francesc Forteza Albertí. HUSE
Pere Pericás Ramis. HUSE
Andrés Grau Sepúlveda. HUSE
Alfredo Gómez Jaume. HUSE
Rosa María Gonzalez Colino. HUSE
Vicente Peral Disdier. HUSE
Mar Alameda Ortiz. HUSE
Marcos Pascual Sastre. HUSE
Jaume Pons Linares. HUSE
Jaume Maristany Daunert. HUSE
Onofre Caldés Llull. HUSE
Gaspar Melis Riera. HUSE
Fernando Enríquez Palma. HUSE
Rubén Fernández Tarrio. HUSE
Antonio Rodríguez Fernández. HUSE
Laura Vidal Bonet. HUSE
Armando Bethencourt González. HUSE
Oriol Bonnín Gubianas. HUSE
María Lidia Panelo. HUSE
Micaela Ramis Murillo. HUSE
Daniel Padrol Bages. HUSE
Bernardo García de la Villa Redondo. HMan
Marta Noris Mora. HUSE
Elena Fortuny Frau. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Calcificació aòrtica i cardiovascular – estenosi aòrtica
- Modelització de fluxos aòrtics i intracardiacs
- Reparació quirúrgica de la vàlvula mitral
- Dispositius intracardiacs - cardiopaties estructurals
- Insuficiència cardíaca. Deformació miocàrdica. Patrons en salut i cardiopaties

PUBLICACIONS

1. Panelo, M. L.; Fernandez-Palomeque, C.; Ramis, M.; Rotger, F.; Bethencourt, A.. A new method to measure aortic valve calcium by transthoracic echo. *European Heart Journal*. 2015. 36: 176-0. FI: 15,064 (Q1) (D1)
2. Macaya Ten, F.; Pons, J.; Asmarats, L.; Grau, A.; Pericas, P.; Bethencourt, A.. An unusual case of advanced heart failure. Family matters. *European Journal Of Heart Failure*. 2015. 17: 12-0. FI: 5,135 (Q1) (D2)
3. Jackson CE; Castagno D; Maggioni AP; Køber L; Squire IB; Swedberg K; Andersson B; Richards AM; Bayes-Genis A; Tribouilloy C; Dobson J; Ariti CA; Poppe KK; Earle N; Whalley G; Pocock SJ; Doughty RN; McMurray JJ. Differing prognostic value of pulse pressure in patients with heart failure with reduced or preserved ejection fraction: results from the MAGGIC individual patient meta-analysis. *European Heart Journal*. 2015. 36: 1106-1114. FI: 15,064 (Q1) (D1)
4. Capasso R; Panelo M; Fiorelli A; Carbone I; Galea N. Diverticulum, or not Diverticulum, That Is the Question! Discussing About a Case of Left Ventricular Outpouching Associated With Bicuspid Aortic Valve Assessed by Cardiac Magnetic Resonance. *Journal of cardiovascular and thoracic research*. 2015. 7: 72-77.
5. Freixa, Xavier; Portillo, Karina; Pare, Caries; Garcia-Aymerich, Judith; Gomez, Federico P.; Benet, Marta; Roca, Josep; Farrero, Eva; Ferrer, Jaume; Fernandez-Palomeque, Carlos; Anto, Josep M.; Barbera, Joan Albert; PAC-COPD Study Investigators. Echocardiographic abnormalities in patients with COPD at their first hospital admission (vol 41, pg 784, 2013). *European Respiratory Journal*. 2015. 46: 1533-0. FI: 8,332 (Q1) (D1)

-
6. Ielasi A; Brugaletta S; Silvestro A; Cequier A; Iñiguez A; Serra A; Hernandez-Antolin R; Mainar V; Valgimigli M; den Heijer P; Bethencourt A; Vazquez N; Serruys P; Sabate M; Tespili M. Everolimus-eluting stent versus bare-metal stent in elderly (≥ 75 years) versus non-elderly (< 75 years) patients with ST-elevation myocardial infarction undergoing primary percutaneous coronary intervention: insights from the examination trial. *International Journal Of Cardiology*. 2015. 179: 73-78. FI: 4,638 (Q1) (D2)
  7. Cannon CP; Blazing MA; Giugliano RP; McCagg A; White JA; Theroux P; Darius H; Lewis BS; Ophuis TO; Jukema JW; De Ferrari GM; Ruzyllo W; De Lucca P; Im K; Bohula EA; Reist C; Wiviott SD; Tereshakovec AM; Musliner TA; Braunwald E; Califf RM; IMPROVE-IT Investigators. Ezetimibe Added to Statin Therapy after Acute Coronary Syndromes. *New England Journal Of Medicine*. 2015. 372: 2387-2397. FI: 59,558 (Q1) (D1)
  8. Panelo, M. L.; Prieto, R.; Grases, F.; Fernandez-Palomeque, C. Phytate (IP6) and age-related cardiovascular calcification. *European Heart Journal*. 2015. 36: 983-0. FI: 15,064 (Q1) (D1)
  9. Favila Escobio P; Ribas J; G Morillo M; Rodríguez-Ramírez G; Vicens-Ferrer J; Esteva M. Prevalence of Chagas disease in the Bolivian population of Majorca (Spain). *Gaceta Sanitaria*. 2015. 29: 288-291. FI: 1,509 (Q3) (D7)
  10. Jolly SS; Cairns JA; Yusuf S; Meeks B; Pogue J; Rokoss MJ; Kedev S; Thabane L; Stankovic G; Moreno R; Gershlick A; Chowdhary S; Lavi S; Niemelä K; Steg PG; Bernat I; Xu Y; Cantor WJ; Overgaard CB; Naber CK; Cheema AN; Welsh RC; Bertrand OF; Avezum A; Bhindi R; Pancholy S; Rao SV; Natarajan MK; ten Berg JM; Shestakovska O; Gao P; Widimsky P; Džavík V; TOTAL Investigators. Randomized Trial of Primary PCI with or without Routine Manual Thrombectomy. *New England Journal Of Medicine*. 2015. 372: 1389-1398. FI: 59,558 (Q1) (D1)
  11. Alfonso F; Pérez-Vizcayno MJ; Cárdenas A; García Del Blanco B; García-Touchard A; López-Minguéz JR; Rivero F; Masotti M; Zúeco J; Cequier A; Morís C; Fernández-Ortiz A; Escaned J; Jiménez-Quevedo P; González N; Fernández C; Macaya C; Restenosis Intra-stent: drug-eluting Balloon vs. everolimus-eluting Stent (RIBS). Rationale and design of the RIBS IV randomised clinical trial (drug-eluting balloons versus everolimus-eluting stents for patients with drug-eluting stent restenosis). *EuroIntervention*. 2015. 11: 336-342. FI: 3,863 (Q2) (D3)
  12. Asmarats Serra, L.; Pons Linares, J.; Macaya Ten, F.; Pericas Ramis, P.; Grau Seuleda, A.; Bethencourt, A. Recurrent postinfarction ventricular septal rupture. *European Journal Of Heart Failure*. 2015. 17: 135-0. FI: 5,135 (Q1) (D2)

13. Cruz-Gonzalez I; Perez-Rivera JA; Bethencourt A. Recurrent Syncope After Left Atrial Appendage Occlusion. *Catheterization And Cardiovascular Interventions*. 2015. 85: 58-62. FI: 2,181 (Q3) (D6)
14. Fernández-Palomeque C; Grau A; Perelló J; Sanchis P; Isern B; Prieto RM; Costa-Bauzá A; Caldés OJ; Bonnin O; Garcia-Raja A; Bethencourt A; Grases F. Relationship between Urinary Level of Phytate and Valvular Calcification in an Elderly Population: A Cross-Sectional Study. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
15. Asmarats L; Fernández-Palomeque C; Martínez-Riutort JM; Bethencourt A. Right atrial thrombosis associated with hemodialysis catheter: first description of recurrence in a poorly understood problem. *Journal Of Thrombosis And Thrombolysis*. 2015. 39: 254-257. FI: 1,884 (Q3) (D7)
16. Regueiro A; Fernández-Rodríguez D; Brugaletta S; Martín-Yuste V; Masotti M; Freixa X; Cequier Á; Íñiguez A; Serruys PW; Sabaté M; EXAMINATION trial investigators. Sex-related Impact on Clinical Outcome of Everolimus-eluting Versus Bare-metal Stents in ST-segment Myocardial Infarction. Insights From the EXAMINATION Trial. *Revista española de cardiología (English ed.)*. 2015. 68: 382-389.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Estudio comparativo de válvulas aórtica nativas y diferentes prótesis biológicas incluyendo nuevas prótesis percutáneas mediante modelo matemático fisiológico por ecuación en derivadas parciales (TAVI-Sim) (PI12/02565)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: José Ignacio Saéz de Ibarra
Durada: 2013 -2015

Validación de la escala de riesgo hemorrágico HAS-BLED en una población hospitalaria de nuestro medio (2013-HASBLED-01)

Base de tesi doctoral

Investigadora principal: Elena Fortuny Frau
Durada: 2013 – 2016

Multicenter, randomized field trial for the primary prevention of cardiovascular disease (CVD) in overweight and obese individuals with the metabolic syndrome. Subestudio Estudio PREDIMED – PLUS (echocardiographic substudy analysis)

Investigadors col·laboradors: Carlos Fernández Palomeque, Marta Noris Ramis i Elena Fortuny Frau.

Validación de la estimación por métodos ecocardiográficos de la calcificación valvular aórtica utilizando como patrón el calcio determinado por CT (IB 2424/14 PI)

Base de tesi doctoral

Investigador principal: María Lidia Panelo
Durada: 2012 – 2015

Registro de pacientes con dispositivo bio-reabsorbible en la práctica clínica habitual". Estudio REPARA (Cor-BVS-2013-01)

Societat Espanyola de Cardiologia
Investigador principal: Armando Bethencourt González
Durada: 2014 – 2016

Estudio multicéntrico, doble ciego y aleatorizado para establecer la seguridad y los efectos clinicos beneficiosos de vytorin (ezetimiba/simvastatina) frente a simvastatina en monoterapia en pacientes de alto riesgo que presentan síndrome coronario agudo - Estudio IMPROVE IT

Shering-Plough
Investigador principal: Armando Bethencourt González
Durada: 2006 –2015

Estudio multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, basado en eventos, que compara la eficacia y seguridad de Rivaroxaban oral con placebo en la reducción del riesgo de muerte, infarto de miocardio o ictus, en pacientes con insuficiencia cardiaca crónica y enfermedad arterial coronaria significativa tras una hospitalización por exacerbación de la insuficiencia cardiaca. Estudio COMMANDER-HF (RIVAROXHFA3001)

Janssen Cilag S.A
Investigador principal: Andrés Grau Sepúlveda
Durada: 2014 - 2017

Estudio observacional postcomercialización de AMPLATZER Amulet (CRD_722/SJM-CIP-10053)

Sant Jude Medical Coordination Centre (SJM)
Investigador principal: Armando Bethencourt González
Durada: 2015 –2018

Estudio observacional prospectivo para la evaluación del control de la anticoagulación con antagonistas de vitamina K en pacientes con fibrilación auricular no valvular atendidos en consultas de cardiología. Registro SULTAN (BAY-AVK-2014-01)

Bayer Hispania S.L
Investigadora principal: Carmen Expósito Pineda
Durada: 2015 –2017

Toxicidad Cardiovascular por agentes anti-tumorales. Valoracion del riesgo y diagnostico precoz. Registro CARDIOTOX (GECAME-2010-01)

Investigador principal: José Luis Lopez-Sendon
Investigadors col·laboradors: Andrés Grau Sepúlveda i Elena Fortuny Frau
Durada: 2014 –2017

*Malalties Respiratòries Cròniques
Balear en Atenció Primària
(GREBAP)*

COMPONENTS DEL GRUP

Miguel Román Rodríguez. AP-Mallorca

Marina García Pardo. AP-Mallorca

Carlos Raduán de Páramo. AP-Mallorca

Lucía Gorreto López. AP-Mallorca

Ana Mª Uréndez Ruiz. Ibsalut 061

Adriano Juan Mayrata Vicens. AP-Mallorca

Josep Palmer Simó. AP-Mallorca

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Diagnòstic precoç i tractament de les principals malalties respiratòries cròniques, asma, MPOC i la síndrome d'apnea del somni en el nivell assistencial d'atenció primària.
- Desenvolupament de sistemes d'informació adequats per a l'assistència a aquestes malalties.
- Extracció de bases de dades per a recerca en "vida real".

PUBLICACIONES

1. Miravittles M; Barrecheguren M; Román-Rodríguez M. Frequency and characteristics of different clinical phenotypes of chronic obstructive pulmonary disease. *International Journal Of Tuberculosis And Lung Disease*. 2015. 19: 992-998. FI: 2,148 (Q3) (D7)
2. Barrecheguren M; Román-Rodríguez M; Miravittles M. Is a previous diagnosis of asthma a reliable criterion for asthma-COPD overlap syndrome in a patient with COPD?. *International journal of chronic obstructive pulmonary disease*. 2015. 10: 1745-1752. FI: 3,046 (Q2) (D3)
3. van Boven, Job F. M.; Roman-Rodriguez, Miguel; Kocks, Janwillem W. H.; Soriano, Joan B.; Postma, Maarten J.; van der Molen, Thys. Predictors of cost-effectiveness of selected COPD treatments in primary care: UNLOCK study protocol. *NPJ PRIMARY CARE RESPIRATORY MEDICINE*. 2015. 25: 15051-0. FI: 1.447 (Q3) (D6)

PROYECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Caracterización y determinantes de progresión en EPOC temprano. Proyecto colaborativo entre CIBERES de enfermedades respiratorias, CREAL Barcelona y grup de respiratorio de semFYC

Boehringer Ingelheim y CIBERES

Investigador col·laborador: Miguel Román Rodríguez

Durada: 2014 – 2017

Validación de los índices pronósticos ADO, BODEx y DOSE en una cohorte internacional de Atención Primaria (cohorte PROEPOC/PRO-COPD) (PI14/01754)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Miguel Román Rodríguez

Durada: 2015 - 2017

Estudio RHEXAP. Riesgo de Hospitalización tras agudización de EPOC en Atención Primaria

Societat Espanyola de Medicina de Família i Comunitària (semFYC)

Investgador principal: Miguel Román Rodríguez

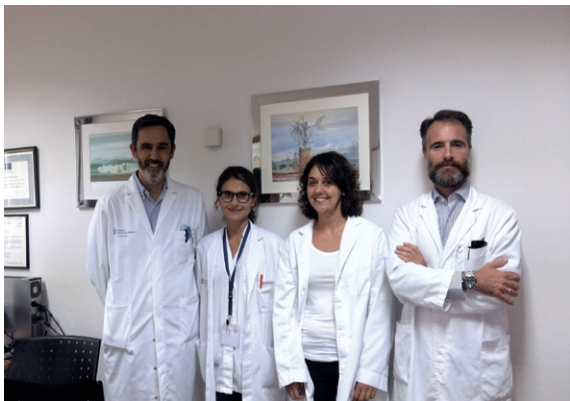
Durada: 2014 - 2016

UN-LOCK Cost-effectiveness of diferent primary care approaches for the management of asthma and COPD

IPCRG i Consellería de Salut de les Illes Balears

Investigador principal: Miguel Román Rodríguez i Job van Boven

Durada: 2014 - 2016

Cardiopaties Genètiques i Mort Soltada

COMPONENTS DEL GRUP

Tomás Ripoll Vera. HSL

José Mª Gámez Martínez. HSL

Yolanda Gómez Pérez. HSL

Juana Núñez Morcillo. HSL

Joaquín Castilla Crespi. HSL

Patricia Aparicio García. HSL

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi de la correlació genotip-fenotip en la miocardiopatia hipertròfica.
- Avaluació de les implicacions clíniques i pronòstics de mutacions associades al desenvolupament de MCH.
- Programa d'estudi de la mort sobtada en joves a Balears.
- Projecte de prevenció de la mort sobtada per la mutació R92Q en TNNT2 en el municipi de Pollensa.
- Estudi de la miocardiopatia associada a amiloidosi per transtirretina.

PUBLICACIONES

1. Socias Crespí L; Ceniceros Rozalén MI; Rubio Roca P; Martínez Cuellar N; García Sánchez A; Ripoll Vera T; Lesmes Serrano A. Características epidemiológicas de las paradas cardiorrespiratorias extrahospitalarias registradas por el sistema de emergencias 061 (SAMU) de la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares (2009-2012). *Medicina Intensiva*. 2015. 39: 199-206. FI: 1,193 (Q4) (D10)
2. SEC Working Group for the 2014 ESC Guidelines on Diagnosis and Management of Hyp; Expert Reviewers for the ESC 2014 Guidelines on the Diagnosis and Management of; SEC Clinical Practice Guidelines Committee. Comments on the 2014 ESC Guidelines on the diagnosis and management of hypertrophic cardiomyopathy. A critical view from the perspective of Spanish cardiology. *Revista española de cardiología (English ed.)*. 2015. 68: 4-9.
3. Martínez-Sellés M; Díez-Villanueva P; Sánchez-Sendin D; Carro Hevia A; Gómez Doblas JJ; García de la Villa B; Cornide L; Alonso Tello A; Andi6n Ogando R; Ripoll Vera T; Arribas Jiménez A; Carrillo P; Rodríguez Pascual C; Casares I Romeva M; Borrás X; Vázquez S; López-Palop R. Comorbidity and intervention in octogenarians with severe symptomatic aortic stenosis. *International Journal Of Cardiology*. 2015. 189: 61-66. FI: 4,638 (Q1) (D2)
4. Ripoll Vera, Tomas. ECG, February 2015. *Revista Espanola De Cardiologia*. 2015. 68: 149-0. FI: 4,596 (Q1) (D2)
5. Cebolla, Jorge J.; de la Morena, Gonzalo; Garcia-Pavia, Pablo; Ripoll, Tomas; Rilo, Irene; Gimeno, Juan R.; Garcia-Honrubia, Antonio; Martinez-Monzonis, Amparo; Pocovi, Miguel; Climent, Vicente. New haplotype of Fabry disease among patients screened for left ventricular hypertrophy of unknown cause. *Molecular Genetics And Metabolism*. 2015. 114: 29-30. FI: 3,093 (Q2) (D4)
6. Ripoll-Vera T; Zorio E; Gámez JM; Molina P; Govea N; Crémer D. Phenotypic Patterns of Cardiomyopathy Caused by Mutations in the Desmin Gene. A Clinical and Genetic Study in Two Inherited Heart Disease Units. *Revista española de cardiología (English ed.)*. 2015. 68: 1027-1029.
7. Ripoll Vera, Tomas. Response to ECG, February 2015. *Revista Espanola De Cardiologia*. 2015. 68: 253-0. FI: 4,596 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Programa de estudio de la muerte súbita cardiaca en las Islas Baleares (MUSIB)

Hospital Son Llatzer, Institut de Medicina Legal de Balears, Institut Nacional Toxicològic i de Ciències Forenses de Barcelona i Hospital Son Espases

Coordinador del programa: Tomás Ripoll Vera

Durada: 2014 - 2019

Cuantificación del volumen extracelular miocárdico a través de tomografía axial computarizada (tac) como predictor de eventos arrítmicos ventriculares en miocardiopatía hipertrófica. Estudio DISARRAY

Centre Nacional d'Investigacions Cardiovasculars (CNIC)

Investigador principal: Borja Ibáñez

Investgdor col·laborador: Tomás Ripoll Vera

Durada: 2014 - 2015

Estudio piloto para la puesta a punto de metodología para evaluar los determinantes de riesgo de primeros eventos cardiovasculares (AAEE023/2012)

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears

Investigador principal: Antonio Sureda Gomila

Investigador col·laborador: Tomás Ripoll Vera

Durada: 2013 - 2015

PREDIMED+DM: Efecto de una dieta mediterránea hipocalórica y promoción de la actividad física en prevención de diabetes tipo 2 en personas con síndrome metabólico (PI14/0636)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Josep A. Tur Marí

Durada: 2015 - 2017

Ensayo multinacional, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo, para evaluar el efecto de ticagrelor 90 mg dos veces al día sobre la incidencia de muerte cardiovascular, infarto de miocardio o ictus en pacientes con diabetes mellitus tipo 2

Astra Zeneca AB

Investigador principal: Tomás Ripoll Vera

Durada: 2014 - 2017

Estudio FANTASIA: influencia del tipo y adecuación de la anticoagulación oral sobre la incidencia de eventos tromboembólicos y hemorrágicos en una población española no seleccionada de pacientes con fibrilación auricular no valvular: un estudio en la "vida real"

Agència d'investigació de la Societat Espanyola de Cardiologia

Investigador col·laborador: Tomás Ripoll Vera

Durada: 2014 - 2017

*Patologia
Cardiopulmonar del Pacient Crític*

COMPONENTS DEL GRUP

Gemma Rialp Cervera. HSSL

Olatz Pérez Aizcorreta. HSSL

Catalina Forteza Cañellas. HSSL

Álvaro Francineth Pérez Romo. HSSL

Lorenzo Socías Crespí. HSSL

María Romero Carratalà. HSSL

Asier Joseba Mendiguren Velardo. HSSL

Pedro Ibáñez Lucía. HSSL

Catalina Rubert Ripoll. HSSL

Daniel Muñoz Tolivia. HCIN

Mireia Ferreruela Serlavos. HUSE

Antonio García Sánchez. HSSL

Inmaculada Concepción de Dios Chacón. HSSL

Joan María Raurich Puigdevall. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Prevenió de la parada cardiorespiratòria intrahospitalària.
- Tractament de la síndrome coronària aguda i factors genètics associats.
- Factors relacionats amb el procés de desconexió de la ventilació mecànica.
- Bases moleculars de la immunitat en la grip A i de la pneumònia associada a ventilació mecànica.
- Fisiopatologia de la insuficiència respiratòria aguda i efectes de la ventilació mecànica.

PUBLICACIONS

1. Raurich JM; Llompart-Pou JA; Ferreruela M; Riera M; Homar J; Marsé P; Colomar A; Ayestarán I. A simplified equation for total energy expenditure in mechanically ventilated critically ill patients. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32: 1273-1280. FI: 1,497 (Q4) (D8)
2. Raurich JM; Llompart-Pou JA; Rodríguez-Yago M; Ferreruela M; Royo C; Ayestarán I. Role of Elevated Aminotransferases in ICU Patients with Rhabdomyolysis. *American Surgeon*. 2015. 81: 1209-1215. FI: 0,769 (Q4) (D8)
3. Rialp G; Raurich JM; Llompart-Pou JA; Ayestarán I. Role of Respiratory Drive in Hyperoxia-Induced Hypercapnia in Ready-to-Wean Subjects With COPD. *Respiratory Care*. 2015. 60: 328-334. FI: 1,922 (Q3) (D7)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Evaluación de los efectos de la introducción de un programa de fisioterapia con cicloergometría en pacientes con ventilación mecánica invasiva

Investigadora principal: Gemma Rialp Cervera
Durada: 2015 - 2018

Anàlisi d'indicadors de qualitat en pacients amb ventilació mecànica

Investigadora principal: Gemma Rialp Cervera
Durada: 2013 - 2016

Estudio EPALI: Estrategias preventivas en el Síndrome de Distrés Respiratorio Agudo

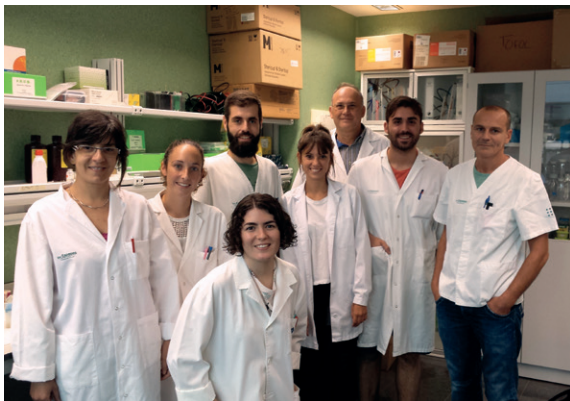
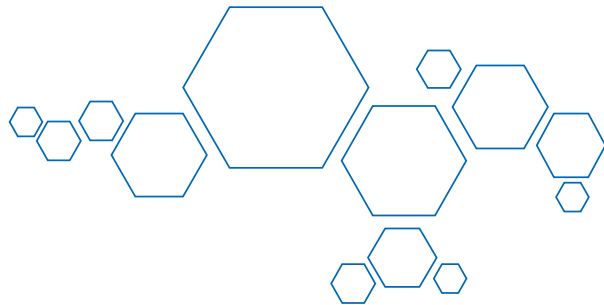
Investigador principal: Antonio Artigas
Durada: 2014 - 2015

Atención Hospitalaria del Síndrome Coronario de la red HERACLES

RIC
Investigador principal: Jaume Marrugat
Durada: 2014 - 2015

8.6. Àrea Neurociències

Neurobiologia

COMPONENTS DEL GRUP

Cristòfol Vives Bauzà. FISIB

Bàrbara Vives Pastor. HUSE

Carmen Jiménez Martínez. HUSE

Guillermo Amer Ferrer. HUSE

Jesús F. Torres Peraza. HSLL

Inés Legarda Ramírez. HUSE

Bernat Ortega Vila. FISIB

Rosa Mª Díaz Navarro. HUSE

Gabriel Olmos Bonafé. UIB

Silvia Tur Campos. HUSE

Jerònia Lladó Vich. UIB

Sebastià Rubí Sureda. HUSE

Josep Pol Fuster. UIB

Laura Ruiz Guerra. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Genètica de les Malalties Mentals Greus (MMG) i estudis funcionals.
- Patologia mitocondrial.
- Genètica de l'ictus i estudis funcionals.

PUBLICACIONS

1. Genin EC; Plutino M; Bannwarth S; Villa E; Cisneros-Barroso E; Roy M; Ortega-Vila B; Fragaki K; Lespinasse F; Pinero-Martos E; Augé G; Moore D; Burté F; Lacas-Gervais S; Kageyama Y; Itoh K; Yu-Wai-Man P; Sesaki H; Ricci JE; Vives-Bauza C; Paquis-Flucklinger V. CHCHD10 mutations promote loss of mitochondrial cristae junctions with impaired mitochondrial genome maintenance and inhibition of apoptosis. *Embo Molecular Medicine*. 2015. 8: 58-72. FI: 9,547 (Q1) (D1)
2. Garre-Olmo J; Vilalta-Franch J; Calvó-Perxas L; Monserrat-Vila S; López-Pousa S; CoDep-AD Study Group. Dependence Scale for Alzheimer's Disease: Relationship With Other Clinical Indicators and Psychometric Properties. *Journal Of Geriatric Psychiatry And Neurology*. 2015. 28: 117-125. FI: 2,127 (Q3) (D6)
3. Pagonabarraga J; Piñol G; Cardozo A; Sanz P; Puente V; Otermín P; Legarda I; Delgado T; Serrano C; Balaguer E; Aguirregomozcorra M; Álvarez R; Kulisevsky JJ. Transdermal Rotigotine Improves Sleep Fragmentation in Parkinson's Disease: Results of the Multicenter, Prospective SLEEP-FRAM Study. *Parkinsons Disease*. 2015. 2015: 131508-0. FI: 1,722 (Q3) (D7)

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

1. H.Vico Bondía, G. Amer Ferrer, S. Rubí Sureda, A.Noguera Bennaser. Dificultades en la fase prodròmica: Doctor, ¿esto es Alzheimer? Del ensayo a la práctica clínica. Souvenaid Clinical Experience. Págs. 135-140. Brinda HealthCare. ISBN: 978-84-606-5444-5.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Caracterización molecular de la estructura y función mitocondrial de la proteína Disrupted in Schizophrenia-1 en la mitocondria (CP11/00046)

Programa Miguel Servet. Institut Salut Carlos III

Investigador principal: Cristòfol Vives Bauzà

Durada: 2012 – 2015

Proyecto GODS: Contribución genética al pronóstico funcional y la discapacidad después del ictus (PSSE/MARATO14-15)

Fundació Marató de TV3

Coordinador: Jordi Jiménez Conde

Investigador principal Neurobiologia: Cristòfol Vives-Bauzà

Durada: 2012 - 2015

Proyecto TCI-PD: Identificación de las variables genéticas asociadas a la manifestación del Trastorno de Control de Impulsos en Pacientes de Enfermedad de Parkinson sometidos a terapia dopaminérgica

Premi Projectes Piloto. Comissió d'Investigació-HUSE

Investigador Principal: Cristòfol Vives Bauzà

Durada: 2015

Nuevos biomarcadores genéticos y mitocondriales para la esquizofrenia. Función de la proteína DISC1 en la mitocondria, relación con el déficit cognitivo y su modulación por estrógenos (PI15/00809)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Cristòfol Vives Bauzà

Durada: 2016 - 2018

*Neurocirurgia,
Neuropatologies i Neurocrítics*

COMPONENTS DEL GRUP

Marta Brell Doval. HUSE

Javier Homar Ramírez. HUSE

Javier Ibáñez Domínguez. HUSE

Jon Pérez Bárcena. HUSE

Juan Antonio Llompart Pou. HUSE

Mónica Lara Almunia. HUSE

Milton Miguel Martínez Madrigal. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Resecció de gliomes malignes guiada per fluorescència.
- Eficàcia del tractament corticoideo en l'edema pericontusional en pacients amb traumatisme craneoencefàlic. Estudi mitjançant ressonància magnètica.
- Nous biomarcadors inflamatoris per al traumatisme craneoencefàlic: funció dels inflamassomes, relació amb el pronòstic i la seva modulació mitjançant anticossos monoclonals.
- Estudi de la disfunció mitocondrial mitjançant microdiàlisi en pacients amb traumatisme cranial: paper del N-acetil aspartat.

PUBLICACIONES

1. Raurich JM; Llompарт-Pou JA; Ferreruela M; Riera M; Homar J; Marsé P; Colomar A; Ayestarán I. A simplified equation for total energy expenditure in mechanically ventilated critically ill patients. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 32: 1273-1280. FI: 1,497 (Q4) (D8)
2. Hutchinson PJ; Jalloh I; Helmy A; Carpenter KL; Rostami E; Bellander BM; Boutelle MG; Chen JW; Claassen J; Dahyot-Fizelier C; Enblad P; Gallagher CN; Helbok R; Hillebrand L; Le Roux PD; Magnoni S; Mangat HS; Menon DK; Nordström CH; O'Phelan KH; Oddo M; Perez Barcena J; Robertson C; Ronne-Engström E; Sahuquillo J; Smith M; Stocchetti N; Belli A; Carpenter TA; Coles JP; Czosnyka M; Dizdar N; Goodman JC; Gupta AK; Nielsen TH; Marklund N; Montcriol A; O'Connell MT; Poca MA; Sarrafzadeh A; Shannon RJ; Skjøth-Rasmussen J; Smielewski P; Stover JF; Timofeev I; Vespa P; Zavala E; Ungerstedt U. Consensus statement from the 2014 International Microdialysis Forum. *Intensive Care Medicine*. 2015. 41: 1517-1528. FI: 10,125 (Q1) (D1)
3. Llompарт-Pou JA; Günther A; Pérez-Bárcena J; Abadal JM. Consideraciones sobre el uso de la sonografía transcraneal en el diagnóstico de muerte encefálica. *Medicina Intensiva*. 2015. 39: 323-0. FI: 1,193 (Q4) (D10)
4. Sankar T; Chakravarty MM; Bescos A; Lara M; Obuchi T; Laxton AW; McAndrews MP; Tang-Wai DF; Workman CI; Smith GS; Lozano AM. Deep Brain Stimulation Influences Brain Structure in Alzheimer's Disease. *Brain stimulation*. 2015. 8: 645-654. FI: 4.793 (Q1) (D1)
5. Pérez-Bárcena J; Romay E; Llompарт-Pou JA; Ibáñez J; Brell M; Llinás P; González E; Merenda A; Ince C; Bullock R. Direct observation during surgery shows preservation of cerebral microcirculation in patients with traumatic brain injury. *Journal Of The Neurological Sciences*. 2015. 353: 38-43. FI: 2,126 (Q3) (D6)
6. Merenda A; Perez-Barcena J; Frontera G; Benveniste RJ. Predictors of clinical failure of decompressive hemicraniectomy for malignant hemispheric infarction. *Journal Of The Neurological Sciences*. 2015. 355: 54-58. FI: 2,126 (Q3) (D6)
7. Raurich JM; Llompарт-Pou JA; Rodríguez-Yago M; Ferreruela M; Royo C; Ayestarán I. Role of Elevated Aminotransferases in ICU Patients with Rhabdomyolysis. *American Surgeon*. 2015. 81: 1209-1215. FI: 0,769 (Q4) (D8)
8. Rialp G; Raurich JM; Llompарт-Pou JA; Ayestarán I. Role of Respiratory Drive in Hyperoxia-Induced Hypercapnia in Ready-to-Wear Subjects With COPD. *Respiratory Care*. 2015. 60: 328-334. FI: 1,922 (Q3) (D7)

9. Lagares A; Munarriz PM; Ibáñez J; Arikán F; Sarabia R; Morera J; Gabarrós A; Horcajadas Á; Grup de Patología Vascolar de la SENEC. Variabilidad en el manejo de la hemorragia subaracnoidea aneurismática en España: análisis de la base de datos multicéntrica del Grup de Trabajo de Patología Vascolar de la Sociedad Española de Neurocirugía. *Neurocirugía*. 2015. 26: 167-179. FI: 0,410 (Q4) (D10)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Nuevos biomarcadores inflamatorios para el traumatismo craneoencefálico: función de los inflamomas, relación con el pronóstico y su modulación mediante anticuerpos monoclonales

Investigador Principal: Jon Pérez Bárcena
Durada: 2015 - 2017

Eficacia del tratamiento corticoideo en el edema pericontusional en pacientes con traumatismo craneoencefálico. Estudio mediante Resonancia magnética

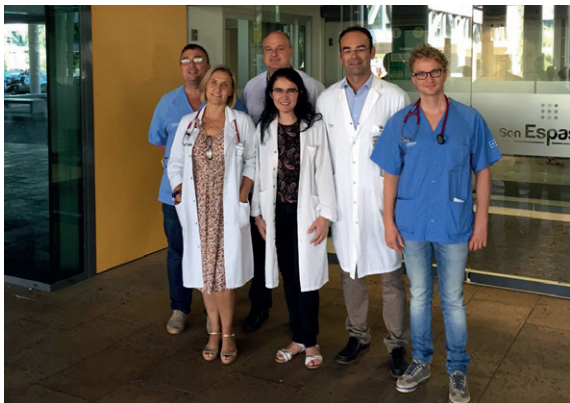
Investigadora principal: Mónica Lara Almunia
Durada: 2015 - 2017

Estudio de la disfunción mitocondrial mediante microdialisis en pacientes con traumatismo craneal: papel del N Acetil Aspartato

Investigador principal: Javier Ibáñez Domínguez
Durada: 2015 - 2018

Resección de gliomas malignos guiada por fluorescencia y RM intraop

Investigadora principal: Marta Brell Doval
Durada: 2014 – actiu

Toxicologia Clínica

COMPONENTS DEL GRUP

Jordi Puiguriquer Ferrando. HUSE

Isabel Gomila Muñoz. HUSE

Bernardino Barceló Martín. HUSE

Loreto Quesada Redondo. HUSE

Daniel Morell García. HUSE

Christopher Yates Bailo. HUSE

Mar Crespí Monjo. HUSE

Catalina Homar Amengual. HUSE

Eva Lago Blanco. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi de la prevalença de les intoxicacions agudes en el nostre àmbit, coordinant el registre nacional de mortalitat hospitalària per intoxicació aguda i liderant projectes nacionals de seguretat clínica en toxicologia.
- Analitzar l'impacte de les urgències per drogues recreatives i el seu maneig a l'hospital, dins d'un projecte europeu.
- Desenvolupar mètodes analítics de les noves substàncies psicoactives per aplicar-ho a futurs pacients intoxicats.
- Disseny d'una intervenció psicoteràpica específica estratificada per als pacients diagnosticats de sensibilitat química múltiple (SQM).
- Col·laborar amb el programa espanyol de toxicovigilància.

PUBLICACIONS

1. Dines AM; Wood DM; Yates C; Heyerdahl F; Hovda KE; Giraudon I; Sedefov R; Dargan PI; Euro-DEN Research Group. Acute recreational drug and new psychoactive substance toxicity in Europe: 12 months data collection from the European Drug Emergencies Network (Euro-DEN). *Clinical Toxicology*. 2015. 53: 893-900. FI: 2,886 (Q2) (D3)
2. Bauça JM; Morell-Garcia D; Vila M; Pérez G; Heine-Suñer D; Figuerola J. Assessing the improvements in the newborn screening strategy for cystic fibrosis in the Balearic Islands. *Clinical Biochemistry*. 2015. 48: 419-424. FI: 2,382 (Q2) (D3)
3. Decker BS; Goldfarb DS; Dargan PI; Friesen M; Gosselin S; Hoffman RS; Lavergne V; Nolin TD; Ghannoum M; EXTRIP Workgroup. Extracorporeal Treatment for Lithium Poisoning: Systematic Review and Recommendations from the EXTRIP Workgroup. *Clinical Journal Of The American Society Of Nephrology*. 2015. 10: 875-887. FI: 4,657 (Q1) (D2)
4. Calello DP; Liu KD; Wiegand TJ; Roberts DM; Lavergne V; Gosselin S; Hoffman RS; Nolin TD; Ghannoum M; Extracorporeal Treatments in Poisoning Workgroup. Extracorporeal Treatment for Metformin Poisoning: Systematic Review and Recommendations From the Extracorporeal Treatments in Poisoning Workgroup. *Critical Care Medicine*. 2015. 43: 1716-1730. FI: 7,422 (Q1) (D2)
5. Juurlink DN; Gosselin S; Kielstein JT; Ghannoum M; Lavergne V; Nolin TD; Hoffman RS; EXTRIP Workgroup. Extracorporeal Treatment for Salicylate Poisoning: Systematic Review and Recommendations From the EXTRIP Workgroup. *Annals Of Emergency Medicine*. 2015. 66: 165-181. FI: 5,008 (Q1) (D1)
6. Ghannoum M; Wiegand TJ; Liu KD; Calello DP; Godin M; Lavergne V; Gosselin S; Nolin TD; Hoffman RS; EXTRIP workgroup. Extracorporeal treatment for theophylline poisoning: Systematic review and recommendations from the EXTRIP workgroup. *Clinical Toxicology*. 2015. 53: 215-229. FI: 2,886 (Q2) (D3)
7. Quesada L; Gomila I; Fe A; Servera MA; Yates C; Morell-Garcia D; Castanyer B; Barceló B. Fenofibric Acid Can Cause False-Positive Urine Methylenedioxymethamphetamine Immunoassay Results. *Journal Of Analytical Toxicology*. 2015. 39: 734-740. FI: 2,322 (Q2) (D5)
8. Nogué S; Amigó M; Puiguriquer J. Indicadores de calidad en la asistencia toxicológica. *Anales De Pediatría*. 2015. 82: 51-52. FI: 0,773 (Q4) (D9)
9. Puiguriquer Ferrando, Jordi; Ferrer Dufol, Ana; Nogue Xarau, Santiago. In-hospital mortality after toxic exposures in Spain, the EXITOX project. *Clinical Toxicology*. 2015. 53: 262-263. FI: 2,886 (Q2) (D3)

-
10. Baena Parejo, Maria Isabel; Juanes Borrego, Ana Maria; Altimiras Ruiz, Joan; Crespi Monjo, Mar; Garcia-Pelaez, Milagros; Calderon Hernanz, Beatriz; Calleja Hernandez, Miguel Angel; Chinchilla Fernandez, Maria Isabel; Prats Riera, Margarita; Garcia Sanchez, Raquel; Garcia Sanchez, Laura; Vazquez Lopez, Cristina; Mauleon Echeverria, Maria Dolores; Mas Serrano, Patricio. MEDICATION LIST ASSESSMENT IN SPANISH HOSPITAL EMERGENCY DEPARTMENTS. *Journal Of Emergency Medicine*. 2015. 48: 416-423. FI: 1,048 (Q3) (D7)
  11. Morell-Garcia, Daniel; Quesada Redondo, Loreto; Civeira Murillo, Emilia; Gomila Muniz, Isabel; Robles Bauza, Juan; Carrillo Lopez, Andres; Puiguriguer Ferrando, Jordi; Ferrer Dufol, Ana; Barcelo Martin, Bernardino. Mortality predictors in lactic acidosis with confirmed serum metformin concentration. *Clinical Toxicology*. 2015. 53: 392-393. FI: 2,886 (Q2) (D3)
  12. Dines AM; Wood DM; Galicia M; Yates CM; Heyerdahl F; Hovda KE; Giraudon I; Sedefov R; Euro-DEN Research Group; Dargan PI. Presentations to the Emergency Department Following Cannabis use--a Multi-Centre Case Series from Ten European Countries. *Journal of medical toxicology: official journal of the American College of Medical Toxicology*. 2015. 11: 415-421.
  13. Morell-Garcia D; Bauça JM; Rubio-Casino R; Llupart I. Rapid diagnosis of cryptococcal meningitis by Türk staining. *Clinical Chemistry And Laboratory Medicine*. 2015. FI: 3,017 (Q1) (D2)
  14. Roberts DM; Yates C; Megarbane B; Winchester JF; Maclaren R; Gosselin S; Nolin TD; Lavergne V; Hoffman RS; Ghannoum M; EXTRIP Work Group. Recommendations for the Role of Extracorporeal Treatments in the Management of Acute Methanol Poisoning: A Systematic Review and Consensus Statement. *Critical Care Medicine*. 2015. 43: 461-472. FI: 7,422 (Q1) (D2)
  15. Marinescu CI; Leyes M; Ribas MA; Peñaranda M; Murillas J; Campins AA; Martin-Pena L; Barcelo B; Barceló-Campomar C; Grases F; Frontera G; Riera Jaume M. Relationships between Serum Levels of Atazanavir and Renal Toxicity or Lithiasis. *AIDS research and treatment*. 2015. 2015: 106954-0.
  16. Roberts DM; Hoffman RS; Gosselin S; Megarbane B; Yates C; Ghannoum M. The authors reply. *Critical Care Medicine*. 2015. FI: 7,422 (Q1) (D2)
  17. Marcos J; Pol M; Fabregat A; Ventura R; Renau N; Hanzu FA; Casals G; Marfà S; Barceló B; Barceló A; Robles J; Segura J; Pozo OJ. Urinary cysteinyl progesterone: Occurrence and origin. *Journal Of Steroid Biochemistry And Molecular Biology*. 2015. 152: 53-61. FI: 3,985 (Q1) (D3)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Impacto de la medida de las concentraciones séricas de tóxicos en el paciente intoxicado agudo (PI12/00283)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Bernardino Barceló Martín

Durada: 2013 - 2015

Utilidad de la detección de nuevas sustancias psicoactivas en muestras biológicas en el diagnóstico y manejo del paciente intoxicado Agudo (PI15/00251)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Bernardino Barceló Martín

Durada: 2016 - 2018

---

*Neurofisiologia
del Son i dels Ritmes Biològics*

COMPONENTS DEL GRUP

Mª Cristina Nicolau Llobera. UIB

Rubén V. Rial Planas. UIB

Antoni Gamundí Gamundí. UIB

Mourad Akaârir El Ghourri. UIB

Joan Vich Bota. AP-Mallorca

Isabel Amengual Antich. HUSE

Francesca Cañellas Dols. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Fisiologia del ritme somio-vigília
- Evolució del somni
- Ritmes circadians i envelliment en l'espècie humana i animals.
- Fisiologia del somni i alteracions del ritme circadià.

PUBLICACIONS

1. Gutiérrez-Zotes A; Labad J; Martín-Santos R; García-Esteve L; Gelabert E; Jover M; Guillamat R; Mayoral F; Gornemann I; Canellas F; Gratacós M; Guitart M; Roca M; Costas J; Luis Ivorra J; Navinés R; de Diego-Otero Y; Vilella E; Sanjuan J. Coping strategies and postpartum depressive symptoms: A structural equation modelling approach. *European Psychiatry*. 2015. 30: 701-708. FI: 3,912 (Q1) (D3)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Cronodisrupción por policonsumo en universitarios vulnerables a la adicción: estudio piloto

Programa Pont la Caixa d'Ajuts a Grups de Recerca

Investigadora principal: Mª Cristina Nicolau Llobera

Durada: 2015 - 2016

Post marketing non-interventional surveillance pharmacoepidemiology study (PMSS) to evaluate long-term safety, tolerability and compliance in administration of Xyrem® (sodium oxybate) oral solution in patients who receive treatment with this medication in regular clinical practice (Estudio C00302)

UCB

Investigadora node Mallorca: Francesca Cañellas Dols

Durada: 2012 – 2016

Nuevos biomarcadores genéticos y mitocondriales para la esquizofrenia. Función de la proteína DISC1 en la mitocondria, relación con el déficit cognitivo y su modulación por estrógenos (PI15/00809)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Cristòfol Vives Bauzà

Investigadora col·laboradora: Francesca Cañellas Dols

Durada: 2016 - 2018

Neuropsicologia i Cognició (NeuroCog)

COMPONENTS DEL GRUP

Pilar Andrés Benito. UIB

Fabrice B.R. Parmentier. UIB

Antonia Pilar Pacheco Ungueti. UIB

Laura Pérez García. UIB

Alicia Leiva Mir. UIB

Concepción Padilla Franco. UIB

Helena Vico Bondia. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Envel·liment cognitiu normal i patològic (malaltia d'Alzheimer).
- Neuropsicologia (adults i infantil).
- Estudi de l'atenció i la memòria.
- Factors protectors del funcionament cognitiu.
- Trastorns emocionals i la seva influència en la cognició

PUBLICACIONS

1. Leiva A; Parmentier FB; Andrés P. Aging increases distraction by auditory oddballs in visual, but not auditory tasks. *Psychological Research-Psychologische Forschung*. 2015. 79: 401-410. FI: 2,681 (Q2) (D3)
2. Parmentier FB; Beaman CP. Contrasting Effects of Changing Rhythm and Content on Auditory Distraction in Immediate Memory. *Canadian Journal Of Experimental Psychology-Revue Canadienne De Psychologie Experimentale*. 2015. 69: 28-38. FI: 1,453 (Q3) (D8)
3. Leiva A; Parmentier FB; Andrés P. Distraction by Deviance Comparing the Effects of Auditory and Visual Deviant Stimuli on Auditory and Visual Target Processing. *Experimental Psychology*. 2015. 62: 54-65. FI: 2,000 (Q2) (D5)
4. Leiva A; Parmentier FB; Elchlepp H; Verbruggen F. Reorienting the Mind: The Impact of Novel Sounds on Go/No-Go Performance. *Journal Of Experimental Psychology-Human Perception And Performance*. 2015. 41: 1197-1202. FI: 2,425 (Q2) (D4)
5. Parmentier FB; Kefauver M. The semantic aftermath of distraction by deviant sounds: Crosstalk interference is mediated by the predictability of semantic congruency. *Brain Research*. 2015. 1626: 247-257. FI: 2,561 (Q3) (D6)
6. Leiva A; Andrés P; Parmentier FB. When Aging Does Not Increase Distraction: Evidence From Pure Auditory and Visual Oddball Tasks. *Journal Of Experimental Psychology-Human Perception And Performance*. 2015. 41: 1612-1621. FI: 2,425 (Q2) (D4)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Herramientas para el diagnóstico temprano de la enfermedad de Alzheimer y cómo afectan los estilos de vida y el bilingüismo en los primeros síntomas

Institut d'Investigació Sanitària de Palma
mitjançant fons de la Banca March

Investigador principal: Pilar Andrés Benito,
Helena Vico Bondia i Guillermo Amer Ferrer

Durada: 2015 - 2018

Toward a more integrative understanding of distraction by unexpected sounds (PSI2014-54261P)

Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Fabrice B.R. Parmentier

Durada: 2015 - 2018

A study of the relationship between mindfulness, distraction and brain stimulation

Bial Foundation

Investigador principal: Fabrice B.R. Parmentier

Durada: 2015 - 2017

Neurociència Cognitiu-Afectiva i Psicologia Clínica

COMPONENTS DEL GRUP

Pedro J. Montoya Jiménez. UIB

Jordi Llabrés Bordoy. UIB
 Alfonso Morillas Romero. UIB
 Blanca Aguayo Siquier. UIB
 Carolina Sitges Quirós. UIB
 Francisca Victoria Rosselló Muntaner. UIB
 Ignacio Cifre León. UIB
 Inmaculada Riquelme Agulló. UIB
 Isis Da Silva Costa. UIB
 María Balle Cabot. UIB
 Miquel Tortella Feliu. UIB
 Ana Mª Zamorano Andrés. UIB
 Juan Gea Ramón. UIB
 José Antonio Mingorance Rubiño. UIB
 Alex Novaes de Santana. UIB
 Ana Mª González Roldán. UIB
 Joan Llorenç Terrasa Navarro. UIB
 Xavier Bornas Agustí. UIB
 Aina Mª Fiol Veny. UIB
 Alejandro F. de la Torre Luque. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Avaluació i tractament dels trastorns d'ansietat i afectius.
- Avaluació neuropsicològica del dolor crònic.
- Aplicació de models no lineals a variables psicofisiològiques.

PUBLICACIONES

1. Cosmo C; Baptista AF; de Araújo AN; do Rosário RS; Miranda JG; Montoya P; de Sena EP. A Randomized, Double-Blind, Sham-Controlled Trial of Transcranial Direct Current Stimulation in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
2. Rosselló F; Muñoz MA; Duschek S; Montoya P. Affective Modulation of Brain and Autonomic Responses in Patients With Fibromyalgia. *Psychosomatic Medicine*. 2015. 77: 721-732. FI: 3,638 (Q1) (D2)
3. Bornas, X; Balle, M; Morillas-Romero, A; Aguayo-Siquier, B. Allometric control of daily mood and anxiety fluctuations. *Motivation And Emotion*. 2015. 39: 571-579. FI: 1,612 (Q2) (D5)
4. Riquelme I; Cifre I; Montoya P. Are physiotherapists reliable proxies for the recognition of pain in individuals with cerebral palsy? A cross sectional study. *Disability And Health Journal*. 2015. 8: 264-270. FI: 1,345 (Q2) (D4)
5. Bornas X; Balle M; De la Torre-Luque A; Fiol-Veny A; Llabrés J. Ecological assessment of heart rate complexity: Differences between high- and low-anxious adolescents. *International Journal Of Psychophysiology*. 2015. 98: 112-118. FI: 2,596 (Q2) (D3)
6. Cardoso-de-Mello-E-Mello-Ribeiro AP; Rodríguez-Blanco C; Riquelme-Agulló I; Heredia-Rizo AM; Ricard F; Oliva-Pascual-Vaca Á. Effects of the Fourth Ventricle Compression in the Regulation of the Autonomic Nervous System: A Randomized Control Trial. *Evidence-Based Complementary And Alternative Medicine*. 2015. 2015: 148285-0. FI: 1,931 (Q2) (D3)
7. Campos-Bueno JJ; DeJuan-Ayala O; Montoya P; Birbaumer N. Emotional Dimensions of Music and Painting and their Interaction. *Spanish Journal Of Psychology*. 2015. FI: 0,493 (Q4) (D9)
8. Schirmer-Mokwa KL; Fard PR; Zamorano AM; Finkel S; Birbaumer N; Kleber BA. Evidence for Enhanced Interoceptive Accuracy in Professional Musicians. *Frontiers in Behavioral Neuroscience*. 2015. 9: 349-0. FI: 3,392 (Q1) (D2)
9. Balle M; Morillas A; Tortella-Feliu M; Bornas X. Heart Rate Complexity and Attentional Orienting: A New Look at the Role of Vagal Tone. *Nonlinear Dynamics Psychology and Life Sciences*. 2015. 19: 101-110. FI: 0,979 (Q3) (D6)
10. Bornas X; Fiol-Veny A; Balle M; Morillas-Romero A; Tortella-Feliu M. Long range temporal correlations in EEG oscillations of subclinically depressed individuals: their association with brooding and suppression. *Cognitive Neurodynamics*. 2015. 9: 53-62. FI: 2,159 (Q3) (D7)

11. Rosario, R. S.; Cardoso, P. T.; Munoz, M. A.; Montoya, P.; Miranda, J. G. V. Motif-Synchronization: A new method for analysis of dynamic brain networks with EEG. *Physica A-Statistical Mechanics And Its Applications*. 2015. 439: 7-19. FI: 1,785 (Q2) (D3)
12. Quero S; Campos D; Riera Del Amo A; Bretón-López J; Tortella-Feliu M; Baños RM; Botella C. NO-FEAR Airlines: A Computer-aided Self-help Treatment for Flying Phobia. *Studies in health technology and informatics*. 2015. 219: 197-201.
13. Zamorano AM; Riquelme I; Kleber B; Altenmüller E; Hatem SM; Montoya P. Pain sensitivity and tactile spatial acuity are altered in healthy musicians as in chronic pain patients. *Frontiers In Human Neuroscience*. 2015. 8: 1016-0. FI: 3,634 (Q1) (D2)
14. Breton-Lopez, Juana; Tortella-Feliu, Miguel; Riera del Amo, Antonio; Banos, Rosa; Llabres, Jordi; Gelabert, Joan M.; Botella, Cristina. Patient's preferences regarding three computer-based exposure treatments for fear of flying. *Behavioral Psychology-Psicologia Conductual*. 2015. 23: 265-285. FI: 0,766 (Q4) (D8)
15. Morillas-Romero A; Tortella-Feliu M; Bornas X; Putman P. Spontaneous EEG theta/beta ratio and delta-beta coupling in relation to attentional network functioning and self-reported attentional control. *Cognitive Affective & Behavioral Neuroscience*. 2015. 15: 598-606. FI: 2,886 (Q2) (D4)
16. Morillas-Romero A; Tortella-Feliu M; Balle M; Bornas X. Spontaneous Emotion Regulation and Attentional Control. *Emotion*. 2015. 15: 162-175. FI: 3,082 (Q1) (D2)
17. Cosmo C; Ferreira C; Miranda JG; do Rosário RS; Baptista AF; Montoya P; de Sena EP. Spreading effect of tDCS in individuals with attention-deficit/hyperactivity disorder as shown by functional cortical networks: a randomized, double-blind, sham-controlled trial. *Frontiers in psychiatry*. 2015. 6: 111-0.
18. Riquelme I; Henne C; Flament B; Legrain V; Bleyenheuft Y; Hatem SM. Use of prism adaptation in children with unilateral brain lesion: Is it feasible?. *Research In Developmental Disabilities*. 2015. 43-44: 61-71. FI: 1,877 (Q1) (D2)

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

1. Badia, M.; Orgaz, B.; Riquelme, I.; Montoya, P. (2015). The relationship of cerebral palsy comorbid conditions with participation and quality of life. En J. L. Matson, M. L. Matson (eds.), Comorbid Conditions in Individuals with Intellectual Disabilities. Autism and Child Psychopathology Series (pp. 389 - 419). Springer International Publishing Switzerland. ISBN: 978-3-319-15436-7.
2. Tortella-Feliu, M. (2015). Trastorns d'ansietat: aspectes transdiagnòstics. En In N. Garrido (Ed). CDSCRITC 2014 Actualitzacions de la Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament (pp.81-98). Barcelona: SCRITC. Electronic document. Available at: cd.scritc.cat/wp-content/uploads/2015/05/CDSCRITC2014_Complet.pdf . ISBN: ISSN 2385-7358. www.scritc.cat/cdscritc2014/
3. Balle, M.; Fiol-Veny, A. (2015). Trastorns depressius en la infància i adolescència. En CDSCRITC 2.0 (2014). Actualitzacions de la Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament. (pp. 19 - 29). ISBN: 2385-7358. http://cd.scritc.cat/wp-content/uploads/2015/05/CDSCRITC2014_Complet.pdf
4. López, E.; de la Torre-Luque, A.; Caro, A. I.; del Àguila, J. (2015). Sexualidad y cáncer. En Actualizaciones médicas 2014 (pp. 19 - 38). Clínica La Inmaculada.

5. del Àguila, J.; López, E.; de la Torre-Luque, A. (2015). Neurocardiología: coherencia cardiaca. En Actualizaciones médicas 2014 (pp. 87 - 92). Clínica La Inmaculada.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Trayectorias complejas de la ansiedad en la adolescencia: hacia una mejor predicción de la aparición de trastornos de ansiedad (PSI2012-34780)

Programa Nacional d'Investigació Fonamental No Orientada. Secretaria d'Estat d'Investigació, Desenvolupament i Innovació. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Xavier Bornas Agustí
Durada: 2013 - 2016

Impact of food and nutritional behaviour, lifestyle and the socio-economic environment on depression and proposed remedial actions Impact of food and nutritional behaviour, lifestyle and the socio-economic environment on depression and proposed remedial actions (Ref. 613598)

VII Programa Marc de la Unió Europea
Investigadora principal: Marjolein Visser
Durada: 2014 – 2019

Multi-country collaborative project on the role of Diet, Food-related behaviour, and Obesity in the prevention of Depression (Mo-oDFOOD)

FP7-KBBE2013.2.1-01. European Commission
 Investigador principal: Miquel Roca Bennasar
 Durada: 2014 – 2018

Modulación de la actividad cerebral para aliviar el dolor: neurofeedback para la auto-regulación de la conectividad funcional mediante fMRI. (BRAIN2PAIN) (PSI2013-48260-C3-1-R)

Programa Estatal d'R+D+i Orientada als Reptes de la Societat. Ministeri d'Economia i Competitivitat
 Investigador principal: Pedro José Montoya Jiménez
 Durada: 2014 - 2016

Dolor crónico plasticidad conectividad funcional neurofeedback fMRI - Investigación en procesos, mecanismos y tratamientos psicológicos para la promoción de la salud mental (PROMOSAM) (PSI2014-56303-REDT)

Programa Estatal de Foment de la Investigació Científica i Tècnica d'Excel·lència. Ministeri d'Economia i Competitivitat
 Investigadora principal: Rosa M. Baños
 Durada: 2015 – 2017

Influencia de la disfunción del Sistema Nervioso Autónomo en las actividades diarias de niños con parálisis cerebral (AAEE 23/2014)

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears
 Investigadora principal: Inmaculada Riquelme Agulló
 Durada: 2015

Protocolo de activación conductual y ejercicio físico para pacientes con dolor crónico basado en el uso de nuevas tecnologías (smartphone) (PSI2015-66295-R)

Programa Estatal d'investigació, desenvolupament i innovació orientada als reptes de la societat. Ministeri d'Economia i Competitivitat
 Investigadora principal: Carolina Sitges Quirós
 Durada: 2016 - 2019

---

*Trastorns Mentals d'Alta
Prevalença en Atenció Primària*

COMPONENTS DEL GRUP

Miquel Roca Bennasar. UIB

Margalida Gili Planas. UIB

Mauro García Toro. UIB

Joan Salvà Coll. HUSE

Margarita Vives Forteza. UIB

Catalina Vicens Caldentey. AP-Mallorca

Catalina Mateu Sabater. AP-Mallorca

Rosa Molina Ramos. HMAN

Rocío Gómez Juanes. HCIN

Adoración C. Castro Gracia. UIB

Emilio Ramón López Navarro. UIB

Clara Homar Covas. UIB

Olga Ibarra Uría. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Trastorns afectius
- Trastorns d'ansietat
- Salut física i malalties mentals
- Adherència terapèutica
- Suïcidi

PUBLICACIONS

1. Roca M; Monzón S; Vives M; López-Navarro E; Garcia-Toro M; Vicens C; Garcia-Campayo J; Harrison J; Gili M. Cognitive function after clinical remission in patients with melancholic and non-melancholic depression: A 6 month follow-up study. *Journal Of Affective Disorders*. 2015. 171: 85-92. FI: 3,570 (Q1) (D2)
2. Roca M; López-Navarro E; Monzón S; Vives M; García-Toro M; García-Campayo J; Harrison J; Gili M. Cognitive impairment in remitted and non-remitted depressive patients: A follow-up comparison between first and recurrent episodes. *European Neuropsychopharmacology*. 2015. 25: 1991-1998. FI: 4,409 (Q1) (D2)
3. Roca M; Vives M; López-Navarro E; García-Campayo J; Gili M. Cognitive impairments and depression: a critical review. *Actas Espanolas De Psiquiatria*. 2015. 43: 187-193. FI: 0,813 (Q4) (D9)
4. Gutiérrez-Zotes A; Labad J; Martín-Santos R; García-Esteve L; Gelabert E; Jover M; Guillamat R; Mayoral F; Gornemann I; Canellas F; Gratacós M; Guitart M; Roca M; Costas J; Luis Ivorra J; Navinés R; de Diego-Otero Y; Vilella E; Sanjuan J. Coping strategies and postpartum depressive symptoms: A structural equation modelling approach. *European Psychiatry*. 2015. 30: 701-708. FI: 3,912 (Q1) (D3)
5. Sanada K; Díez MA; Valero MS; Pérez-Yus MC; Demarzo MM; García-Toro M; García-Campayo J. Effects of non-pharmacological interventions on inflammatory biomarker expression in patients with fibromyalgia: a systematic review. *Arthritis Research & Therapy*. 2015. 17: 272-0. FI: 3,979 (Q1) (D3)
6. Castro A; García-Palacios A; García-Campayo J; Mayoral F; Botella C; García-Herrera JM; Pérez-Yus MC; Vives M; Baños RM; Roca M; Gili M. Efficacy of low-intensity psychological intervention applied by ICTs for the treatment of depression in primary care: a controlled trial. *Bmc Psychiatry*. 2015. 15: 106-0. FI: 2,576 (Q2) (D5)
7. Bhugra D; Sartorius N; Fiorillo A; Evans-Lacko S; Ventriglio A; Hermans MH; Vallon P; Dales J; Racetovic G; Samochowiec J; Roca Bennemar M; Becker T; Kurimay T; Gaebel W. EPA guidance on how to improve the image of psychiatry and of the psychiatrist. *European Psychiatry*. 2015. 30: 423-430. FI: 3,912 (Q1) (D3)
8. Gomez-Juanes, Rocio; Gili, Margalida; Roca, Miguel; Castro, Adoracion; Lopez-Navarro, Emilio; Crespi, Carmen; Calafat, Amador; Oliván, Barbara; Sarasa, Concepcion; Vicens, Caterina; Garcia-Toro, Mauro. EXERCISE PRESCRIPTION FOR DEPRESSION BY GENERAL PRACTITIONERS, FACTORS INVOLVED. *Revista De Psicología Del Deporte*. 2015. 24: 61-69. FI: 0,560 (Q4) (D9)

-
9. Montero-Marín J; Prado-Abril J; Botella C; Mayoral-Cleries F; Baños R; Herrera-Mercadal P; Romero-Sanchiz P; Gili M; Castro A; Nogueira R; García-Campayo J. Expectations Among Patients and Health Professionals Regarding Web-Based Interventions for Depression in Primary Care: A Qualitative Study. *Journal Of Medical Internet Research*. 2015. FI: 4,532 (Q1) (D1)
  10. Gili M; Vicens C; Roca M; Andersen P; McMillan D. Interventions for preventing relapse or recurrence, of depression in primary health care settings: A systematic review. *Preventive Medicine*. 2015. 76: 16-21. FI: 2,893 (Q1) (D2)
  11. Serrano Ripoll MJ; Oliván-Blázquez B; Vicens-Pons E; Roca M; Gili M; Leiva A; García-Campayo J; Demarzo MP; García-Toro M. Lifestyle change recommendations in major depression: Do they work?. *Journal Of Affective Disorders*. 2015. 183: 221-228. FI: 3,570 (Q1) (D2)
  12. Pilar Bambo M; Garcia-Martin E; Gutierrez-Ruiz F; Magallon R; Roca M; Garcia-Campayo J; Perez-Olivan S; Polo V; Larrosa JM; Pablo LE. Study of perfusion changes in the optic disc of patients with fibromyalgia syndrome using new colorimetric analysis software. *Journal Francais D Ophtalmologie*. 2015. 38: 580-587. FI: 0,391 (Q4) (D10)
  13. Herrera-Mercadal, Paola; Montero-Marin, Jess; Plaza, Inmaculada; Medrano, Carlos; Andres, Eva; Lopez-Del-Hoyo, Yolanda; Gili, Margalida; Garcia-Campayo, Javier. The efficacy and pattern of use of a computer-assisted programme for the treatment of anxiety: A naturalistic study using mixed methods in primary care in Spain. *Journal Of Affective Disorders*. 2015. 175: 184-191. FI: 3,570 (Q1) (D2)
  14. Demarzo MM; Montero-Marin J; Cuijpers P; Zabaleta-del-Olmo E; Mahtani KR; Vellinga A; Vicens C; López-del-Hoyo Y; García-Campayo J. The Efficacy of Mindfulness-Based Interventions in Primary Care: A Meta-Analytic Review. *Annals Of Family Medicine*. 2015. 13: 573-582. FI: 5,087 (Q1) (D1)
  15. Ibarra, O; Gili, M; Roca, M; Vives, M; Jesus Serrano, M; Pareja, A; Garcia-Campayo, J; Gomez-Juanes, R; Garcia-Toro, M. The Mediterranean Diet and micronutrient levels in depressive patients. *Nutricion Hospitalaria*. 2015. 31: 1171-1175. FI: 1,497 (Q4) (D8)
  16. Gutiérrez B; Bellón JÁ; Rivera M; Molina E; King M; Marston L; Torres-González F; Moreno-Küstner B; Moreno-Peral P; Motrico E; Montón-Franco C; GildeGómez-Barragán MJ; Sánchez-Celaya M; Díaz-Barreiros MÁ; Vicens C; de Dios Luna J; Nazareth I; Cervilla J. The risk for major depression conferred by childhood maltreatment is multiplied by BDNF and SERT genetic vulnerability: a replication study. *Journal Of Psychiatry & Neuroscience*. 2015. 40: 187-196. FI: 5,570 (Q1) (D1)

17. Alda, Marta; Minguez, Joaquin; Montero-Marin, Jesus; Gili, Margalida; Puebla-Guedea, Marta; Herrera-Mercadal, Paola; Navarro-Gil, Mayte; Garcia-Campayo, Javier. Validation of the Spanish version of the Multidimensional State Boredom Scale (MSBS). *Health And Quality Of Life Outcomes*. 2015. 13: 59-0. FI: 2,212 (Q2) (D4)
18. Gili M; Bauzá N; Vives M; Moreno S; Magallón R; Roca M. Validation of the Spanish version of the Screening for Somatoform Symptoms-2 scale for use in Primary Care. *Atencion Primaria*. 2015. 47: 273-278. FI: 1,098 (Q3) (D6)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Multi-country cOllaborative project on the rOle of Diet, FOod-related behaviour, and Obesity in the prevention of Depression (MooDFOOD)

FP7-KBBE2013.2.1-01. European Comission
 Investigador principal: Miquel Roca Bennasar
 Durada: 2014 - 2018

UNIVERSAL: Modelos Predictivos de Ideación y Conducta Suicida en Estudiantes Universitarios Españoles (PI13/00343)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III
 Investigador principal: Jordi Alonso Caballero
 Durada: 2014 - 2016

Eficacia y coste-efectividad de intervenciones psicológicas de baja intensidad aplicadas por medio de TICs para el tratamiento de la depresión en atención primaria (PI13/01171)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III
 Investigadora principal: Margalida Gili Planas
 Durada: 2014 - 2016

*Desenvolupament i
Psicopatologia (DEVPSY)*

COMPONENTS DEL GRUP

Gloria García de la Banda. UIB

Gerardo Pérez Esteban. HUSE

Guillermo Larraz Geijo. HUSE

Mateu Servera Barceló. UIB

Esther Cardo Jalón. HSL

María del Mar Bernad Martorell. UIB

Joana Fornés Vives. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Regulació neuroendocrina i psicopatologia.
- Psicopatologia neuroevolutiva.
- Bases neurobiològiques i psicològiques dels trastorns de conducta i l'aprenentatge.

PUBLICACIONS

1. Cardo E; Amengual-Gual M. ¿Se asocia el trastorno por déficit de atención/hiperactividad con otras patologías prevalentes de la infancia? *Revista De Neurologia*. 2015. FI: 0,684 (Q4) (D10)
2. Cardo, E; Amengual-Gual, M. Is attention deficit hyperactivity disorder associated with other prevalent pathologies of early childhood?. *Revista De Neurologia*. 2015. 60: 109-113. FI: 0,684 (Q4) (D10)
3. Moreno-Garcia, I; Delgado-Pardo, G; Camacho-Vara de Rey, C; Meneres-Sancho, S; Servera-Barcelo, M. Neurofeedback, pharmacological treatment and behavioral therapy in hyperactivity: Multilevel analysis of treatment effects on electroencephalography. *International Journal Of Clinical And Health Psychology*. 2015. 15: 217-225. FI: 2,217 (Q2) (D4)
4. Chellew K; Evans P; Fornes-Vives J; Pérez G; Garcia-Banda G. The effect of progressive muscle relaxation on daily cortisol secretion. *Stress-The International Journal On The Biology Of Stress*. 2015. 18: 538-544. FI: 2,383 (Q2) (D5)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

El análisis de la validez interna, externa y diagnóstica del Sluggish Cognitive Tempo (PSI2014-52605-R)

Programa Estatal d'investigació, desenvolupament i innovació orientada als reptes de la societat. Ministeri d'Economia i Competitivitat
 Investigador Principal: Mateu Servera Barceló
 Durada: 2015 – 2017

Estudio clínico multicéntrico para evaluar la superioridad frente al placebo del Omega 3 en la mejoría del TDAH en la infancia (ECOME-GA-TDAH-014)

Ordesa
 Investigadora Principal: Esther Cardo Jalón

Estudio de fase III, abierto, multicéntrico, para proporcionar acceso al clorhidrato de guanfacina de liberación prolongada a sujetos europeos con trastorno por déficit de atención con hiperactividad (TDAH) que participaron en el estudio SPD503-315 o SPD503-316 (SPD503-318)

Shire Pharmaceuticals
 Investigadora Principal: Esther Cardo Jalón
 Durada: 2012 - 2015

Neurofarmacologia

COMPONENTS DEL GRUP

Mª Julia García Fuster. UIB

Jesús A. García Sevilla. UIB

Susana Esteban Valdés. UIB

Antonio Miralles Socías. UIB

Benjamín Keller. UIB

Rubén García Cabrerizo. UIB

Gloria Salort Flaquer. UIB

Antonio Crespo Morón. UIB

Elena Hernández Hernández. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Farmacologia i fisiopatologia de la proteïna FADD (Fas-associated death domain): drogues d'abús, depressió major, esquizofrènia i malalties neurodegeneratives relacionades amb l'envelliment.
- Conseqüències neurobiològiques i conductuals derivades del consum de drogues d'abús durant l'adolescència: Comorbiditat psiquiàtrica en l'adult.
- Estratègies neuroprotectores en l'envelliment cerebral: mecanismes moleculars i la seva correlació amb els efectes sobre les capacitats cognitives.

PUBLICACIONS

1. Odagaki Y; Kinoshita M; Ota T; Javier Meana J; Callado LF; García-Sevilla JA. Adenosine A1( )receptors are selectively coupled to Ga(i-3) in postmortem human brain cortex: Guanosine-5'-O-(3-[(35S)thio]triphosphate ([35S]GTP?S) binding/immunoprecipitation study.. *European Journal Of Pharmacology*. 2015. 764: 592-598. FI: 2,730 (Q2) (D4)
2. Ramis MR; Esteban S; Miralles A; Tan DX; Reiter RJ. Caloric restriction, resveratrol and melatonin: Role of SIRT1 and implications for aging and related-diseases. *Mechanisms Of Ageing And Development*. 2015. 146: 28-41. FI: 2,892 (Q2) (D4)
3. García-Cabrerizo R; García-Fuster MJ. Chronic MDMA induces neurochemical changes in the hippocampus of adolescent and young adult rats: Down-regulation of apoptotic markers. *Neurotoxicology*. 2015. 49: 104-113. FI: 2,738 (Q2) (D4)
4. Miralles, A; Sarubbo, F; Ramis, M R.; Aparicio, S; Esteban, S; Moranta, D. Effects of resveratrol on SIRT1 expression and NF-kappa B acetylated levels in aged rats. *Acta Physiologica*. 2015. 215: 104-0. FI: 4,066 (Q1) (D2)
5. García-Cabrerizo R; Keller B; García-Fuster MJ. Hippocampal cell fate regulation by chronic cocaine during periods of adolescent vulnerability: consequences of cocaine exposure during adolescence on behavioral despair in adulthood. *Neuroscience*. 2015. 304: 302-315. FI: 3,231 (Q2) (D4)
6. Keller B; García-Sevilla JA. Immunodetection and subcellular distribution of imidazoline receptor proteins with three antibodies in mouse and human brains: Effects of treatments with I1- and I2-imidazoline drugs. *Journal Of Psychopharmacology*. 2015. 29: 996-1012. FI: 3,637 (Q1) (D3)
7. Sarubbo F; Ramis MR; Aparicio S; Ruiz L; Esteban S; Miralles A; Moranta D. Improving effect of chronic resveratrol treatment on central monoamine synthesis and cognition in aged rats. *Age*. 2015. 37: 9777-0. FI: 2,500 (Q2) (D5)
8. García-Fuster MJ; García-Sevilla JA. Monoamine receptor agonists, acting preferentially at presynaptic autoreceptors and heteroreceptors, downregulate the cell fate adaptor FADD in rat brain cortex. *Neuropharmacology*. 2015. 89: 204-214. FI: 4,936 (Q1) (D1)
9. Ramis MR; Esteban S; Miralles A; Tan DX; Reiter RJ. Protective Effects of Melatonin and Mitochondria-targeted Antioxidants Against Oxidative Stress: A Review. *Current Medicinal Chemistry*. 2015. 22: 2690-2711. FI: 3,455 (Q1) (D2)

-
10. Keller B; García-Sevilla JA. Regulation of hippocampal Fas receptor and death-inducing signaling complex after kainic acid treatment in mice. *Progress In Neuro-Psychopharmacology & Biological Psychiatry*. 2015. 63: 54-62. FI: 4,361 (Q1) (D2)
  11. Sarubbo, F; Moranta, D; Ramis, M R.; Kienzer, C V.; Esteban, S; Miralles, A. SIRT1 and monoamine levels in hippocampus of aged-rats after chronic polyphenol treatments. *Acta Physiologica*. 2015. 215: 105-0. FI: 4,066 (Q1) (D2)
  12. Álvaro-Bartolomé M; García-Sevilla JA. The neuroplastic index p-FADD/FADD and phosphoprotein PEA-15, interacting at GABAA receptor, are upregulated in brain cortex during midazolam-induced hypnosis in mice. *European Neuropsychopharmacology*. 2015. 25: 2131-2144. FI: 4,409 (Q1) (D2)
  13. Rivero G; Gabilondo AM; García-Sevilla JA; La Harpe R; Morentín B; Meana JJ. Up-regulated 14-3-3 beta and 14-3-3 zeta proteins in prefrontal cortex of subjects with schizophrenia: effect of psychotropic treatment. *Schizophrenia Research*. 2015. 161: 446-451. FI: 4,453 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Acciones neuroplásticas/protectoras inducidas por el balance p-FADD/FADD: relevancia preclínica y potencial terapéutico en envejecimiento y enfermedades neurodegenerativas (SAF2014-55903-R)

Dirección General d'Investigació i Gestió del Pla Nacional de R+D+i. Ministeri d'Economia i Competitivitat

Investigador principal: Mª Julia García Fuster

Durada: 2015 - 2017

Neuroadaptaciones inducidas por el consumo de los psicoestimulantes d-anfetamina, metanfetamina y MDMA durante la adolescencia: Implicaciones para la adicción

Ajudes a la investigació en psiquiatria de la infància i adolescència i neurociències en el nin. Convocatòria 2014. Fundació Alicia Koplowitz

Investigadora principal: Mª Julia García Fuster

Durada: 2014 - 2016

Complicaciones derivadas del consumo de cocaína durante la adolescencia: Comorbilidad psiquiátrica en el adulto (2012/011)

Pla Nacional sobre Drogues. Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat

Investigadora principal: Mª Julia García Fuster

Durada: 2012 - 2016

Anestèsia, Cures Críiques i Dolor

COMPONENTS DEL GRUP

José Luís Aguilar Sánchez. HSSL

Raquel Peláez Romero. HSSL

Ainhoa Reta Múrua. HSSL

Gabriel Pascual Sastre. HSSL

Ivo Grigorov Tzenkov. HSSL

Javier Carbayo Lázaro. HSSL

Javier Mata Estévez. HSSL

José Antonio Ribas Luzón. HSSL

Marc Bonet Binimelis. HSSL

Maria del Mar Moyà González. HSSL

Mariona Soler Pedrola. HSSL

Paula Delgado García. HSSL

Pavel Nohel. HSSL

Yolanda March Sánchez. HSSL

Patricia Hernández Puiggròs. HSSL

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Impacte social del dolor.
- Tècniques intervencionistes en àlgies facials.
- Radiofreqüència i dolor.
- Dolor neuropàtic (infermeria).
- Acupuntura i dolor.

PUBLICACIONES

1. Vela Vásquez RS; Peláez Romero R. Aspirin and spinal haematoma after neuraxial anaesthesia: Myth or reality?. *British Journal Of Anaesthesia*. 2015. 115: 688-698. FI: 5,616 (Q1) (D1)
2. Vela-Vásquez RS; Grigorov-Tzenkov I; Aguilar JL. Bloqueadores beta en shock séptico: una revisión. *Revista española de anestesiología y reanimación*. 2015. 62: 90-95.
3. Canet J; Sabaté S; Mazo V; Gallart L; de Abreu MG; Belda J; Langeron O; Hoeft A; Pelosi P; PERISCOPE group. Development and validation of a score to predict postoperative respiratory failure in a multicentre European cohort: A prospective, observational study. *European Journal Of Anaesthesiology*. 2015. 32: 458-470. FI: 3,634 (Q1) (D2)
4. Mata J; Cabrera S; Sanchís P; Valentí P; Hernández P; Fortuny R; Lirola S; Aguilar JL. Electro-acupuncture for treatment of knee pain from osteoarthritis and the possible endocrinology changes: a study protocol for a randomized controlled trial. *Trials*. 2015. 16: 248-0. FI: 1,859 (Q3) (D7)

PROYECTES I ESTUDIS CLÍNICS

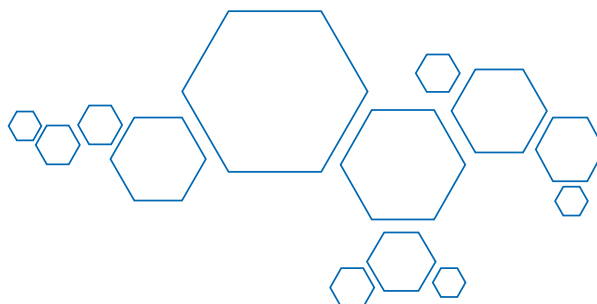
Estudio de fase III, abierto y multicéntrico de SI-6603 en pacientes con hernia discal lumbar

Seikagaku Corporations

Investigador principal: José Luis Aguilar Sánchez

Durada: 2015 –2017

8.7. Àrea Oncohematologia

*Multidisciplinar
d'Oncologia Traslacional (MOT)*

COMPONENTS DEL GRUP

Pilar Roca Salom. UIB

María del Mar Blanquer Rosselló. UIB
 Ádamo Valle Gómez. UIB
 Daniel G. Pons Miró. UIB
 Jordi Oliver Oliver. UIB
 Mercedes Nadal Serrano. UIB
 Esther Falcó Ferrer. HSLI
 Isabel Garau Linás. HSLI
 Isabel María Bover Barceló. HSLI
 María Belen González Gragera. HSLI
 María Margarita Company Campins. HSLI
 Neus Ferrer Tur. HSLI
 Catalina Vadell Nadal. HMAN
 Pilar Mut Sanchís. HSLI
 Juan Coves Sarto. HSLI
 Sergio Ayuga Rosselló. HSLI
 Margalida Torrens Mas. UIB
 Jordi Sastre Serra. UIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Paper de l'estrès oxidatiu, metabolisme energètic i funció mitocondrial en les bases moleculars del càncer.
- Efecte de fitoestrògens i compostos químics per al tractament del càncer.
- Desenvolupament i posada a punt de noves tècniques de diagnòstic (KRAS, receptors estrògens, UCP2, Sirtuines).

PUBLICACIONES

1. Karachaliou N; Mayo-de Las Casas C; Queralt C; de Aguirre I; Melloni B; Cardenal F; Garcia-Gomez R; Massuti B; Sánchez JM; Porta R; Ponce-Aix S; Moran T; Carcereny E; Felip E; Bover I; Insa A; Reguart N; Isla D; Vergnenegre A; de Marinis F; Gervais R; Corre R; Paz-Ares L; Morales-Espinosa D; Viteri S; Drozdowskyj A; Jordana-Ariza N; Ramirez-Serrano JL; Molina-Vila MA; Rosell R; Spanish Lung Cancer Group. Association of EGFR L858R Mutation in Circulating Free DNA With Survival in the EURTAC Trial. *JAMA oncology*. 2015. 1: 149-157
2. Barni S; Mouysset J; Sediva M; Zamagni C; Garau I; Feier B; Berdeaux G; Mercier F. Burden Of Advanced Breast Cancer For Patients And Caregiver In Europe: Comparisons Of Two Treatment Forms Of Vinorelbine, Oral And Intravenous. *Value In Health*. 2015. FI: 3,824 (Q1) (D1)
3. Nadal-Serrano M; Sastre-Serra J; Valle A; Roca P; Oliver J. Chronic-Leptin Attenuates Cisplatin Cytotoxicity in MCF-7 Breast Cancer Cell Line. *Cellular Physiology And Biochemistry*. 2015. 36: 221-232. FI: 4,652 (Q1) (D2)
4. Rolfo, Christian D.; Giallombardo, Marco; Castiglia, Marta; Chacartegui, Jorge Jorge; Provencio, Mariano; Alessandro, Riccardo; Carreca, Anna Paola; Roca, Pilar; Oliver, Jordi; Bover, Isabel; Van Meerbeeck, Jan P.; Russo, Antonio; Peeters, Marc; Pauwels, Patrick. Exosomes isolation and characterization in non small cell lung carcinoma patients: Proof of concept study. *Journal Of Clinical Oncology*. 2015. FI: 20,982 (Q1) (D1)
5. Manso L; Palomo AG; Pérez Carrión R; Cassinello J; Gallegos Sancho I; Chacón López-Muñiz I; Olier C; Fernández-Aramburo A; Llorca C; González X; Llorente R; Torregrosa D; Álvarez I; Gálve E; Bueno C; Garau I; García MJ; González-Santiago S; Ballesteros AI; Blanco E; Galán A; González S; Perelló A; Cortés-Funes H; Grávalos C. Factors Associated with the Selection of First-line Bevacizumab plus Chemotherapy and Clinical Response in HER2-negative Metastatic Breast Cancer: ONCOSUR AVALOX Study. *Anticancer Research*. 2015. 35: 6941-6950. FI: 1,895 (Q3) (D8)
6. Aguilar, G; Albiol, S; Alcaide, J; Alonso, M; Alonso, V; Andreu, M; Aparicio, J; Arias de la Vega, F; Arrivi, A; Ramon Ayuso, J; Bohn, U; Bouzas, R; Maria Cano, J; Castanon, C; Castells, A; Cerda, P; Cerezo, L; Conill, C; Cuatrecasas, M; Nieves del Pozo, M; Ignacio Delgado, J; Enriquez-Navascues, JM.; Escudero, P; Espin, E; Estevan, I, R; Falco, E; Farre, J; Feliu, J; Fernandez-Martos, C; Isabel Ferrer, A; Gallego, R; Galvez, E; Garcia de Albeniz, X; Garcia Olmo, D; Garcia-Carbonero, R; Gomez Dorronsoro, M; Gomez Martin, C; Gonzalez Moreno, S; Hernandez, A; Iraola, A; Jimenez, E; Cecilio Jimenez, M; Jurado, I; Leno, R; Leon, A; Martin, E; Martin, M; Maurel, J; Carlos Mendez, J; Mendez, R;

- Palma, P; Pardo, F; Pereira, F; Perez-Altozano, J; Perez, E; Rodriguez, J; Isabel Ruiz-Casado, A; Sabater, L; Sarria, L; Segura, A; Sevilla, I; Tobena, M; Torres, E; Viudez, A; Zanui, M; Zorrilla, M. Guidelines for diagnosis, staging and treatment of metastatic colorectal cancer by Grupo Espanol Multidisciplinar en Cancer Digestivo (GEMCAD). *Colorectal Cancer*. 2015. 4: 97-112.
7. Blanquer-Rosselló MM; Santandreu FM; Oliver J; Roca P; Valle A. Leptin Modulates Mitochondrial Function, Dynamics and Biogenesis in MCF-7 Cells. *Journal Of Cellular Biochemistry*. 2015. 116: 2039-2048. FI: 3,446 (Q2) (D4)
  8. Ordines, F; Bauza, M; Sbert, M; Roca, P; Gianotti, M; Massuti, E. Red algal beds increase the condition of nekto-benthic fish. *Journal Of Sea Research*. 2015. 95: 115-123. FI: 2,148 (Q2) (D3)
  9. Oaknin A; Rubio MJ; Redondo A; De Juan A; Cueva Bañuelos JF; Gil-Martin M; Ortega E; Garcia-Arias A; Gonzalez-Martin A; Bover I. SEOM guidelines for cervical cancer. *Clinical & Translational Oncology*. 2015. 17: 1036-1042. FI: 2,075 (Q3) (D8)
  10. Colom B; Oliver J; Garcia-Palmer FJ. Sexual Dimorphism in the Alterations of Cardiac Muscle Mitochondrial Bioenergetics Associated to the Ageing Process. *Journals Of Gerontology Series A-Biological Sciences And Medical Sciences*. 2015. 70: 1360-1369. FI: 5,476 (Q1) (D1)
  11. Pons DG; Torrens-Mas M; Nadal-Serrano M; Sastre-Serra J; Roca P; Oliver J. The presence of Estrogen Receptor β modulates the response of breast cancer cells to therapeutic agents. *International Journal Of Biochemistry & Cell Biology*. 2015. 66: 85-94. FI: 3,905 (Q2) (D3)
  12. Pons DG; Nadal-Serrano M; Torrens-Mas M; Valle A; Oliver J; Roca P. UCP2 inhibition sensitizes breast cancer cells to therapeutic agents by increasing oxidative stress. *Free Radical Biology And Medicine*. 2015. 86: 67-77. FI: 5,784 (Q1) (D2)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Hacia un diagnóstico personalizado en el cáncer colorectal: influencia del metab. energético y estrés oxidativo en la respuesta al tratamiento (PI14/01434)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigador principal: Jordi Oliver Oliver

Durada: 2015 - 2017

Metabolismo energético de la célula tumoral: una posible diana en el tratamiento del cáncer de mama (PI12/01827)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: María del Pilar Roca Salom

Durada: 2013 - 2015

Solicitud d'una acció per preparar i desenvolupar amb un grup interdisciplinari una proposta per a la seva presentació al Programa Marc de la UE per a la Recerca i la Innovació 'Horizon 2020' (AAEE 15/2014)

Direcció General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement. Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Investigadora principal: Catalina Cabot Bibiloni

Durada: 2014 - 2015

Creación de un grupo internacional e multidisciplinar para el estudio del estrés oxidativo en el desarrollo y evolución del cáncer (AAEE 22/2014)

Direcció General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement. Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Investigadora principal: María del Pilar Roca Salom

Durada: 2014 - 2015

Estudio de la función mitocondrial en melanoma

Junta de Balears de l'AECC

Investigador principal: Jordi Oliver Oliver

Durada: 2014 - 2015

Clínica i Biologia de les Neoplàsies Hematològiques

COMPONENTS DEL GRUP

Antonio Gutiérrez García. HUSE

Antonia Sampol Mayol. HUSE

Jorge José Martínez Serra. HUSE

Mª Antonia Duran Pastor. HUSE

Mariana Canaro Hyrclin. HUSE

Bernardo Galmés Sureda. HUSE

Andrés Novo García. HUSE

Leyre Bento De Miguel. HUSE

Lucía García Maño. HUSE

Carmen Ballester Ruiz. HUSE

Albert Pérez Montañà. HUSE

Laura Lo Riso. HUSE

Teresa Ros Matheu. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Biologia molecular: desenvolupament de noves tècniques genòmiques i proteòmiques.
- Limfomes agressius: factors pronòstics clínics i moleculars de LDCGB (microRNAs) i noves teràpies en mantell (oxaliplatí, bendamustina i Zevalin).
- Limfomes indolents: factors pronòstics clínics i moleculars en limfomes fol·liculars i indolents no fol·liculars incloent la leucèmia limfoide crònica. Paper i toxicitat de les estratègies de manteniment.

- Limfoma de Hodgkin: factors pronòstics clínics i moleculars. Paper del microambient peritumoral i el COX-2.
- Trasplantament hematopoètic (noves modalitats) i teràpia cel·lular, incloent angiogènesi terapèutica.

PUBLICACIONS

1. A. García-Dasí M; Aznar JA; Jiménez-Yuste V; Altisent C; Bonanad S; Mingot E; Lucía F; Giménez F; López MF; Marco P; Pérez R; Fernández MÁ; Paloma MJ; Galmes B; Herrero S; García-Talavera JA. Adherence to prophylaxis and quality of life in children and adolescents with severe haemophilia *Haemophilia*. 2015. 21: 458-464. FI: 2,673 (Q2) (D5)
2. Barceló F; Cerdà JJ; Gutiérrez A; Jimenez-Marco T; Durán MA; Novo A; Ros T; Sampol A; Portugal J. Characterization of Monoclonal Gammopathy of Undetermined Significance by Calorimetric Analysis of Blood Serum Proteome. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
3. Martínez-López J; Paiva B; López-Anglada L; Mateos MV; Cedena T; Vidríales MB; Sáez-Gómez MA; Contreras T; Oriol A; Rapado I; Teruel AI; Cordón L; Blanchard MJ; Bengoechea E; Palomera L; de Arriba F; Cueto-Felgueroso C; Orfao A; Bladé J; San Miguel JF; Lahuerta JJ; Spanish Multiple Myeloma Group / Program for the Study of Malignant Blood Diseases. Critical analysis of the stringent complete response in multiple myeloma: contribution of sFLC and bone marrow clonality. *Blood*. 2015. 126: 858-862. FI: 11,841 (Q1) (D1)
4. Gutiérrez A; Bento L; Bautista-Gili AM; Garcia F; Martinez-Serra J; Sanchez B; Martorell C; Gines J; Garcia L; Gimeno E; Ferraro M; Del Campo R; Bargay J; Perez A; Vercher J; Scaff M; Pacheco A; Ballester C; Garcia F; Ramos R; Salar A; Besalduch J. Differential Impact of Relative Dose-Intensity Reductions in Diffuse Large B-Cell Lymphoma Treated with R-CHOP21 or R-CHOP14. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
5. Gayoso, J.; Balsalobre, P.; Kwon, M.; Castilla-Llorente, C.; Pascual, M. J.; Serrano, D.; Lopez-Corral, L.; Pinana, J. L.; Bermudez, A.; Perez-Simon, J. A.; Herrera, P.; Montesinos, P.; Ferra, C.; Sampol, A.; Anguita, J.; Heras, I.; Champ, D.; Martinez-Laperche, C.; Solano, C.; Caballero, D.; Diez-Martin, J. L.; GETH. Haploidentical Stem Cell Transplantation (HAPLO-HSCT) With Post-Transplant Cyclophosphamide (PTCy) As GVHD Prophylaxis In High Risk Hematologic Malignancies: Bone Marrow or Peripheral Blood Progenitors Render Same Results. *Bone Marrow Transplantation*. 2015. 50: 355-356. FI: 3,636 (Q2) (D3)

6. Gayoso, J; Balsalobre, P; Kwon, M; Castilla-Llorente, C; Pascual, MJ; Lopez-Corral, L; Pinana, JL; Bermudez, A; Perez-Simon, JA; Herrera, P; Montesinos, P; Ferra, C; Sampol, A; Anguita, J; Heras, I; Champ, D; Martinez-Laperche, C; Solano, C; Caballero, D; Diez-Martin, JL. Haploidentical Stem Cell Transplantation (HAPLO-HSCT) with Post-Transplant Cyclophosphamide (PT-CY) As Gvhd Prophylaxis in High Risk Hematologic Malignancies: Bone Marrow or Peripheral Blood Progenitors Render Same Results. *Biology Of Blood And Marrow Transplantation*. 2015. 21: 284-0. FI: 3,980 (Q1) (D2)
7. Verd S; Porta R; Botet F; Gutiérrez A; Ginovart G; Barbero AH; Ciurana A; Plata II. Hospital Outcomes of Extremely Low Birth Weight Infants After Introduction of Donor Milk to Supplement Mother's Milk. *Breastfeeding Medicine*. 2015. 10: 150-155. FI: 1,438 (Q3) (D6)
8. Gayoso, J; Balsalobre, P; Kwon, M; Sampol, A; Montesinos, P; Serrano, D; Herrera, P; Pascual, MJ; Bermudez, A; Castilla-Llorente, C; Bento, L; Champ, D; Perez-Corral, A; Buces, E; Diez-Martin, JL. Myeloablative Haploidentical Stem Cell Transplantation (MAC-HAPLO) with Post-Transplant Cyclophosphamide (PT-CY) As GVHD Prophylaxis in High Risk Leukemias/ Myelodysplastic Syndromes (MDS). *Biology Of Blood And Marrow Transplantation*. 2015. 21: 186-0. FI: 3,980 (Q1) (D2)
9. Ferrà C; Sanz J; Díaz-Pérez MA; Morgades M; Gayoso J; Cabrera JR; Villaescusa T; Sampol MA; Fernández-Avilés F; Solano C; Ortín M; Duarte R; Cuesta M; Heras I; de la Serna J; Moraleda JM; Barrenetxea C; González-Vicent M; Sanz G; Ribera JM; Grupo Español de Trasplante Hematopoyético (Geth) Spanish Society of Hematology. Outcome of graft failure after allogeneic stem cell transplant: study of 89 patients. *Leukemia & Lymphoma*. 2015. 56: 656-662. FI: 3,093 (Q2) (D4)
10. Martin Broto, J; Redondo, A; Maria Valverde, C; Vaz Salgado, MA; Mora, J; Garcia del Muro, X; Sancho Marquez, MP; Martinez-Trufero, J; Diaz Beveridge, R; Gutierrez, A; Blay, P; Tous, C; Luna Fra, P; Lopez-Pousa, A. Phase II trial of gemcitabine plus rapamycin as second line in advanced osteosarcoma: A Spanish Group for Sarcoma Research (GEIS) Study. *Journal Of Clinical Oncology*. 2015. FI: 20,982 (Q1) (D1)
11. Martin Broto, J; Fernandez-Serra, A; Duran, J; Calabuig-Farinas, S; Gutierrez, A; Felipe-Abrio, I; Sanchez-Izquierdo, D; Martinez-Trufero, J; Casado Herraes, A; Poveda, A; Rubio Martinez, L; Balana, C; Losa, F; Maria Valverde, C; Rubio, J; Cruz, J; Gonzalez de Sande, LM; Tous, C; Cubedo, R; Lopez-Guerrero, JA. Prognostic relevance of miRNA let-7e in localized intestinal GIST: A Spanish Group for Research on Sarcoma (GEIS) Study. *Journal Of Clinical Oncology*. 2015. FI: 20,982 (Q1) (D1)

-
12. Mestre F; Gutiérrez A; Rodríguez J; Ramos R; Garcia JF; Martínez-Serra J; Casasus M; Nicolau C; Bento L; Herraes I; Lopez-Perezagua P; Daumal J; Besalduch J. Radiation Therapy Overcomes Adverse Prognostic Role of Cyclooxygenase-2 Expression on Reed-Sternberg Cells in Early Hodgkin Lymphoma. *International Journal Of Radiation Oncology Biology Physics*. 2015. 92: 84-90. FI: 4,495 (Q1) (D1)
  13. Canaro M; Goranova-Marinova V; Berntorp E. The ageing patient with haemophilia. *European Journal Of Haematology*. 2015. 94: 17-22. FI: 2,544 (Q3) (D6)
  14. Díaz-Beyá M; Brunet S; Nomdedéu J; Cordeiro A; Tormo M; Escoda L; Ribera JM; Arnan M; Heras I; Gallardo D; Bargay J; Queipo de Llano MP; Salamero O; Martí JM; Sampol A; Pedro C; Hoyos M; Pratorcorona M; Castellano JJ; Nomdedeu M; Risueño RM; Sierra J; Monzó M; Navarro A; Esteve J. The expression level of BAALC-associated microRNA miR-3151 is an independent prognostic factor in younger patients with cytogenetic intermediate-risk acute myeloid leukemia. *Blood Cancer Journal*. 2015. FI: 4,411 (Q1) (D3)
  15. Noriega V; Martínez-Laperche C; Buces E; Pion M; Sánchez-Hernández N; Martín-Antonio B; Guillem V; Bosch-Vizcaya A; Bento L; González-Rivera M; Balsalobre P; Kwon M; Serrano D; Gayoso J; de la Cámara R; Brunet S; Rojas-Contreras R; Nieto JB; Martínez C; González M; Espigado I; Vallejo JC; Sampol A; Jiménez-Velasco A; Urbano-Ispizua A; Solano C; Gallardo D; Díez-Martín JL; Buño I; Spanish Hematopoietic Stem Cell Transplantation and Cell Therapy Group (GETH). The Genotype of the Donor for the (GT)_n Polymorphism in the Promoter/Enhancer of FOXP3 Is Associated with the Development of Severe Acute GVHD but Does Not Affect the GVL Effect after Myeloablative HLA-Identical Allogeneic Stem Cell Transplantation. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
  16. Díaz-Beyá M; Brunet S; Nomdedéu J; Pratorcorona M; Cordeiro A; Gallardo D; Escoda L; Tormo M; Heras I; Ribera JM; Duarte R; de Llano MP; Bargay J; Sampol A; Nomdedeu M; Risueño RM; Hoyos M; Sierra J; Monzo M; Navarro A; Esteve J; Cooperative AML group CETLAM. The lincRNA HOTAIRM1, located in the HOXA genomic region, is expressed in acute myeloid leukemia, impacts prognosis in patients in the intermediate-risk cytogenetic category, and is associated with a distinctive microRNA signature. *Oncotarget*. 2015. 6: 31613-31627. FI: 5,008 (Q1) (D2)
  17. Duran MA; Jiménez A. Clinical findings en trombocitopenia esencial. Ed. *Elsevier* Núm. 1 Noviembre 2015.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Papel de los microRNAs y la célula de origen en el pronóstico del linfoma difuso de célula grande B

Janssen

Investigador principal: Antonio Gutiérrez García
Durada: 2014 - 2015

Caracterización molecular de la expresión de COX2 en las células de Reed-Sternberg del linfoma de Hodgkin

Roche

Investigador principal: Antonio Gutiérrez García
Durada: 2015 - 2016

Estudio fase III nacional, multicéntrico, abierto, aleatorizado, de tratamiento de inducción con bortezomib/lenalidomida/dexametasona (VRD-GEM), seguido de altas dosis de quimioterapia con melfalán-200 (MEL-200) vs. busulfán-melfalán (BUMEL) y consolidación con VRD-GEM para pacientes con mieloma múltiple sintomático de nuevo diagnóstico menores de 65 años (GEM2012MENOS65)

Fundacion Pethema

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol
Durada 2013 - 2017

Estudio observacional post-autorización para evaluar la respuesta de la función renal al tratamiento de pacientes con mieloma múltiple en recaída y con aclaramiento de creatinina <50 ml/min/1,73m² (MIR-50)

Celgene SLU

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol
Durada: 2012 - 2019

Estudio fase III nacional, multicéntrico, abierto, aleatorizado, de tratamiento de mantenimiento con Lenalidomida y dexametasona versus Lenalidomida, dexametasona y MLN9708 tras trasplante autólogo de progenitores hematopoyéticos para pacientes con mieloma múltiple sintomático de nuevo diagnóstico (GEM-2014MAIN)

Fundacion Pethema

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol
Durada: 2014 -2020

A non-interventional post authorization registry of patients treated with pomalidomide for relapsed and refractory multiple myeloma who have received at least two prior treatment regimens, including both lenalidomide and bortezomib, and have demonstrated disease progression on the last therapy (PASS POMALIDOMIDA. ARTIMIdS)

Icon Clinical Research

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol
Durada: 2015 - 2019

Estudio Observacional del mieloma multiple en la práctica clínica habitual (EMMOS)

Janssen Cilag S.a

Investigador principal: Juan Besalduch Vidal
Durada: 2013 - 2018

Estudio en fase III, aleatorizado, de diseño abierto en sujetos con mieloma múltiple en recaída y refractario que reciben carfilzomib en combinación con dexametasona, que compara la administración de carfilzomib una vez por semana frente a la administración dos veces por semana (ONYX)

Onyx Pharmaceuticals

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol

Durada: 2015 – 2019

Estudio fase III, multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo de el-trombopag o placebo en combinación con azacitidina en sujetos con síndromes mielodisplásicos (SMD) de riesgo intermedio-1, intermedio-2 o alto según el IPSS (TRC112121. Trombopag)

GSK

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol

Durada: 2014 – 2017

Ofatumumab como parte del régimen de acondicionamiento de intensidad reducida (ric) en pacientes con linfoma b no-hodgkin de alto riesgo que reciben un trasplante alogénico de progenitores hematopoyéticos (GELTAMO-O-CRT)

Grup Espanyol de Linfomes i Transplant Autòlog de Mèdul·la Òssia

Investigador principal: Antonio Gutiérrez García

Durada: 2012 - 2019

Estudio randomizado para comparar el tratamiento de mantenimiento con rituximab subcutáneo administrado hasta la progresión de la enfermedad, con solo observación, en pacientes con linfoma no Hodgkin indolente, recurrente o refractario, que han completado y respondido a tratamiento de inducción con inmunoterapia basada en rituximab y a tratamiento de mantenimiento inicial de 2 años con rituximab administrado por vía subcutánea (RITUXIMAB SUBCUTÁNEO)

Hoffman La Roche LTD

Investigador principal: Antonio Gutiérrez García

Durada: 2011 –2017

Ensayo clínico fase i-ii para evaluar el papel de brentuximab vedotin más etopósido, solumoderin, altas dosis de ara-c y cisplatino la inducción pretrasplante y manejo post-trasplante de pacientes con linfoma de hodgkin clásico en recaída o refractario (BRESHAP)

Grup Espanyol de Linfomes i Transplant Autòlog de Mèdul·la Òssia

Investigador principal: Antonio Gutiérrez García

Durada: 2015 – 2018

Estudio de fase IIIb multicéntrico, internacional, abierto, con un solo grupo de tratamiento para evaluar la seguridad de obinutuzumab como agente único o en combinación con quimioterapia en pacientes con leucemia linfática crónica recurrente/refractaria o no tratados previamente (GREEN)

Hoffman La Roche LTD

Investigador principal: Antonio Gutiérrez García

Durada: 2014 – 2018

Estudio multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, de grupos paralelos, controlado con placebo, de fase 3 sobre la eficacia y seguridad de lenalidomida (Revlimid®) como tratamiento de mantenimiento en pacientes con leucemia linfocítica crónica de alto riesgo tras el tratamiento de primera línea (CLLM1)

Grup Alemany d'Estudi de Leucèmia Linfocítica Crònica de la Universitat de Colònia

Investigadora principal: Carmen Ballester Ruiz

Durada: 2014 - 2018

Estudio Fase III, prospectivo, aleatorizado, abierto, con dos brazos de tratamiento, para evaluar la tasa de remisión libre de tratamiento (RLT) en pacientes con LMC cromosoma Filadelfia positivo, después de dos duraciones distintas de tratamiento de consolidación con nilotinib 300 mg BID (TASIGNA)

Novartis Farmaceutica

Investigador principal: Andrés Novo García

Durada: 2013 - 2019

AMBYT. Estudio abierto y aleatorizado de fase III sobre quizartinib (AC220) en monoterapia frente a la quimioterapia de rescate en pacientes con leucemia mieloide aguda (LMA) FLT3-ITD positiva resistente o en recaída tras el tratamiento de primera línea con o sin consolidación con trasplante de células madre hematopoyéticas (TCMH)

Ambit Bioscences Corp.

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol

Durada: 2014 – 2015

Estudio aleatorizado de fase III con sapacitabina por vía oral en ancianos con diagnóstico reciente de leucemia mieloide aguda (CYC682)

Cyclacel Limited

Investigadora principal: Antonia Sampol Mayol

Durada: 2014 – 2015

Registro de Hemoglobinuria Paroxística Nocturna (HPN REGISTRY)

Alexion Pharmaceuticals INC

Investigadora principal: María Antonia Duran Pastor

Durada: 2012 – 2016

AHEAD. ADVATE: Factor VIII fabricado mediante un método sin plasma/albúmina (recombinante)

Baxter Innovation GmbH

Investigadora principal: Mariana Canaro Szymanski

Durada: 2013 – 2015

Estudio de continuación en fase 3b de la seguridad y eficacia del factor VIII recombinante PE-Gilado (FVIIIr-PEG; BAX 855) para la profilaxis de hemorragias en pacientes con hemofilia A severa previamente tratados (BAX855-261302)

Baxter Innovation GmbH

Investigadora principal: Mariana Canaro Szymanski

Durada: 2014 – 2017

Estudio observacional y transversal para evaluar las características sociodemográficas y clínicas de los pacientes tratados con rivaroxaban en la práctica clínica habitual de hematólogos, cardiólogos e internistas de todo el territorio nacional (HEROIC)

Bayer Hispania S.L.

Investigador principal: Bernardo Galmés Sureda

Durada: 2014 – 2015

Aplicación de una nueva herramienta para evaluar la percepción y la preferencia de los pacientes por el tratamiento de la Hemofilia A en la práctica clínica habitual (FUSANGO)

Pfizer Limited

Investigadora principal: Mariana Canaro Szymanski

Durada: 2014 – 2015

Teràpies Avançades i Biomarcadors en Oncologia Clínica

COMPONENTS DEL GRUP

Antònia Obrador de Hevia. FISIB

Jesús Damián Alarcón Company. HUSE

Antonia Perelló Martorell. HUSE

Juan Manuel Gavala Arjona. HUSE

Mercedes Guibelalde del Castillo. HUSE

Regina Alemany Alonso. UIB

Bernhard Oliver Vögler. UIB

María Aranzazu González del Alba. HUSE

Esther Martínez Font. FISIB

Francisca Maria Barceló Mairata. UIB

María del Carmen Garcías de España. HUSE

Josefa Terrasa Pons. HUSE

Raquel Marsé Fabregat. HUSE

Cristina Gómez Bellvert. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi de noves estratègies terapèutiques en tumors sòlids i anàlisi de les vies de senyalització implicades en la resposta o la resistència a fàrmacs.
- Estudi de biomarcadors pronòstics i predictius i implementació de la detecció d'aquests biomarcadors en biòpsia líquida.
- Estudi del genoma en càncer hereditari amb seqüenciació massiva (*Next Generation Sequencing, NGS*).

PUBLICACIONES

1. Barceló F; Cerdà JJ; Gutiérrez A; Jimenez-Marco T; Durán MA; Novo A; Ros T; Sampol A; Portugal J. Characterization of Monoclonal Gammopathy of Undetermined Significance by Calorimetric Analysis of Blood Serum Proteome. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
2. Manso L; Palomo AG; Pérez Carrión R; Cassinello J; Gallegos Sancho I; Chacón López-Muñiz I; Olier C; Fernández-Aramburo A; Llorca C; González X; Llorente R; Torregrosa D; Álvarez I; Gálve E; Bueno C; Garau I; García MJ; González-Santiago S; Ballesteros AI; Blanco E; Galán A; González S; Perelló A; Cortés-Funes H; Grávalos C. Factors Associated with the Selection of First-line Bevacizumab plus Chemotherapy and Clinical Response in HER2-negative Metastatic Breast Cancer: ONCOSUR AVALOX Study. *Anticancer Research*. 2015. 35: 6941-6950. FI: 1,895 (Q3) (D8)
3. Suárez C; Puente J; Gallardo E; Méndez-Vidal MJ; Climent MA; León L; Olmos D; García del Muro X; González-Billalabeitia E; Grande E; Bellmunt J; Mellado B; Maroto P; González del Alba A. New advances in genitourinary cancer: evidence gathered in 2014. *Cancer And Metastasis Reviews*. 2015. 34: 443-464. FI: 5,316 (Q1) (D2)
4. Martin Broto, J; Redondo, A; Maria Valverde, C; Vaz Salgado, MA; Mora, J; Garcia del Muro, X; Sancho Marquez, MP; Martinez-Trufero, J; Diaz Beveridge, R; Gutierrez, A; Blay, P; Tous, C; Luna Fra, P; Lopez-Pousa, A. Phase II trial of gemcitabine plus rapamycin as second line in advanced osteosarcoma: A Spanish Group for Sarcoma Research (GEIS) Study. *Journal Of Clinical Oncology*. 2015. FI: 20,982 (Q1) (D1)
5. Martin Broto, J; Fernandez-Serra, A; Duran, J; Calabuig-Farinas, S; Gutierrez, A; Felipe-Abrio, I; Sanchez-Izquierdo, D; Martinez-Trufero, J; Casado Herraiez, A; Poveda, A; Rubio Martinez, L; Balana, C; Losa, F; Maria Valverde, C; Rubio, J; Cruz, J; Gonzalez de Sande, LM; Tous, C; Cubedo, R; Lopez-Guerrero, JA. Prognostic relevance of miRNA let-7e in localized intestinal GIST: A Spanish Group for Research on Sarcoma (GEIS) Study. *Journal Of Clinical Oncology*. 2015. FI: 20,982 (Q1) (D1)
6. Obrador-Hevia A; Martinez-Font E; Felipe-Abrio I; Calabuig-Fariñas S; Serra-Sitjar M; López-Guerrero JA; Ramos R; Alemany R; Martín-Broto J. RG7112, a Small-Molecule Inhibitor of MDM2, Enhances Trabectedin Response in Soft Tissue Sarcomas. *Cancer Investigation*. 2015. 33: 440-450. FI: 2,231 (Q3) (D7)
7. Garcias de Espana, C; Timoner Salva, E; Ivanovski Ivanovski, T; del Rio Vizoso, M; Gomez Bellvert, C; Legarda Ramirez, I. Seventy years old male with multiple brain damage and intracardiac mass. *Medicina Balear*. 2015. 30: 55-59.

8. Climent MÁ; León-Mateos L; González Del Alba A; Pérez-Valderrama B; Méndez-Vidal MJ; Mellado B; Arranz JÁ; Sánchez-Hernández A; Cassinello J; Olmos D; Carles J. Updated recommendations from the Spanish Oncology Genitourinary Group for the treatment of patients with metastatic castration-resistant prostate cancer. *Critical Reviews In Oncology Hematology*. 2015. 96: 308-318. FI: 5,039 (Q1) (D2)

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

1. Aránzazu González del Alba, Luis León, Cristina Suarez and Maria Jose Mendez. Current Clinical Pathology. Targeted therapies for prostate cancer. Targeted therapies for solid tumors. *Editorial Springer*. ISBN 978-1-4939-2046-4.
2. Amparo Sánchez Gastaldo, Aránzazu González del Alba and Ignacio Durán. Current Clinical Pathology Targeted therapies in kidney cancer. Targeted therapies for solid tumors. *Editorial Springer*. ISBN 978-1-4939-2046-4.

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Estudio de la vía de Wnt como nueva diana terapéutica en sarcomes (PI12/01748)

Projectes d'investigació en Salut. Institut de Salut Carlos III

Investigadora principal: Antònia Obrador Hevia

Durada: 2013 - 2015

Estudio de la vía de Wnt como nueva diana terapéutica en cáncer de próstata resistente a la castración

Comissió d'Investigació de l'Hospital Universitari Son Espases

Investigadora principal: María Aránzazu González del Alba

Durada: 2015

Estudio de la implicación de las vías de señalización Wnt y C-Met en la proliferación y progresión de tumores GIST

Programa Pont La Caixa d'ajuts a grups de recerca

Investigadora principal: Regina Alemany Alonso

Durada: 2014 - 2015

Estudio de fase III, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo de Alpelisib en combinación con fulvestrant en hombres y mujeres posmenopáusicas con cáncer de mama avanzado, receptor hormonal positivo, HER2 negativo que han progresado mientras o después del tratamiento con un inhibidor de la aromatasa (SOLAR-1)

Novartis Farmaceutica S.A

Investigadora principal: Antonia Perelló Martorell

Durada: 2015 -2019

Ensayo de fase II aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo, de dicloruro de radio-223 en comparación con un placebo cuando se administra a pacientes con cáncer de mama metastásico negativo para HER2, positivo para los receptores hormonales y con metástasis óseas tratadas con hormonoterapia de base

Bayer Pharma AG

Investigadora principal: Antonia Perelló Martorell

Durada: 2014 - 2017

Ensayo fase II randomizado, doble ciego, controlado con placebo, de dicloruro de radio-223 en combinación con exemestano y evero

limus versus placebo en combinación con exemestano y everolimus en pacientes con cáncer de mama metastásico HER2- HR+, con metástasis óseas

Bayer Pharma AG

Investigadora principal: Antonia Perelló Martorell

Durada: 2014 - 2017

Ensayo clínico fase II de la combinación de Palbociclib y Trastuzumab, con o sin Letrozol, en pacientes postmenopáusicas con cáncer de mama localmente avanzado o metastásico HER2-positivo previamente tratado” (PATRICIA)

Bayer Pharma AG

Investigadora principal: Antonia Perelló Martorell

Durada: 2015 - 2019

Estudio FII aleatorizado, doble ciego, de Ipatasertib, un inhibidor de AKT, en combinación con Paclitaxel como tratamiento neoadyuvante para pacientes con cáncer de mama tripe-negativo en estadio inicial (FAIRLANE)

Genetech INC

Investigadora principal: Antonia Perelló Martorell

Durada: 2015 - 2018

Estudio fase III, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo de BKM120 con Fulvestrant, en mujeres postmenopáusicas con cáncer de mama metastásico o localmente avanzado con receptores hormonales positivos HER2 negativo, tratadas con IA, que han progresado durante o después de tratamiento con un inhibidor de mTOR (BELLE3)

Novartis Farmaceutica S.A

Investigador principal: Jesús Alarcón Company

Durada: 2012 - 2016

Estudio de Neratinib más Capecitabina frente a Lapatinib más Capecitabina en pacientes con cáncer de mama metastásico HER2+ que han recibido previamente dos o más regímenes anti-HER2 para enfermedad metastásica (NALA)

Puma Biotechnology INC

Investigador principal: Jesús Alarcón Company

Durada: 2013 – 2016

Ensayo fase III, multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, de grupos paralelos, controlado con placebo, para evaluar la eficacia y la seguridad de Olaparib frente a placebo como tratamiento adyuvante de pacientes con cáncer de mama HER2 negativo de alto riesgo y mutaciones germinales BRCA1/2 que han finalizado el tratamiento local y la quimioterapia neoadyuvante o adyuvante” OLYMPIA

Breast International Group

Investigador principal: Jesús Alarcón Company

Durada: 2014 – 2028

Estudio aleatorizado de fase II de fulvestrant en combinación con el inhibidor dual de mTOR, AZD2014 o bien con everolimus o fulvestrant en monoterapia para el tratamiento del cáncer de mama avanzado o metastásico con receptores de estrógenos positivos

Queen Mary University of London

Investigadora principal: Antonia Perelló Martorell

Durada: 2014 –2016

Fenotipo HER2-enriquecido determinado por la plataforma PAM50, predictor de respuesta temprana a la administración neoadyuvante de la combinación de Lapatinib y Trastuzumab con o sin terapia hormonal en cáncer de mama HER2+ estadios I a IIIA” PAMELA

SOLTI

Investigador principal: Jesús Alarcón Company

Durada: 2013 –2015

Estudio abierto, multinacional y multicéntrico, acerca del tratamiento en la práctica real con AZD9291 en monoterapia en pacientes con cáncer de pulmón no microcítico (CPNM) con la mutación T790M del receptor del factor de crecimiento epidérmico (EGFR), avanzado/metastásico, que han recibido previamente tratamiento con un inhibidor de la Tirosina Kinasa del EGFR (EGFR-TKI)

Astrazeneca AB

Investigadora principal: Josefa Terrasa Pons

Durada: 2015 –2019

Estudio fase III, abierto, aleatorizado, de MP-DL3280A (anticuerpo anti-PD-L1) en combinación con carboplatino más paclitaxel con o sin bevacizumab comparado con carboplatino más paclitaxel más bevacizumab en pacientes con cáncer de pulmón no epidermoide no microcítico en estadio IV que no han recibido quimioterapia previa

Hoffman La Roche LTD

Investigadora principal: Josefa Terrasa Pons

Durada: 2015 –2022

Estudio de fase II de Dabrafenib, un inhibidor selectivo de BRAF, en monoterapia y en combinación con Trametinib, un inhibidor de MEK, en pacientes con cáncer de pulmón no microcítico, metastásico (Estadio IV) y positivo para la mutación BRAF V600E

GlaxoSmithKline

Investigadora principal: Josefa Terrasa Pons

Durada: 2013 – 2015

Estudio en fase III multinacional, aleatorizado, con doble enmascaramiento y controlado con placebo sobre la eficacia y seguridad de ODM-201 en varones con cáncer de próstata no metastásico de alto riesgo resistente a la castración”

Bayer Healthcare AG

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2015 – 2020

Estudio aleatorizado de fase III de la eficacia y la seguridad de la enzalutamida con leuprolida, de la monoterapia con enzalutamida y del placebo con leuprolida, en hombres que padecen una progresión del cáncer de próstata de alto riesgo, no metastatizante, tras el tratamiento definitivo” EMBARK

Medivation INC

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2015 – 2020

Mantenimiento de Acetato de Abiraterona en combinación con Docetaxel tras progresión de la enfermedad e Acetato de Abiraterona en pacientes con cáncer de próstata metastásico resistente a la castración (CPRCm). Estudio fase II aleatorizado

SOGUG

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2014 - 2019

Estudio de fase III, aleatorizado, controlado, abierto y multicéntrico de galeterona en comparación con enzalutamida en varones con cáncer de próstata resistente a la castración (CPRC) y metastásico (M1) que expresa la variante 7 de empalme del ARNm del receptor de andrógenos (AR-V7” ARMOR-3)

Tokai Pharmaceuticals INC

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2015 – 2017

Estudio FII multicéntrico que analiza el valor predictivo de respuesta a Enzalutamida del gen de fusión TMPRSS2-ETS en pacientes con CPRC metastásico no tratados previamente con quimioterapia

SOGUG

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2015 – 2018

Estudio multicéntrico FII, aleatorizado, doble ciego y controlado con placebo para comparar la eficacia, seguridad y tolerabilidad de Olaparib frente a Placebo cuando se administra junto con tratamiento de Abiraterona en pacientes con cáncer de próstata metastásico resistente a la castración que han recibido quimioterapia previa que contenía Docetaxel

AstraZeneca S.L

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2015 – 2019

Estudio multinacional, aleatorizado, con doble enmascaramiento, controlado con un placebo y de FIII, de la eficacia y la seguridad de la Enzalutamida en los pacientes con cáncer de próstata resistente a la castración, no metastatizante (PROSPER)

Medivation INC

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2014 - 2015

Estudio de fase III, multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, de ARN-509 controlado con placebo en hombres con cáncer de próstata no metastásico (M0) y resistente a la castración (SPARTAN)

Aragon Pharmaceuticals INC

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2014 –2018

Estudio de fase II abierto, aleatorizado, de tres grupos, de dicloruro de radio-223 de 50 KBq/Kg en comparación con 80 KBq/Kg y 50 KBq/Kg en un programa de dosis ampliado en pacientes con cáncer de próstata resistente a la castración con metástasis ósea

Bayer Pharma A.G

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2014 – 2023

Estudio FIII, abierto, multicéntrico y randomizado para investigar la eficacia y seguridad de MPDL3280A (Anticuerpo anti-PD-L1) comparado con quimioterapia en pacientes con cáncer urotelial de vejiga localmente avanzado o metastásico después de fallo a quimioterapia basada en régimen de platino

Hoffman La Roche LTD

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2015 – 2017

Ensayo clínico fase I/II, abierto, prospectivo y multicéntrico para determinar la dosis recomendada de pazopanib en combinación con interferón alfa 2-A en la fase I, y la eficacia de la combinación en la fase II, en pacientes con carcinoma renal avanzado

SOGUG

Investigadora principal: María Aranzazu González del Alba

Durada: 2014 – 2015

Estudio FII, prospectivo, multicéntrico, abierto, controlado con fármaco activo y randomizado para evaluar la eficacia y seguridad de Masitinib en combinación con Gemcitabina frente a Gemcitabina sola para el tratamiento de segunda línea de pacientes con cáncer epitelial de ovario avanzado/metastásico refractario al tratamiento de primera línea con Platino o como tratamiento de tercera línea

AB Scuience

Investigador principal: Jesús Alarcón Company

Durada: 2014 - 2017

Ensayo fase III, internacional y aleatorizado de trabectedina más doxorubicina liposomal pegilada (DLP) en comparación con carboplatino más DLP en pacientes con cáncer de ovario que presentan progresión en los 6-12 meses siguientes al último tratamiento con platino

Grup MANGO

Investigador principal: Jesús Alarcón Company

Durada: 2014 – 2019

Ensayo clínico FIIB, aleatorizado, multicéntrico, de continuación o no continuación con 6 ciclos de temozolamida tras los 6 primeros ciclos de tratamiento estándar en primera línea en pacientes con glioblastoma (GEINO-14-01)

Grup MANGO

Investigador principal: José Fuster Salva

Durada: 2014 – 2016

Ensayo clínico fase II piloto, abierto, multiéntrico y prospectivo para evaluar la seguridad y eficacia de Oalbociclib (PD332991), un inhibidor de las ciclinas dependientes de kinasas 4 y 6 (CDK4 y CDK6), en pacientes con Oligodendroglioma y Oligoastrocitoma Anaplásico recurrente con preservación de la actividad de la proteína RB (GEINO-13)

GRUPO GEINO

Investigador principal: José Fuster Salva

Durada: 2015 – 2018

Malaltia Oncològica Peritoneal

COMPONENTS DEL GRUP

Rafael Morales Soriano. HUSE

Neus Esteve Pérez. HUSE

Mónica Guillot Morales. HUSE

Xavier González Argenté. HUSE

Germán Gómez Romero. HUSE

Judit Pérez Celada. HUSE

Ana Ferrer Robles. HUSE

Luis Carlos Mora Fernández. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

Població a estudi: Pacients amb Carcinomatosi Peritoneal (CP) intervinguts amb Cirurgia citoreductora (CCR) i quimioteràpia hipertèrmica intraperitoneal (HIPEC):

- Alteracions dels paràmetres hemodinàmics, metabòlics i hematològics dels pacients amb CP, sotmesos a CCR i HIPEC. Registre de la fluidoteràpia guiada per objectius hemodinàmics amb monitorització hemodinàmica no invasiva.
- Registre de morbimortalitat postoperatòria.
- Patró de resposta inflamatòria sistèmica i local perioperatòria en aquests pacients.

-
- Relació entre els nivells de citocines del líquid peritoneal, mesures abans de l'inici de la CCR, amb el grau d'extensió tumoral, avaluat per l'índex de carcinomatosi peritoneal (ICP).
  - Relació entre els nivells de citocines de l'exsudat abdominal postoperatori, a les 24, a les 48 i a les 72 hores, amb la supervivència i la recurrència oncològica.

PUBLICACIONS

1. Burguera B; Jesús Tur J; Escudero AJ; Alos M; Pagán A; Cortés B; González XF; Soriano JB. An Intensive Lifestyle Intervention Is an Effective Treatment of Morbid Obesity: The TRAMOMTANA Study-A Two-Year Randomized Controlled Clinical Trial. *International Journal Of Endocrinology*. 2015. 2015: 194696-0. FI: 2,376 (Q3) (D7)
2. Molina Romero, FX; Moron Canis, JM; Llompart Rigo, A; Rodriguez Pino, JC; Soriano, RM; Gonzalez Argente, FX. Laparoscopic transgastric endoscopic retrograde cholangiopancreatography after biliopancreatic diversion. *CIRUGIA ESPANOLA*. 2015. 93: 594-598. FI: 1,000 (Q3) (D7)

3. Morales Soriano R; Esteve Pérez N; Tejada Gavela S; Cuadrado García Á; Rodríguez Pino JC; Morón Canis JM; Molina Romero X; Muñoz Pérez J; González Argente X. Outcomes of an enhanced recovery after surgery programme for pancreaticoduodenectomy. *CIRUGIA ESPANOLA*. 2015. 93: 509-515. FI: 1,000 (Q3) (D7)

LLIBRES, CAPÍTOLS I GUIES DE PRÀCTICA CLÍNICA

1. Analgesia Epidural is it the end?. Esteve Perez Neus. En: J. De Andrés (editor). Puesta al día en Anestesia Regional y Tratamiento del Dolor. Volumen XVIII. ISSN 1578-5580. Barcelona. Editorial *MRA*; 2015. p 324-338
2. Manejo Anestésico de la CCR con HIPEC. En: J. De Andrés (editor). Puesta al día en Anestesia Regional y Tratamiento del Dolor. Volumen XVIII. ISSN 1578-5580. Barcelona. Editorial *MRA*; 2015. p 398-409
3. Cirugía Citorreductora con quimioterapia intraperitoneal (HIPEC): Protocolo Quirúrgico. Editor: J. De Andrés. Capítulo: Indicaciones y tratamiento de la carcinomatosis peritoneal con cirugía citorreductora e HIPEC. R. Morales. ISSN 1578-5580. Morales Soriano R. En : J de Andrés (editor). Puesta al día en anestesia regional y tratamiento del dolor. Vol XVIII. ISSN 1578-5580. Barcelona. Editorial *MRA*; 2015. p: 339-346.
4. Código Sepsis. Documento de Consenso. Capítulo: Control de foco séptico. Morales Soriano R. ISBN: 978-84-7867-282-0. Madrid. Editorial *IMC*; 2015. P: 24-25.
5. Guía Clínica de la Asociación Española de Cirujanos. Infecciones Quirúrgicas. Control del foco séptico en las infecciones quirúrgicas. Morales Soriano R. Editores Josep M.ª Badía Pérez, Xavier Guirao Garriga. ISBN 1.ª edición: 84-95913-69-0. ISBN 2.ª edición: 978-84-16585-10-6. Depòsit Legal: M-00000-2015. Editorial *ARÁN*. Madrid; p: 222-229.
6. Dolor irruptivo oncológico. 2015. Jose Gómez Codina; Mónica Guillot Morales. *EDIKAMED*. SL. ISBN 978 84 7877 852 2.
7. Archivos clínicos de Cáncer de pulmón no microcítico EGFR +. Mujer Fumadora EGFR mut (exón 19) con gefitinib de mantentimiento. Mónica Guillot Morales. ISBN 978 84 697 01971 8
8. Hospitales de Día de Oncología. 2015. Sociedad Española de Oncología Médica (SEOM). Angels Arcusa, Ana Isabel León, Ruth Vera, Óscar José Juan, Sonia del Barco, Mónica Guillot Morales, Carlos Jara, Gerardo Cajaraville, María Carmen Montiel. ISBN 978 84 608 2806 8. GoNext Producciones SL.

PROYECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Ensayo clínico aleatorizado, citorreducción+HIPEC versus solamente citorreducción en carcinomatosis peritoneal por carcinoma de ovario, trompa de falopio o carcinoma peritoneal primario

Centre Coordinador Hospital Universitari Verge de l'Arrixaca (Murcia)

Durada: 2015 - 2017

Respuesta hemodinámica, metabólica e inflamatoria de la CCR + HIPEC (IB 2381/14 PI)

Investigadora principal: Neus Esteve Pérez

Durada: 2014 - 2016

Ensayo FIII, abierto y aleatorizado, para evaluar la adición de Denosumab a la quimioterapia estándar de primera línea en cáncer de pulmón no microcítico avanzado (SPLENDOUR)

Investigadora principal: Mónica Guillot Morales

Durada: 2015 – Actiu

Estudio de fase III, multicéntrico, aleatorizado de LDK378 oral frente a quimioterapia estándar en pacientes adultos con cáncer de pulmón de células no pequeñas no escamoso con reordenamiento de ALK (ALK-positivo) estadio IIIB o IV, que no han sido tratados previamente

Investigadora principal: Mónica Guillot Morales

Durada: 2014 – 2015

Ensayo clínico fase III aleatorizado para evaluar la eficacia de folfox + bevacizumab versus folfoxiri + bevacizumab como tratamiento de primera línea de pacientes con cáncer colorrectal metastásico no tratado previamente con tres o más células tumorales circulantes (VISNÚ 1)

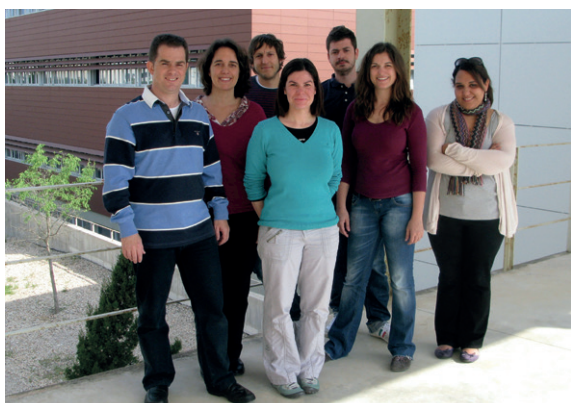
Investigadora principal: Mónica Guillot Morales

Durada: 2012 – actiu

Ensayo clínico fase II aleatorizado para explorar la influencia del estado de BRAF y PI3K, en la eficacia de folfiri + bevacizumab o cetuximab, como tratamiento de primera línea de pacientes con cáncer colorrectal metastásico con KRAS nativo y menos de tres células tumorales circulantes (VISNÚ 2)

Investigadora principal: Mónica Guillot Morales

Durada: 2012 – actiu

Biologia Cel·lular del Càncer

COMPONENTS DEL GRUP

Silvia Fernández de Mattos. UIB

Priam Villalonga Smith. UIB

Guillem Ramis Munar. UIB

Margalida Serra Sitjar. UIB

Gabriel Matheu Capó. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Estudi del paper dels factors FOXO en la proliferació i transformació cel·lulars.
- Estudi del paper de les proteïnes Rnd en la proliferació i transformació cel·lulars.
- Identificació de dianes terapèutiques i anàlisi del potencial de nous fàrmacs antitumorals en limfomes i glioma.
- Recerca en química mèdica: caracterització de nous agents antitumorals.

PUBLICACIONS

1. González-Bártulos M; Aceves-Luquero C; Qualai J; Cussó O; Martínez MA; Fernández de Mattos S; Menéndez JA; Villalonga P; Costas M; Ribas X; Massaguer A. Pro-Oxidant Activity of Amine-Pyridine-Based Iron Complexes Efficiently Kills Cancer and Cancer Stem-Like Cells. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
2. Obrador-Hevia A; Martinez-Font E; Felipe-Abrio I; Calabuig-Fariñas S; Serra-Sitjar M; López-Guerrero JA; Ramos R; Alemany R; Martín-Broto J. RG7112, a Small-Molecule Inhibitor of MDM2, Enhances Trabectedin Response in Soft Tissue Sarcomas. *Cancer Investigation*. 2015. 33: 440-450. FI: 2,231 (Q3) (D7)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Supramolecular Chemistry Applied to the Design, Synthesis and Evaluation of Bioactive Compounds of Antiinflammatory, Antitumour or Antiparasitic Action (CSD-2010-00065)

Programa CONSOLIDER-Ingenio 2010. Ministeri de Ciència i Innovació

Investigador principal: Priam Villalonga Smith

Durada: 2011 - 2016

Grup d'Investigació en Oncologia Radioteràpica

COMPONENTS DEL GRUP

José Pardo Masferrer. HUSE

Ana Mª Mena Merino. HUSE

Ignacio Alastuey González. HUSE

Lucía Bodi Blanes. HUSE

Araceli Guerrero Grande. HUSE

Esther Jiménez Jiménez. HUSE

Francisco J. Mestre Mestre. HUSE

Cristina Peña Viloria. HUSE

Marta Giménez García. HUSE

Alejandro Ariño Gil. HUSE

Carmen Costa Tur. HUSE

Antonio Ramírez Rosales. HUSE

Catalina Sampol Bas. HUSE

Juan Romero Pérez. HUSE

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Impacte de la simulació amb PET-TAC en els tractaments de Radioteràpia en pacients afectats de neoplàsies de pulmó, de l'àrea de cap i coll i de neoplàsies digestives.
- Control dels desplaçaments interfracció i intrafracció dels pacients en tractament radioteràpic per càncer de pròstata mitjançant *Cone Bam CT*.
- Tuberculosi de *Mycobacterium*. Canvi de sensibilitat a antibiòtics in vitro per la radiació.

PUBLICACIONES

1. Sabater S; Arenas M; Berenguer R; Andres I; Jimenez-Jimenez E; Martos A; Fernandez-Lopez J; Sevillano M; Rovirosa A. Body Mass Index and Doses at Organs at Risk in a Mediterranean Population Treated with Postoperative Vaginal Cuff Brachytherapy. *Cancer Research and Treatment*. 2015. 47: 473-479. FI: 4,245 (Q2) (D3)
2. Sabater S; Arenas M; Berenguer R; Machin-Hamalainen S; Andres I; Sevillano MM; Jimenez-Jimenez E; Martos A; Lopez-Honrubia V; Fernandez-Lopez J. Dosimetric analysis of rectal filling on rectal doses during vaginal cuff brachytherapy. *Brachytherapy*. 2015. 14: 458-463. FI: 2,088 (Q2) (D5)
3. Aguilar, G; Albiol, S; Alcaide, J; Alonso, M; Alonso, V; Andreu, M; Aparicio, J; Arias de la Vega, F; Arrivi, A; Ayuso, JR; Bohn, U; Bouzas, R; Cano, JM; Castanon, C; Castells, A; Cerda, P; Cerezo, L; Conill, C; Cuatrecasas, M; del Pozo, MN; Delgado, JI; Enriquez-Navascues, JM.; Escudero, P; Espin, E; Estevan, I, R; Falco, E; Farre, J; Feliu, J; Fernandez-Martos, C; Ferrer, AI; Gallego, R; Galvez, E; Garcia de Albeniz, X; Garcia Olmo, D; Garcia-Carbonero, R; Gomez Dorronso-ro, M; Gomez Martin, C; Gonzalez Moreno, S; Hernandez, A; Iraola, A; Jimenez, E; Jimenez, MC; Jurado, I; Leno, R; Leon, A; Martin, E; Martin, M; Maurel, J; Mendez, JC; Mendez, R; Palma, P; Pardo, F; Pereira, F; Perez-Altozano, J; Perez, E; Rodriguez, J; Ruiz-Casado, AI; Sabater, L; Sarria, L; Segura, A; Sevilla, I; Tobena, M; Torres, E; Viudez, A; Zanui, M; Zorrilla, M. Guidelines for diagnosis, staging and treatment of metastatic colorectal cancer by Grupo Espanol Multidisciplinar en Cancer Digestivo (GEMCAD). *Colorectal Cancer*. 2015. 4: 97-112.
4. Zapatero A; Guerrero A; Maldonado X; Alvarez A; Gonzalez San Segundo C; Cabeza Rodríguez MA; Macias V; Pedro Olive A; Casas F; Boladeras A; de Vidales CM; Vazquez de la Torre ML; Villà S; Perez de la Haza A; Calvo FA. High-dose radiotherapy with short-term or long-term androgen deprivation in localised prostate cancer (DART01/05 GICOR): a randomised, controlled, phase 3 trial. *Lancet Oncology*. 2015. 16: 320-327. FI: 26,509 (Q1) (D1)
5. Hoskin P; Rojas A; Fidarova E; Jalali R; Mena Merino A; Poitevin A; Oucrif S; Abdelwahab S; Kochbati L; Plieskiene A; Casas F; Stojanovic S; Schneider G; Jeremic B. IAEA randomised trial of optimal single dose radiotherapy in the treatment of painful bone metastases. *Radiotherapy And Oncology*. 2015. 116: 10-14. FI: 4,817 (Q1) (D1)
6. Mestre F; Gutiérrez A; Rodríguez J; Ramos R; Garcia JF; Martinez-Serra J; Casasus M; Nicolau C; Bento L; Herraes I; Lopez-Perezagua P; Daumal J; Besalduch J. Radiation Therapy Overcomes Adverse Prognostic Role of Cyclooxygenase-2 Expression on Reed-Sternberg Cells in Early Hodgkin Lymphoma. *International Journal Of Radiation Oncology Biology Physics*. 2015. 92: 84-90. FI: 4,495 (Q1) (D1)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Ensayo clínico fase I-II abierto, prospectivo y multicéntrico, que explora la combinación de trabectedina y radioterapia en pacientes con sarcoma de tejidos blandos (TRASTS)

Grup Espanyol d'Investigació en Sarcomes (GEIS)

Investigador principal: Pablo Luna Fra

Durada: 2014 - 2017

Medida del impacto de la radioterapia con intención curativa combinada o no con terapia hormonal sobre la calidad de vida en la práctica clínica en el cáncer de próstata localizado. Estudio VEPIC-ORT

Astellas Pharma S.A

Investigador principal: José Pardo Masferrer

Durada: 2015 – 2017

Estudi de Gammapaties Monoclonals i Síndromes Mielodisplàsiques

COMPONENTS DEL GRUP

Joan Bargay Leonart. HSLI

Raquel del Campo García. HSLI

Martín Mascaró Riera. HSLI

Antonia Cladera Sierra. HSLI

Jose María Guerra Hernando. HSLI

Elena González Bachs. HSLI

Delia Gómez Pérez. HSLI

José Bartolomé Borràs Vives. FISIB

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Síndromes mielodisplàsiques de baix i alt risc. Síndrome mielodisplàsico secundari a tractament i leucèmia aguda secundària.
- GMSI, mieloma múltiple quiescent, mieloma múltiple.
- Leucèmies agudes.
- Limfoma no Hodking.
- Assaigs clínics en malalties oncohematològiques i coagulopaties.

PUBLICACIONS

1. Ramos F; Thépot S; Pleyer L; Maurillo L; Itzykson R; Bargay J; Stauder R; Venditti A; Seegers V; Martínez-Robles V; Burgstaller S; Récher C; Debén G; Gaidano G; Gardin C; Musto P; Greil R; Sánchez-Guijo F; Fenaux P. Azacitidine frontline therapy for unfit acute myeloid leukemia patients: Clinical use and outcome prediction. *Leukemia Research*. 2015. 39: 296-306. FI: 2,606 (Q3) (D6)
2. Falantes, JF.; Martinez Robles, V; Bargay, J; Deben, G; Garrido, A; Casano, J; Salamero, O; Bergua, JM.; Colado, E; Garcia, R; Pedro, C; Redondo, S; Tormo, M; Bonanad, S; Diez-Campelo, M; Perez-Encinas, M; de la Fuente, A; Xicoy, B; Montesinos, P; Ramos, F. Azacitidine in older patients with acute myeloid leukemia (AML). Results from the ALMA study according to the MRC risk index score. *Journal Of Clinical Oncology*. 2015. FI: 20,982 (Q1) (D1)
3. García-Dabrio MC; Hoyos M; Brunet S; Tormo M; Ribera JM; Esteve J; Gallardo D; Duarte RF; de Llano MP; Bargay J; Martí-Tutusaús JM; Heras I; Garcia A; Salamero O; Aventin A; Lecrevisse Q; Orfao A; Sierra J; Nomdedéu JF. Complex Measurements May Be Required to Establish the Prognostic Impact of Immunophenotypic Markers in AML. *American Journal Of Clinical Pathology*. 2015. 144: 484-492. FI: 2,278 (Q2) (D4)
4. Martínez-López J; Paiva B; López-Anglada L; Mateos MV; Cedena T; Vidriales MB; Sáez-Gómez MA; Contreras T; Oriol A; Rapado I; Teruel AI; Cordon L; Blanchard MJ; Bengoechea E; Palomera L; de Arriba F; Cueto-Felgueroso C; Orfao A; Bladé J; San Miguel JF; Lahuerta JJ; Spanish Multiple Myeloma Group / Program for the Study of Malignant Blood Diseases. Critical analysis of the stringent complete response in multiple myeloma: contribution of sFLC and bone marrow clonality. *Blood*. 2015. 126: 858-862. FI: 11,841 (Q1) (D1)
5. Gutiérrez A; Bento L; Bautista-Gili AM; Garcia F; Martinez-Serra J; Sanchez B; Martorell C; Gines J; Garcia L; Gimeno E; Ferraro M; Del Campo R; Bargay J; Perez A; Vercher J; Scaff M; Pacheco A; Ballester C; Garcia F; Ramos R; Salar A; Besalduch J. Differential Impact of Relative Dose-Intensity Reductions in Diffuse Large B-Cell Lymphoma Treated with R-CHOP21 or R-CHOP14. *Plos One*. 2015. FI: 3,057 (Q1) (D2)
6. Bernal T; Martínez-Cambolor P; Sánchez-García J; de Paz R; Luño E; Nomdedeu B; Ardanaz MT; Pedro C; Amigo ML; Xicoy B; Del Cañizo C; Tormo M; Bargay J; Valcárcel D; Brunet S; Benlloch L; Sanz G. Effectiveness of azacitidine in unselected high-risk myelodysplastic syndromes: results from the Spanish registry. *Leukemia*. 2015. 29: 1875-1881. FI: 12,104 (Q1) (D1)

-
7. Falantes J; Delgado RG; Calderón-Cabrera C; Márquez-Malaver FJ; Valcarcel D; de Miguel D; Bailén A; Bargay J; Bernal T; González-Porras JR; Tormo M; Ramos F; Andreu R; Xicoy B; Nomdedeu B; Brunet S; Sánchez J; Jurado AF; Bonanad S; Pérez-Simón JA; Sanz G. Multivariable time-dependent analysis of the impact of azacitidine in patients with lower-risk myelodysplastic syndrome and unfavorable specific lower-risk score. *Leukemia Research*. 2015. 39: 52-57. FI: 2,606 (Q3) (D6)
  8. Lopez A; Mateos MV; Oriol A; Valero M; Martínez J; Lorenzo JI; Perez M; Martinez R; de Paz R; Granell M; De Arriba F; Blanchard MJ; Peñalver FJ; Bello JL; Martin ML; Bargay J; Blade J; Lahuerta JJ; San Miguel JF; de la Rubia J. Patterns of relapse and outcome of elderly multiple myeloma patients treated as front-line therapy with novel agents combinations. *Leukemia research reports*. 2015. 4: 64-69.
  9. Díaz-Beyá M; Brunet S; Nomdedéu J; Cordeiro A; Tormo M; Escoda L; Ribera JM; Arnan M; Heras I; Gallardo D; Bargay J; Queipo de Llano MP; Salamero O; Martí JM; Sampol A; Pedro C; Hoyos M; Pratcorona M; Castellano JJ; Nomdedeu M; Risueño RM; Sierra J; Monzó M; Navarro A; Esteve J. The expression level of BAALC-associated microRNA miR-3151 is an independent prognostic factor in younger patients with cytogenetic intermediate-risk acute myeloid leukemia. *Blood Cancer Journal*. 2015. FI: 4,411 (Q1) (D3)
  10. Díaz-Beyá M; Brunet S; Nomdedéu J; Pratcorona M; Cordeiro A; Gallardo D; Escoda L; Tormo M; Heras I; Ribera JM; Duarte R; de Llano MP; Bargay J; Sampol A; Nomdedeu M; Risueño RM; Hoyos M; Sierra J; Monzo M; Navarro A; Esteve J; Cooperative AML group CETLAM. The lincRNA HOTAIRM1, located in the HOXA genomic region, is expressed in acute myeloid leukemia, impacts prognosis in patients in the intermediate-risk cytogenetic category, and is associated with a distinctive microRNA signature. *Oncotarget*. 2015. 6: 31613-31627. FI: 5,008 (Q1) (D2)
  11. Valcárcel D; Sanz G; Ortega M; Nomdedeu B; Luño E; Diez-Campelo M; Ardanaz MT; Pedro C; Montoro J; Collado R; Andreu R; Marco V; Cedena MT; de Paz R; Tormo M; Xicoy B; Ramos F; Bargay J; Gonzalez B; Brunet S; Muñoz JA; Gomez V; Bailén A; Sanchez J; Merchán B; del Cañizo C; Vallespi T; Grupo Español de Síndromes Mielodisplásicos (GESMD). Use of newer prognostic indices for patients with myelodysplastic syndromes in the low and intermediate-1 risk categories: a population-based study. *Lancet Haematology*. 2015. 2: 260-266. FI: 4.889 (Q1) (D3)

12. García-Sanz R; Oriol A; Moreno MJ; de la Rubia J; Payer AR; Hernández MT; Palomera L; Teruel AI; Blanchard MJ; Gironella M; Ribas P; Bargay J; Abellá E; Granell M; Ocio EM; Ribera JM; San Miguel JF; Mateos MV. Zoledronic acid as compared with observation in multiple myeloma patients at biochemical relapse: results of the randomized AZABACHE Spanish trial. *HAEMATOLOGICA*. 2015. 100: 1207-1213. FI: 6,671 (Q1) (D1)

PROJECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Tratamiento de síndromes mielodisplásicos (SMD) de alto riesgo y leucemia mieloblástica aguda secundaria a smd (LAMs) en pacientes ≤ a 75 años (Protocolo SMD-alto riesgo ≤75a del Grupo CETLAM (SMD-09))

Investigador principal: Joan Bargay Lleonart

Durada: 2009 - 2015

Estudio de fase 1/3, aleatorizado, doble ciego, de grupos paralelos y controlado con fármaco Actiu para demostrar la equivalencia en la farmacocinética y la no inferioridad en la eficacia de CT-P10 en comparación con Rituxán, cada uno de ellos administrado en combinación con ciclofosfamida, vincristina y prednisona (CVP), en pacientes con linfoma folicular avanzado (CTP10-3.3)

Celltrion®

Investigadora principal: Raquel Del Campo García

Durada: 2014 - 2016

Estudio aleatorizado de fase III con sapacitabina por vía oral en ancianos con diagnóstico reciente de leucemia mieloide aguda (CYC682 - 12 (A4))

Cyclacel®

Investigador principal: Joan Bargay Lleonart

Durada: 2014 - 2015

Estudio fase III, multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo de el-trombopag o placebo en combinación con azacitidina en sujetos con síndromes mielodisplásicos (SMD) de riesgo intermedio-1, intermedio-2 o alto según el IPSS (TRC112121) GSK®

Investigador principal: Joan Bargay Leonart
Durada: 2014 - 2015

Evaluación del plasma tratado con Mirasol en pacientes con coagulopatía adquirida (Estudio EMPAC)

Terumo®
Investigadora principal: Delia Gómez Pérez
Durada: 2013 - 2016

Ensayo clínico fase IIIb abierto no-controlado para evaluar la seguridad del cambio de rituximab intravenoso a rituximab subcutáneo durante el tratamiento de primera línea de linfoma no-hodgkin folicular y difuso de células b grandes cd20+ (ML28943)

Roche®
Investigadora principal: Raquel del Campo García
Durada: 2013 - 2015

Estudio fase 3, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo del inhibidor de la Tirosina Quinasa de Bruton (BTK), PCI-32765 (Ibrutinib), en combinación con Bendamustina y Rituximab (BR) en sujetos con Linfoma de Células del Manto de nuevo diagnóstico (PCI32765-MCL3002)

Janssen®
Investigador principal: Joan Bargay Leonart
Durada: 2013 - 2016

Estudio multicéntrico, aleatorizado y doble ciego de Denosumab en comparación con ácido zoledrónico (Zometa®) para el tratamiento de enfermedad ósea en sujetos con mieloma múltiple de nuevo diagnóstico (Estudio 20090482)

AMGEN®
Investigadora principal: Raquel del Campo García
Durada: 2012 - 2017

Estudio de fase 3, prospectivo, multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, controlado con placebo, de 2 grupos paralelos, para comparar la eficacia y la seguridad de masitinib 6 mg/kg/día en combinación con bortezomib y dexametasona, con placebo en combinación con bortezomib y dexametasona en el tratamiento de pacientes con mieloma múltiple recidivante que han recibido una terapia prèvia (AB06002)

AB Science®
Investigador principal: Joan Bargay Leonart
Durada: 2012 - 2015

Estudio en fase 3, abierto y aleatorizado de ozogamicina de inotuzumab comparado con un tratamiento definido elegido por el investigador en pacientes adultos con leucemia linfoblástica aguda (LLA) positiva al CD22, recidivante o refractaria (B1931022)

Pfizer®
Investigadora principal: Antonia Cladera Sierra
Durada: 2013 - 2015

Estudio fase II/III multicéntrico, randomizado, abierto, de 3 grupos paralelos para evaluar la eficacia y seguridad de masitinib con dexametasona, gemcitabine con dexametasona y la combinación de masitinib, gemcitabina y dexametasona, en pacientes con linfoma periférico de células T recidivante o refractario (AB10004)

AB Science®

Investigadora principal: Raquel del Campo García

Durada: 2015 - 2016

Estudio de fase 3, multicéntrico, aleatorizado, y abierto, de SGI-110 frente al tratamiento de elección (TE) en adultos con leucemia mieloide aguda (LMA) no tratada previamente y a quienes no se considera candidatos para la quimioterapia antineoplásica intensiva de inducción de la remisión (SGI-110-04)

AB Science®

Investigadora principal: Raquel del Campo García

Durada: 2015 - 2016

Estudio fase II aleatorizado de tratamiento de los pacientes jóvenes diagnosticados de linfoma B difuso de célula grande con IPI de alto riesgo con R-CHOP vs Bortezomib-R-CAP (BRCAP-GELTAMO2012)

GEL/TAMO (Grupo Cooperatiu Espanyol de Trasplantament Autòlog de Mèdula Òssia)

Investigador principal: Joan Bargay Lleonart

Durada: 2014 - 2015

A phase 3 open label randomized study to compare the efficacy and safety of Rituximab plus Lenalidomide (CC-5013) versus Rituximab plus chemotherapy followed by Rituximab in subjects with previously untreated Follicular Lymphoma (RV-FOL-GELARC-0683)

Lysarc

Investigadora principal: Raquel del Campo García

Durada: 2014 - 2016

Estudio fase III nacional, multicéntrico, abierto, aleatorizado, de tratamiento de mantenimiento con lenalidomida y dexametasona versus lenalidomida, dexametasona y MLN9708 tras trasplante autólogo de progenitores hematopoyéticos para pacientes con mieloma múltiple sintomático de nuevo diagnóstico (GEM-2014MAIN)

GEM (Grup Espanyol Mieloma)

Investigador principal: Joan Bargay Lleonart

Durada: 2014 - 2016

Estudio fase III nacional, multicéntrico, abierto, aleatorizado, de tratamiento de inducción con bortezomib/lenalidomida/dexametasona (VRD-GEM), seguido de altas dosis de quimioterapia con melfalán-200 (MEL-200) vs. busulfán-melfalán (BUMEL) y consolidación con VRD-GEM para pacientes con mieloma múltiple sintomático de nuevo diagnóstico menores de 65 años (GEM2012MENOS65)

GEM (Grup Espanyol Mieloma)

Investigador principal: Joan Bargay Lleonart

Durada: 2013 - 2015

Registro observacional post-autorización para evaluar el impacto clínico del inici de la terapia antitumoral de rescate en pacientes con mieloma múltiple (MM) en recaída biológica asintomática frente al inici del tratamiento en el momento de la recaída sintomática (CEL-MIE-2012-02)

Celgene®

Investigador principal: Joan Bargay Leonart

Durada: 2013 - 2015

Estudio observacional post-autorización para evaluar la evolución en la práctica clínica habitual de pacientes recién diagnosticados de síndrome mielodisplásico (SMD) o leucemia mielomonocítica crónica (LMMC), en función del momento de inici de tratamiento actiu (CEL-SMD-2012-01)

Celgene®

Investigador principal: Joan Bargay Leonart

Durada: 2013 - 2016

Registro posautorización no intervencionista de pacientes con mieloma múltiple recidivante y refractario tratados con pomalidomida, que han recibido al menos dos tratamientos previos, incluyendo lenalidomida y bortezomib, y que hayan experimentado una progresión de la enfermedad durante el último tratamiento (CC-4047-MM-015)

Celgene®

Investigador principal: Joan Bargay Leonart

Durada: 2015 - 2016

A Prospective, Longitudinal, Observational Study in Newly Diagnosed Multiple Myeloma (MM) Patients to Assess the Relationship between Patient Outcomes, Treatment Regimens and Molecular Profiles (MMRF-11-001)

Multiple Myeloma Research Foundation (MMRF)

Investigador principal: Joan Bargay Leonart

Durada: 2013 - 2015

Oncologia Quirúrgica *Procediments Mínima Invasió*

COMPONENTS DEL GRUP

José Andrés Cifuentes Ródenas. HSSL

Anabel De la llave Serralvo. HSSL
 Anna Pallisera Lloveras. HSSL
 Anna Sánchez López. HSSL
 Antonia Crespí Mir. HSSL
 Ignacio Fernández Hurtado. HSSL
 José Carlos Vicens Arbona. HSSL
 José María Muñoz Pérez. HSSL
 Julio Moyano Muñoz. HSSL
 Silvia Tejada Gavela. FISIB
 Juan Manuel Romero Marcos. HSSL
 Gaspar Sanfeliu Farre. HSSL
 Luis Lozano Salvà. HSSL
 Francisco Javier Mulet Servera. HSSL
 Mª Pau Carbonell Aliaga. HSSL

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

- Aplicació de la cirurgia mínimament invasiva en cirurgia bariàtrica i cirurgia metabòlica: disseny de variants quirúrgiques i comparativa entre tècniques restrictives i mixtes.
- Cirurgia laparoscòpica en càncer esofàgic i gàstric: estudi a quiròfan experimental de tècnica laparoscòpica de sutura endotoràcica per via transhiatal per al tractament de càncer esofàgic.

- Cirurgia laparoscòpica en càncer de recte: tractament laparoscòpic amb escissió total de mesorecte i aplicació de la resecció endoanal en el tumor localitzat de recte.
- Cirurgia laparoscòpica en malaltia inflamàtoria intestinal: model d'avaluació amb ecolaparoscopia de l'estenosi d'intestí prim en malaltia de Crohn, per avaluar la indicació de resecció segmentària.
- Cirurgia laparoscòpica en el tractament de l'endometriosi: avaluació del tractament amb abordatge laparoscòpic d'endometriosi rectovaginal. Resecció rectal laparoscòpica. Freqüència, tipus de resecció, resultats i qualitat de vida.
- Cirurgia mínimament invasiva en patologia hepato-bilio-pancreàtica: aplicació de tècniques de mínima invasió en patologia oncològica i inflamatòria hepatobiliar.

PUBLICACIONS

1. Sureda, A; Box, A; Tejada, S. Assessment and physiological state of the *Posidonia oceanica* meadows in Porto Cristo (Manacor, Spain). *Continental Shelf Research*. 2015. 111: 327-332. FI: 2,011 (Q2) (D4)

2. Pallisera-Lloveras A; Ramia-Ángel JM; Vicens-Arbona C; Cifuentes-Rodenas A. Groove pancreatitis. *Revista Espanola De Enfermedades Digestivas*. 2015. 107: 280-288. FI: 1,455 (Q4) (D9)
3. Sanpera I; Raluy-Collado D; Frontera-Juan G; Ramos-Asensio R; Tejada-Gavela S; Sanpera-Iglesias J. Histological differences between various methods of hemiepiphysiodesis: is guided growth really different? *Journal Of Pediatric Orthopaedics-Part B*. 2015. 24: 308-314. FI: 0,449 (Q4) (D10)
4. Molina Romero, FX; Moron Canis, JM; Llompart Rigo, A; Rodriguez Pino, JC; Soriano, RM; Gonzalez Argente, FX. Laparoscopic transgastric endoscopic retrograde cholangiopancreatography after biliopancreatic diversion. *CIRUGIA ESPANOLA*. 2015. 93: 594-598. FI: 1,000 (Q3) (D7)
5. Morales Soriano R; Esteve Pérez N; Tejada Gavela S; Cuadrado García Á; Rodríguez Pino JC; Morón Canis JM; Molina Romero X; Muñoz Pérez J; González Argente X. Outcomes of an enhanced recovery after surgery programme for pancreaticoduodenectomy. *CIRUGIA ESPANOLA*. 2015. 93: 509-515. FI: 1,000 (Q3) (D7)
6. Capó X; Tejada S; Box A; Deudero S; Sureda A. Oxidative status assessment of the endemic bivalve *Pinna nobilis* affected by the oil spill from the sinking of the Don Pedro. *Marine Environmental Research*. 2015. 110: 19-24. FI: 2,769 (Q1) (D2)

7. Tejada, S; Deudero, S; Box, A; Sureda, A. Physiological adaptation to Mediterranean habitats of the native crab *Pachygrapsus marmoratus* and the invasive *Percnon gibbesi* (Crustacea: Decapoda). *Scientia Marina*. 2015. 79: 257-262. FI: 1,190 (Q3) (D7)
8. Sureda A; Tejada S. Polyphenols and Depression: from Chemistry to Medicine. *Current Pharmaceutical Biotechnology*. 2015. 16: 259-264. FI: 1,802 (Q3) (D7)
9. Corominas-Frances L; Sanpera I; Saus-Sarrias C; Tejada-Gavela S; Sanpera-Iglesias J; Frontera-Juan G. Rebound growth after hemiepiphysiodesis AN ANIMAL-BASED EXPERIMENTAL STUDY OF INCIDENCE AND CHRONOLOGY. *BONE & JOINT JOURNAL*. 2015. 97B: 862-868. FI: 2,660 (Q1) (D2)

PROYECTES I ESTUDIS CLÍNICS

Comparativa en el tratamiento laparoscópico de obesidad mórbida: By pass gástrico vs sleeve gastrectomy

Investigador principal: J A Cifuentes Ródenas
Durada: 2014 - 2016

Eficacia de la técnica "sleeve gastrectomy" en el control de la Diabetes Mellitus tipo II en pacientes con obesidad tipo I y II

Investigador principal: J A Cifuentes Ródenas
Durada: 2014 - 2017

Diseño técnica laparoscópica para el tratamiento del cáncer esófago: Anastomosis torácica por vía abdominal laparoscópica (Aplicación de la vía transhiatal vía laparoscópica, para la esofagectomía según téc Ivor-Lewis)

Investigador principal: Gaspar Sanfeliu Farre
Durada: 2014 - 2016

Cáncer gástrico: tratamiento quirúrgico vía laparoscópica: estudio comparativo con cirugía abierta

Investigador principal: Gaspar Sanfeliu Farre
Durada: 2014 - 2016

Impacto del programa de tratamiento Cáncer Recto vía laparoscópica con excisión total de mesorrecto sobre índice de amputación / colostomía definitiva

Investigador principal: Ignacio Fernández Hurtado
Durada: 2014 - 2016

Enfermedad inflamatoria intestinal: Aplicación de un modelo de estimación por eco-laparoscopia para el estudio de la estenosis intestinal

Investigador principal: Ignacio Fernández Hurtado

Durada: 2014 - 2016

Técnica endoanal para resección tumores locales de tercio medio y distal de recto: Resultados y comparativa vs resección abdominal baja

Investigador principal: Ignacio Fernández Hurtado

Durada: 2014 - 2016

Impacto de la aplicación de un programa de tratamiento de la colecistitis aguda según guías de Tokyo 2013: Efecto sobre los resultados de morbimortalidad y sobre el índice de hospitalización y gasto económico

Investigador principal: José Carlos Vicens Arbona

Durada: 2014 - 2017

Aplicación de “single port – glove model” en el tratamiento de colelitiasis: colecistectomía laparoscópica

Investigador principal: Juan Manuel Romero Marcos

Durada: 2015 - 2017

Manejo laparoscópico de la pancreatitis necrotizante: aplicación y beneficios del abordaje mínimamente invasivo

Investigador principal: Francisco Javier Mulet Servera

Durada: 2015 - 2017

Tratamiento de cáncer hepatocelular con quimioembolización arterial hepática y ablación con radiofrecuencia. Resultados y comparativa

Investigador principal: José Carlos Vicens Arbona

Durada: 2015 - 2017

DIFUSIÓ DE L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

9. DIFUSIÓ DE L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

Al llarg de 2015 l'IdISPa s'han mantingut els diferents canals existents de comunicació interna per informar al personal de l'Institut sobre les activitats i informacions d'especial interès i, addicionalment, s'han reforçat les estratègies de comunicació externa.

Comunicació interna

La comunicació interna de l'IdISPa es realitza a través de:

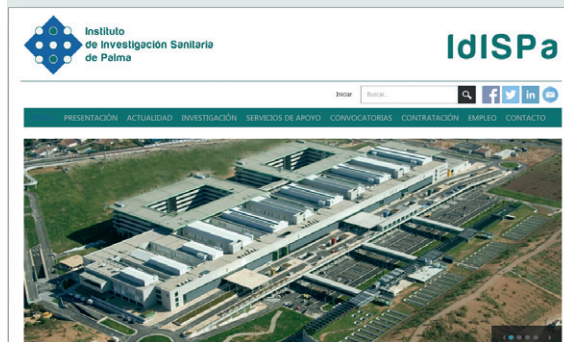
- **Correu electrònic**, per mitjà de llistes de distribució a tots els professionals de l'IdISPa. Durant 2015 s'han enviat 195 correus electrònics d'informació diversa des de idispa.comunicacion@ssib.es.
- **Portal investigador – INTRANET**, des de la pàgina web: www.idispa.es.

Comunicació externa

La Unitat de Comunicació ha centrat els esforços en fer arribar a la societat la tasca investigadora i divulgar les activitats impulsades pel propi centre, així com del coneixement generat pels diferents grups de recerca.

- **Pàgina web** www.idispa.es.

La pàgina web institucional és un dels primers canals de comunicació externa al que accedeixen els diferents agents i usuaris. Per això, des de l'Institut s'actualitza la seva informació: notícies, seminaris i conferències, convocatòries, ofertes de feina, etc...

• Xarxes Socials

L'IdISPa va iniciar la seva activitat en xarxes socials -Facebook, Twitter i LinkedIn- a finals del mes d'agost de 2015, amb la finalitat de divulgar la seva activitat científica i poder interactuar i connectar amb diferents sectors i grups socials.

Notícies IdISPa

---

20 Febrer

L'IdISPa participa al "II Foro Innovació sobre Assistència Sanitària, Turisme i Salut"

---

02 Abril

La UIB, Son Espases, el Col·legi de Metges i l'IdISPa demanen als partits la carrera de Medicina.

---

03 Abril

El programa de Cirurgia d'Oncologia Peritoneal de l'Hospital Universitari Son Espases, liderat per un grup multidisciplinari integrat a l'IdISPa, realitza 27 operacions el seu primer any.

---

21 Abril

Sessió Científica Extraordinària RAMIB: "Cap als estudis de medicina a la nostra Comunitat" amb la participació del director científic de l'IdISPa.

---

29 Maig

Premi Estratègia NAOS 2014 d'especial reconeixement a l'àmbit de l'Alimentació i/o Nutrició, al Grup d'Estudi PREDIMED a l'edició 2014, del qual formen part dos grups IdlSPa.

---

25 Agost

La consellera de Salut, Patricia Gómez, visita l'IdlSPa.

---

01 Setembre

Figures d'un article del grup "Lípids en Patologia Humana" surten a la portada del darrer número de la revista *Anal Bioanal Chem.*

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD
aecosan
agencia española de consumo, seguridad alimentaria y nutrición

Volume 407 · Number 19 · July 2015

ANALYTICAL & BIOANALYTICAL CHEMISTRY

GDCh SEQA EQ ASAC

Automatic in-syringe dispersive liquid—liquid microextraction
ECL-DNA sensors based on Zn-mediated grafting of diazonium salts
Tracing thyroid hormone-disrupting compounds for effect-directed analysis
Exploring optical fibres as carriers for matrix-free reference materials

Springer

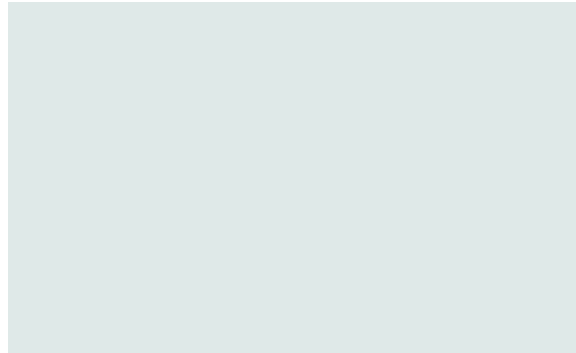
03 Octubre

Reportatge sobre els estudis de medicina amb el Dr. Miquel Fiol al programa "Panorama IB" del canal IB3-TV.

---

08 Octubre

La consellera de Salut, Patricia Gómez anuncia la incorporació de l'Hospital Son Llàtzer a l'Institut d'Investigació Sanitària de Palma.

---

28 Octubre

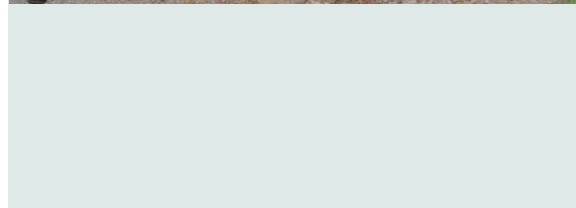
El grup "Neurociència cognitivo-afectiva y Psicología Clínica" cerca voluntaris per participar en un estudi sobre el dolor crònic i l'envelliment.

---

29 Octubre

Investigadors del grup d'investigació en "Litiasi Renal i Biomineralització" de la Universitat de les Illes Balears i del grup de "Patologies Vasculares i Metabòliques" de l'Hospital Son Llàtzer presenten la primera patent IdISPa.

---

13 Novembre

La Fundació La Marató de TV3 financia un projecte del Dr. Damià Heine Suñer.

---

18 Novembre

Entrevista al Dr. Fiol en *Hospitality and Health* sobre l'estudi PREDIMED.

---

20 Novembre

La aecc-Junta de Balears financia un projecte de la Dra. Gwendolyn Barceló Coblijn.

---

25 Novembre

Celebració de la "II Jornada IdISPa" en el Saló d'Actes de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos de la Universitat de les Illes Balears.

---

03 Desembre

Nomenament del Sr. David Martínez Bestard com a nou gerent de la FISIB.

---

18 Desembre

Celebració de les primeres "Jornades PREDIMED-PLUS" al sala d'actes de l'Hospital Universitari Son Espases.

---

21 Desembre

L'IdISPa aconseguix el finançament de 9 projectes d'Investigació en Salut en resolució definitiva de l'Acció Estratègica en Salut 2015 de l'Institut de Salut Carlos III.

BOIB

Butlletí Oficial de les Illes Balears

JORNADAS *predimed*^{plus}

Alimentación y Salud en las Islas Baleares

17 de Diciembre 2015

Salón de Actos MÓDULO L PISO 2

Hospital Universitario Son Espases

16:00h Bienvenida y estado actual del estudio
Dora Romaguera, Investigadora Principal

16:10h Alimentación Consciente
Rocio Zamanillo, Dietista-Nutricionista

16:30h El papel del DN en el sistema de salud y atención primaria
Manuel Moñino, Coordinador reclutamiento

16:50h Investigación Biosanitaria en Baleares
Miguel Fiol, Director Científico del IdISPa

17:10h Mesa Redonda: Experiencia Predimed Plus
(coordina Dora Romaguera, Antoni Colom y Marga Morey)

18:00 Clausura y merienda saludable
Entrega de aceite de oliva virgen extra

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y COMPETITIVIDAD

Instituto de Salud Carlos III

CARRETERA DE VALLEMOSSA, 79
HOSPITAL UNIVERSITARI SON ESPASES.
EDIFICI S. 1^a PLANTA
07120 PALMA DE MALLORCA · ILLES BALEARS. ESPANYA
www.idispa.es